RUDYARD KIPLING

A doua carte a junglei

TRADUCERE JUL. GIURGEA

EDITURA CARTEX 2000
Bucureşti, 2003

Coperta: Valentin IVAN

ISBN 973-8202-14-0

Tiparul executat
la Imprimeria de Vest, Oradea,
str. Mareşal Ion Antonescu nr. 105.
România

Cum s-a născut frica

Izvorul e sterp şi albia secată,
De aceea fârtaţi astă seară ne-om prinde;
Cu botul fierbinte şi cântec deşert
Umăr la umăr goni-vom pe ţărm, înfrăţiţi
De groaza cu paşi nevăzuţi sosită furiş,
Pe drumul uitării de sânge şi omor,
Azi ied de sub ugerul ciutei, tihnit
Putea-va să vadă, mai slab decât ei
Pe netrebnicul lup şi să-i numere colţii
Din cangea în care cerbul pieri.
Izvorul e sterp şi matca fără de ape.
Amândoi astă seară fârtaţi ne vom prinde.
Înainte ca pâcla de beznă, de fulger
Sfâşiată noroc la vânat tuturor — va rupe
Ale tăriei zăgazuri, ca apa pământul să-nece.

Legea junglei — mai veche decât toate legile din lume — este în aşa fel alcătuită încât prevede toate nenorocirile ce ar putea Să dea peste vietăţile care trăiesc într-însa; prin urmare, prevederile ci au ajuns la o desăvârşire pe care nu i-o puteau da decât obişnuinţa şi timpul scurs de la începuturile ei până astăzi. Poate vă mai aduceţi aminte că o mare parte din viaţă. Mowgli şi-a petrecut-o alături de haiticul lupilor Seeonee şi că aici a învăţat această lege de la Baloo, ursul cel cafeniu. După ce băiatul a mai crescut şi a prins să dea semne de nesupunere, tot Baloo i-a spus că legea este ca şi biciul lianei uriaşe din junglă; ea cade pe spinarea oricui ar vrea s-o înfrângă şi nimeni nu poate scăpa de urmările ei.

— Când şi tu frăţioare vei fi tot atât de bogat în zile ca şi mine, te vei încredinţa că toate neamurile din junglă trebuie să asculte de o lege; această clipă însă nu cred să-ţi fie pe plac, zicea bătrânul Baloo.

Vorbele acestea însă îi intrau pe o ureche şi-i ieşeau pe cealaltă, căci puţin îi pasă unui băiat de ceea ce va fi mâine, când astăzi nu are altă grijă decât să doarmă şi să mănânce. A venit însă o vreme când s-a dovedit că vorbele lui Baloo nu sunt lipsite de temei, şi Mowgli şi-a putut da seama că toată jungla se supune unei anumite legi.

Aceasta s-a întâmplat într-un rând când toate ploile de iarnă întârziaseră şi nici nădejde nu mai era să vină. Într-un stufăriş de bambus, Mowgli întâlni pe Ikki, ariciul, care îi povesti că apa din iezer a început să scadă. Despre Ikki însă, se ştia că are gusturi subţiri, şi nu-i place decât hrana aleasă pe sprânceană; ori tocmai din cauza aceasta Mowgli începu să râdă şi-i răspunse în bătaie de joc:

— Bine. dar ce-mi pasă mie de asta?

— Acuma, nu zic nici eu că ar putea să-ţi pese lucru mare, răspunse Ikki şi-şi scutură ţepii supărat, dar să vedem ce vei zice mai târziu, căci ca mâine st va termina şi cu scăldătoarea de la Vadul Albinelor. În îmbucătura dintre stânci. Ce vei zice de asta, dragă frăţioare?

— Aşa a secat de mult, căci se văd bolovanii de pe

fundul iezerului. şi eu nu mai sar din vârful stâncilor în dulbină, căci mi-e teamă să nu-mi sparg capul, răspunse Mowgli, care pe vremea aceea era convins că el singur ştie mai multe decât ar putea şti cel puţin cinci dintre neamurile vieţuitoarelor din junglă, luate împreună.

— Eu cred că aşa ceva n-ar putea să-ţi strice deloc; omul cu capul spart se fereşte, încheie Ikki şi o zbughi în hăţiş, ca nu cumva Mowgli să-l scuture de ţepii pe care îi avea pe nas. În aceeaşi zi Mowgli îi povesti lui Baloo tot ce-i spusese Ikki. Ursul rămase îngândurat şi murmură ceva, ca pentru sine: ‘‘Dacă aş fi singur, aş schimba fară întârziere terenul de vânătoare, înainte de a lua-o alţii înaintea mea. Alergarea după vânat printre străini însă sfârşeşte mai întotdeauna cu bătaie, ceea ce ar putea să iasă prost şi pentru Piciul Mai bine să aşteptăm floarea de *mohwa”.*

S-a întâmplat însă că în primăvara aceea arborele de *mohwa,* la care Baloo ţinea atât de mult, nu vru să înflorească. Florile, ca şi ceara, date cu o uşoară rumeneală, fură prăjite de căldura zilelor, înainte de a înmuguri, doar câteva petale veştede şi cu miros greoi căzură moarte, când Baloo se ridică pe picioarele dinapoi şi începu să scuture copacul. Pe urmă, arşiţa începu să se furişeze ca fiara, nebişnuită de ploile toamnei, spre inima junglei, şi frunzele copacilor îngălbeniră, apoi se făcură cafenii şi nu mult după aceea erau ca funinginea. Costişele fură prăjite de fierbinţeala zilelor şi ierburile se uscară, de erau ca ţepii de sârmă şi răsucite ca şoriciul ars la flacără. Dulbinele iezerelor secară şi pe margini se mai vedeau urmele copitelor poporului junglei venit să se adape, de parcă forma lor ar fi fost arsă în dogoare de foc. Vrejurile lianelor mustoase scăpaseră de pe trunchiuri şi căzuseră moarte în jurul tulpinelor: tufele trestiilor de bambus se chirciră şi se zbăteau cu sunete metalice, când le loveau vânturile fierbinţi Muşchiul stâncilor din fundul umbrit al junglei se uscă şi căzu, de rămase steanul fierbinte şi calcinat ca pietrişul ce mijea pe fundul iezerelor secătuite de pojarul secetei.

Neamul zburătoarelor şi al maimuţelor pribegise de mult spre miazănoapte, căci ştiau dinainte ce va urma; cerbii şi mistreţii înfometaţi coborâseră în văi spre semănăturile câmpurilor şi IVHJ- riseră uneori chiar în faţa oamenilor care se simţeau prea netrebnici ca să-i mai poată ucide cu mâna lor. Numai vulturul Chil rămase nemişcat şi se îngrăşă, căci pământul — cât vedeai cu ochii — era plin de stârvuri, şi în fiecare seară aducea ştire fiarelor din junglă care erau prea slăbite pentru a încerca să-şi schimbe terenurile de vânătoare, că soarele a omorât jungla, spre miazănoapte şi miazăzi, spre răsărit şi apus, în depărtări, cât ai putea zbura trei zile la rând.

Mowgli, care nu cunoscuse niciodată cu adevărat ce va să zică ‘“foamea”, trebui să se hrănească chiar şi cu miere stătută de trei ani. pe care o găsea în scorburi de stânci unde fuseseră roiurile; mierea aceasta era neagră ca păcura şi avea bulgări de zahăr cleios care scrâşnea între dinţi. Începu să vâneze şi el larvele de viespi şi ouăle de carii, care sfredelesc drumuri nevăzute pe sub scoarţa copacilor. Vietăţile din junglă erau numai pielea şi osul, aşa că Bagheera trebuia să iasă în fiecare noapte de trei ori la vânătoare pentru a-şi face rost de un ospăţ destul de sărac. Mai chinuitoare era însă lipsa de apă, căci vieţuitoarele junglei, cu toate că se opresc rareori la izvoare, totuşi trebuie să bea să se sature.

Căldura creştea mereu şi scotea toată umezeala din aer şi din pământ, aşa că nu mai rămase decât fluviul Waingunga ce mai trimitea o slabă şuviţă de apă între malurile lui pârjolite; de aceea când Hathi, elefantul sălbatic care trăieşte o sută de ani şi mai bine, se apropie de fluviu şi văzu în mijlocul lui o creastă vânătă de piatră lucind în lumină, îşi dădu seama că aceasta trebuie să fie Stânca împăcării, şi ridicând trompa spre înălţimi, mugi — cum făcuse şi părintele său cu o jumătate de veac în urmă — implorând ruperea zăgazului apelor; cerbii, mistreţii şi bourul duseră mugetul răguşit mai departe, iar vulturul Chil se rotea în înălţimi ameţitoare, descriind cercuri în zbor şi

ţipând cu glasul strident a primejdie apropiată.

Legea junglei scrie pedeapsă cu moarte pentru cel ce ucide la adăpătoare pe vreme de secetă, şi aceasta pentru că setea este mai tare chiar decât foamea. Poporul din junglă o duce, nu-i vorbă. destul de greu, căci pe vreme de secetă vânatul e rar. dar tot o duce; apa însă nu poate fi înlocuită cu nimic şi dacă în junglă n-a mai rămas decât un singur izvor, orice vânat e oprit în timpul cât poporul se găseşte la adăpători. În vremuri bune, când apele curg din belşug, cei care cpboară să-şi astâmpere setea la fluviulWaingunga sau orice allă dulbină, sunt în primejdie de moarte în timp ce se adapă; tocmai din cauza aceasta cirezile vin la adăpători mai ales noaptea. Veţi putea oare înţelege fiorul nebănuit pe care-l simte vânatul venit să înfrunte primejdia în timp de noapte, când cireada se strecoară tiptil spre valuri, ferindu-se ca frunza să nu fâşâie pe unde trece şi să nu pârâie vreascurile sub copite, ca pe urmă să intre în şuvoiul de apă până la genunchi şi s-o audă vâjâind pe sub el; să vadă aburind oglinda rece a apei şi la fiecare înghiţitură să întoarcă grumazul şi să se uite înapoi, gata în orice clipă să-şi repeadă muşchii întinşi, într-un salt deznădăjduit; pe urmă să se tăvălească pe ţărmul aşternut cu nisip şi să revină, cu botul umed şi pântecele plin ca un burduf, la cireada care-l priveşte cu admiraţie. Cerbii cu coamele lucii şi scurte ştiau că Bagheera sau Shere Klian s-ar putea ivi în orice clipă să le sară în spinare. Jocul acesta cu primejdii de viaţă şi de moarte însă era acum definitiv terminat, căci vieţuitoarele junglei se târau flămânde şi legănându-se pe picioare spre albia secată. Înfrăţite de acelaşi instinct — ursul alături de tigru, mistreţul alături de cerb şi de bour — iar după ce sorbeau adânc din ochiurile de apă stătută, rămâneau cu gâturile întinse deasupra oglinzii tulburi, căci se simţeau prea sfârşite pentru ca să se poată urni fară zăbavă.

Cerbul şi mistreţul dăduseră toată ziua târcoale, crezând că poate vor găsi ceva mai bun de mâncat decât scoarţa uscată şi frunze veştede. Bivolii nu întâlniseră în

drum nici o mlaştină ca să se poată tăvăli în voie şi nici vreo parcelă de semănătură, ca să o poată paşte. Şerpii din junglă ieşiseră la drum şi coborau spre apă, în nădejdea că vor întâlni vreo broască rătăcită; erau colăciţi între pietrele umede, dar nu sâsâiau şi nici nu-şi arătau limbile în furculiţă când se întâmpla ca un mistreţ să dea cu râtul şi să le stnce cuibarul. Broaştele ţestoase care se găseau înainte prin apropierea râului fuseseră de mult omorâte de Bagheera, care era cel mai iscusit vânător, iar peştii se pitiseră în adâncul dulbinei. Numai Stânca împăcării se mai vedea pe jumătate ieşită din unda scăzută a apei subţiri, parcă ar fi fost un şarpe uriaş, şi în coastele ei se vălătuceau aburi din apa care sfârâia ca scăpată pe o plită încinsă.

Aici venea Mowgli în timpul nopţii ca să se răcorească şi să-şi vadă tovarăşii. Nici cei mai înfometaţi dintre tovarăşii lui nu se mai uitau acum la el. căci gol cum era părea mai sfârşit decât oricare dintre vietăţile junglei. Din cauza arşiţei soarelui, părul aproape i se albise. Prin pielea subţire, coastele i se vedeau ca surcelele în garduri, iar colacul genunchilor şi coatele bătucite (căci avea obiceiul să se târască în patm labe) erau ca mlădiţele înnodate de curpeni. Sub claia de păr încâlcit însă, ochii lui erau limpezi şi lară urme de spaimă, căci în vremea aceasta de cum-păt Bagheera avusese grijă să-i spună să umble domol, să vâneze fară prea multă osteneală şi nici să nu-şi iasă din fire, orice i s-ar întâmpla.

— Sunt timpuri grele, spunea într-o seară pantera neagră gâfâind de căldură, dar vor trece şi ele, dacă vom putea aştepta, şi vom rămâne în viaţă până la capăt. Cu pântecele cum stai. Piciule?

— E plin, dar ceea ce am băgat într-însul nu-mi pricinuieşte nici o plăcere. Ce zici, Bagheera: ne-or fi uitat ploile şi nu vor mai trece niciodată pe aici?

— Nu-mi vine să cred aşa ceva. Sunt încredinţată că *mohwa* va mai înflori pentru noi şi vom avea parte să vedem ciutele grase de păşunatul în văi. Haide să mergem la Stânca împăcării şi să aflăm ce ştiri ne-au adus tovarăşii.

Urcă-te frăţioare la mine în spinare.

— Cred că nu e bine să umbli pe o astfel de vreme cu poveri în spinare. Mă mai pot ţine şi singur pe picioare, să n-ai nici o grijă, cu toate că nici unul dintre noi nu pare a fi bou de povară, dus la îngrăşare.

Bagheera aruncă o privire plină de dispreţ spre pântecele sfrijit care-i atârna ca o otreapă şi murmură printre dinţi:

— Azi-noapte am omorât un bou înjugat. Mă simţeam atât de sfârşită încât n-aş fi îndrăznit să-l atac pentru nimic în lume, dacă l-aş fi găsit în libertate. *Woo!*

— Suntem vânători curajoşi, n-am ce zice, răspunse Mowgli dispreţuitor. Nici eu nu mă tem de nimic, când răscolesc larvele viespilor.

Coborâră malul apei împreună, în timp ce sub picioare le cântau vreascurile uscate şi în faţa lor se aştemea ţărmul secat şi acoperit de nisipul prăjit de soare.

— Eu cred că apele nu mai pot ţine multă vreme, zise Baloo care răsări alături de ei. Ia uitaţi-vă de cealaltă parte a râului Parcă s-ar vedea potecă croită de picioare de om.

Pe ţărmul din faţă, ierburile junglei se sfrijiseră de arşiţă şi muriseră de-a-n-picioarelea. Potecile tăiate de cerbi, de mistreţi şi jivine prin iarba mai înaltă decât statul de om coborau toate spre râu, ca nişte vărgi trase cu mâna pe o pânză incoloră, şi în lungul lor, în turbureala dimineţii, se vedeau venind cele mai însetate dintre vieţuitoarele junglei, grăbind de-a valma spre vaduri Din depărtare se auzeau ciutele şi iezii strănutând din cauza prafului stârnit de copite.

În susul fluviului, la o cotitură, nu departe de Stânca împăcării, era Hathi, elefantul sălbatic şi paznic al zăgazurilor apei. cu puii lui slăbănogi care se legănau pe picioare ca nişte umbre cenuşii în bătaia luminii lunii. Ceva mai jos de el erau cerbii, care mergeau în fruntea cirezii, iar dincolo de aceştia, mult mai la vale, mistreţii şi bivolii. Pe ţărmul din faţă, unde copacii uriaşi coborau până în marginea apei, erau locurile anume menite pentru

Mâncătorii de Came: tigri şi lupi, panteră şi urs, alături de alte jivine.

— Iată-ne acum pe toţi supuşi aceleiaşi legi, începu Bagheera şi, intrând în apa râului. Îşi roti privirea spre pădurea de coame a cerbilor şi spre ochii înspăimântaţi ai mistreţilor întorşi spre ea. Noroc tuturor la vânat, strigă pantera neagră, adăugând printre dinţi: ce minunat vânat ar fi de nu ne-ar opri legea junglei.

Urechile ciulite ale cerbilor prinseră numaidecât înţelesul vorbelor auzite şi un fior trecu printre ei:

— Suntem la adăpători şi nu se vânează! protestă cireada.

— Linişte, mugi Hathi, elefantul sălbatic. E pace, Bagheera, să nu uiţi că ne găsim la adăpători, prin urmare nu poate fi vorba de vânătoare.

— Asta o ştiu şi eu, răspunse Bagheera întorcând privirile însângerate spre cireada din faţa lui. Eu nu sunt decât un mâncător de broaşte ţestoase şi stau pe mal, să prind mormolocii cu gheara. Poate ar fi fost mai bine să mă hrănesc şi eu cu vrejuri şi frunze.

— Am fi şi noi bucuroşi, răspunse iedul unei ciute, născut de curând, căruia nu-i era tocmai pe plac nutreţul acesta.

Oricât de deznădăjduit ar fi fost neamul din junglă, îi fu peste putinţă să nu râdă când auzi astfel de vorbe. Însuşi Hathi, bătrânul, îşi stăpâni cu greu un zâmbet, în timp ce Mowgli culcat pe brânci în apa călduţă, începu să se zbenguie şi să dea din picioare, aruncând stropii fierbinţi în jurul lui.

— Cuvânt înţelept ai grăit, iedule, şi când ne vom ridica de aici ca să fim ce suntem fiecare, ne vom aduce aminte de tine, murmură Bagheera, şi sfredelind cu ochii întunericul, căută să nu-l uite pentru cazul când se vor mai întâlni.

Încetul cu încetul, sfatul între dobitoace se întinse pe ambele maluri. Mistreţii se auzeau grohăind ca să-şi facă locul mai larg; bourii mugeau făcând copci prin nisip; iar

cerbii povesteau minunăţii despre drumurile lungi pe care le făcuseră în căutarea hranei. Din când în când întrebările se încrucişau de la un mal la celălalt spre Mâncătorii de Came. dar toate ştirile erau rele, şi vântul fierbinte al junglei şuiera printre stânci şi ramurile pustiite, zvârlind frunze ofilite şi praf peste oglinda apei tulburate.

— Mor şi oamenii alături de plugurile oprite în brazdă, zise un tânăr sambhur. De la asfinţitul soarelui până la căderea nopţii am întâlnit trei inşi. şi toţi trei zăceau liniştiţi alături de boi. În curând vom zace la fel de liniştiţi, ca şi ei.

— Apele râului au scăzut de noaptea trecută până azi, declară Baloo. Spune Hathi, în viaţa ta ai mai văzut aşa secetă?

— Va trece şi asta. răspunse bătrânul Hathi, şi ridicând trompa plină de apă se stropi pe spinare şi pe coastele care-i întindeau pielea.

— Avem pe cineva între noi care nu duce multă vreme la o astfel de încercare, continuă Baloo privind înduioşat spre băiatul pe care-l iubea.

— Eu? întreabă Mowgli jignit. E adevărat că eu nu am blană care să-mi ascundă ciolanele, dar ce-ai zice Baloo dacă te-ar ju- pui cineva de piele şi...

Hathi se cutremură la gândul acesta năstruşnic, iar Baloo răspunse răstit:

— Piciule, acestea nu sunt vorbe ce s-ar cădea să le spui unui iscusit cărturar ca mine. Până acum niciodată nu m-a văzut nimeni ieşind fară blană.

— N-aveam gând să te jignesc Ballo, dar voiam să spun că tu eşti ca şi nuca de cocos în învelişul ei ţepos, iar eu sunt ca nuca dezghiocată. Dacă blana ta cafenie...

Mowgli era aşezat cu picioarele încrucişate sub el şi vorbea făcând semne cu mâinile, cum îi era obiceiul, dar Bagheera întinse laba catifelată spre el şi-l îmbrânci, de veni cu capul în apă.

— În loc s-o dregi, mai rău o strici, zise Pantera Neagră după ce băiatul se ridică din apă şi începu'din nou să răsufle. Începuşi cu vorba să jupoi pe Baloo, acum îl faci

nucă de cocos. Bagă de seamă să nu facă şi el ce face nuca de cocos când e coaptă.

— Adică ce să facă? întrebă Mowgli cu băgare de seamă, cu toate că bănuia că aici trebuie să fie un tâlc care e tot atât de vechi ca şi jungla.

— Să-ţi spaigă capul, răspunse Bagheera şi-l dădu din nou la fund.

— Nu e bine să-ţi baţi joc de bătrânul tău dascăl, încheie ursul după ce Mowgli înghiţise în trei rânduri din apa fluviului.

— Nu e bine? Poale te aşteptai la ceva mai bun din partea lui? Golaşul acesta, care nu se mai astâmpără, a început să maimuţărească pe cei care au fost odinioară cei mai buni vânători dintre noi, şi din joacă îi trage de mustăţi de le strâmbă fălcile, interveni Shere Khan, tigrul cel şchiop care cobora şontocăind spre vad. Apoi intră în apă şi începu să lipăie din limbă: Jungla a devenit un adevărat azil pentru puşti de seama acestuia, murmură el ridicând capul cât o baniţă. Ia uită-te încoace, piciule; nu m-auzi?

Mowgli se întoarse spre el, sau mai bine zis îl privi peste umăr, cum avea obiceiul, cu atâta dispreţ încât Shere Khan plecă din nou capul ruşinat.

— Piciule încoace, piciule încolo, pe unde te întorci, numai de el dai. Nu e nici bărbat, nici puşti, căci dacă ar fi puşti poate i-ar fi frică de ce vede înjurai lui. De data viitoare va trebui să-i cer învoire ca să pot coborî la râu.

— S-ar putea întâmpla şi asta, declară Bagheera privindu-l în lumina ochilor, s-ar putea întâmpla, n-am ce zice Shere Khan. Ce vorbe de ocară ne aduci acuma?

Tigrul cel şchiop îşi băgase capul în apă până la piept şi numaidecât se văzură şuviţe negre şi unsuroase plutind pe deasupra undei.

— Un om, răspunse Shere Khan, acum un ceas am omorât un om. Apoi continuă să murmure ceva neînţeles, aşa că celelalte animale nu-l putură auzi.

Poporal de pe ţărm se înspăimântă şi începu să se frământe, apoi se auzi freamăt de glasuri care se ridicară în

cor ca un muget.

— Om, om! Tigrul cel şchiop a omorât un om! Toate capetele se întoarseră spre Hathi, elefantul sălbatic, dar el părea că nici n-a auzit despre ce este vorba. Hathi nu face nici o mişcare înainte de vremea ei şi tocmai din cauza aceasta viaţa lui este atât de lungă.

— Să omori un om, tocmai pe vremea asta! zise Bagheera cu dispreţ, altceva n-aveai mai bun de făcut, şi ieşi din apa murdărită de tigru, apoi îşi frecă labele una de alta, cum fac numai pisicile.

— L-am omorât numai din plăcerea de a omorî, nu pentru a-l mânca.

Murmurul înspăimântat al fiarelor se porni din nou pe ţărm şi ochii mărunţi ai lui Hathi se îndreptară spre Shere Khan

— Da, numai din plăcerea de a omorî, repetă Shere Khan cu dispreţ, iar acuma am venit la râu să mă adăp şi să mă spăl. Poate se găseşte cineva între voi care să mă oprească?

Spinarea panterei negre se arcui ca o trestie îndoită de vânt, dar Hathi ridică trompa şi întrebă cu glasul domol.

— Va să zică ai omorât numai din plăcerea de a omorî? Shere Khan însă ştia că atunci când Hathi îţi pune o întrebare, e mai bine să răspunzi, decât să taci.

— Chiar aşa! Noaptea e a mea şi am tot dreptul să omor. Tu ştii foarte bine Hathi, răspunse Shere Khan respectuos.

— Da, ştiu, răspunse Hathi, iar după o scurtă pauză adăugă: Ai băut de-ajuns?

— Pentru noaptea aceasta cred că am băut.

— Atunci pleacă; apa râului este pentru băut, nu pentru ca să o spurci. Nimeni afară de Tigrul cel şchiop n-ar fi îndrăznit să se laude cu dreptul de a omorî — tocmai acum când toţi suferim deopotrivă- atât oamenii cât şi vieţuitoarele din junglă. Puţin îmi pasă dacă te-ai spălat sau nu, întoarce-te la culcuşul tău, Shere Khan.

Ultimele cuvinte ale lui Hathi sunară ca nişte goarne

de argint şi cei trei pui ai bătrânului elefant făcură o jumătate de pas înainte, cu toate că nu era nevoie de această ameninţare. Shere Khan se dădu înapoi, fară să mârâie, căci ştia şi el, cum de altfel ştia toată lumea, că stăpânul care are cel din urmă cuvânt în junglă e Hathi elefantul.

— Care este dreptul despre care vorbea Shere Khan? întreabă Mowgli pe şoptite, întorcându-se spre Bagheera. E aişinos să omori un om, în orice vreme. În lege aşa spune, şi cu toate acestea Hathi...

— Mai bine întreabă-l pe el, dragă frăţioare, căci eu n-am de unde şti. Dar fie că are drept, fie că n-are, dacă nu se băga Hathi, eu i-aş fi dat şchiopului o lecţie. Să vii la Stânca împăcăm şi să te lauzi în faţa lumii cu omucidere, aceasta e faptă de şacal. Afară de asta a spurcat şi apa.

Mowgli aşteptă câteva clipe, apoi îşi luă inima în dinţi, căci nimeni nu îndrăznea să adreseze lui Hathi o întrebare, şi strigă.

— O Hathi, spune-mi care este dreptul despre care vorbea Shere Khan?

Întrebarea aceasta trezi ecou între fiarele de pe ambele maluri ale râului, căci din fire vieţuitoarele junglei sunt foarte curioase, mai ales că văzuseră ceva ce nici una dintre ele nu putea înţelege, afară de Baloo care privea gânditor înaintea lui

— Aceasta e o poveste veche, răspunde Hathi, mai veche chiar decât jungla... Să se facă linişte pe ţărm şi vă voi povesti ce este.

Între animale se iscă învălmăşeală; câţiva mistreţi şi bouri îşi făcură loc să iasă mai în faţă, apoi capii haiticurilor şi ai cirezilor mugiră unul după altul:

— Să auzim!

Hathi facu doi paşi spre Stânca împăcării şi intră în apă până la genunchi. Cu toate că era bătrân, zbârcit şi slab, elefantul avea aerul pe care trebuia să-l aibă, aşa cum îl ştia toată lumea: era stăpânul lor, al tuturor.

— Poate ştiţi şi voi copii, începu bătrânul, că, dintre

toate vieţuitoarele, cel mai de temut este omul. (Pe maluri se auzi un murmur de aprobare.)

— Povestea aceasta te interesează şi pe tine frăţioare, .zise Bagheera către Mowgli.

— Pe mine? Eu fac parte din haitic, răspunse Mowgli. Ce legătură poate fi între mine şi oameni?

— Voi nu ştiţi care e pricina că trebuie să vă temeţi de oameni, continuă Hathi. Pricina ar fi următoarea: La începuturile junglei, pe care nimeni nu le cunoaşte când au fost, noi toţi care am locuit acest pământ umblam de-a valma, fără nici o teamă unul de altul, în vremea aceea nu se pomenea de secetă în junglă, iar frunzele, florile şi fructele creşteau în acelaşi copac. Frunzele, florile, fructele şi scoarţa erau singura noastră hrană, afară de iarbă.

— Îmi pare foarte bine că pe vremea aceea încă nu eram născut, întrerupse Bagheera, căci scoarţa nu e bună de altceva decât să-ţi ascuţi unghiile pe ea.

— Stăpânul junglei era Tha, cel dintâi elefant. El a scos jungla din fundul apelor cu trompa lui, iar cu dinţii a săpat albie râurilor; unde bătea o dată cu piciorul se deschideau iezere cu ape limpezi de băut, iar când sufla o dată în trompă — uite aşa — se cutremurau copacii şi cădeau din rădăcină. Aşa a făcut Tha jungla de astăzi, cel puţin aşa mi-a fost povestită mie această poveste.

“N-a slăbit prea mult de atunci'“, şopti Bagheera lui Mowgli care începu să râdă pe înfundate

În zilele acelea nu era nici grâu. nici piper, nici trestie de zahăr şi nu erau nici colibe de acelea mărunte, de care aţi văzut cu toţii, iar neamul din junglă nu ştia nimic despre oameni, căci trăiau în devălmăşie, formând un singur popor. Curând însă începură să se certe din cauza hranei, cu toate că aveau mâncare din belşug. Lumea era leneşă şi toţi voiau să mănânce, fară să-şi mai schimbe locul unde erau, cum se mai întâmplă şi astăzi câteodată, când ploile de primăvară sunt îmbelşugate. Tha, cel dintâi dintre elefanţi, era ocupat cu făptuirea altor jungle şi abaterea râurilor în albia lor, aşa că, neputând fi de faţă în toate părţile, numi

judecător în junglă pe Primul Tigru căruia tot poporul trebuia să-i dea ascultare şi să i se supună ca unui stăpân. Pe vremea aceea Primul Tigru mânca fructe şi iarbă, alături de ceilalţi. Era tot atât de mare ca şi mine, şi blana lui era foarte frumoasă, cum e floarea galbenă de liană în anii începuturilor junglei. Pe blana lui nu se vedeau nici pete. nici vărgi negre. Tot poporul venea la el cu pricinile şi stătea fără frică în faţa lui, iar vorba lui era lege pentru tot neamul din junglă. Pe vremea aceea, să nu uitaţi, că eram cu toţii un singur popor.

S-a întâmplat însă că într-o noapte doi ţapi s-au luat la harţă, din cauza păşunatului, certuri din acelea pe care voi le terminaţi astăzi cu împunsături de coame şi lovituri de copite, şi în vreme ce ei îşi dădeau pe faţă pricina înaintea Primului Tigru care stătea întins pe pajiştea înfloritâ, din joacă, unul dintre ţapi l-a lovit în cap. Primul Tigru însă a uitat că el era stăpânul şi judecătorul Junglei şi, repezindu-se la el, i-a rupt beregata.

Până în noaptea aceea nu murise nimeni dintre noi, de aceea Primul Tigru văzând fapta pe care a săvârşit-o şi înnebunit de mirosul sângelui răspândit în jurul lui, a luat-o la goană şi s-a ascuns în hăţişurile din miazănoapte. Rămaşi de capul nostru şi lară judecător, noi poporul din junglă, am început să ne încăierăm între noi, iar Tha, auzind larma pe care o faceam, s-a întors. Când l-am văzut, ne-am repezit în calea lui şi unul a început să-i spună una, celălalt alta, dar el a băgat numaidecât de seamă iedul mort între flori şi ne-a întrebai cine a săvârşii această faptă Nimeni dintre noi însă nu îndrăznea să-i spună, căci pe toţi ne înnebunise mirosul de sâhge, şi alergam roată în jurul lui. Îmbrâncindu-se şi strigând cât nc lua gura. Văzând Tha că nu se poate înţelege cu noi. s-a întors spre hăţişurile şi lianele junglei şi le-a poruncit să-l însemneze pe ucigaş, ca să-l poată recunoaşte când îl va întâlni, apoi s-a întors spre noi şi ne-a întrebat: “Cine va fi de aici înainte stăpânul poporului din junglă?”. A- tunci maimuţa cenuşie, care trăieşte între ramurile copacilor, a săltat de pe o cracă şi a ieşit în faţa lui

Tha: “Stăpânul junglei voi fi eu de aici înainte!” a strigat maimuţa. Tha a început să râdă şi a răspuns: “Bine, aşa să fie!” şi a plecat foarte supărat.

Dragii mei, voi cunoaşteţi maimuţa cenuşie, căci şi pe vremea aceea era ca şi astăzi. La început şi-a luat o mutră de om înţelept, dar imediat după aceea a început să se scarpine în toate părţile şi să se dea tumba, iar când s-a întors Tha, a găsit-o agăţată cu capul în jos, ţinându-se cu picioarele dinapoi de o cracă şi scoţând limba la cei care erau dedesubt şi-i dădeau cu tifla. Aşa s-a întâmplat că jungla a ajuns să nu mai aibă nici un fel de rege, ci numai vorbe de clacă şi dezmăţ.

Văzând Tha ce se întâmplă, ne-a adunat împrejurul lui şi ne-a spus: “Primul stăpân pe care vi l-am dat a adus omorul între voi, iar al doilea ocara. A sosit prin urmare vremea să aveţi şi voi o lege pe care să nu o calce nimeni. De aceea veţi cunoaşte de aici înainte frica, şi când veţi înţelege ce este aceasta, ea va fi stăpâna voastră, iar restul va veni de la sine”. Noi. poporul din junglă, l-am întrebat: “Ce va să zică asta, *Frica“?*

Tha ne-a răspuns: “Cercetaţi, până vă veţi dumiri”. Aşa s-a întâmplat că am început să cutreierăm jungla în lung şi în lat. ca să dăm de urma Fricii, până când ne-a ieşit în cale o cireadă de bivoli..

— Muuu! mugi Mysa. taurul care mergea în fruntea cirezii, o- prite pe malul aşternut cu nisip al râului scăzut.

— Da. Mysa, ne-a ieşit în cale o cireadă de bivoli şi ne-a adus ştirea că frica este ascunsă într-o peşteră a junglei, că această fiinţă ciudată era fără fir de păr pe trupul gol şi umblă numai pe picioarele dinapoi. Ne-am luat atunci pe urma cirezii care ne-a condus până în faţa peşterii, şi, la intrarea ei. am găsit frica stând dreaptă în faţa noastră; era goală puşcă, aşa cum ne spuseseră bivolii şi se proptise în picioarele dinapoi. Când ne-a văzut, a dat un chiot şi glasul ei ne-a umplut de groază, aceeaşi groază pe care o simţim şi acum când auzim pe cei din văi. Atunci am rupt-o la fugă. călcându-ne unii pe alţii în picioare şi sfaşiindu-ne cu colţii,

căci eram foarte înspăimântaţi. În noaptea aceea, după cât mi s-a spus, poporul din junglă n-a mai dormit în devălmăşie cum facea înainte, ci fiecare turmă, fiecare haitic. fiecare cireadă s-a ales deoparte, mistreţ cu mistreţ, cerb cu cerb, corn lângă corn şi copită lângă copită, fiecare lângă ai lui şi ne-am întins unii lângă alţii, tremurând ca varga prin noaptea junglei.

Numai Primul Tigru nu era cu noi, în noaptea aceea, căci stătea mereu ascuns în hăţişurile din miazănoapte, iar când l-am vestit ce văzusem noi în peşteră, a spus: “Mă voi duce să văd şi eu această ciudăţenie şi-i voi frânge gâtul”. A gonit deci toată noaptea, până ce a ajuns,În faţa peşterii. Pe drum până acolo însă, copacii şi hăţişurile şi-au adus aminte de porunca pe care o primiseră de la Tha şi, plecându-şi crengile la pământ, l-au atins pe spinare, pe coaste, pe frunte şi pe piept. Unde îl atingeau, rămâneau pete şi vărgi pe pielea lui galbenă. Acestea sunt vărgile ale căror urme puii de tigru le poartă şi astăzi. Când a ajuns la peşteră, Frica, acea fiinţă fară păr pe trup, a întins braţul spre el şi a strigat: '“Vărgatul care vine în miez de noapte!”. iar Tigrul s-a înspăimântat şi a rupt-o la fugă spre păpurişuri.

Mowgli începu să chicotească încetişor, şi se băgă până în apa râului.

Mugea atât de groaznic, încât Tha l-a auzit şi l-a întrebat: “De ce fugi aşa de speriat?” Primul Tigru a ridicat botul spre cerul proaspăt creat, care totuşi astăzi este atât de bătrân, şi a gemut: “O, Tha, dă-mi puterea înapoi căci am fugit de groaza unei vietăţi fară păr care mi-a dat un nume de ocară”. “Cum se poate?”, a întrebat Tha. “Din cauză că mi-am murdărit blana în mlaştinile junglei”, a răspuns tigrul. “Intră în apă şi tăvăleşte-te în roua ierburilor, căci dacă ai fost murdărit de noroi, murdăria se va duce”. Tigrul a intrat în apă şi după ce a ieşit a început să se tăvălească prin iarbă până ce toate se învârteau în jurul lui, dar vărgile de pe blana pătată nu s-au şters, iar Tha, care se uita la el, a început să râdă. Tigrul s-a întors spre Tha şi a întrebat: “Cu ce m-am făcut vinovat, de mi se poate

întâmpla asemenea ocară?”, iar Tha i-a răspuns: “Tu eşti cel care a omorât ţapul şi a adus moarte în junglă, iar cu moartea a intrat groaza în popor şi vietăţile se tem acum una de alta, cum te temi şi tu de fiinţa aceea fară păr pe care ai văzut-o în faţa peşteni”. “Poporul din junglă nu se teme de mine căci noi ne cunoaştem de la începutul începuturilor”, a răspuns tigrul.

“În cazul acesta e mai bine să te duci şi să te convingi singur”, i-a spus Tha. Tigrul a rupt-o la goană în largul junglei, chemând cerbii, mistreţii, sambhurii şi porcul spinos la sine, împreună cu tot poporul din junglă. Vietăţile, înspăimântate, însă, fugeau din calea lui, cu toate că le fusese judecător.

Pnmul Tigru s-a întors şi era umilit în inima lui. şi plecându-şi fruntea în ţărână, a început să scurme pământul cu ghearele şi a strigat: “Adu-ţi aminte Tha că eu am fost stăpânul junglei. Nu mă lăsa, Tha, fa ca să-şi aducă aminte puii mei că eu am fost fără teamă şi nimeni nu m-a înfruntat până acum!” ‘'Bine”, i-a răspuns Tha, îţi voi face pe voie. pentru că noi amândoi am văzut născându-se jungla. De aceea îţi las ţie ca, o noapte pe an, să fii tu şi urmaşii tăi aşa cum ai fost înainte de uciderea ţapului. În noaptea aceasta, dacă ţi se va întâmpla să întâlneşti fiinţa aceea fară păr, care se numeşte Om. dat îţi va fi ţie să nu te temi de el, ci vederea ta să-l îngrozească pe el, ca pe vremea când tu erai judecător în junglă şi stăpân a toată suflarea. În noaptea aceea de groază, când vederea ta îl va înspăimânta, fii milostiv cu el, căci şi tu ai cunoscut ce este frica „.

— Cu asta sunt mulţumit, a răspuns tigrul, dar în aceeaşi zi când a coborât la vad ca să se adape şi şi-a văzut chipul în oglinda apei şi vărgile negre pe trupul lui, şi-a adus aminte de numele de ocară pe care i-l dăduse fiinţa fară de păr pe trup şi s-a înfuriat. Un an de zile a trăit în mijlocul hăţişurilor, aşteptând să vină noaptea făgăduită de Tha. Şi într-o noapte, când Şacalul Lunii (Steaua Ciobanului) lucea limpede deasupra junglei, tigrul înţelese că aceasta era

noaptea mult aşteptată şi se îndreptă spre peştera unde era fiinţa fară de păr. Atunci se întâmplă ceea ce prevăzuse Tha, căci fiinţa fară de păr a leşinat de spaimă şi a căzut cu faţa la pământ, iar Tigrul a sărit pe el şi i-a rupt gâtul, căci îşi zicea că în junglă nu este decât o singură fiinţă din neamul acesta, şi prin urmare el a ucis *Frica.* Da, în timp ce amuşina sângele din jurul victimei, s-a auzit pasul greu al lui Tha făcându-şi loc printre copacii pădurilor de la miazănoapte, şi puţin dujjă aceea glasul Primului Elefant, care este acelaşi glas pe care îl auziţi acum. .. (Dincolo de crestele prăjite ale munţilor şi prin văile înecate de noapte se văzu fulgerul crestând bolta cerească şi se auziră tunete, dar zăgazurile apelor nu se rupseră pe urina lor ci căldura părea şi mai înăbuşitoare.) Hathi continuă: Acesta era glasul care s-a auzit şi care spunea:

“Va să zică asta este mărturia milei tale?”

Iar tigrul şi-a lins botul însângerat şi a răspuns:

‘“Ce-mi pasă, de vreme ce am ucis Frica?” — dar Tha l-a mustrat:

“Nebun fără minte, ai dezlegat lanţurile robiei de pe picioarele Morţii şi ea va veni furişă pe urma ta şi te va urmări până în clipa când vei muri şi tu, căci tu ai învăţat Omul să ucidă! “

Primul Tigru însă pusese trufaş o labă pe pieptul mortului şi răspunse cu mândrie.

— Acum e întins în faţa mea ca şi ţapul. Frica nu mai este şi eu voi fi iarăşi judecător al poporului din junglă!”

“‘Poporul junglei nu se va mai apropia niciodată de tine”, i-a răspuns Tha. “Nu vor mai bătători cărările pe unde ai trecut tu, nici nu vor dormi în apropierea ta şi nici nu vor paşte pe păşunile tale. Numai Frica te va urmări pas cu pas şi te va lovi pe furiş, fără ca tu să ştii de unde vine lovitura. Pământul se va deschide sub picioarele tale şi lianele se vor încolăci în jurul grumazului tău, iar copacii se vor înălţa deşi înaintea ta. atât de înalţi încât nu vei putea sări peste ei, şi la urmă Frica va jupui pielea de pe tine, ca să-şi poată înveli copiii cu ea, când le va fi frig. N-ai fost milos cu ea când ai

întâlmt-o şi nici ei nu-i va fi milă de tine”.

Primul Tigru însă era trufaş, căci noaptea nu se sfârşise încă, aşa că i-a răspuns:

“Făgăduiala care mi s-a dat este fagăduiala lui Tha, şi el nu-mi va lua această noapte”.

Şi Tha i-a răspuns lui:

“Noaptea aceasta este a ta şi nu ţi se va lua înapoi, aşa cum ţi-am spus, dar pentru orice faptă este răsplată. Tu ai învăţat Omul să omoare, căci din fire are minte ageră”.

“Omul este sub picioarele mele şi cu spinarea ruptă. Du-te şi spune junglei că eu am ucis Frica”, i-a răspuns Tigrul.

Tha a început să râdă:

“Tu ai omorât un singur om, dar ei sunt mulţi. Du-te şi spune tu singur poporului din junglă ce ispravă ai făcut, căci noaptea ta este pe sfârşite!”

A început apoi să se lumineze de ziuă şi în gura peşterii a apărut alt om care a văzut mortul în cărare şi tigrul încălecat cu labele dinainte pe pieptul lui, şi a luat o prăjină cu vârful ascuţit.

— Acum aruncă după noi cu ceva care taie şi sfâşie, interveni Ikki în timp ce cobora spre ţărmul râului. (Ikki era considerat ca un vânat de preţ de către triburile localnice care îi zic Ho-Igoo şi bietul de el făcuse cunoştinţă cu barda lucitoare care zbura prin luminişuri.ca o libelulă şi lovea de moarte.)

— Era o prăjină cu vârful ascuţit, dintre acele pe care le împlântă în fundul gropilor capcană, continuă Hathi, şi azvârlind-o spre Tigru, aceasta se înfipse adânc în coasta lui. Totul se petrecu aşa cum prevăzuse Tha, căci tigrul începu să alerge urlând de durere prin junglă, până când prăjina i-a scăpat din rană, şi tot poporul din junglă şi-a dat seama că fiinţa fără de păr poate lovi de departe şi începură să se teamă şi mai mult de ea.

În felul acesta, Primul Tigru a învăţat fiinţa fără de păr meşteşugul de a ucide, şi ştiţi cu toţii câtă nenorocire se trage din aceasta pentru noi toţi: laţul, gropile, prăjinile

zburătoare şi cursele, muştele de jeratic care pleacă dintr-un nor de fum (Hathi voia să spună de carabină) şi mai ales Floarea Roşie care ne goneşte din junglă în largul câmpului. Cu toate acestea, într-o singură noapte pe an, fiinţa cea fără de păr se teme de Tigru, aşa cum a spus Tha.

— Frăţioare, crengile copacilor şi hăţişurile l-au însemnat ca să fie aşa cum îl cunoaştem noi. Din cauza aceasta n-a mai vrut să mănânce niciodată nici frunzele, nici fructele lor. Din ziua aceea însă a început să se răzbune contra cerbilor şi a celorlalte vietăţi care se hrănesc cu iarbă, răspunse Baloo.

— Care va să zică tu cunoşti de mult această poveste? De ce nu mi-ai spus-o până acum?

— Din cauză că jungla este plmă de astfel de poveşti, şi dacă aş fi început să-ţi povestesc una, nu aş mai fi terminat cu celelalte. Nu mă trage de ureche, frăţioare!

Legea junglei

Ca să vă puteţi da seama despre nenumăratele feluri de legi ale junglei, am tradus în versuri (pe care Baloo le cântă mereu pe un fel de melodie tărăgănată) câteva dintre cele făcute pentru lupi. Este adevărat că în afară de aceasta, jungla mai era sute de legi, dar acelea sunt numai îndreptări pentru fapte mărunte.

Aceasta este legea din junglă,
În vârstă atât de bătrână ca şi cerul,
Şi cu cinste Lup de-o păstrează,
Hălăduieşte tihnit,
Iar cel care o calcă,
Hărăzit e să moară
Ca şi liana încinsă pe trunchiuri bătrâne,
Aşa e şi legea când te opreşte la faptă
Căci puterea în haitic este lupul,
Şi tot ce haiticul ar vrea,
E puterea cea dreaptă.
În fiece zori de la coadă la bot să te speli
Şi să bei din adânc, dar cu cumpăt,
Şi aminteşte-ţi că noaptea pentru vânat e sortită,
Iar ziua e hărăzită odihnei.
Şacalul bezmetic prin beznă aleargă pe urme de tigru,
Dar tu, pui de lup cu mustaţă zbârlită,
Niciodată că eşti vânător nu uita,
Caută-ţi singur tainul de lipsă.
Nu supăra pe Hathi înţeleptul
Şi nu tulbura nici somnul şarpelui boa,
Iar de-o fi ca în junglă haitic să întâlnească haitic,
Şi nici unul nu vrea să ferească din cale,
Pe colac să te aşezi, şi vezi înaintaşul ce spune,
Căci vorba cuminte aduce folos.
Când vrei în haitic să te baţi c-un tovarăş,
Cheamă-l deoparte şi judecata, în doi să v-o faceţi.

Ca să nu ştie întregul haitic,
Şi să piardă putere din pricina voastră.
Nimeni să calce nu poate culcuşul ales de lup,
Că-i al lui şi-n el e stăpân,
Nici sfat adunat în sobor,
Nici lupul fruntaş care aleargă şi duce haiticul buluc.
Culcuşul făcut de un lup
E loc pentru el de odihnă,
Şi nimeni plăcerea să-i strice!
Dar dacă din asta primejdie se întâmplă să iasă,
Se cade ca Sfatul să-i ceară să plece.
Când al nopţilor miez e pe drum şi tu eşti plecat la vânat,
Umblă ca umbra, domol,
Ca pasu-ţi să nu răscolească pădurea
Şi fraţii mai mici, în culcuşuri, flămânzi, să adoarmă.
Pentru tine şi ai tăi, lupoaică şi pui,
Ucide cât poţi, ca să ai să-i hrăneşti,
Dar nu din plăcere,
Şi de şapte ori, câte şapte porunci
Te opresc pe om să-l ucizi.
Când la prada unuia mai slab decât tine te dai,
Să nu-l laşi flămând, şi lacom nu fi!
Legea haiticului e lege pe o formă şi tui,
Deci, lasă-i pielea şi capul din coadă ospăţ.
Dar praznic este la toţi a haiticului pradă,
Deci mănâncă acolo unde o găseşti,
N-o mai căra, căci cel care o duce în culcuş,
Când alţii-s flămânzi, osândit e să piară.
Vânatul, făcut de un lup, e ospăţ pentru el
Şi de-o vrea să-l împartă e buna-i plăcere,
Dar fără a lui învoire,
Altul, nimeni din haită, hoţeşte să-l calce nu poate.
Puiul de lup la tain are dreptul,
Şi poate îndeobşte să-l ceară până ce anu-mplineşte
Căci i se cade şi fară codeală toţi îi vor da,
Dar partea culcuşului o are lupoaica

Şi poate s-o ceară celor de-o vârstă cu ea:
O halcă din orice vânat şi toţi îi vor da.
În peşteri stăpân,
Bătrânului lup legea-i dă drept de vânat pentru sine,
Şi nimeni drept câştigat,
Doar marele sfat al haiticului adunat în sobor,
Mai poate să-l ia de la el.
Din cauza vârstei,
Vicleşugu-n atac şi puterii ce-i dă greutatea,
Când legea cuvântul nu-şi spune,
Acolo, tot ce va zice lupul bătrân
Va fi lege la toţi deopotrivă.
Acestea-s legile junglei,
Şi multe, şi mari sunt puterile ei
Peste toţi ce le ştiu.
Deci ascultare-i vor da patrupezii,
Cei cornoraţi, cu copita crăpată
Şi cei cu cocoaşe.

Minunea lui Purun Bhagat

În noaptea când simţirăm că mişcă pământul,
Tiptil am venit, şi-l luarăm de mână, să-l ducem,
Căci noi îndeobşte îl iubeam, cu dragostea multă
Ce toate le vede, dar nu toate înţelege.

În noaptea când culmea a prins să coboare
Şi al apei zăpor să înece aievea pământul
Noi, neamul mărunt, îl trecusem primejdia
Dar nimeni, de unde e azi, niciodată nu vine înapoi.

Să-l plângeţi puteţi pentru data din urmă,
Cu dragostea voastră de neamuri umile.
Plângeţi în voie un prieten al vostru plecat:
Ce noi am făcut şi nouă într-o zi ni se va face.

(Cântecul de îngropare al Langurilor)

În India, a fost odată un bărbat, care era primul ministru al unui stat indigen, pe jumătate independent, în partea de apus a ţării. Omul acesta era brahman şi dintr-un neam atât de ales, încât pentru el deosebirea de castă încetase de mult să mai aibă vreo însemnătate Părintele lui fusese şi el slujbaş de seamă în cortegiul pestriţ şi strălucit al Curţii Hindustane. Înaintând în vârstă, Purun Dass (căci aşa îl chema) a băgat de seamă că vechea orânduială a lumii începe să se schimbe, şi dacă ţii ca în viaţă să ajungi la ceva, trebuie înainte de toate să trăieşti în bună înţelegere cu englezii şi să faci tot ce oamenii aceştia cred că e bine de făcut. Dar. În acelaşi timp, un funcţionar indigen trebuie să bage de seamă să nu piardă nici graţia stăpânului său. Jocul acesta cu două feţe nu era tocmai uşor. cu toate acestea, tânărul brahman, care era o fire liniştită şi tăcută, datorită creşterii englezeşti obţinute la Universitatea din Bombay, reuşi să ajungă prim ministru al regatului. Asta însemna că în ţară avea mai multă trecere decât stăpânul său Maharadjahul.

Când muri bătrânul rege, care toată viaţa privise englezii cu neîncredere, căile lor ferate şi telegraful, Purun Dass era în cele mai bune relaţii cu moştenitorul tronului care crescuse sub supravegherea unui preceptor englez. Amândoi în cea mai bună înţelegere şi având grijă ca partea de cinste să revină stăpânului său, începură să clădească în fiecare an şcoli pentru educaţia tinerelor fete, să deschidă artere de comunicaţie, să înfiinţeze dispensare şi să organizeze expoziţii agricole, fără să uite să publice în fiecare an şi câte o *Carte Albastră* despre progresele morale şi materiale ale statului, aşa că Ministerul Externelor şi Guvernul Indiei erau încântate de activitatea lor. Civilizaţia engleză este adoptată de foarte puţine state indigene, deoarece, spre deosebire de Purun Dass, sunt incapabile să admită că ceea ce e bun şi folositor unui englez, poate fi de două ori pe atât de folositor unui asiatic. Primul ministru deveni prietenul viceregelui, al gu- vcmatorilor şi al viceguvernatorilor însărcinaţi cu misiuni sanitare şi alt soi

de misiuni, al ofiţerilor englezi de cavalerie, care veneau să vâneze pe terenurile statului, precum şi al nenumăratelor cete de excursionişti care pe timp de răcoare cutreierau India în lung şi-n lat, ca să se convingă care sunt cele mai bune mijloace pentru o gospodărire a treburilor ţării. În ceasurile de răgaz, îşi aducea aminte să creeze şi burse pentru cei care voiau să studieze medicina sau meseriile introduse de englezi, şi scria la ziarul *Pioneer,* care era cel mai important cotidian din India, articole în care explica punctele de vedere şi intenţiile a căror realizare o urmărea stăpânul său.

Mai târziu s-a dus să viziteze Anglia şi, la întoarcere, stăpânul său a trebuit să plătească preoţilor o sumă enormă ca bir, deoarece oricât de aleasă ar fi fost casa Brahmanilor, acest fapt nu-l scutea pe Purun Dass de pierderea rangului, dacă va trece peste Apa Neagră. La Londra a cunoscut şi a stat de vorbă cu toţi cei care meritau să fie cunoscuţi de el — oameni al căror nume circulă în toată lumea — şi a văzut poate mai mult decât ce le-a povestit altora la întoarcerea acasă. Universităţi celebre l-au ales membru de onoare, şi a ţinut discursuri doamnelor îmbrăcate în toalete de gală despre reformele hindustane, aşa că întreaga Londră era în extaz: “Acesta este omul cel mai minunat cu care se poate sta la masă, de când se pomeneşte masă întinsă între oameni!”

Când s-a întors în India îl aştepta o ploaie de onoruri, căci însuşi viceregele a venit să-i ofere din partea Maharadjahului Marea Cruce a Stelei Indiei, toată numai diamante, rubine şi email, iar în timp ce se auzea bubuitul tunurilor, Purun Dass fu numit Mare Comandor al Ordinului Imperiului Indiilor, aşa că de aici înainte numele lui era Sir Purun Dass K.C.I.E. — (Knight Commander of the Indian Empire).

În aceeaşi seară, în timpul banchetului care s-a dat sub cortul imens al viceregelui, s-a ridicat în picioare, la gât cu colanul ordinului care-i strălucea pe piept, şi, închinând paharul în sănătatea stăpânului său. a ţinut o cuvântare

cum numai foarte puţini englezi ar fi fost capabili să o ţină.

Luna următoare, după ce oraşul recăzu în somnolenţa lui de cazan în clocot, făcu o faptă pe care nici un englez nu s-ar fi gândii să o facă (cel puţin aşa spunea lumea): “Muri!” Decoraţia preţioasă ajunse din nou în stăpânirea Guvernului Indiilor şi în locul lui fu numit alt ministru pentru conducerea treburilor ţării, şi, în acelaşi timp. Începu o întrecere nebănuită între funcţionarii subalterni pentru dobândirea slujbelor rămase libere. Preoţii ştiau ce s-a întâmplat şi poporul bănuia ce poate fi. dar India este singura ţară din lume unde omul poate face tot ce-i place, Iară să-l întrebe nimeni de ce aşa şi nu altfel; deci faptul că Devvan Sir Purun Dass, K.C.I.E. renunţase la slujba pe care o avea la palatul său şi la puterea pe care o avea în stat, pentru a se îmbrăca în zdrenţe de cerşetor sau în sumanul albastru de Sunnyasi, adică haină de om sfânt, nu putu părea nimănui extraordinar. El îşi trăise viaţa aşa cum scria în Legea cea Veche, anume: 20 de ani de tinereţe, 20 de lupte — cu toate că niciodată nu pusese mâna pe o armă — şi 20 de ani de conducere a ţării. Îşi întrebuinţase averea şi puterea în măsura în care le găsise pe amândouă vrednice de a fi întrebuinţate; a primit onoruri când s-a întâmplat ca acestea să fie în drumul lui; văzuse oameni şi cetăţi, pe aproape şi în man depărtări, iar oamenii şi cetăţile lor îi ieşiseră în cale ca să-l primească. Acum se despărţise de toate acestea, cum s-ar despărţi un om de o zdreanţă care nu-i mai poate fi de folos.

Pe urma lui, în timp ce ieşea pe poarta cetăţii, desculţ şi la subţioară cu o piele de antilopă şi o cârjă cu mâner de bronz, iar în mână cu o cupă de scoică, se auzeau salvele tunurilor, trase în cinstea urmaşului său. Cu ochii plecaţi în pământ, Purun Dass dădu încetinel din cap. Toate acestea erau acum de mult terminate pentru el şi nu simţea nici păren de rău şi nici bucurii, cum nu simţi pentru un vis când te trezeşti din somn. Acum nu mai era decât un Sunnyasi, cerşetor fară căpătâi şi lăsat la mila altora ca să-i întindă o bucată de pâine; câtă vreme mai există în India o bucată de

hrană care poate fi împărţită în două, nu moare de foame nici preot, nici cerşetor. În viaţa lui nu mâncase niciodată came şi numai arareori peşte. Pentru acoperirea cheltuielilor lui de masă, cinci lire i-ar fi fost de ajuns pentru un an de zile, pe vremea când eră ministru, cu toate că avea milioane la îndemână. Chiar în timpul cât stătuse la Londra, înconjurat de onoruri, nu pierduse din vedere nici o clipă visul liii de pace şi linişte — lungul drum hindustan, alb şi prăfuit, în colbul căruia se vedeau urmele picioarelor desculţe, mişunarea continuă şi molcomă a călătorilor, mirosul pişcător al focurilor aţâţate cu lemn verde, cu fumurile care se ridică rotocoale dintre livezile de smochini în îngânarea zilei cu noaptea. În faţa cărora se aşează trecătorii să facă popas peste noapte.

Când sosi ceasul hotărât să-şi realizeze visul, primul ministru îşi făcu pregătirile de plecare şi peste trei zile ar fi fost mai uşor să găseşti o băşică de spumă în imensitatea apelor Atlanticului, decât pe Purun Dass între milioanele de vagabonzi care mişună pe toate drumurile Indiei.

Seara îşi întindea pielea de antilopă acolo unde îl prindea noaptea; uneon în câte o mănăstire de Sunnyasi din marginea drumului, altă dată la poala stâlpilor de argilă ai altarului ridicat în cinstea lui Kala Pir, unde îl primeau Jogii, o altă sectă nebuloasă de oameni sfinţi, aşa cum se cuvine să fie primit un om, care ştie ce înseamnă şi ce preţ poate avea o sectă de călugări. Uneori se oprea la intrarea unui sat, unde copiii veneau şi-i aduceau pe furiş din mâncărurile pe care le primeau de la părinţii lor; se oprea din când în când şi pe coastele pleşuve ale colinelor, unde păşteau cămilele care se trezeau la pâlpâirea flăcărilor focului său, când începeau cărbunii să aţipească în spuză. Era totuna oriunde s-ar fi oprit Purun Dass sau Purun Bhagat, cum îşi zicea acum. Pământul, oamenii şi hrana nu se mai deosebeau acum în ochii lui. Drumul îl ducea însă, fără să-şi dea seama, spre miazănoapte şi spre răsărit. De la miazăzi se urcă spre Roh- tac, de la Rohtac spre Kamool. de la Kamool spre ruinele din Şaman ah. iar de aici intră în albia

seacă a râului Gugger, care nu se umple de ape decât în zilele când plouă la munte, şi merse aşa înainte până în ziua când în depărtarea zărilor începură să se vadă crestele tulburi ale Himalayei.

Purun Bhagat zâmbi, căci îşi aduse aminte că mama lui era o brahmană din tribul Rajput de pe valea Kului, deci o munteancă din acelea care tânjesc mereu din cauza nostalgiei zăpezilor eterne, şi picătura de sânge de om de la munte pe care o porţi în vine sfârşeşte întotdeauna prin a te aduce înapoi acolo de unde au plecat strămoşii tăi.

— Dincolo, îşi zise Purun Bhagat, urcând coastele muntelui Sewalik, acoperit de cactuşii care stăteau drepţi cum stau candelabrele cu şapte braţe, mă voi odihni şi voi privi în jurul meu, iar vânturile aromate ale Himalayei îi cântau la ureche în timp ce urca drumul care duce spre Simla.

Ultima dată când trecuse pe aici venise cu mare pompă, însoţit de o escortă strălucită, ca să-l viziteze pe unul dintre cei mai amabili şi mai primitori viceregi ai Indiei; aici stătuseră de vorbă împreună vreme de un ceas despre prietenii pe care îi aveau amândoi la Londra şi despre ceea ce gândea cu adevărat poporul hindustan, despre tot ce se întâmplă în lume. De astă dată Purun Bhagat nu facu nici o vizită şi, sprijinit de parapetul drumului care urca în serpentină, întoarse privirea înapoi ca să admire spectacolul grandios al câmpurilor întinse la picioarele lui, pe o distanţă de patruzeci de mile, până când veni un poliţist mohamedan şi-i spuse să plece, căci acolo unde era stânjenea circulaţia. Purun Bhagat facu o adâncă plecăciune în faţa reprezentantului legii pe care el o respecta, căci chiar în clipa aceea el era în căutarea unei legi pentru el însuşi. Pe urmă a plecat, şi în noaptea aceea a rămas într-o colibă părăsită la Chota Simla, o localitate care s-ar părea că se găseşte la capătul pământului, cu toate că el nu era decât la începutul călătoriei sale.

De aici o luă pe drumul care apucă spre Himalaya, spre Tibet, potecă îngustă de cel mult zece coţi, tăiată cu

dinamită în stâncă sau cățărată pe piloni, deasupra prăpăstiilor adânci de câte o mie de metri, drum care coboară câteodată în văi înguste unde aerul e fierbinte ca aburul căldărilor în clocot, iar altă dată se caţără pe piscurile pleşuve, arse de soare ca de pârjol, sau şerpuieşte prin pădurea virgină ai cărei copaci din tulpine până la vârf sunt sugrumaţi de liane în care cocoşul de munte îşi cheamă primăvara femeiuşcă la cuib. Pe drumul acesta întâlni păstori tibetani, cu turmele lor şi cu câini miţoşi, iar oile aveau fiecare câte un săculeţ cu borax în spinare. Tăietori nomazi de păduri, câte un Lama înfăşurat în glugă şi pături, venit în pelerinaj să vadă India, câte un trimis al statelor pierdute în ceaţa munţilor, venind călare pe căluşei vărgaţi sau ceacâri. ori cavalcada unui Rajah care se întorcea de la o cumetrie. Altă dată când zilele erau limpezi, stătea până la apusul soarelui şi urmărea câte un urs cenuşiu cum se opintea să dezgroape rădăcini în valea de la picioarele lui, şi nu mai vedea nimic altceva. Când plecase la drum, îi mai vâjâia în urechi zgomotul lumii rămase în urma lui. Întocmai ca vuietul unui tren care intră într-un tunel pe sub munte, dar după ce ieşi din trecătoarea Mutteeanee. totul se stinse şi Purun Bhagat se simţi acum singur cu el însuşi, rătăcitor pe drumuri, cu ochii coborâţi în pământ şi cu gândurile pierdute dincolo de stele.

Într-o seară ajunsese la trecătoarea cea mai înaltă pe care o întâlnise de la plecare; se urcase până aici două zile fără încetare şi se pomeni în faţa unui şir de culmi acoperite de zăpezi care închideau toată zarea, munţii aveau între cincisprezece şi douăzeci de mii de picioare înălţime şi păreau destul de aproape ca să-i poţi ajunge cu o aruncătură de piatră, cu toate că până la poalele lor mai aveai de făcut între cincizeci şi şaizeci de kilometri. Trecătoarea era împădurită de deodari, nuci de stâncă, cireşi, măslini şi peri pădureţi din care predominau însă deodarii. un fel de cedri de Himalaya. În umbra acestor deodari era o capelă părăsită. Închinată lui Kali, care este Durga sau Sitala şi al cănii ajutor se cere de multe ori contra

molimei de vărsat păsăresc.

Purun Bhagat curăţă lespezile de piatră şi se întoarse cu un zâmbet spre statuia sfântului care se uita la el, apoi trecu în dosul sanctuarului şi, făcându-şi o vatră de argilă, aprinse focul şi-şi întinse pielea de antilopă peste un aşternut de ramuri verzi de cetină, strânse subţioară câija cu mânerul de bronz şi se aşeză la odihnă.

Alături de el, coasta muntelui cobora dreaptă spre o prăpastie adâncă de 1.500 de picioare şi în fundul acesteia se vedeau casele de piatră ale indigenilor acoperite cu argilă bătută. Împrejurul lui erau livezi care se înşirau în terase pe pripoare. parcă ar fi fost un şorţ aruncat pe genunchii muntelui. Printre livezi, păşteau vite, care, de la distanţă, nu păreau mai mari decât nişte bondari. Dacă te uitai spre flancul muntelui dincolo de vale. ochii nu puteau să judece dimensiunile reale ale lucrurilor pe care le vedeai şi, tocmai din cauza aceasta, tufele de la poala muntelui în realitate erau o pădure de brădet cu copaci ale căror înălţimi ajungeau la o sută de picioare. Purun Bhagat văzu un vultur unaş legă- nându-se deasupra prăpastiei şi coborând în adânc. Pasărea. Însă, nu trecuse nici de o jumătate de drum şi nu se vedea mai mare decât o ureche de ac. Trâmbe de nouri negri goneau pe deasupra văii. sfâşiindu-se de umerii stâncilor sau urcând sus deasupra înălţimii zării, ca să se destrame când treceau dincolo de piscuri.

— Aici voi găsi pacea pe care o caut. Îşi zise Purun Bhagat.

Pentru un om crescut la munte, nu e lucru mare să urce spre creste sau să coboare câteva sute de metri, aşa că îndată ce locuitorii din fundul prăpastiei văzură fumul care ieşea din templul părăsit, un preot sui la deal să ureze străinului bun sosit. Când a întâlnit privirea ochilor lui Purun Bhagat — care până acum cercetaseră milioane de oameni — îşi plecă fruntea în pământ şi luă fară o vorbă strachina de cerşetor a drumeţului, apoi coborî din nou la vale.

— În sfârşit avem şi un om sfânt printre noi. spuse

preotul. Trebuie să fie de pe plaiuri, dar este alb la faţă: un brahman dintre cei aleşi.

Toate femeile satului se adunară în faţa preotului şi întrebară:

— Crezi că are de gând să rămână la noi? Şi care mai de care se întrecea să prepare mâncarea cea mai bună pentru Purun Bhagat.

Hrana oamenilor de munte e foarte simplă, cu toate acestea o femeie pricepută şi evlavioasă ştie să prepare mâncăruri foarte gustoase din grâul cu bob negru de India, amestecat cu făină de porumb, cu orez şi piper roşu, din peştişorii prinşi în izvorul din fundul văii, cu miere din fagurii îngropaţi de albine în scorbura stâncilor, cu ghimber, caise uscate la soare şi fainã de ovăz, aşa că preotul îi aduse lui Bhagat strachina plină.

Preotul îl întrebă dacă are de gând să stea vreme mai îndelungată şi nu cumva are nevoie de un *cheia* — discipol — care să coboare în sat şi să-i aducă lucrurile de care va avea trebuinţă. Mai întrebă dacă are vreo pătură care să-l apere contra frigului şi dacă îi place mâncarea pe care i-a adus-o.

Purun Bhagat mâncă din mâncarea pe care i-a adus-o preotul şi răspunse că are de gând să se aşeze definitiv aici, la templu.

Preotul îi răspunse că nici nu doreşte altceva. Strachina să o lase de aici înainte între cele două rădăcini întortocheate ale copacilor din faţa templului, şi în fiecare zi îşi va primi hrana, căci oamenii din sat se simt foarte cinstiţi de prezenţa unui astfel de om printre ei. Aici preotul ridică ochii cu sfială spre faţa lui Purun Bhagat.

În ziua aceea se sfârşiră drumurile rătăcitoare ale lui Purun Bhagat, căci ajunsese la locul ce-i fusese rânduit dinainte: în mijlocul tăcerii şi al infinitului. Din clipa aceea, pentru el timpul se oprise în loc. şi. aşezat pe treptele templului, n-ar mai fi putut să-şi spună dacă este mort sau mai trăieşte, dacă mai este un om stăpân pe toate simţurile lui sau numai un grăunte din stânca munţilor sau un picur

de ploaie jucăuşă, o trâmbă de nour sau o suliţă din razele de soare. Buzele lui începură să repete în şoaptă un nume, cu o persistenţă continuă şi neîntreruptă, până când i se păru că de fiecare dată începe să scape tot mai mult din înlănţuirea trupului său de humă şi să se apropie de poarta unui mister, dar tocmai în clipa când uşa era gata să se deschidă, ceva îl aducea din nou pe pământ şi-l făcea să reintre în închisoarea lui de humă, care-i producea o dureroasă senzaţie de reintegrare în carnea şi oasele lui Purun Bhagat.

În fiecare dimineaţă, strachina lui se întorcea plină şi era aşezată între rădăcinile copacilor din faţa templului. Câteodată o aducea chiar preotul, altă dată câte un negustor Ladakhi care locuia în sat şi ar fi vrut să aibă răsplata sufletului, deoarece urca şi el cărarea până la templu; de cele mai multe ori însă, venea însăşi femeia care îi gătise mâncarea în timpul nopţii, şi murmura încet, abia simţit: “Pomeneşte-mă pe mine Bhagat, în faţa lui Dumnezeu, pomeneşte pe femeia cutare, a lui cutare!”. Din când în când mai aducea mâncare şi câte un copilaş din sat pe care Purun Bhagat îl simţea cum vine tiptil şi după ce pune strachina plină în faţa templului o rupe la fugă cât îl ţin picioarele. Bhagat, însă, nu cobora niciodată în satul care se aştemea la picioarele lui ca o hartă întinsă pe masă. De aici putea vedea sfatul oamenilor care se adunau în fiecare seară în locul unde era aria, căci acesta era singurul petic de pământ netezit ca în palmă; putea vedea verdele închis şi fără asemănare al orezăriilor crude, albastrul închis al porumburilor, parcelele de semănături cu grâu negru, parcă ar fi fost oglinzi de ape stătătoare, iar la anumite epoci ale anului floarea de amarant, roşie ca sângele, a cărei sămânţă măruntă ca neghina nu este nici fruct, nici legumă şi, totuşi, este hrana cea mai de seamă a poporului hindustan în timpul posturilor, nefijnd oprită de lege.

Spre sfârşitul anului, acoperişul fiecărei case devenea un pătrat de aur curat, căci ţăranii îşi întindeau aici grâul, în bătaia soarelui, ca să se usuce. Prin faţa ochilor lui, pe

pânza policromă, defilau, întrerupându-se ca o broderie, secerişul, tăiatul stupilor, recolta şi dezghiocatul orezului, iar el se gândea la toate.

Întrebându-se spre ce ţel depărtat şi neînţeles îl vor duce toate acestea pe om şi truda lui de atâţia ani.

Un om nu poate sta nici o zi liniştit, nici chiar în mijlocul furnicarului din India, fară ca animalele câmpului şi ale pădurii să treacă peste trupul lui cum ar trece peste o stană de piatră; de aceea, chiar în această singurătate, fiarele care cunoşteau foarte bine templul părăsit al lui Kali, se întorseseră să vadă cine este nepoftitul care se instalase în faţa altarului. Fireşte, cele dintâi animale care veniră fură *langurii,* maimuţele uriaşe, favoriţii cenuşii ai Himalayei, căci le chinuia curiozitatea; după ce dădură strachina cu fundul în sus şi o tăvăliră pe lespezile de piatră ale templului, îşi încercară dinţii pe mânerul de aramă al cârjei şi se strâmbară la pielea de antilopă: la urma urmelor îşi dădură seama că omul acesta, care stătea atât de liniştit, nu putea să fie un om rău. Seara începură să coboare dintre crengile de cetină şi să se apropie de el cu mâna întinsă, cerând ceva de mâncare; făceau pe urmă câte un salt graţios şi dispăreau din nou în frunziş. Căldura focului le plăcea şi maimuţelor îngrămădite roată în jurul lui. aşa că Purun Bhagat trebuia să le dea la o parte ca să poată arunca o mână de vreascuri peste grămada de jeratic. De cele mai multe ori. dimineţile, când deschidea ochii, vedea că alături de el a dormit sub pătură câte o maimuţă cenuşie cu care şi-a împărţit aşternutul. Cât era ziua de lungă, câte un trimis al neamului langurilor stătea chircit alături de el, cu ochii pierduţi în zările albe de zăpadă, murmurând din când în când ceva neînţeles şi cu o expresie de nespusă înţelepciune şi melancolie pe faţă.

După maimuţe vechi şi *barasingh*-ul, cerbul uriaş care seamănă cu cerbul nostru roşcat, dar este mult mai puternic decât el. Venise să-şi lipească fruntea înfierbântată de piatra rece a statuii lui Kali, dar se opri în loc când văzu un om la intrarea templului. Purun Bhagat, însă, nu făcu nici

o mişcare şi, încetul cu încetul, cerbul regal se apropie şi-i puse bolul umed pe umăr. Purun Bhagat ridică mâna ca un sloi de gheaţă şi o puse pe fruntea înfierbântată a cerbului care se linişti şi plecă grumazul, iar Purun îl mângâie domol între coarnele care abia se mai ţineau pe frunte, şi i le desprinse încetişor ca să nu-l doară. La întoarcere, barasinghul veni cu căprioara şi iedul, care se aşezară blânde pe pielea de antilopă şi începură să nimege uitându-se la el cu ochii umezi. Altă dată veneau în miez de noapte şi ochii le străluceau la lumina focului. În timp ce aşteptau să le dea porţia lor de nuci. Cel din urmă veni *moscul*, cerbul cel mai mic şi cel mai timid din această rasă de patrupede, cu urechile cât palma, repezite în sus ca atunci când stai la pândă: vărgatul *mushick-nabha,* oricât de sfios era. nu se putu stăpâni să nu vină să vadă şi el ce înseamnă lumina din templu şi să amuşine cu nasul lui ca de liliac pătura lui Purun Bhagat, care juca întocmai ca o umbră în lumina focului ce pâlpâia în interior. Purun Bhagat le spunea tuturor “fraţii mei”, şi la chemarea lui ieşeau din pădure chiar în timpul zilei şi se adunau la templu, dacă nu erau prea departe şi-l puteau auzi când îi strigă. *Sona,* ursul negru de Himalaya, întotdeauna întunecat şi bănuitor, care pe piept are un semn în formă de furcă, trecuse de mai multe ori prin faţa templului. Văzând că Purun Bhagat nu se teme, *Sona* nu se supără ci îl urmări cu privirea şi începu să se apropie încetişor, ca mai apoi, să ceară şi el partea lui de mângâiere şi o coajă de pâine sau un pumn de zmeură. Uneori, în zorii zilei, când Bhagat urca până în vârful trecătorii ca să urmărească răsăritul soarelui de purpură trecând peste crestele dantelate de zăpadă, se pomenea cu *Sona* că vine pe urmele lui mormăind neînţeles sau oprindu-se să bage o labă pe sub trunchiurile căzute, ca apoi să se opintească ferindu-le din drum; altă dată se întâmpla să-l zărească pe Sona de departe, dormind făcut mototol, şi la răsunetul paşilor lui să-l vadă cum tresare şi se pregăteşte de luptă, ca apoi să se apropie bucuros, după ce îşi recunoaşte prietenul.

Aproape despre toţi sihastrii şi oamenii sfinţi se spune că au darul să facă minuni cu îmblânzirea jivinelor pădurii; minunea nu este însă altceva decât să te poţi stăpâni, să nu faci nici o mişcare atunci când le vezi ca se apropie, ci să stai liniştit; să stai ceasuri întregi şi niciodată să nu te uiţi de-a dreptul la cel care vine. Ţăranii din vale văzuseră silueta tulbure a barasinghului mişcându-se ca o umbră printre trunchiurile copacilor pădurii din dosul templului, văzuseră şi un *ininuaL* cocoşul de munte, ale cărui pene străluceau ca pietrele scumpe în faţa statuii lui Kali, şi auziseră langurii cum se jucau cu găocile de nuci pe lespezile de piatră. Câţiva copii îl văzuseră şi ei pe *Sona* şi-l auziseră cântând în dosul unor stânci prăvălite, aşa că faima lui Purun Bhagat prinse crezare că ar face minuni cu fiarele pădurii.

Cu toate acestea nimic nu era mai străin de intenţia lui Bhagat decât orice minune, căci pentru el lumea aceasta nu era decât o imensă minune: când un om îşi dă seama de acest fapt, înseamnă că a ajuns la destulă înţelepciune pentru a şti cum să se poarte. El ştia demult, din anumite învăţături, că în lumea aceasta nimic nu poate fi grandios şi nimic prea neînsemnat. De aceea, zi de zi se căznea să desprindă cât mai limpede drumul care duce spre inima lucrurilor din jurul lui şi care trebuia să-l ducă înapoi la locul unde fusese zămislit sufletul său.

Gândindu-se mereu la aceasta, părul pe care nu-l mai tundea crescuse până la umeri; alături de pielea de antilopă, cârja lui de pelerin făcuse groapă în lespedea de piatră, iar locul unde era în fiecare zi strachina, între rădăcinile copacilor, se adânci şi părea una cu vasul, iar fiarele începură să-şi cunoască fiecare locul la care aveau dreptul când veneau să se încălzească la foc. Câmpul şi holdele îşi schimbau culorile la fiecare anotimp, ariile se umpleau şi se goleau de grâne, iar când venea iama, langurii se zbenguiau din nou printre ramurile cetinilor fulguiţi de zăpadă, până în clipa când, o dată cu primăvara, maimuţele îşi aduceau din vale puii, care se uitau în jurul lor

cu ochii speriaţi. Satul din vale se schimbase foarte puţin: preotul îmbătrânise şi mulţi dintre copiii care veneau odinioară să-i aducă strachina cu mâncare astăzi trimiteau cu strachina pe propriii lor copii, iar dacă se întâmpla să întrebi pe cineva din sat de câtă vreme locuieşte sfântul în templul Kali din culmea trecătorii, oamenii îţi răspundeau că stă acolo de când e lumea.

Veniră apoi nişte ploi cum nu se mai pomeniseră în munţi de multă vreme. Trei luni încheiate valea fu pâclită de nori şi muiată de ceaţă; cerul era sfâşiat de fulgere care goneau după fulgere şi ploile cădeau fară încetare. Templul lui Kali plutea deasupra norilor şi. de multe ori, trecea câte o lună întreagă fără ca Bhagat să vadă un colţişor din satul din vale: era învelit de norii care se vălătuceau neodihniţi, împingându-se unii pe alţii. Dar niciodată atât de sus ca să poată trece dincolo de pereţii umezi, de stâncă, ai culmilor. «În toată vremea aceasta, Bhagat asculta târâitul milioanelor de şuviţe de apă care ciocăneau în copacii de deasupra lui sau îi curgeau şuvoaie la picioare, se prelingeau pe ramurile răşinoase ale pinilor sau picurau pe frunzele crestate de ferigă, ca să se scurgă, şuvoaie tulburi, în dulbinele tăiate pe coastele muntelui. Veni apoi soarele şi prin aer se răspândiră miresmele răşinoase ale deodarilor şi ale rododendronilor amestecate cu mirosul reavăn venit de departe, pe care muntenii îl numesc *parfumul zăpezilor.* Soarele dogorî pământul vreme de o săptămână, pe urmă ploile începură din nou, de credeai că s-au rupt zăgazurile cerului şi pământul începu să-şi arate oasele de stean, făcând pe alocuri băltoace. În noaptea care urmă, Purun Bhagat avu grijă ca focul să nu se stingă deoarece bănuia că fraţii lui vor avea nevoie de căldură, dar, cu toate că veghe până târziu, nici un patruped nu se apropie de templu şi într-un târziu adormi, gândindu-se ce s-o fi întâmplat în întunericul pădurii, de nu mai vine nimeni.

Era în miez de noapte şi afară ploaia cânta ca mii de tobe, când deodată simţi că cineva trage pătura de pe el; întinse braţul şi întâlni mâna cu degete subţiri a unui langur.

— E mai bine aici decât în pădure, mormăi el prin somn şi ridică un colţ de pătură. Intră şi te încălzeşte!

Maimuţa însă îl apucă zdravăn de mână şi-l smuci cu putere.

— Poate ţi-e foame, se dumiri Purun Bhagat, stai că am să-ţi găsesc ceva de mâncat!

Dar în timp ce stătea îngenuncheat în faţa focului, încercând să-l aţâţe, langurul fugi până la uşa templului, apoi gemu şi se întoarse în fugăde-i petrecu braţele în jurul genunchilor.

— Ce este? Ce s-a întâmplat, frăţioare? întrebă Purun Bhagat, văzând că ochii maimuţei erau plini de poveşti pe care ea nu le putea spune. De ieşit pe o astfel de vreme e peste putinţă, cel mult dacă unul de-ai tăi a căzut într-o cursă, cu toate că prin partea locului nu prea pune nimeni curse; ia te uită, frate, vine şi barasinghul la adăpost.

Coamele cerbului loviră cu violenţă statuia lui Khali când se repezi în templu, dar după ce văzu pe Purun Bhagat, începu să râcâie cu picioml dinainte în lespezi, suflând pe nările care palpitau.

— Hai! Hai! răspunse Bhagat pocnind din degete, aceasta îţi este răsplata pentru adăpostul care te aşteaptă7

Cerbul însă îl împingea cu capul în partea unde era ieşirea şi mergând aşa de-a-ndăratelea. Purun Bhagat auzi ceva pârâind. ceva care se mişcă abia simţit, şi băgă de seamă că două lespezi de piatră ale templului se depărtau una de alta, iar în şanţul deschis între ele se vedea pământul clipocind a mocirlă.

— Acum înţeleg, zise Puain Bhagat. de aceea nu ridic ponos contra fraţilor mei că n-au venit în noaptea aceasta să stea în jurul focului. Muntele începe să se prăbuşească. Nu văd însă de ce m-aş urni eu de aici?

Dar când să se întoarcă dădu cu ochii de strachină şi se schimbă numaidecât la faţă.

— Oamenii aceştia m-au hrănit în fiecare zi de când am venit în sihăstria aceasta, tocmai de aceea dacă voi mai întârzia aici, până în zorii zilei nici un om din vale nu mai

rămâne în viaţă. Trebuie să plec şi să-i prevestesc. Fă-mi loc frăţioare ca să mă apropii de foc.

Barasinghul se dădu la o parte, iar Purun Bhagat luă o torţă de răşină şi o ţinu deasupra focului până începu să ardă vâlvătaie.

— Voi aţi venit ca să-mi daţi de ştire, zise el ridicându-se în picioare, acum vom pleca împreună ca să ducem slujba noastră până la capăt. Să ieşim degrabă şi lasă-mă să mă sprijin pe gm- mazul tău, căci picioarele mele bătrâne nu mă mai pot purta.

Îşi încleştă mâna dreaptă pe coama zbârlită a barasinghului. cu stânga înălţă torţa aprinsă şi ieşiră astfel în noaptea neagră. Vântul se liniştise, dar ploaia cădea cu nemiluita şi ameninţa în fiecare clipă să stingă facla. Cerbul o luă costiş la vale şi lăsân- du-se pe picioarele dinapoi, ca pe nişte tălpi de sanie, luneca uşor pe pământul clisos. De cum ieşiră din pădure. Bhagat simţi că la ceata lor se prinseseră şi alte animale care îi aşteptau mai la vale. Prin întuneric nu vedea nimic, dar simţea alături de el răsuflarea caldă şi grăbită a langurilor. petrecută de mormăitul monoton al ursului *Sonci.* Ploaia îi muiase şuviţele de păr, şi simţea şuvoaiele reci de apă cum îşi tăceau loc pe sub tălpile picioarelor lui desculţe, iar hainele învechite îi atârnau pe trupul slăbit, stingherindu-l la mers. Cu toate acestea nu se opri. ci mergea semeţ înainte. În clipa aceasta el nu mai era omul sfânt pe care îl cercetau cei din vale, ci din nou Purun Dass K.C.I.E. primul ministru al unui stat de seamă, omul obişnuit să poruncească mulţimilor, plecat anume Să scape de la moarte vieţile altora. Pe poteca îngustă şi repezită, Purun Bhagat şi fraţii săi coborau tot mai adânc în fundul văii, până în clipa când cerbul se poticni, căci dădu peste o vatră de arie şi, oprindu-se, mecăi încetişor simţind cum îl gâdila în nări mirosul omului care trebuia să fie pe aproape. Ajunseseră la capătul uliţei care trecea singură prin mijlocul satului. Purun Bhagat bătu cu cârja în obloanele casei fierarului şi plimbă puţin torţa aprinsă pe sub streaşină.

— Sculaţi-vă şi părăsiţi casa, strigă Purun Bhagat şi se minună singur de glasul său care de ani de zile nu mai răsunase în faţa oamenilor Ieşiţi în grabă, căci munţii încep să se prăbuşească. Părăsiţi cu toţii aşternuturile voastre şi ieşiţi.

— Este Bhagat al nostru, zise nevasta fierarului, după ce se trezi. Scoală copiii şi să ieşim afară. A venit cu toate dobitoacele lui. Ieşi la drum şi dă alarma!

Vorba de spaimă gonea din casă în casă, în vreme ce animalele se îngrămădeau în jurul lui Bhagat şi *Sona* sufla nerăbdător pe nări. Lumea speriată ieşi în uliţă; tot satul nu era mai mult de şaptezeci de suflete, şi la lumina slabă a faclelor, sătenii îl văzură pe Bhagat care ţinea de grumaz barasinghul speriat, iar maimuţele îngrozite îl trăgeau de poala hainei, în timp ce *Sona* stătea aşezat pe picioarele dinapoi şi mârâia înfundat.

— Treceţi dincolo de vale şi urcaţi muntele din faţa voastră, strigă Purun Bhagat. Să nu rămână nimeni în sat. Noi venim cei din urmă.

Ţăranii o luară la fugă, gonind cum numai muntenii gonesc, căci ştiau că atunci când muntele începe să se prăbuşească, trebuie să te urci cât poţi de sus şi cu cea mai mare iuţeală pe. coasta muntelui celui mai apropiat. De aceea, săriră în apa râuleţului care despărţea satul şi începură să urce gâlâind coasta stâncoasă. din (crasă în terasă, iar pe urma lor venea Purun Bhagat cu dobitoacele lui. Mulţimea urca tot mai sus pe muntele vecin cu al lor, şi se strigau pe nume ca nimeni să nu se rătăcească, iar în urmă de toi urca barasinghul care simţea că puterea lui Purun Bhagat începe să se sleiască. Într-un târziu cerbul se opri sub crengile unei păduri de brazi, cam la cinci sute de metri în sus pe munte. Instinctul lui. care îl înştiinţase la vreme despre primejdia ce trebuia să vină, parcă îi spunea că aici se găseşte în deplină siguranţă.

Purun Bhagat se lăsă moale alături de el. căci biciuiala ploii reci şi goana pe coasta muntelui îi tăiaseră răsuflarea; dar mai avu puterea să se întoarcă spre faclele oamenilor

care goneau înaintea lui şi să strige:

— Opriţi-vă acolo şi faceţi numărătoarea oamenilor!

Apoi, văzând că făcliile se adună roată, şopti cerbului cu glasul aproape stins:

— Nu te mişca, frăţioare, stai cu mine până când voi pleca!

În largul întunericului se auzi un freamăt nedesluşit, ca un zvon de larmă, pe urmă un muget prelung, apoi un vuiet cumplit care întrecu orice închipuire omenească, şi, prin noapte, oamenii simţiră că muntele începe să le tremure sub picioare şi să se clatine. În adâncun se auzi ceva hăuind ca o notă joasă de oigă şi, vreme de câteva minute, nici un alt zgomot nu se mai auzi, iar copacii bătrâni începură să tremure din creste până în fundul rădăcinilor căţărate pe stânci. Într-un târziu mugetul se linişti şi în toată împrejurimea nu se mai auzi decât ţârâitul ploii ca o bătaie depărtată de tobe, prin întuneric: era ciocănitul neostenit al picăturilor de apă deasupra pământului muiat de ploile care-şi aveau tâlcul lor.

Nimeni dintre ţărani, nici chiar preotul, nu îndrăzni să-i spună ceva lui Bhagat care îi scăpase de la moarte. Se adunară roată sub bolta de cetini şi aşteptară să se facă ziuă. După ce se lumină şi priviră spre vale, îşi dădură seama că tot ce fusese pădure, câmpuri şi livezi tăiate de poteci umblate era acum un amestec de nămol roşiatic care forfotea în undă, mânat de apele murdare în fundul cărora copacii uriaşi se vălătuceau cu rădăcinile în sus.

Nămolul se uscase foarte sus. pe coasta muntelui, unde scăpaseră în grabă, iar pârâul, scos din albie, începuse să se bălţă- cească, făcând ochiuri ca de sânge deasupra mocirlei. Din satul lor şi din poteca ce ducea până la templul lui Khali şi pădurea care era dincolo de el, nu mai rămăsese nici o urmă. Pe depărtare de un kilometru şi cel puţin 2.000 de picioare adâncime, coasta muntelui fusese retezată de la creştet spre poale şi repezită la vale.

Oamenii începură unul câte unul să urce la deal pentru a îngenunchea în faţa lui Bhagat. Când se apropiară,

barasinghul care stătea în picioare alături de Purun Bhagat o rupse la fugă, iar langurii se văitau între ramurile copacilor şi mai sus spre vârful muntelui. *Sona* gemea îndurerat. Bhagat murise, cu picioarele încrucişate sub el şi cu spatele sprijinit de trunchiul unui copac, cu câija pe genunchi şi privirile întoarse spre miazănoapte.

— Priviţi minunea care vine după minune, zise preotul întor- cându-se spre oamenii satului, căci aceasta este atitudinea în care trebuie să fie înmormântat orice Sunnyasi. Prin urmare, pe locul acesta, unde se găseşte acuma, vom ridica un templu în semn de cinstire a omului nostru sfânt!

Înainte să se fi împlinit anul, oamenii ridicară templul — un mic altar de piatră şi argilă bătută — iar locul acela fu numit Muntele lui Bhagat, şi până în ziua de astăzi oamenii vin la locul acesta să se închine, să aprindă lumânări şi să-l împodobească întotdeauna cu flori. Nimeni nu ştie, însă, că sfântul căruia i se închină este defunctul Sir Purun Dass K.C.I.E., D.C.L., Ph.D. fost odinioară primul ministru al unui stat în plină dezvoltare şi membru onorific sau corespondent al mai multor academii, societăţi ştiinţifice, care nu vor reuşi niciodată să facă vreun bine, nici în lumea aceasta, nici în cealaltă.

Cântecul lui Kabir

Lumea era atât de uşoară, că în palme o putea cântări
Grele au fost doar socotelile averii şi ale robilor lui!
Dar le-a uitat, şi în haină săracă îmbrăcat,
se duce pe drumuri,
Gol şi desculţ în colbul bătut de drumeţi, bairagi săracul,
Drumul înainte-i, alb s-aşterne covor, să-l ducă la Delhi
Un şal şi un kikar îl apără de al zilelor groaznic zăduf
Cortul deasupra-i e cerul, câmpul cu al lui furnicar
Popasul de noapte, drumul tovarăş lui bairagi săracul!
Cu ale ochilor limpezi priviri plecase să caute Omul
(Căci unul a fost, numai unul, şi unul a rămas,
aşa spune Kabir)
Amăgirea, ca fumul, a celui dintâi început
se spulberă-n nori,
Cu drumul fârtat, din toi ce-a avut,
a rămas bairagi săracul!

Jungla coboară spre văi

Cerneşte-l ca vălul şi ascunde-l privirii,
Să nu mai vedem floare de iarbă,
fară de rod şi fară miros
Poate aşa vom uita întâlnirea
şi iureşul tău spre lumină,
Întinsă pe trupul pe care-l sugrumi!
Funingine neagră alaiuri de altar pustiit,
Ca fluturi, ale ploii albe picioare, dansează,
Când ciuta coboară în a văilor largă păşune
Fără sfială de spaima ce poate veni pe furiş.
Pereţii de piatră au căzut măcinaţi
de a vremilor mână
Ca-n-a lor umbră drumeţ ostenii
să nu se oprească.

Cei care aţi citit poveştile din Cartea întâi a Junglei poate vă aduceţi aminte că Mowgli, după ce a bătut pielea lui Shere Khan în ţăruşi pe Stânca Soborului, lupilor rămaşi credincioşi din haiticul Seeonee le-a spus că de aici înainte va vâna în junglă numai singur, iar cei patru pui ai lupoaicei şi ai lupului, care îl crescuseră, i-au răspuns că vor vâna şi ei alături de el. Dar, chiar în junglă, e greu să-ţi schimbi felul de viaţă de seara până-n zori. După revolta lupilor din haitic, Mowgli se duse înainte de toate în peştera lui, unde dormi o zi şi o noapte ca legănat. După ce se trezi, povesti lupoaicei şi lupului tot ce puteau înţelege ei din întâmplările petrecute de el alături de oameni. Când luminile zorilor începură să clipească pe cuţitul ce-l purta de gât, acelaşi cuţit cu care jupuise pielea lui Shere Khan, familia lupilor se minună de învăţătura pe care o câştigase, din ziua de când plecase din haiticul lor. Pe urmă, Akela şi Cenuşiul trebuiră să povestească şi ei partea pe care o avuseseră în îndreptarea bivolilor spre râpi. Ca să audă mai bine ce povestesc, Baloo se ridică pe colnic, iar Bagheera începu să se pieptene cu labele dinainte, şi-i venea să chiuie de plăcere, auzindu-l pe Mowgli povestindu-şi isprăvile.

Soarele se ridicase destul de sus pe cer, dar nimeni nu se gândea să se culce. Din când în când lupoaica ridica botul în aer şi adulmeca mulţumită mirosul pielii lui Shere Khan, întinsă pe Stânca Soborului, miros reavăn şi iute pe care-l aducea câte o boare de vânt scăpată pe gura peşterii.

— Fără Akela şi Cenuşiul, care sunt aici de faţă, mi-ar fi fost peste putinţă să fac ceva, continuă Mowgli. Mamă lupoaică, de-ai fi văzut bivolii negn cum se îngrămădeau la ieşirea din râpă şi se repezeau spre ţarcuri, în timp ce pe mine oamenii mă alungau cu pietre...

— La drept vorbind îmi pare bine că n-am fost de faţă, răspunse lupoaica supărată, căci nu suportam să văd pe cineva alungân- du-mi puii ca pe nişte şacali. O astfel de faptă din partea oamenilor n-aş fi lăsat-o nepedepsită, dar pe femeia care ţi-a dat să bei laptele aş fi cruţat-o; dar numai pe ea singură...

— Liniştește-te, Raksha, interveni lupul în silă. Neatentul nostru s-a întors şi este atât de înţelept, încât părintele, lupul, se simte îndemnat să-i lingă tălpile. La urma urmei, cu capul spart o dată sau de două ori, e totuna.

Baloo şi Bagheera intonară în cor:

— Lasă oamenii să-şi vadă de treburile lor!

Mowgli stătea cu capul pe umărul lupoaicei şi răspunse, zâmbind mulţumit, că nu doreşte nici să mai vadă, nici să mai audă şi nici să mai simtă miros de oameni în apropierea lui.

— Bine, frăţioare, ce faci însă dacă oamenii nu te vor lăsa ei în pace?

— Noi suntem cinci cu toţii, răspunse Cenuşiul, rotindu-şi privirea împrejur şi clănţănind din fălci ca să fie mai uşor înţeles.

— Cred că la vânătoarea aceasta am putea să luăm şi noi parte, interveni pantera neagră, legănându-şi şfichiul cozii şi privind spre Baloo. Dar nu înţeleg, dragă Akela, ce ne face să ne gândim acum la oameni?!

— Uite de ce, răspunse Lupul Stingher: după ce pielea cea galbenă a tâlharului a fost întinsă pe Stânca Soborului, m-am întors în sat pe aceeaşi potecă, căutând să pun piciorul numai în urmele pe care le lăsasem la venire, şi oprindu-mă din când în când în patru labe, pentru ca urmele să se amestece şi să nu poată fi recunoscute, în cazul în care cineva m-ar fi urmărit. După ce urmele erau atât de încurcate, încât chiar eu le-aş fi putut descurca numai cu multă greutate, a venit Mang, liliacul, şi a început să săgeteze pe sub ramurile copacilor. După ce s-a spânzurat cu capul în jos de o cracă, s-a întors spre mine şi mi-a spus: “Satul cu oamenii din mijlocul cărora a fost alungat piciul e în fierbere şi mişună ca un fumicar”.

— Am aruncat un bolovan cam măricel între ei, zise Mowgli râzând, aşa că nu e de mirare, şi-şi aduse aminte că din joacă i se întâmplase de multe ori să arunce câte un fruct de *paw-paw* în muşuroiul furnicilor înaripate, ca pe urmă să o rupă la fugă şi să intre în apă până la gât, înainte

ca roiul să-l poată ajunge din urmă.

— L-am întrebat pe Mang ce a văzut în sat. Aşa s-a întâmplat că mi-a povestit despre Floarea Roşie încinsă vâlvătaie la marginea satului şi un grup de oameni înarmaţi. aşezaţi roată în jurul ei Or, eu ştiu foarte bine. continuă Akela privindu-şi cicatricele învechite, că omul când poartă armă, nu o poartă niciodată de plăcere. Fii sigur, dragă frăţioare, că foarte curând un om cu ar- ma-n mână va sosi pe urmele noastre şi nu ştiu de nu va fi deja plecat la drum.

— Dar de ce să fi plecat la drum? Oamenii m-au alungat dintre ei. prin urmare nu văd ce ar mai căuta, răspunse Mowgli supărat.

— Frăţioare. tu eşti un om, prin urmare nu e treaba noastră, care suntem vânători liberi, să te învăţăm ce fac fraţii tăi şi din ce fel de îndemnuri, ripostă Akela.

Abia avu timp să-şi retragă laba, căci cuţitul căzu ca o lumină de fulger şi se înfipse în pământ, exact pe locul de unde şi-o luase. Mowgli aruncase cuţitul cu o mişcare atât de nebănuită, încât nimeni din cei de faţă nu băgase de seamă ce face. Akela însă era lup, or. până şi câinele care nu este altceva decât o specie degenerată a lupului, simte de departe primejdia, chiar dacă doarme somn adânc, şi se trezeşte când aude roata carului scârţâind pe mijlocul drumului, aşa că mai are destulă vreme să sară la o parte înainte de a trece peste el.

— Altă dată când vei mai vorbi despre oameni, să nu uiţi să faci o oarecare deosebire între mine şi ei, zise Mowgli cu glasul liniştit, băgându-şi cuţitul la chimir.

— Uufff!. Dintele a fost destul de ascuţit, ţâfni Akela, amuşind urma lăsată de cuţit în pământ. Dar se vede că vremea petrecută între oameni nu ţi-a fost de mare folos, pentru ca să poţi arunca la sigur cuţitul În timpul cât ţie ţi-a trebuit să-l arunci, eu puteam omorî un ţap dintr-un salt.

Bagheera sări în picioare şi întinse gâtul pe cât îl putea întinde, trosnindu-şi toate încheieturile trupului. Cenuşiul se ridică şi el, ferindu-se puţin spre stânga, pentru ca să prindă bătaia vântului din dreapta, în timp ce Akela se repezi

înainte vreo cincizeci de paşi şi se propti în picioare gata să sară. Mowgli se uită la ei cu pizmă; mirosea şi el şi simţea orice mişcare în juail lui, cum puţini oameni sunt în stare să o simtă, dar cu toate acestea nu ajunsese la precizia pe care o aveau toate fiarele junglei Afară de aceasta. În timpul celor trei luni pctrecute în sat, pierduse foarte mult din însuşirile lui dinainte. Cu toate acestea îşi înmuie degetul în gură şi. udându-şi vârful nasului, se înălţă pe picioare ca să poată prinde bine stratul de sus al aerului, căci numai aşa putea fi încredinţat de ce se putea întâmpla.

— Sunt oameni, scrâşni Akela şi se lăsă pe vine.

— Buldeo, răspunse Mowgli şi se aşează din nou. Vine pe urmele noastre: uite cum bate raza de soare pe oţelul armei lui. Priviţi!

Fu numai o sclipire trecătoare pe inelele de aramă care ferecau puşca învechită, dar în junglă lumina nu clipeşte niciodată în felul acesta, decât, cel mult, atunci când fulgerele sfâşie norii şi în lumina lor străluceşte un grăunte de mică, un ochi de iezer sau o frunză poleită de rouă. În ziua aceea însă, cerul era limpede cât era zarea de largă.

— Bănuiam că oamenii ne vor urmări, zise Akela cu mulţumire. căci nu degeaba am condus haiticul atâţia ani.

Cei patru lupi, fraţii lui Mowgli, nu ziseră nimic, ci o rupseră la fugă şi se topiră ca umbrele în josul colinei.

— Unde vă duceţi fară să spuneţi nimic? strigă Mowgli după ei.

— Şât! înainte de miezul nopţii vom juca popice cu capul lui, şopti Cenuşiul.

— Înapoi, opriţi-vă şi aşteptaţi! Om pe om nu se mănâncă! strigă Mowgli cât îl lua gura.

— Bine. dar cine era până mai adineaori mai rău decât lupul? Cine a aruncat după mine cu cuţitul numai pentru că m-am gândit că şi el ar putea fi un om? zise Akela, în timp ce puii se întoarseră şi se aşezară nemulţumiţi la poala colinei.

— Nu cumva trebuie să vă dau socoteală de tot ce fac?! se răsti Mowgli.

— Uite omul! Aşa numai omul vorbeşte, mârâi Bagheera printre dinţi. Tocmai aşa vorbeau şi oamenii în faţa cuştilor regelui din Oodeypore. Noi, poporul din junglă, ştim că, dintre toate fiinţele, omul este cel mai înţelept, dar dacă ar fi să ascultăm ce se spune despre el. atunci trebuie să admitem că este şi cel mai lipsit de cumpăt. Apoi ridicând glasul adăugă: de astă dată Piciul are dreptate. Omul nu vânează niciodată singur. Să omori un om înainte de a ştii curat ce au ceilalţi de gând. ar însemna să fii cu gânduri necurate. Hai să vedem ce gânduri ne poartă omul acesta!

— Noi nu mergem, se împotrivi Cenuşiul.

— Du-te singur, frăţioare! Noi ştim ce vrem Căpăţâna lui ar fi fost acum la picioarele noastre, dacă ne-am fi repezit în calea lui.

Mowgli se uită la prietenii lui şi pieptul lui i se zbuciumă, iar ochii începură să-i joace în lacrimi. Făcu un pas spre puii de lup şi lăsându-se într-un genunchi cuvântă:

— Asta ar însemna că eu nu mai ştiu ce vreau? Uitaţi-vă la mine!

Fiarele se întoarseră spre el în silă, iar când ochii le fugeau pe de lături, Mowgli îi striga pe nume şi se uita la ei până când îi stăpâni cu privirea şi părul negru începu să li se zbârlească pe spinări şi să tremure pe picioare.

— Acum să-mi spuneţi, care dintre noi cinci este conducătorul?

— Conducătorul eşti tu, frăţioare, răspunse Cenuşiul şi, apro- piindu-se de el, începu să-i lingă tălpile picioarelor.

— Atunci, urmaţi-mă, porunci Mowgli.

Cei patru se luară după el cu cozile îmbârligate de frică.

— Asta i se trage de pe urma timpului pe care l-a petrecut între oameni, zise Bagheera, furişându-se ca o umbră pe urma cetei Dragă Baloo, în junglă este ceva care acum e mult mai tare decât însăşi legea junglei.

Bătrânul urs nu răspunse, dar în sinea lui îşi zicea că pantera are toată dreptatea.

Mowgli fâcu un înconjur ca să iasă omului de-a dreptul în cale, căzând dintr-o parte şi furişându-se nesimţit pe sub frunziş, ajunse atât de aproape, încât ferind tufele din faţă, putu vedea vânătorul, venind încet cu arma la umăr, pe urmele lăsate din ajun.

Vă aduceţi aminte că Mowgli, ieşind din sat, în spinare cu povara grea a pielii crude, jupuite de pe Shere Khan, pe urma lui venise Cenuşiul şi Akela, aşa că urmele se vedeau destul de limpede. În clipa aceea Buldeo ajunse la locul unde Akela se oprise şi, întorcându-se pe loc, încercase să încurce urmele lăsate de ei. Se aşeză pe marginea cărării şi tuşi, apoi începu să murmure ceva neînţeles; pe urmă se ridică din nou şi prinse să dea târcoale, nădăjduind că va regăsi urma cea bună. În toată vremea aceasta, cu o aruncătură de piatră, i-ar fi putut ajunge pe cei care-l pândeau din ascunzătoare. Nimeni însă nu se poate piti pe nesimţite decât lupul, atunci când nu are de ce să dea de ştire că este pe aproape, iar Mowgli însuşi, cu toate că lupii spuneau despre el că se mişcă greoi şi încet, se furişa mai nesimţit decât o umbră. Îl urmăreau pe bătrânul vânător cum urmăresc rechinii un vapor în plină viteză, dar în toată vremea aceasta vorbeau mereu unul cu altul şi glasurile lor erau atât de încete. Încât ar fi fost peste putinţă să fie auziţi de ureche omenească. Gama sunetelor din cuvintele lor avea în extremitatea cealaltă numai notele cu care liliecii se înţeleg între ei şi pe aceeaşi notă e scandată şi vorba zburătoarelor din junglă şi a gâzelor, pe care, rareori, un muritor se întâmplă să o prindă.

— Asta face mai mult decât cea mai bogată pradă, zise Cenuşiul, văzând că omul începe să umble roată în patru labe şi să murmure ceva neînţeles. Ce spune?

— Zice că n-a văzut în viaţa lui astfel de urme. Trebuie că pe aici a trecut un întreg haitic de lupi, îl desluşi Mowgli. Spune că e ostenit.

— Până va găsi din nou urma va avea timp să se şi odihnească, răspunse Bagheera tolănindu-se la tulpina unui copac şi aşteptând să continue urmărirea din ascunzătoare.

Ia vezi, ce face acuma slăbănogul ăsta!

— Mi se pare că mănâncă sau scoate fum din gură. Oamenii fac tot timpul ceva în timpul odihnei şi gura nu li se odihneşte niciodată, răspunse Mowgli.

Fiarele văzură că omul îşi scoate o pungă cu tutun şi-şi umple luleaua, apoi şi-o aprinde şi începe să pufăie din ea. Din ascunzătoarea lor adulmecară mirosul fumului, ca la nevoie să-l poată recunoaşte pe Buldeo şi-n timp de noapte.

Pe poteca muntelui tocmai cobora un grup de cărbunari şi se opriră de vorbă cu Buldeo, care era vânător vestit până la 20 de mile împrejur. Cărbunarii se aşezară alături de el şi începură să fumeze, iar Bagheera şi tovarăşii lui veniră mai aproape şi-i urmăreau cu privirea din întuneric. Buldeo începu să povestească cu toate amănuntele întâmplarea cu Mowgli, copilul cel îndrăcit, punând şi de la sine tot felul de înfloriturі. Spunea că el era cel care-l omorâse pe Shere Khan, că Mowgli se prefăcuse în lup şi se luptase cu el până la apusul soarelui, pe urmă se făcuse din nou băiat şi fermecase arma pe care o avea la el, aşa că glontele din ţeava îndreptată către acesta s-a rătăcit şi a omorât pe unul dintre bivolii cirezii lui. Pe urmă, cei din sat ştiindu-l cel mai vrcdnic dintre vânătorii Seeonee, îl trimiseră să-l răpună pe accst copil al iadului. În vremea aceasta, oamenii din sat au pus mâna pe Messua şi pe bărbatul ei, care fără îndoială trebuie să lic părinţii acestui diavol împieliţat şi i-au închis în coliba lor unde îi păzesc cu multă băgare de seamă. În zori îi vor tortura până ce vor mărturisi în faţa oamenilor că amândoi sunt vrăjitori, ca pe urmă să-i ardă de vii.

— Când îi vor arde? întrebară cărbunarii, care n-ar fi vrut să lipsească de la un astfel de spectacol.

Buldeo răspunse că înainte de întoarcerea lui nu li se va întâmpla nimic, deoarece sătenii îl aşteptau să-l ducă împuşcat pe Puiul de Diavol. Imediat după aceea. Messua şi bărbatul ei vor fi arşi, iar sătenii vor împărţi între ei pământurile şi cirezile lor. Bivolii bărbatului lui Messua erau foarte frumoşi şi râvniţi de toată lumea care credea că este

un act de dreptate să scape de aceşti doi vrăjitori, căci fară îndoială oamenii care primesc între ei copii crescuţi de lupi în junglă trebuie să fie vrăjitori primejdioşi.

— Ce se va întâmpla însă, întrebară cărbunarii, dacă vor afla şi englezii despre această întâmplare? (Cărbunarii aflaseră că englezii erau nebuni de-a binelea şi nu-i lasă pe săteni să ardă vrăjitori, după pofta inimii lor.)

— În cazul acesta, răspunse Buldeo, mai marele satului, le va spune că Messua şi bărbatul ei au murit de muşcătură de şarpe. Totul este dinainte pus la cale şi nu mai rămâne decât să prind copilul lupilor. Nu cumva aţi întâlnit în drumul vostru pe cineva care să fi semănat cu cel pe care-l caut eu?

Cărbunarii se priviră în tăcere şi dădură slavă cerului că nu întâlniseră pe nimeni, dar nu se îndoiau că un om atât de vrednic ca Buldeo va reuşi să-l găsească. Soarele apusese şi drumeţii se ridicară cu gând să ajungă până în satul lui Buldeo, ca să o poată vedea şi ei pe vrăjitoare şi pe bărbatul ei. Buldeo le spuse că deşi plecase ca să-l ucidă pe copilul de diavol, datoria lui de vânător era să nu-i lase fară ocrotire prin jungla unde la fiecare pas ar fi putut să le iasă în cale tartorul lupilor. Prin urmare, se va întoarce cu ei şi, dacă pe drum se va întâmpla să le iasă în cale acest Demon, ei bine, atunci va avea prilejul să vadă cum poate fi tratat de unul dintre cei mai buni vânători Seeonee. Brahmanul satului, spunea el, îi dădu ceva care putea să-l apere de toate farmecele acestei fiinţe înfrăţite cu iadul.

— Ce spune? Ce spune? întrebau lupii fară încetare.

Mowgli le explica tot ce auzea până în clipa când începu să nu mai înţeleagă nici el. căci nu ştia ce înseamnă vrăjitori, de aceea le spuse doar atât: că omul şi femeia care fuseseră atât de buni cu el fuseseră prinşi»Într-o cursă.

— Adică se poate ca oamenii să cadă în curse puse anume de semenii lor? întrebă Bagheera.

— Aşa spune el. Nu prea înţeleg ce spun între ei; mi se pare că au înnebunit cu toţii. Ce legătură poate avea Messua şi cu bărbatul ei cu mine. ca din cauza mea să fie

prinşi într-o cursă şi ce Lot trăncănesc despre Floarea Roşie? în oriee caz. oamenii nu vor face nici un rău lui Messua şi bărbatului ei înainte de întoarcerea lui Buldeo, se gândi Mowgli şi pipăi prăselele cuţitului din chimir.

În timpul acesta. Buldeo şi cărbunarii se urniră cu mare băgare de seamă şi o luară pe cărare, unul câte unul.

— Eu mă întorc fără întârziere în sat, zise Mowgli într-un târziu.

— Dar cei de colo ce fac? întrebă Cenuşiul, privind lacom spre spatele ars de soare al cărbunarilor.

— Faceţi o petrecere anume pentru ei, căci n-aş vrea să ajungă în marginea satului înainte de înnoptat. Credeţi că-i veţi putea opri?

Cenuşiul îşi arată colţii albi şi căscă mulţumit.

— După cât cunosc eu oamenii, îi vom face să se învârtească roată, cum se învârteşte friptura în frigare...

— Nu vă cer să mergeţi atât de departe. Faceţi-le un cântec, ca să nu le fie urât pe drumul din junglă; tu, Cenuşiule, ştii bine că nu e nevoie ca acest cântec să fie prea duios. Bagheera, du-te cu ci ca să le ţii isonul! După ce se va lăsa noaptea, veniţi să ne întâlnim în sat. Cenuşiul cunoaşte locul întâlnirii.

— Nu e tocmai plăcut să urmăreşti un vânat la porunca Puştiului. Când mă mai culc? întrebă Bagheera plictisită, cu toate că după strălucirea ochilor se vedea că e foarte mulţumită de însărcinarea pe care o primise. Pe urmă să mai şi cânt pentru pârliţii ăştia care umblă în pielea goală! Dar, la urma urmei, hai s-o fac şi pe asta!

Plecă în pământ capul, pentru ca glasul să-i hăulească prelung printre copacii din junglă, şi răcni din fundul bojocilor: Noroc la vânat!

Urletul acesta obişnuit în miez de noapte, dar care acum cădea aproape de miezul zilei, era destul de fioros pentru începutul unui cântec de petrecere. Mowgli îl auzi vuind pe urma lui pe sub bolţile de fainză şi clocotind în adâncul neumblat al junglei, apoi ecoul trecu pe lângă el şi răscoli depărtările, clocotind din vale spre culmi şi înfiorând

toată suflarea. Începu să râdă mulţumit. croindu-şi drum în goană prin clocotul acesta răscolii de chemarea înfiorătoare a panterei negre. Văzu cărbunarii îngrămădindu-se înspăimântaţi unul într-altul şi ţeava puştii lui Buldeo întorcându-se roată cu teamă. Cenuşiul răcni o dată "*Ya-la-hi! Ya-la-hi!"* cum se face la vânătoarea de cerbi, când haiticul goneşte ciuta albastră de *nilghai.* Răcnetul părea că răscoleşte măruntaiele pământului, apoi se stinse într-un grohăit de moarte. Imediat după aceea, ceilalţi trei răspunseră în cor, de părea că tot haiticul a ieşit şi adulmecă urmele lăsate de oameni în lungul cărării, apoi deodată începură să intoneze imnul Zorilor Junglei, cu toate întorsăturile şi înfloriturile pe care le poate găsi în-chi-pui-rea, pentru a-l face cât mai sinistru şi mai fioros, un cântec care te îngrozea şi mai mult, în după-amiaza aceasta înecată de umbre:

În clipa-n care grăbit a trecut,
Noi umbră gonind pe pământ nu lăsam,
Dar acum în plină lumină,
Ca umbre fugim speriaţi înapoi spre culcuşuri,
În limpedea zi să te ascunzi nu se poate,
Căci crengile tremură în drumul ce-l tai
Şi pietrele îţi fug sub picioare grăbite:
De ne-auziţi odihnă bună dorim
Celor- ce a junglei lege păzesc.
Toţi cei cornoraţi, cu aripi
Şi blană de-a valma goniţi,
Spre adăposturi picioare grăbiţi,
Cât umbra mai ţine aninată de crengi.
Tăcuţi se retrag ai junglei stăpâni,
În vreme ce boii cu pasul domol
În juguri grumazele tind
Pe nările calde aburi suflând,
Când să clipească începe lumina,
Goniţi spre culcuşuri cu toţii,
E vremea, căci soare de pară răsare,

O şoaptă de spaimă de-a valma aleargă
Păziţi, că e ziuă, din funduri de zări
Sosim gâfâind de-a focului goană,
Cotlonul de papură freamătă-n păsuri
Iar pe deasupra se scutură aripi
Strigând către cer: E ziuă a omului zi!
Pe strâmbe poteci şi drumuri ascunse
O noapte-am gonit,
Depanând în urmă-ne dâră prin roua înserării
Şi urmă am lăsat pe margini de ape.
La vaduri de noapte.
Ascunsă urma picioarelor noastre luceşte
În lumina de zi; copite crăpate, cocoaşe
Şi coarne: odihnă bună dorim, de-auziţi
Celor ce a junglei cu cinste lege păziţi!

Dar cine să poată transpune în vorbe chiotul sălbatic pe care cele patru fiare îl puneau în fiecare vorbă, când auziră pârâind crengile copacilor în care bieţii cărbunari începură să se urce grăbiţi, iar vânătorul Buldeo prinse să depene descântece de spaimă şi de ducă-se pe pustii locuri. Pe urmă, cei patru tovarăşi se aştemură la somn. căci, ca toate vietăţile care trebuie să-şi câştige singure hrana de toate zilele, ştiau dinainte că treabă bună nu se poate face niciodată dacă nu eşti pe deplin odihnit.

În timpul acesta Mowgli mergea înainte cu pasul grăbit şi făcuse mai bine de o jumătate de poştă pe ceas. Se simţea mulţumit şi era plin de avânt, mai ales acum când petrecuse câteva luni printre oameni. Singurul lui gând era să-i scape din cursa în care căzuseră, pe Messua şi pe bărbatul ei, căci din fire Mowgli nu avea nici un fel de încredere în cursele despre care auzise. Mai târziu, îşi zicea el, va veni şi vremea când va plăti satului din belşug această lipsă de omenie faţă de prietenii lui.

Începuse să se îngâne ziua cu noaptea când ajunse la păşunile pe care le cunoştea şi la arborele *dhak* sub care îl aşteptase în dimineaţa când îl omorâse pe Shere Khan. Cu

toate că era foarte oţărât contra neamului oamenilor din vale şi a aşezărilor lor, de cum văzu acoperişurile colibelor, simţi că un nod i se pune în piept şi i se tăie răsuflarea. Băgă de seamă că toată lumea se întorsese din ţarină mai devreme decât de obicei, şi că în loc să-şi vadă de focurile unde îşi găteau cina, lumea era adunată sub arborele unde se ţinea sfatul, şi toţi ţipau în gura mare, fără să se poată înţelege.

— Pesemne că oamenii au întins întotdeauna curse celor de-o scamă cu ei, căci altfel nu s-ar simţi atât de bine, îşi zise Mowgli.

Noaptea trecută îl prinseseră pe Mowgli. Cât de îndepărtată i se pare acum noaptea aceasta, parcă trecuseră cine ştie câte rânduri de ploi peste ea!

În noaptea aceasta l-au prins pe Messua şi bărbatul ei; mâine, sau poate vor mai trece multe zile până atunci, va veni din nou rândul lui Mowgli.

Se strecură uşor pe marginea satului până când ajunsese sub streaşina colibei lui Messua şi printr-o strungă privi înăuntru. Messua era întinsă, legată de mâini şi de picioare şi gemea din greu. respirând şuierător. Bărbatul ei era leg^t de patul vopsit în fel de fel de culori. Uşa de la intrare care dădea în uliţa satului era zăvorâtă, iar în faţa ei erau trei sau patru oameni aşezaţi pe vine şi cu spatele proptit în perete.

Mowgli cunoştea foarte bine obiceiurile acestor oameni, de aceea îşi dădu seama imediat că atâta vreme cât sunt ocupaţi cu mâncarea, cu vorba şi cu fumatul, nu le va trece prin gând să mai facă şi altceva. Imediat ce se vor sătura însă, încep să devină pri- mejdioşi. Buldeo nu va întârzia să se întoarcă, iar dacă cei patru tovarăşi pe care îi lăsase cu el să-l petreacă, îşi vor fi făcut datoria, atunci va avea ceva de povestit. De aceea intră prin strungă şi după ce tăie frânghiile cu care erau legaţi, scoase căluşele din gura femeii şi a bărbatului şi apoi se uită împrejur să vadă dacă nu cumva se găseşte vreun vas cu lapte pe aproape.

Messua era aproape moartă de chinuri şi de groază

(căci toată ziua înainte de amiază o biciuiseră şi o bătuseră cu pietre). Mowgli văzu că e gata să înceapă a se boci şi abia avu timp să-i pună palma peste gură. ca să nu trezească străjerii Bărbatul părea mai mult speriat şi furios, de aceea nu zise nimic şi începu să-şi scuture câlţii şi gunoaiele din barba jumulită.

— Ştiam dinainte că va veni. oftă Messua plângând încet, acum sunt sigură că el este fiul meu, şi întinzând braţele spre Mowgli, îl strânse la piept.

Până în clipa aceasta Mowgli nu simţise nici un fel de emoţie. dar spre mirarea lui băgă de seamă că începe să tremure cum nu tremurase niciodată înainte.

— Ce sunt frânghiile acestea? De ce v-au legat? întrebă el după o oarecare tăcere.

— Vor să o ucidă pentru că te-a lacut fiul ei. răspunse bărbatul amărât, la te uită la mine, că sunt plin de răni!

Mowgli nu răspunse ci se uită la rănile femeii şi începu să scrâşnească din dinţi când o. văzu cum sângerează.

— Cine a făcut această ticăloşie? îşi va lua răsplata pentru faptele lui. declară Mowgli.

— Tot satul. Eu eram prea bogat, căci aveam cirezi şi vite ca nimeni altul. Prin urmare, ea şi cu mine trebuia să fim vrăjitori, căci altfel nu te-am fi adăpostit la noi.

— Nu prea înţeleg ce vrei să spui: lasă. mai bine să-mi povestească Messua.

— Toate acestea pentru că ţi-am dat lapte, Nathoo; îţi mai aduci aminte? zise Messua cu frică, căci tu erai fiul meu pe care tigrul l-a furat şi te-am iubit din toată inima. Spuneau că dacă sunt mama ta, atunci sunt şi mama diavolului şi vrednică să fiu osândită la moarte.

— Ce este diavolul? întrebă Mowgli. Moartea am întâlnit-o şi eu.

Omul se uită la el întunecat, dar femeia începu să zâmbească.

— Ia uită-te la el, zise ea întorcându-se spre bărbatul ei. Eu ştiam de la început că nu e vrăjitor şi le-am spus. Este fiul meu, copilul nostru.

— Copilul nostru sau al altora, acum e totuna. Aceasta nu ne mai poate ajuta la nimic, căci suntem ca şi morţi.

— Dincolo e drumul slobod spre junglă, zise Mowgli întin- zând braţul spre fereastră. Mâinile şi picioarele voastre nu mai sunt în cujbe, puteţi pleca.

— Fiule, noi nu cunoaştem jungla aşa cum o cunoşti tu, îl întrerupse Messua, şi nu cred că vom putea merge mai departe.

— Bărbaţii şi femeile satului vor da numaidecât de urma noastră şi ne vor aduce curând înapoi, adăugă bărbatul.

— Hm! zise Mowgli scărpinându-se cu vârful cuţitului în palmă. Eu nu am nimic de împărţit cu nici unul din locuitorii satului, dar cu toate acestea nu cred că vă vor opri, căci peste puţin timp vor trebui să se ocupe de altceva. Ia ascultă!

Mowgli ciuli urechea ca să audă mai bine ţipetele şi zgomotul de afară.

— Se vede că la urma urmelor tot l-au lăsat pe Buldeo să se întoarcă acasă.

Oamenii l-au trimis azi-dimineaţă pe urmata ca să te ucidă, zise Messua plângând. I-ai întâlnit?

— Da... adică l-am întâlnit împreună cu ceilalţi tovarăşi. Bul- deo va avea ceva de povestit şi în vremea aceasta noi putem isprăvi multe. Înainte de toate însă, eu trebuie să ştiu ce gânduri au oamenii aceştia. Gândiţi-vă încotro vreţi să mergeţi şi la întoarcere îmi veţi spune ce aţi hotărât.

Sări din nou pe strunga care ţinea loc de fereastră şi o rupse la fugă pe sub împrejmuirea satului, până ajunse la un loc de unde putea auzi ce vorbesc oamenii adunaţi sub copac. Buldeo se întinsese pe iarbă şi tuşea de zor, în timp ce oamenii îngrămădiţi în jurul lui, îi puneau tot felul de întrebăn. Părul lăţos îi cădea încâlcit pe umeri şi picioarele îi erau numai rană. de cum se suise de frică în copaci, dar cu toate că nu putea scoate nici o vorbă, îşi dădea destul de bine seama de curiozitatea pe care o stârnea întoarcerea

lui. Din când în când murmura ceva despre diavoli şi despre cântecele lor, şi despre descântece şi vrăjitorii, pentru a întărâta şi mai mult curiozitatea oamenilor. Pe urmă cern o cofa de apă.

— Aaa! zise Mowgli cu dispreţ, vorbe goale fară nici un rost. Oamenii sunt fraţi de sânge cu *Bandar-log.* A cerut apă ca să-şi clătească gura, pe urmă va începe să dea fum pe nări, şi după ce va termina cu toate astea, va începe povestea. Oamenii sunt foarte înţelepţi şi nu va rămâne nimeni s-o păzească pe Messua, până când Buldeo nu va mai avea nimic de povestit. Dar, pare- mi-se că am început să trândăvesc şi eu la fel ca ei.

Se smulse din toropeala care începuse să pună stăpânire pe el şi se întoarse din nou la colibă. Când să pună mâna pe canatul ferestrei simţi ceva că-l atinge la picioare.

— Mamă, ce cauţi tu aici? întrebă Mowgli recunoscând limba fierbinte a lupoaicei.

— Mi-am auzit copiii cântând în mijlocul junglei şi am venit să văd ce face cel mai drag dintre ei. Brotăcelule, mi-am pus în gând să văd şi eu femeia care ţi-a dat să bei lapte, răspunse lupoaica având blana udă de roua nopţii.

— Au legat-o cobză şi vor s-o ucidă, l-am tăiat însă cujbele cu care era legată, aşa că va putea să plece împreună cu bărbatul ei în junglă.

— Îi voi urma şi eu căci, cu toate că sunt bătrână, am dinţii destul de ascuţiţi. Lupoaica se ridică pe picioarele de dinapoi şi privi prin strungă în întunericul colibei. Cât ai clipi însă. se lăsă din nou pe vine ca o umbră şi zise: Eu ţi-am dat cel dintâi lapte, dar văd ca Bagheera are dreptate: cât de târziu, dar omul tot la om se întoarce!

— Se poate să ai dreptate, răspunse Mowgli cu indiferenţă, dar astăzi gândul acesta este foarte departe de mine. Aşteaptă-mă aici şi ai grijă să nu te vadă femeia.

— Ţie nu ţi-a fost niciodată frică de mine, murmură lupoaica şi se făcu nevăzută în mijlocul ierburilor înalte.

— Ascultaţi, zise Mowgli vesel după ce sări din nou pe

fereastră, toată lumea este adunată în jurul lui Buldeo care le povesteşte tot felul de minciuni. După ce va termina de povestit, e sigur că vor veni cu toţii aici şi vor aduce Floarea Roşie a focului, ca să vă ardă de vii pe amândoi. Prin urmare, ce facem?

— M-am sfătuit cu bărbatul meu, zise Messua. Khanhiwara este la depărtare de treizeci de mile de aici, însă acolo am putea găsi englezi.

— Oamenii aceştia din ce haitic fac parte? întrebă Mowgli.

— Nu ştiu nici eu. Dar oamenii aceştia sunt albi şi ei conduc toate treburile ţării, aşa că nu suferă pe nimeni să ardă oameni pe pământurile acestea şi nici ca cineva să fie bătut fără judecată. Dacă vom putea ajunge până acolo chiar în noaptea aceasta. atunci vom trăi, dacă nu, ne aşteaptă moartea.

— Atunci, veţi trăi, pentru că în noaptea asta nici un om nu trece dincolo de poarta satului. Ce face bărbatul tău? întrebă Piciul văzând că omul îngenunchease şi scurma pământul de zor, într-un colţ al colibei.

— Dezgroapă banii pe care îi avem, răspunse Messua, căci altceva nu mai putem lua cu noi.

— Ai dreptate, încuviinţă Mowgli Solzii aceştia trec din mână in mână şi nu se încălzesc niciodată. Mai este şi altă lume care umblă cu aşa ceva?

Bărbatul se uită întunecat la el şi murmură ca pentru sine: Mi se pare că trebuie să fie prost, dar diavol nu poate fi în nici un caz”.

— Cu banii pe care îi iau cu mine aş putea cumpăra un cal, căci suntem prea prăpădiţi ca să putem ajunge destul de departe pe jos, mai ales că ne putem aştepta ca, peste cel mult un ceas, tot satul să fie pe urma noastră, adăugă el cu glas tare.

— V-am spus că nimeni nu vă va urmări fără voia mea! în orice caz însă, calul nu poate strica, mai ales că Messua este ostenită.

Bărbatul se ridică şi înnodă banii într-o cârpă pe care o

băgă în brâu Mowgli ajută femeii să se urce pe fereastră şi văzu că aerul rece al nopţii o mai înviorează puţin. Sub lumina stelelor însă. jungla întunecată părea şi mai îngrozitoare decât era.

— Cunoaşteţi drumul spre Khanhiwara? suflă Mowgli prin întuneric.

Cei doi dădură din cap Iară să răspundă.

— Foarte bine, aduceţi-vă aminte că nu trebuie să vă fie teamă de nimic, şi nu uitaţi că nu e nevoie să mergeţi prea repede. S-ar putea însă, ca în mijlocul junglei să auziţi un zvon ca de cântec, mergând înaintea voastră sau petrecându-vă din urmă.

— Poate îţi închipui că dacă nu ne-am teme că ne vor arde de vii, n-am îndrăzni să trecem în miez de noapte prin junglă. Dar e mai bine să fii sfâşiat de fiare, decât să te omoare oamenii, zise bărbatul lui Messua. Femeia însă se uită la Mowgli şi zâmbi.

— Adevăr zic vouă, continuă Mowgli pe acelaşi ton cu care înţeleptul Baloo repeta învăţătura legilor junglei în faţa unui pui greu de cap, că nici o fiară din junglă nu vă va arăta colţii şi nici nu se va împotrivi vouă. Nici om, nici fiară nu vă va opri în noaptea aceasta, până când Khanhiwara nu vi se va arăta în zare. Paznici nevăzuţi vor veghea asupra voastră (apoi întorcându-se spre Messua). El nu mă crede, dar văd că tu crezi vorbele mele.

— Eu te cred, fiul meu! Om ori fantomă, sau lup din întunericul junglei. eu cred în vorbele tale.

— El se va înfricoşa când va auzi cântecul fraţilor mei în spatele lui, tu însă vei şti şi vei înţelege. Plecaţi acum şi mergeţi încet, căci n-aveţi pricină de grabă. Porţile sunt închise.

Messua se aruncă plângând la picioarele lui Mowgli, dar băiatul o ridică imediat şi se simţi înfiorat de un sentiment necunoscut. Femeia îi repezi braţele în jurul gâtului şi începu să-i spună tot felul de vorbe de mângâiere, în timp ce bărbatul ei îm- brăţişă cu priv irea pământul pe care îl părăsea şi zise:

— Dacă vom putea ajunge la Khanhiwara şi voi da ochii cu englezii, voi face judecată cu Brahmanul şi bătrânul Buldeo şi cu toţi oamenii din sat. Aşa că voi suge şi măduva oaselor din ei. Îmi vor plăti de două ori preţul ţarinei mele rămase înţelenite şi cirezile mele de bivoli flămânzi. Voi cere să mi se facă pilduitoare dreptate.

— Eu nu ştiu ce va să zică dreptate, dar te poftesc să te întorci când vor începe ploile, ca să vezi şi tu ce-a mai rămas pe aici. răspunse Mowgli râzând.

Cei doi se îndreptară spre junglă şi lupoaica răsări din umbră alături de Mowgli.

— Însoţeşte-i şi tu. şi ai grijă să dai de ştire poporului din junglă că aceştia doi trebuie să treacă teferi şi nevătămaţi. Fă gât şi repede-te cu colţii, dacă va fi nevoie; eu mă duc s-o chem pe Bagheera.

Din adâncurile întunecate ale junglei se ridică un urlet prelung şi se stinse în depărtări, ca vuietul tunetului pierdut pe sub bolţi de verdeaţă fară hotar. Mowgli îl văzu pe bărbatul lui Messua că se opreşte îngrozit şi e gata să o rupă la fugă spre colibă.

— Întoarce-tc şi intră în junglă, porunci Mowgli înveselit, căci ţi-am spus că veţi fi petrecuţi cu cântece până ce ajungeţi la Khanhiwara. Aceasta este cinstea cu care vă primeşte pădurea.

Messua începu să-şi zorească bărbatul să o ia înainte, şi întunericul se închise peste ei şi peste lupoaică, tocmai în clipa când Bagheera se ridică în faţa lui Mowgli tremurând de fiorul plăcerii pe care i-l dădea noaptea asupra căreia numai poporul din junglă era stăpân.

— Mi-e ruşine că cei patru pot fi fraţi cu tine, zise pantera adulmecând vântul în jurul lor.

— Cum adică? Nu i-au cântat destul de bine lui Buldeo? întrebă Mowgli.

— I-au cântat poate chiar prea bine. M-au făcut chiar pe mine să-mi uit de demnitate şi. ţi-o jur pe lacătul sfărâmat cu care mi-am recâştigat libertatea, am început să alerg cântând prin junglă, parcă m-ar fi gonit chemarea

primăverii. Nu ne-ai auzit?

— Eu aveam altă treabă, dar dacă vrei să ştii, întreabă-l pe Buldeo ce părere are despre voi. Dar cei patru unde sunt, căci în noaptea aceasta nu vreau să iasă din sat nici unul dintre oameni.

— Ce nevoie avem noi de cei patru? întrebă Bagheera săltând nerăbdătoare de pe un picior pe altul, cu ochii injectaţi de sânge şi mugind mai sinistru decât oricând înainte. Pot să-i opresc şi singură,' frăţioare! Urletul prin hăţişuri şi vederea oamenilor care se urcau îngroziţi în copaci mi-au deschis pofta de sânge. Va să zică. astăzi începe omoail? Ce înseamnă omul, această cârtiţă goală, care nu are nici dinţi, nici păr pe trup şi se hrăneşte cu pământ! I-am urmărit toată după-amiaza în arşiţa soarelui de vară. I-am gonit cum gonesc lupii turma de capre Eu sunt Bagheera şi m-am jucat cu oamenii cum mă joc cu umbra mea, ia uită-te la mine. Pantera sări în aer făcând un salt îndrăzneţ şi lovi cu laba spre stânga şi spre dreapta, iar aerul din jurul ei începu să vâjâie ca lovit de bice, apoi căzu din nou ca o umbră pe cele patru labe, ca să salte încă o dată şi mai sus, iar mugetul ei furios creştea ca vuietul apelor pornite în zăpor.

— În junglă şi în vreme de noapte eu sunt Bagheera în toată puterea. Cine ar îndrăzni să mă oprească? Piciule, cu o singură lovitură de labă te fac piftie ca pe un brotac surprins de secetă pe ţărmul apei secate.

— Încearcă dacă îţi dă mâna, răspunse Mowgli vorbind de astă dată în limba oamenilor din sat şi nu în graiul din junglă. Vorbele acestea o treziră imediat pe Bagheera care se lăsă pe picioarele dinapoi şi începu să tremure uşor, căci Mowgli o privea în adâncul ochilor, cum făcuse în noaptea aceea cu lupii răsculaţi, şi încetul cu încetul lumina de sânge din ochii verzui ai panterei începu să se stingă, cum se stinge farul pe mare, departe, iar capul enorm începu să se plece, până ce limba aspră şi roşie a fiarei se lipi fierbinte de talpa picioarelor lui.

— Frate, frăţioare, linişteşte-te, zise Mowgli,

plimbându-şi mâna pe spinarea arcuită a fiarei. Nu e vina ta. ci a nopţii care se încheagă în jurul tău.

— Sunt miresmele nopţii, răspunse Bagheera pocăită, vânturile acestea aromate mă fac să-mi pierd cumpătul. Dar tu de unde ai putut ghici ce se petrece?

Aerul din jurul unui sat de hinduşi are atâtea miresme, încât pentru fiinţe a căror judecată e hotărâtă numai de miros, ele sunt tot atât de îmbătătoare ca şi muzica sau băutura pentru oameni. Mowgli continuă să o mângâie pe Bagheera, până când pantera se lăsă pe pământ şi se întinse în faţa lui ca o pisică în faţa vetrei, cu picioarele adunate sub ea şi cu ochii pe jumătate închişi.

— Tu eşti din junglă şi totuşi nu faci parte din poporul junglei, zise Bagheera într-un târziu, iar eu nu sunt decât o panteră neagră, dar cu toate acestea te iubesc, frăţioare!

— Oamenii întârzie la sfat în adunare, zise Mowgli fără să asculte ce-i spune Bagheera. Se vede că Buldeo are multe de povestit, în curând însă, va veni să o scoată pe Messua şi pe bărbatul ei din colibă, ca să-i dea pradă Florii Roşii. Dar vor găsi coliba goală.

— Cu atât mai bine. răspunse Bagheera. Sângele în mine s-a liniştit. Ce zici dacă m-ar găsi pe mine în locul lor. În colibă? Nu cred să fie mulţi care vor îndrăzni să iasă la drum. după ce vor da ochii cu mine. Eu am mai fost în cuşcă, dar nu-mi vine să cred că vor îndrăzni să mă lege şi pe mine în cujbe

— Păstrează-ţi cumpăna minţii, răspunse Mowgli râzând, căci începea să se simtă şi el tot atât de îndrăzneţ ca şi pantera care se strecură în colibă.

— Puahh, ţâfni Bagheera scârbită. Aici este duhoare de om. Uite un pat care seamănă cu cele în care dormeam la curtea regelui din Oodeypore. Mă voi culca aici.

Mowgli auzi patul trosnind sub povara imensă a fiarei.

— Pe lacătul mpt care mi-a redat libertatea, frăţioare, nebunii aceştia îşi vor închipui că au prins vânat de preţ, hai, ia loc lângă mine ca să fim doi, când le vom ura noroc la vânat!

— Eu am alt plan; oamenii nu trebuie să afle ce rost am eu în afacerea asta. Descurcă-te cum vei găsi de cuviinţă, căci eu nu vreau să-i văd acum!

— Fie cum vrei, răspunse Bagheera. Ascultă-i că vin.

Glasurile oamenilor adunaţi la sfat în celălalt capăt al satului se desluşeau tot mai întărâtate. Se auzi un chiot furios de mulţime revărsată spre uliţe, oameni înarmaţi cu măciuci, cu scceri şi cuţite, veneau în goană de-a valma bărbaţi, femei şi copii. În fruntea mulţimii întărâtate mergea Buldeo şi Brahmanul.

— Să vedem vraciul şi vrăjitoarea, unde sunt? Să vedem dacă rupiile înroşite în foc îi vor face să vorbească. Aprindeţi coliba pe ei, să se înveţe minte să mai găzduiască diavolii în casă. Întâi să-i stâlcim în bătaie. Aduceţi facle, cât mai multe facle, iar tu, Buldeo, înroşeşte-ţi ţeava de la armă.

Greutatea cea mare începu abia când vrură să deschidă uşa. căci rătezul era zdravăn închis, aşa că mulţimea trebui să smulgă uşa cu totul. La lumina faclelor se văzu Bagheera în fundul colibei, întinsă cât era de lungă pe pat, cu labele dinainte încrucişate, atârnând dincolo de căpătâi. În mijlocul capului enorm, ochii îi străluceau ca doi cărbuni şi tmpul cu mlădieri feline se legăna fioros prin întuneric.

Oamenii din primele rânduri ajunşi în pragul colibei rămaseră încremeniţi, apoi se întoarseră şi începură să bată cu pumnii şi să zgârie cu unghiile pe cei care veneau pe urma lor, ca să le facă loc. să poată fugi. Bagheera ridică o labă şi-i privi dintr-o parte, apoi căscă în bătaie de joc. cum făcea întotdeauna când îşi bătea joc de câte unul tot atât de tare ca şi ea. Buzele aspre începură să-i joace fugind până la rădăcina dinţilor, pe urmă căscă o gură enormă şi dinţii ascuţiţi ca de cange clămpăniră metalic, sunând cum ar suna capacul unei lăzi de fier când se închide singură. În clipa următoare, nici în pragul casei şi nici în pragul uliţei nu se mai văzu nimeni. Dintr-un salt Bagheera se repezi pe fereastră şi se opri alături de Mowgli. În timp ce oamenii

alergau îngroziţi, călcându-se unul pe altul în picioare, ca să poată ajunge cât mai devreme la adăpostul colibelor.

— Până la ziuă nu mai mişcă nici unul, zise Bagheera foarte liniştită; dar vorba este. ce facem noi acum?

Satul părea liniştit ca în odihna unei după-amiezi, dar dacă ai fi ascultat cu băgare de seamă, puteai auzi vuietul surd al lăzilor grele, târâte pe podmolul colibelor, pentru a propti uşile de la intrări. Bagheera avea toată dreptatea: nimeni din sat nu se va mai arăta până la ziuă. Mowgli rămase nemişcat şi se gândea la ceva. Întunecându-se la faţă din ce în ce mai mult.

— Am făcut ceva care să nu-ţi fie pe plac? întrebă Bagheera într-un târziu, şi ridicându-se în picioare, îşi frecă blana de genunchii lui.

— Tot ce ai făcut, e bine făcut. Priveghează asupra lor până la ziuă. Eu mă aştern la culcare, răspunse Mowgli şi, intrând în junglă, se culcă pe spate de-a curmezişul unei stânci înfierbântate de soare. Aici dormi fără întrerupere toată ziua şi noaptea următoare.

Când se trezi, o văzu pe Bagheera alături de el, şi la picioarele lui era un ied ucis de curând. Pantera se uită la el cu băgare de seamă, tot timpul cât spintecă vânatul cu cuţitul, cât mâncă şi bău. apoi îl văzu că se întoarce spre ea cu capul proptit în palme:

— Femeia cu omul ei au sosit teferi la Khanhiwara. zise Bagheera. Ne-a trimis maică-ta vorbă cu vulturul Chil, şi spune că înainte de miezul nopţii au găsit un cal, aşa că au făcut drumul destul de repede. Crezi că vestea e bună?

— Foarte bună, răspunse Mowgli.

— Oamenii de seama ta, care îşi au aşezănle aici în sal. nu s-au mişcat din colibe până la ziuă. După ce soarele s-a înălţat pe cer, au ieşit să mănânce şi să bea. pe urmă s-au întors în goană la colibele lor

Nu cumva te-a văzut careva dintre ei7

— Asta se prea poate. Tocmai mă tăvăleam în pulberea drumului, în faţa porţii satului, când a început să se crape de ziuă. aşa că foarte bine putea cineva să-mi cânte şi mie

puţin de petrecanie. Acum. fiindcă nu mai avem nimic de lac ut. cred. frăţioare. că ar fi bine să mergem la vânat împreună cu Baloo. A găsit scorburi noi cu stupi şi miere pe care vrea să o împartă cu noi; dar afară de asta toţi am vrea să te vedem din nou printre noi. cum erai altădată. Lasă încruntătura asta cu care mă sperii chiar pe mine. Floarea Roşie nu-i mai poate ajunge din urmă nici pe femeie şi nici pe bărbatul ei; în junglă viaţa merge ca înainte. Ce zici? Mai bine să uităm de oamenii din sat.

— Peste câteva clipe i-am şi uitat. Unde paşte Hathi în noaptea aceasta'?

— Acolo unde-i place; cine poate să-ţi spună ce gânduri are Taciturnul? Dar de ce mă întrebi? Sau poate îţi închipui că Hathi e vrednic să facă ceea ce noi amândoi n-am fi în stare să facem?

— Du-te după el şi spune-i să vină până aici împreună cu cei trei pui ai lui.

— Să vorbim limpede, frăţioare; ştii bine că nu se cade să te duci la Hathi şi să-i spui vino aici sau du-te colo. Adu-ţi aminte că în junglă este stăpân şi el te-a învăţat să vorbeşti, cu mult înainte ca oamenii satului din vale să fi reuşit să-ţi tulbure privirile ochilor.

— Nu face nimic, am învăţat şi o vorbă pe care trebuie să i-o spun numai lui Hathi. Roagă-l să vină la Mowgli, Brotăcelul, iar dacă la prima vedere se va întâmpla să aibă aerul că nu te aude, mai spune-i o dată că-l chem pentru ţarina din Bhurtpore.

— Ţarina din Bhurtpore, repetă Bagheera de câteva ori. ca să fie sigură că nu va uita; bine, mă duc. Orice s-ar întâmpla. Hathi cred că nu-şi va ieşi prea mult din fire, şi aş fi în stare să dau o lună de vânătoare, ca să pot înţelege cuvântul minunat care l-ar putea hotărî să vină la tine.

Pantera plecă, lasându-l singur pe Mowgli, care începu să lovească furios cu cuţitul în pământ. În viaţa lui Mowgli nu văzuse niciodată sânge omenesc şi nici nu simţise mirosul lui, ceea ce era mult mai grav, până în clipa când văzuse frânghiile însângerate cu care oamenii o legaseră pe

Messua. Femeia aceasta fusese bună cu el, şi după cât îşi putea el da seama ce este iubirea, o iubea pe Messua cu aceeaşi patimă cu care ura acum toţi oamenii din sat. Dar oricâtă oroare i-ar fi pricinuit vederea oamenilor şi oricâtă scârbă ar fi simţit în faţa vorbăriei, a cruzimii şi a laşităţii lor, pentru toate comorile junglei n-ar fi fost în stare să ucidă un om şi nici n-ar fi dorit să mai simtă o dată în nări mirosul de sânge. Planul lui era mult mai simplu, dar cu atât mai deplin, şi-i venea să râdă când îşi aduse aminte că acest plan i-l dăduse tocmai povestea pe care o spunea Buldeo oamenilor adunaţi în jurul lui, sub copacul Sfatului.

— A fost o vorbă vrăjită ceea ce le-am spus, se auzi Bagheera suflând alături de el. I-am găsit păscând pe marginea fluviului, şi cum au auzit cuvântul, s-au repezit încoace gonind ca o cireadă de boi apucată de streche. Uite-i c-au şi sosit.

Hathi venise cu puii lui, pe nesimţite, ferindu-se, cum le era obiceiul să nu le trosnească vreascurile pe sub picioare. Pe pielea lor, nămolul fluviului nu se uscase încă, şi Hathi rumega gânditor o ramură de bananier pe care o smulsese în cale. Din fiecare mişcare a trupului său enorm se vedea, şi Bagheera pricepu imediat, că Hathi nu mai era stăpânul junglei care venise la sfat cu Piciul, ci o fiinţă îngrozită care se opreşte în faţa altei fiinţe care nu are nici un motiv să se teamă de ceva. Cei trei pui de elefant veneau alături, la câţiva paşi după părintele lor.

Mowgli aproape nici nu ridică fruntea când îl auzi pe Hathi urându-i noroc la vânat. Îl lăsă să se legene de pe un picior pe altul şi să se învârtească în loc, iar când se hotărî să vorbească i se adresă lui Bagheera şi nu elefanţilor.

— Vreau să vă povestesc o poveste pe care am auzit-o de la vânătorul pe care l-aţi urmărit voi, zise Mowgli. E vorba despre un elefant, foarte bătrân şi foarte înţelept, care a căzut într-o cursă, şi un vârf de lance înfiptă în fundul gropii i-a sfâşiat pulpa piciorului de la călcâi până aproape de umăr, aşa că şi astăzi se vede urma rănii

Mowgli întinse braţul spre elefantul care se învârtea în

loc, iar în bătaia lunii pe pulpa cenuşie a piciorului său se văzu o dâră albă, ca rana vindecată pe care o lasă biciul de foc.

— Mai târziu au venit oamenii să-l scoată din groapă, continuă Mowgli, dar elefantul voinic şi-a rupt frânghiile cu care îl legaseră, şi s-a tot dus până când s-a vindecat rana pe care o avea pe pulpă. Pe urmă s-a întors înfuriat în timp de noapte şi a intrat în ţarinile vânătorilor îmi aduc aminte că avea trei feciori Aceasta s-a întâmplat de multă vreme, căci de atunci au trecut multe ploi, undeva în ţarinile de la Bhurtpore. Spune Hathi, ce s-a întâmplat în ţarinile vânătorilor tocmai pe vremea secerişului?

— Au fost treierate sub picioarele mele şi ale celor trei fii ai mei, răspunse bătrânul Hathi.

— Dar câmpurile cine le-a desţelenit, după ce aţi treierat?

— Nu le-a mai desţelenit nimeni.

— Dar oamenii care trăiau în mijlocul acestora lanuri, ce au lăcut?

— Au pribegit.

— Dar colibele lor unde sunt? Le-au luat cu ei?

— Acoperişul colibelor l-am făcut puzderii, iar pereţii i-a înghiţit jungla.

— Şi ce s-a mai întâmplat după aceea?

— Arăturile, cât aş putea eu străbate cu piciorul în două nopţi tic la răsărit la apus şi în trei nopţi de la miazănoapte la miazăzi, au fost înecate de junglă. Am coborât jungla peste cinci sate cu aşezări omeneşti, aşa că din toate păşunile, din ţarinile şi livezile acelor pământuri, astăzi nu se mai poate hrăni un singur om. Asta e isprava pe care am săvârşit-o eu şi cei trei fii ai mei la Bhurtpore; dar te întreb, Piciule, cum a putut ajunge această întâmplare la cunoştinţa ta? zise Hathi.

— Toate acestea le-am auzit de la un om, dar văd că, şi unul ca Buldeo poate spune adevărul câteodată. Hathi, tu cel înţelept cu coapsa sfâşiată, isprava ta a fost bine făcută, de astă dată însă o vei face mult mai.bine, căci, alături de

tine, va fi un om care să te sfătuiască. Cunoşti satul cu oamenii care m-au alungat dintre ei? Sunt toţi nişte trântori, guralivi şi cruzi, iar pe cei mai slabi dintre ei îi ucid, nu pentru ca să se hrănească, ci numai din plăcerea de a ucide. Când sunt sătui ar fi gata să pună Floarea Roşie chiar propriilor lor copii şi să-i pâijolească. I-am văzut cu ochii mei, şi tocmai de aceea cred că nu e de nici un folos să mai trăiască în vecinătatea noastră. Pe oamenii aceştia eu îi urăsc!

— Atunci începe şi ucide, zise cel mai tânăr dintre fiii lui Ha- tlii şi, smulgând cu trompa un snop de iarbă, o scutură de praf, lovind-o de picioarele de dinainte, şi o aruncă la mare distanţă, în vreme ce ochii lui roşii priveau furiş în toate părţile.

— Ciolanele albe mie nu-mi pot fi de folos, răspunse Mowgli supărat, căci nu sunt pui de lupt să mă joc la soare cu tidva unui schelet. L-am ucis pe Shere Khan şi pielea lui putrezeşte pe

Stânca Sobomlui. cu toate accstca, nici astăzi nu ştiu ce s-a ales de stârvul lui, de aceea setea mea de răzbunare nu este încă astâmpărată. Acum, însă, vreau să mă încredinţez cu ochii şi cu mâna mea în ce fel trebuie să mă răzbun, de aceea Hathi, porunceşte junglei să coboare asupra satului

Bagheera se înfioră şi se întinse cât era de lungă: în cazul cel mai rău. ea îşi închipuia să dea un iureş pe uliţa satului, să lovească o dată, de două ori cu laba uriaşă în stânga şi în dreapta, sau să sfâşie cel mult un ţăran ieşit cu plugul în zorii zilei. Nu se gândise însă niciodată ca un sat întreg să fie şters de pe faţa pământului şi planul acesta o îngrozea. Abia acum îşi dădea seama care este motivul lui Mowgli de a trimite după Hathi. Nimeni n-ar fi putut duce la bun sfârşit un astfel de război, afară de elefantul Hathi care, în viaţa lui lungă, multe văzuse.

— Hathi, fă-i să fugă cum au fugit semenii lor din Bhurtpore, şi nimeni în afară de apele revărsate să nu mai desfunde ţarinile lor. iar sfârâitul fuselor din vetre să fie

înlocuit de ţârâitul picăturilor de ploaie când cad în frunzişul uscat al pădurii. Eu cu Bagheera voi face culcuş în casa Brahmanului, iar cerbii din junglă vor veni să se adape în faţa altarului din templu.

— Bine, dar eu, sau mai bine zis noi, n-am avut nici o supărare cu oamenii aceştia şi ar trebui să vină Durerea Roşie ca să ne putem hotărî să distrugem adăposturile lor, răspunse Hathi. legă- nându-se nehotărât pe picioare.

— În junglă nu sunteţi numai voi singuri cei care vă hrăniţi cu iarbă Cheamă cerbii, mistreţii şi pe nilghai. Nu va fi nevoie nici să vă arătaţi pe aproape, atâta vreme cât ţarinile nu sunt devastate. Dă drumul junglei, Hathi!

— Dar omor nu va fi? La Bhurtpore, dinţii mei erau crunţi de sânge şi nu mai vreau să simt din nou acest miros!

— Nici eu nu vreau! Nu vreau nici ca oasele lor să spurce acest pământ! Să se ducă şi să-şi dureze adăposturi în altă parte, căci aici nu mai pot rămâne. Am văzut şi am simţit mirosul sângelui femeii care m-a hrănit, al femeii pe care. dacă n-aş fi fost eu, ar fi omorât-o. Mirosul acestui sânge nu-i va putea şterge decât mireasma ierbii proaspete care va creşte în pragul lor Mirosul acesta îmi arde cerul gurii: dă drumul junglei. Hathi!

— Da, răspunse Hathi. tot aşa mi-a ars şi mie pielea vârful lăncii care m-a sfâşiat, până în clipa când am văzut bălăriile primăverii îngropând satul sub sporul lor. Acum înţeleg, războiul tău va fi războiul nostru: vom da drumul junglei.

Mowgli abia se mai putea stăpâni, căci tremura din tot trupul de ură şi de mânie, până când văzu elefanţii că s-au urnit din locul în care erau. şi Bagheera se întoarse îngrozită spre el:

— Pe lacătul sfărâmat care nn-a redat libertatea, se miră pantera neagră, se poate ca tu să fii Piciul complet gol a cărui apărare i-am luat-o într-o noapte în faţa soborului!? Stăpâne al junglei, când putenle mă vor părăsi, adu-ţi aminte de mine, de Baloo şi de toţi ceilalţi! în faţa ta noi suntem ca puii fără dinţi, surcele care trosnesc sub

greutatea paşilor tăi, iezii care s-au pierdut de ciută.

Înainte de a se compara cu un ied rătăcit de ciută, îl făcu pe Mowgli să râdă din toată inima. Bagheera să se asemene cu un ied! Râsul îi tăia respiraţia şi, ca să se liniştească, intră în apa rece a iezerului. După ce se răcori, începu să înoate împrejurul malurilor, ferindu-se de lumina lunii, ca brotăcelul al cărui nume îl purta.

În timpul acesta, Hathi şi cei trei fii ai săi se despărţiseră. Fiecare se îndreptase pe cele patru drumuri ale crângului mergând tăcuţi, până ajunseră cam la o jumătate de poştă depărtare în fundul văilor. Două zile nu se opriră în popas, care va să zică în lîecare direcţie străbătuseră cam şaizeci de mile prin junglă, şi pe tot lungul drumului, fiecare pas pe care îl făceau şi fiecare mlădiere de trompă era tălmăcită de Mang, de Chil şi de neamul maimuţelor şi toate zburătoarele. Pe urmă, începură să pască şi păscură aşa vreme de o săptămână şi mai bine. Hathi şi fiii lui seamănă în această privinţă cu şarpele Kaa, pitonul de stâncă: nu pleacă niciodată la drum înainte să sosească ceasul hotărât.

În timpul acesta se răspândi zvonul în junglă, fără ca cineva să fi ştiut de unde vine, că în cutare vale s-ar găsi păşuni şi adăpători mult mai bune. Mistreţii care pentru o mâncare bună ar fi gata să meargă până la capătul pământului, se urniră cei dintâi în ciurdă, scurmând pe sub poalele stâncilor, înghesuiţi din urmă de cerbii care veneau după ei şi de vulpile pitice care se hrănesc cu stârv' şi cu cei rămaşi pe urma cirezilor; *nilghaii* greoi veneau alături de cerbi, iar după ei veneau bivolii sălbatici din fundul întunecat al pădurilor. Ar fi fost destul un semn cât de mic de primejdie, pentru a opri şi a răsleţi puhoiul dihăniilor pornite la daini care se opreau la fiecare izvor sau păşune mai grasă, dar de fiecare dată când se simţea că încep să se nelinişteascâ, se găsea câte cineva ca să-i adune şi să pornească din nou la drum. Intr-un rând se găsi Sahi, porcul ţepos, care veni să le spună că ceva mai încolo sunt păşuni bune de păscut; altă dată Mang se înălţa în zbor şi o lua

înaintea cirezilor ca să le dovedească tuturor că drumul e slobod şi fără primejdii; uneori, alături de cirezile care se îndemnau cu greu, apărea Baloo cu gura plină de rădăcini şi mârâia mai în glumă, mai în serios la cei slabi de înger, şi-i făcea să-şi continue drumul. Multe jivine se întoarseră, alţii rămaseră în urmă sau se strecurară în hăţişuri, dar cei mai mulţi îşi continuau drumul, mereu înainte. După zece zile încheiate, fără popas, cerbii, mistreţii şi nilghaii păşteau alături în mijlocul unui rotocol cam de zece mile de larg, iar dincolo de ei, jur împrejurul rumegătoarelor, mâncătorii de came crudă făceau de pază cu rândul. În mijlocul acestui rotocol era satul şi împrejurul lui toate semănăturile în pârgă. În mijlocul semănăturilor erau paznicii câmpurilor, postaţi pe *machan*-uri, un fel de podişcă ridicată pe patru stâlpi înalţi, de unde speriau zburătoarele şi tot neamul de rozătoare care veneau pe furiş să dijmuiască recolta. Ajunşi aici, cerbii băgară de seamă că fiarele încep să-i înghesuie din urmă, strângându-i tot mai cu îndrăzneală şi silindu-i să meargă mereu înainte spre mijlocul rotocolului.

Pe o noapte întunecoasă, din mijlocul junglei, apăru Hathi cu cei trei fraţi ai lui şi începură să secere cu trompele stâlpii machanurilor care se rupeau ca surcelele prăbuşindu-se în mijlocul câmpului, ca nişte flori ofilite, iar oamenii treziţi din somn şi prăvăliţi la pământ auziră prin întuneric mugetul stăpânit al elefanţilor, alături de ei. În clipa aceasta cerbii care mergeau în frunte se răzleţiră printre semănături şi păşunile oamenilor, ca apa revărsată. Pe urmele lor, veniră mistreţii cu copitele ascuţite şi ce rămăsese nestricat de cerbi fu măcinat de labele lor. Câte un haitic de lupi gonea pe de lături, ca să sperie cirezile care goneau înnebunite, bătând orzul şi grânele coapte cu pieptul şi dărâmând şanţurile de irigaţie făcute de oameni. Dinspre ziuă, fiarele dădură drumul în partea de miazăzi, deschizând o ieşire destul de strâmtă, spre care se repeziră în goană căprioarele şi ciutele sperioase. Alţii, mai îndrăzneţi, rămaseră în urmă, ascunşi în hăţişuri şi prin coclauri, ca noaptea următoare să secere în colţi tot ce mai rămăsese

neprăpădit de gurile facome şi flămânde.

Ce era de făcut se făcuse, şi dimineaţa când oamenii se treziră văzură că toate recoltele erau pierdute, şi înţeleseră numaidecât că aici era moartea dacă nu se vor ridica fară întârziere să plece în altă parte. Lumea din sat trăia din greu de pe o zi pe alta şi foametea era tot atât de aproape de ei ca şi jungla de sat. Când scoaseră cirezile de bivoli să pască, aceştia găsiră păşunile rase ca în palmă de cerbi şi, umblând după hrană, intrară în junglă, unde se amestecară cu ceilalţi bivoli de seama lor, rămaşi sălbatici. În aceeaşi seară, cei trei sau patru cai din sat fură găsiţi în faţa ieslelor cu capetele zdrobite. Astfel de ispravă nimeni nu ar fi putut face decât Bagheera, căci numai pantera putea îndrăzni să iasă la drum şi să atace în felul acesta.

În noaptea aceea ţăranii nu îndrăzniră să aprindă focuri de veghe pe câmpuri, deci Hathi cu fiii lui putură să culeagă spicele rămase. Dar se ştie că pe unde trece elefantul să culeagă spicele, nu mai rămâne nimic de păscut pentru alţii. Oamenii se hotărâră să nu iasă din sat până când vor veni ploile şi să trăiască din ceea ce păstraseră pentru însămânţăn. şi la nevoie să lucreze la alţii până la o nouă recoltă ce ar putea să vină. Dar în vreme ce ei se gândeau la hambarele pline, Hathi şi fiii lui veniră şi-şi înfipseră colţii în adăposturile lor de argilă şi, dărâmând pereţii, sfărâmară hambarele de trestie lipită cu bălegar, în care erau grânele, şi le risipiră.

Când îşi dădu seama de noua lovitură primită. Brahmanul se gândi că a sosit vremea să vorbească. Se prosternase şi se închinase în faţa Zeilor lui, dar aceştia nu-l ascultaseră. Se putea, deci, ca cineva din oamenii satului să-l fi mâniat pe unul dintre Zeii junglei, căci acum nu mai încăpea nici un fel de îndoială că jungla era contra lor. De aceea trimiseră crainic să-l aducă pe fruntaşul tribului Gonzilor pribegi, care sunt vânători mici de statură dar foarte dibaci şi trăiesc în întunericul junglei, scoborâ- tori din cea mai veche rasă de oameni din India şi stăpâni ai acestui pământ. Pe bătrânul Gond îl ospătară cât se putu

mai bine din ceea ce le mai rămăsese. Vânătorul se opri în faţa lor într-un picior, iar cu talpa celuilalt lipit de pulpa celui cu care se sprijinea în pământ; în mână avea arcul şi în claia de păr înnodat pe creştetul capului erau înfipte câteva săgeţi otrăvite. Se uită speriat şi dispreţuitor la oamenii din jurul lui şi la câmpurile lor răscolite. Îl întrebară dacă zeii lui, zeii cei bătrâni şi adevăraţi. erau mâniaţi contra lor şi-i cereau să-i întrebe ce sacrificiu ar trebui adus pe altarul lor, ca să-i poată împăca. Gondul nu răspunse nimic, dar ridică de jos un vrej de *Karela,* un fel de viţă sălbatică de junglă, care nu poartă rod, ci face un fel de dovlecei aman pe care nimeni nu-i mănâncă, şi după ce-l întinse în faţa altarului deasupra căruia trona o zeitate hindustană cu gura strâmbată de un zâmbet şi cu faţa vopsită în roşu. ridică un braţ şi le arătă drumul spre Khanhiwara. apoi se întoarse din nou în jungla din care începuseră să coboare toate neamurile vieţuitoarelor. Gondul înţelesese chiar de la început că atunci când fiarele junglei se urnesc la drum. nimeni, afară de oamenii albi, nu le mai poate întoarce.

Cei din sat îşi dădură seama că nu mai este nevoie să-l întrebe ce vrea să spună. Vrejurile sălbatice vor începe să prindă rădăcină şi să dea rod fară folos în templul zeităţilor la care se închinaseră până acum, deci cu cât vor pleca mai repede, va fi cu atât mai bine pentru ei.

Cu toate acestea e greu să hotărăşti o adunare de oameni să- şi părăsească gospodăriile, aşa, cu una cu două. De aceea nu plecară din sat cât mai avură ce mânca, iar după ce isprăviră proviziile, oamenii intrară în junglă să adune nuci. Din umbra pădurii însă îi pândeau ochii de flăcări ai fiarelor, şi pe lângă ei se ştergeauîn salturi grăbite,'chiar în miezul zilei, fiarele sprintene, aşa că o rupseră la goană ca să ajungă cât mai repede la adăpostul de dincolo de împrejmuirea satului. Dar nu trecu nici atâta vreme cât să fumezi o lulea şi copacul din care culeseseră nucile fu făcut puzderii; scoarţa şi ramurile atârnau de pe el sfâşiate de ghearele tăioase ale fiarelor care îl zdrobiseră din câteva lovituri de labă. Pe măsură ce ei se încăpăţânau

să stăruie în sat, fiarele deveneau tot mai îndrăzneţe şi de pe Waingunga se auzea tot mai limpede mugetul celor care se apropiau zburdând de adăposturile lor părăginite. Oamenii nu mai îndrăzniră să repare pereţii ţarcurilor pustii de sub poala pădurii, şi mistreţii care veniră fară prea multă întârziere se opintiră cu râturile şi le dărâmară pe de- a-ntregul. Pe urma lor veniră lianele noduroase, întinzându-se ca nişte şerpi lacomi să sugă seva pământului care li se da în stăpânire şi iarba se chirci şi pieri în tot cuprinsul, răzbită de năvala duşmană. Oamenii care nu aveau femei şi copii fugiră cei dintâi, ducând vestea în lung şi lat că satul lor era blestemat. Cine se poate încumeta să se maj împotrivească junglei sau zeităţilor mâniate ale acesteia, când şi cobra şi-a părăsit culcuşul pe care şi-l durase în marginea ariei de sub copacul Sfatului. Schimbul pe care îl făceau cu oamenii de dincolo de aşezările lor încetă cu totul din clipa când potecile care duceau spre sat fură năpădite de pălămidă şi de ciulini. Pe urmă nu mai auziră nici mugetul lui Hathi şi al fiilor săi în timp de noapte, căci aici nu mai aveau acum nimic de făcut. Toată hrana de pe pământ, din jitniţe şi cea semănată fusese distrusă. Până departe ţarinile erau răscolite şi frământate în picioare, aşa că sosise vremea să se îndrepte cu toţii spre Khanhiwara şi să trăiască din mila englezilor care se găseau acolo.

Cu resemnarea caracteristică oamenilor acestora, începură să amâne plecarea din zi în zi, până când îi apucară ploile care răzbiră potop prin acoperişurile caselor dărâmate şi se făcură bălţi în largul ţarinilor răscolite; apa începu să se urce mai sus de glezne şi toate ierburile tânjeau după căldura binefăcătoare a verii. Ieşiră atunci cu toţii, bărbaţi, femei şi copii, şi începură să înoate prin noroiul drumurilor, orbiţi de răpăiala ploii fierbinţi a dimineţilor, dar înainte ca satul lor să se fi pierdut în urmă, se opriră în loc şi se uitară încă o dată cu părere de rău la aşezările dărâmate pe care trebuiau să le părăsească.

După ce ieşiră şi cei din urmă, încovoiaţi sub greutatea poverilor pe care le duceau în pribegie, din mijlocul satului

se auzi un pârâit surd, ca de bârne rupte şi pereţi dărâmaţi. Din mormanul dărâmăturilor se văzu câteva clipe, mlădiindu-se ca un şarpe, o trompă ridicată în aer, spulberând acoperişurile de papură. Pe urmă se auzi din nou o prăbuşire uriaşă urmată de un urlet. O grindă îl lovise în cădere pe Hathi care smulgea colibele ca pe nişte ciuperci şi le azvârlea la mari depărtări. Dintre toate animalele junglei, elefantul este cel mai de temut când începe să se înfurie — şi lovitura pe care o primi de la grinda căzută, fu de ajuns ca să-i trezească setea de răzbunare. Se uită în toate părţile. şi văzând un perete de argilă care stătea în picioare cu toate că apa începuse să-l sape, cât ai clipi îl făcu una cu pământul. Pe urmă, se repezi prin uliţele satului, opintindu-se în colibele uitate şi smulgând uşile care nu se mai ţineau în ţâţâni, iar în urma lui veneau cei trei fii ai lui fremătând de furie şi zdrobind totul în picioare, cum făcuseră şi la Bhurtpore”

Jungla va înghiţi şi găocile acestea”, se auzi cineva pe aproape. “Ne-a mai rămas peretele care împrejmuieşte satul, trebuie să-l dăm jos şi pe acesta? Mowgli sări de pe coama unui zid care se prăbuşi în urma lui cum s-ar prăbuţi un bizon care nu se mai poate ţine pe picioare. De pe umeni lui goi şi de pe spatele ars de soare, apa curgea şiroaie.

— Totul la vremea lui, răspunse Hathi. La Bhurtpore dinţii îmi erau crunţi de sânge. Haideţi după mine, fiii mei, să dărâmăm şi împrejmuirea. Proptiţi-vă cu fruntea de zid şi opintiţi-vă toţi din- tr-o dată: Hei, rup! Gata!

Se înşirară toţi patru în lungul peretelui şi, când se proptiră o dată în el, zidul se înclină într-o parte, apoi plesni şi se făcu puzderii. Oamenii care rămăseseră în urmă văzură încremeniţi de groază apărând dintre dărâmăturile zidului capetele enorme ale celor patru elefanţi vărgaţi de dâra prafului de argilă care se scurgea pe ei. Nu mai aşteptară să vadă ce se întâmplă, ci o rup- seră înspăimântaţi la fugă spre fundul văii; pribegi şi flămânzi, fară adăpost, în timp ce satul lor se ştergea de pe faţa pământului, zdrobit de furia animalelor şi frământat sub

picioare în noroiul câmpului înmuiat de ploaie.

După o lună, satul era o colină răvăşită peste care vegetaţia tânără creştea în voie, iar după ce se sfârşiră ploile de primăvară, în ţarinile pe unde cu jumătate de an înainte plugurile tăiaseră brazde, începură să crească hăţişurile dese ale junglei şi să mişune furnicarul ei neadormit.

Cântecul lui Mowgli contra oamenilor

Am asmuţit contra voastră ai codrului curpeni;
Cu tainice semne chema-voi ciulinii să înece
Ale caselor praguri, şi ale ariilor vetre
Vor fi măcinate de verdea strânsoare
Pe care stearpa karela, amara
Karela ca moarte v-aduce.

În locul de sfat sub stejar, doar fiarele
Junglei de-acum înainte urla-vor, venite-n sobor,
În jitniţe uitate liliecii cuiburi dura-vor.
Sub praguri otrăvite năpârci
Vor veghea pustiile vetre,
Iar în leagănul vostru karela.
Ochilor voştri, nevăzuţi războinicii mei
În dar voi lăsa; auzi-veţi năpraznice ale lor
Lovituri în noaptea cu lună şi zorile tulburi.
Lupii, ai mei fraţi, ciobanii vor fi
Turmele voastre răzleţe
Şi dragostea-i leagăn karela.

*Ce-aţi semănat**,** secera-vor cruntele-mi cete,*
Iar voi aduna-veţi ale plânsului lacrimi, la juguri
În Incul blânzilor boi, pe cerbi îi veţi prinde
Şi în ţarini, sub brazda
*De-al copitelor iureş călcată**,***
Veţi semăna şi secera-veţi karela.

Am asmuţit contra voastră noduroasele vrejuri
Din junglă, şi toată oştirea cea verde în iureş
Coboară şi îneacă tot ce aţi durat cu obidă.
Copaci prăvăliţi peste al colibei ţugui
Se luptă cu voi fără milă, să-ngroape
Tot ce-aţi avut şi ce-aţi fost sub karela.

Groparii

Când lui Tabaqui “fârtate “ îi vei zice
*Şi Hyena o chemi**,** la ospăţ prietenesc*
Te înfrăţeşti cu şacalul cel lacom
Care aleargă târâş prin noapte flămând.
Din legea junglei

— Cinstiţi-i pe cei mai bătrâni dintre voi!

În glasul adânc a cărui tremurare prelungă se auzea glas răguşit care te înfioară, cum te înfioară un zgomot neaşteptat, o mlădiere molcomă, ca atunci când ceva se frânge: un scâncet şi un plâns care se stinge încet.

— Cinstiţi pe cei mai bătrâni dintre voi! Fârtaţi de pe ambele maluri, cinstiţi pe cei mai bătrâni!

De pe ţărmul pâclit de neguri al fluviului nu se vedea nimic decât un convoi de plute încărcate cu lemne şi pietre de construcţie, care tocmai atunci trecea pe sub podul liniei ferate şi se îndrepta la vale. Cârmacii se proptiră în prăjini ca să ferească un banc de nisip ridicat în bătaia valurilor în pieptul picioarelor podului, şi după ce trecură cele trei plute de frunte, glasul fioros de adineauri se ridică din nou.

— Brahmani de pe maluri, cinstiţi-i pe bătrâni, cruţaţi-i pe nevolnici!

Unul dintre plutaşi se ridică într-o rână şi. Întinzând un braţ. spuse ceva care nu semăna deloc a binecuvântare, iar plutele se pierdură trosnind din încheieturi în tulburea înserării. Apele întinse ale acestui fluviu hindustan semănau mai mult cu o înşirare de lacuri, iar pe oglinda lor poleită se reflecta cerul aprins ca o pară de foc; spre maluri însă, apa avea sclipiri sinilii cu nuanţe de purpură. Când apele erau în creştere, fluviul era brăzdat de bărci care acum. pe vreme de secetă, erau proţăpite la maluri. Pe stânga fluviului, aproape prin dreapta podului de linie ferată, era un sat, cu casele durate din argilă, din cărămizi şi nuiele împletite, iar

în lungul uliţei care se vedea veneau turmele de-a valma, întorcându-se la ţarcuri. Uliţa cădea de-a curmezişul spre mal şi cobora până în apă, sfarşindu-se cu o scară prelungă de cărămidă unde sătenii veneau să se spele şi puteau intra în apă, coborând treaptă cu treaptă. Aici era aşa-zisul Ghaut al satului numit Mugger Ghaut.

Noaptea începuse să se lase peste câmpurile semănate cu măzărică, orez şi plantaţii de bumbac inundate în fiecare an de apele râului şi cernea umbră peste şampanele ancorate la cotitura apei, peste poala junglei muşcate de păşunile satului şi, dincolo de ele, peste stuful de trestii.

Papagalii şi coţofenele, care veniseră ca în fiecare seară la apă, se întorseseră de mult la culcuşurile pe care le aveau în largul câmpurilor. Pe drumul de întoarcere întâlniseră stolurile de vampiri care ieşeau la vânat. Spre fluviu coborau în nori cârdurile nenumărate ale păsărilor de apă care se întorceau la cuiburile din stuf să se odihnească, şi străpungeau zarea cu ţipetele lor tăioase şi croncănitul întârâtat. Cârduri greoaie de gâşte având capul butucănos şi aripile negre roteau în văzduh, alături de lişiţe şi de raţe cu clopoţei, iar ici-colo se vedea câte un flamingo cu creasta însângerată.

În urma zburătoarelor, venea răzleţ un bâtlan bătând domol din aripi ca şi când aerul n-ar mai fi putut să-l poarte şi era gata să cadă.

— Cinstiţi-i pe bătrâni! Brahmani de pe maluri, cinstiţi-i pe bătrâni!

Bâtlanul întoarse capul în partea de unde părea că vine glasul, şi coborî spre aşternutul de nisip din dreptul podului Văzut din spate, bâtlanul părea impunător căci era înalt aproape de un stat de om, şi aducea întrucâtva cu un preot curat la înfăţişare, şi cu început de chelie. Din fală, însă, era urât la vedere, căci pe gât şi pe piept era complet jumulit, iar sub bărbie avea ca o traistă de piele în care aduna tot ce putea smulge şi duce cu ciocul. Picioarele erau lungi, subţiri şi uscate, dar le ridica şi le răsucea cu multă

băgare de seamă, în timp ce-şi netezea cu mândrie penele cenuşii din coadă. După ce termină cu această găteală, privi peste umăr şi rămase nemişcat în aşteptare.

Un biet şacal râios, care toată ziua pândise leşinat de foame din bălăriile crescute pe mal, ciuli urechea şi bătu din coadă, apoi bălăcări cu picioarele în băltoacă şi încercă să se apropie pe furiş de bâtlan.

Era cel mai prăpădit din neamul acestor patrupede, nu doar că cel mai chipeş dintre şacali ar putea fi mai bun decât el, dar acesta era şi hoţ şi criminal, deci din speţa cea mai decăzută; toată ziua răscolea prin gunoaie şi era de o laşitate pe care nu o putea egala decât îndrăzneala cu care ataca pe furiş, mereu înfometat şi de o rară viclenie, care de cele mai multe ori nu-i aducea nici un folos.

— Uf, scânci el amărât când ieşi pejnal, de ce nu vine râia cu ciucuri să dea peste toţi câinii satului. De fiecare purice care îmi joacă pe spinare, port câte trei muşcături de câine pe trupul meu, numai pentru că am îndrăznit să mă uit, băgaţi de seamă, m-am uitat numai, la o gheată hăbucită, aruncată într-un coteţ. Îşi închipuie că eu mă hrănesc cu noroiul drumurilor? mârâi şacalul şi se scărpină cu laba după ureche.

— Eu am auzit, răspunse bâtlanul cu un glas care semăna mai mult a scârţâit de fierăstrău înţepenit într-o scândură prea groasă, că în gheata aceea hăbucită era un căţeluş nou născut.

— Una e ceea ce spune lumea şi alta e adevărul, răspunse şacalul căruia îi plăcea să vorbească în pildele auzite de la oamenii care stăteau seara în jurul focurilor în timp ce el îi pândea din umbră.

— Asta e adevărat, dar tocmai de aceea eu m-am dus să veghez asupra căţelului, în timp ce câinii erau ocupaţi în altă parte.

— Mi se pare că erau chiar foarte ocupaţi, mai sunt şi acum. zise şacalul, de aceea cred că va fi mai bine să nu mai intru în sat după gunoaie, cel puţin câteva zile de aici înainte. Va să zică c adevărat că în gheată era un căţel care

nu făcuse încă ochi?

— Îl am aici. răspunse bâtlanul privind trufaş la punga de sub bărbie. Nu e o bucată demnă de un praznic, dar în vremurile acestea, când mila dintre oameni a dispărut de mult. e destul şi atât.

— Ehe, în zilele de azi inima oamenilor e mai tare ca piatra, oftă şacalul. După ce se uită cu multă băgare de seamă la unda încreţită a apei, continuă: Viaţa e grea pentru toată lumea şi nu mă îndoiesc că trufia lui Ghaut şi Pizma fluviului...

— Minciuna, linguşirea şi şacalii se trag din acelaşi neam, zise bâtlanul fară să se întoarcă spre el, căci el însuşi minţea de stingea, când putea trage vreun câştig din minciună şi nu era nici prea sătul, aşa ca să mai poată sta şi de vorbă.

— Da, Pizma fluviului, reluă şacalul ridicând puţin glasul, e de aceeaşi părere. Spune că de când s-a clădit podul acesta, hrana cumsecade a devenit foarte rară. Cu toate acestea în faţa preacinstitului său obraz eu nu aş îndrăzni să-i spun oarzân toate acestea, căci e înţelept şi plin de virtuţi şi, ca să fiu sincer, trebuie să recunosc că aşa ceva nu s-ar putea spune şi despre mine...

— Când singur şacalul recunoaşte că e tuciuriu, cât de negru trebuie să fie cu adevărat? murmură bătrânul, fără să se gândească ce va mai avea de spus jigodia.

— Că nu-i lipseşte niciodată hrana şi prin urmare...

Dinspre apă se auzi un scârţâit, ca atunci când o barcă se loveşte de fundul albiei. Şacalul se întoarse ca o sfârleazăîn partea de unde venea zgomotul (căci e mai bine să te întorci întotdeauna în partea de unde vine primejdia) ca să-l vadă pe cel despre care vorbise până acum. Din apă ieşi un crocodil lung de aproape doisprezece metri, cu trupul acoperit de solzi, ca nişte plăci de oţel, încât ai fi zis că e un cazan bătui în trei rânduri de nituri, pe umeri cu hălci osoase şi pe spinare cu creastă. Colţii îngălbeniţi ai maxilarului superior treceau peste cei de dedesubt care se îmbucau cum se îmbucă o greblă uriaşă. Acesta era câmul

cel pistruiat. Mugger din Mugger Ghaut care împrumutase satului acest nume, iar înainte de clădirea podului liniei ferate fusese spaima vadurilor şi era ucigaş, mâncător de oameni şi în acelaşi timp fetişul băştinaşilor. Dihania se ţinea cu pieptul deasupra apei şi mişcă aproape nevăzut din coadă, dar şacalul ştia că o singură lovitură din aceeaşi coadă, plesnită peste apă. ar fi putut arunca pe Mugger pe mal cu iuţeala unei locomotive în plină presiune.

— Binecuvântată fie clipa acestei întâlniri, tu. ocrotitor al celor slabi, zise şacalul, făcând la fiecare vorbă câte un pas înapoi. Am auzit un glas plăcut la vorbă şi ne-am apropiat în nădejdea că ne aduce ştiri bune. E drept că, în vreme ce aşteptam sosirea la. am înccput să vorbim despre tine, dar cred că aceste vorbe nu au ajuns până la tine în adâncul apei.

Şacalul însă vorbise tocmai pentru a fi auzit, căci ştia dinainte că linguşirea era cel mai bun mijloc pentru a obţine ceva de mâncat, iar Mugger ştia că şacalul vorbise despre ea tocmai cu gândul acesta; ştia şi şacalul că Mugger cunoaşte gândul lui. iar Mugger Ja rândul lui ştia şi el că şacalul e convins că-i cunoaşte gândurile, aşa că amândoi erau pe deplin mulţumiţi unul de altul.

Suflând din greu şi gemând, monstrul apelor se târa în susul malului şi murmura clămpănind din fălci:

— Cinstiţi-i pe bătrâni şi cruţaţi-i pe nevolnici!

În toată vremea âceasta ochii îi străluceau ca doi cărbuni a- prinşi în mijlocul capului enorm, sub pleoapele acoperite de solzii care-i coborau de pe fruntea triunghiulară, şi trupul enorm între picioarele strâmbe, umflat ca un butoi, se opintea din greu la deal. Pe urmă se opri şi rămase nemişcat, iar şacalul, cu toate că era obişnuit să-l vadă aproape de el, rămase încremenit văzân- dii-l cât de mult seamănă cu un trunchi de copac aruncat de ape, la ţărm. Mugger avusese grijă să se aşeze exact cum s-ar fi aşezat pe mal un buştean aruncat în acet loc de fluviu, pe vremea când apele sunt în scădere. Toate acestea însă erau la el simplă obişnuinţă, căci Mugger ieşise de astă dată pe

ţărm de plăcere. Crocodilul însă nu este niciodată sătul, iar dacă şacalul n-ar li recunoscut prefăcătoria la prima vedere, nu mai ajungea să stea cu el de vorbă.

— Eu, dragul meu, n-am auzit nimic, răspunse Mugger închizând un ochi. căci îmi pătrunsese apa în urechi şi eram rupt de foame. De când s-a tăcut podul acesta, oamenii din satul meu nu mai ţin la mine, şi din cauza aceasta mi se aipe inima.

— Ce neruşinare! exclamă şacalul. Un suflet atât de ales ca al tău dar la urma urmei oamenii sunt toţi la fel.

— Din contra, dragul meu, oamenii se deosebesc foarte mult unii de alţii, răspunse Mugger cu blândeţe. Unii dintre ei sunt atât de slabi încât îţi par scânduri pentru podit bărcile, iar alţii sunt graşi şi bine hrăniţi, ca nişte câini de curte. Fără pricină mi-ar fi peste putinţă să-i vorbesc pe oameni de rău. Oamenii sunt de toate felurile, dar anii mulţi pe care i-am trăit în apropierea lor m-au învăţat că, luându-i de-a valma, sunt foarte buni şi n-am să le fac nici un fel de imputare, nici bărbaţilor, nici femeilor şi nici copiilor. Pe urmă să nu uiţi, fiule, că cel care ia lumea în râs, de râsul lumii va fi, căci râsul te râde şi batjocura te batjocoreşte.

— Linguşirea este mai rea decât căldăruşa de tinichea pe care o înghiţi goală şi o simţi cum te apasă în stomac. Dar vorbele pe care le-am auzit sunt pline de înţelepciune, zise bâtlanul lăsând şi al doilea picior pe pământ.

— Gândeşte-te la nerecunoştinţa pe care au arătat-o acestui preacinstit obraz, îl întrerupse şacalul mişcat.

— Nu, dragul meu, aceasta nu e nerecunoştinţa, interveni Mugger, dar oamenii nu se mai gândesc şi la alţii, ori tocmai aici este buba. Din fundul băltoacei unde stau la pândă eu am băgat de seamă că treptele podului sunt greu de urcat, nu numai pentru bătrâni, ci şi pentru tineri. Bătrânii, ce e drept, nu prea merită osteneala, dar copiii cei tineri şi rumeni mă înduioşează, vă rog să mă credeţi. Cu toate acestea eu cred că după ce lumea se va obişnui cu podul cel nou şi nu-l va mai privi ca pe o curiozitate, vom vedea cu toţii picioarele cafenii şi goale ale oamenilor mei,

bălăcind prin dubline, cum făceau înainte şi atunci bătrânul Mugger o să fie din nou repus în cinstea ce i se cade.

— Eu sunt sigur că azi pe la amiază am văzut cununi de flori plutind pe unda apei, răspunse bătrânul.

— Te înşeli... te înşeli, dragul meu. Era soţia negustorului de turtă, care este atât de mioapă încât nu mai poate face deosebire între un trunchi de copac şi între trupul meu acoperit de solzi. Eu eram la cotitura unde face baltă fluviul, şi dacă ar mai fi făcut un singur pas. după ce şi-a aruncat cununa de flori în apă, ar fi avut ocazia să se convingă de adevăr. Cu toate acestea intenţiile ei erau curate şi trebuie să ne închinăm în faţa unei astfel de porniri.

— La ce pot fi bune cununile de flori, când eşti silit să râcâi în gunoaie? zise şacalul, repezindu-se cu botul după o muscă, dar tară să-l piardă nici o clipă din vedere pe “ocrotitorul celor slabi” care era alături de el.

— Asta e adevărat, dar până acum n-au început să adune movila de gunoaie care m-ar putea interesa pe mine. Eu am văzut de cinci ori apele râului revărsat retrăgându-se pe uliţele satului şi lăsând mâlul în urma lor; de cinci on am văzut colibele oamenilor clădite din nou pe coline, şi le voi mai vedea de alte cinci ori de aici înainte. Eu nu sunt vânător netrebnic cum e Gavialul, să pescuiesc azi Kasi, mâine Prayag; eu sunt paznic statornic al dulbinelor tulburi. Satul acesta nu poartă numele meu în zadar, şi cum spune proverbul: “fericiţi cei îndelung răbdători că aceia se vor răsplăti”.

— Eu am aşteptat vreme îndelungată, oftă şacalul, şi toată răsplata mea au fost muşcăturile câinilor şi ciomegele primite pe spinare.

— He-he-he! chicoti bătrânul cel jumulit:

În August se naşte şacalul
Şi ploile încep să cadă în septembrie
Dar se gândeşte sfătosul şi zice:
De când mă cunosc n-am văzut potop ca acesta.

Bâtlanul are, de multe ori, clipe foarte neplăcute în viaţă, căci, uneori, când se aşteaptă mai puţin, e apucat de cârcei la picioare şi începe să bată din aripi şi să se învârtească roată, proptindu-şi capul în piept. În astfel de clipe, cu toate că nu e cu nimic mai serios decât neamul înaripatelor din care face şi el parte şi care în general sunt destul de arătoase, prinde să chicotească şi să joace ca un bătrân caraghios, de câte ori face câte o observaţie răutăcioasă pe socoteala celor cu care stă de vorbă. Dar tot aşa de neaşteptat, rămâne pe urmă încremenit în atitudinea demnă de mai înainte, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat.

De aceea şacalul, cu toate că avea trei ani, plecă umilit capul şi nu zise nimic, căci ştia dinainte că bâtlanul avea un cioc lung şi ascuţit pe care la nevoie îl putea repezi ca pe o lance. Bâtlanul din fire e mare puşlama, dar şacalul întotdeauna îl întrece.

— Ca să fii înţelept trebuie să trăieşti viaţă lungă, interveni crocodilul, care vă să zică şacalii sunt din fire tâmpiţi, ceea ce nu e cazul la Mugger. băiete! Cu toate acestea eu nu mă mândresc. căci trufia e deşertăciune, dar să ştii de la mine că fiecare vieţuitoare îşi are scrisă soarta ei şi contra sorţii nu trebuie să cârtească nimeni din neamul celor de pe pământ, din apă şi din v ăzduhuri. Eu sunt foarte mulţumit de soarta ce mi-a fost hărăzită. Cu puţin noroc, cu minte limpede şi cumpăt se pot face multe. Înainte de a intra în dulbină sau în apele scăzute ale fluviului.

— Am auzit că odată s-a întâmplat să se înşele chiar ocrotitorul celor slabi, răspunse şacalul cu răutate.

— E adevărat, dar norocul meu m-a ajutat şi atunci Asta s-a întâmplat pe vremea când nu ajunsesem încă la vârsta bărbăţiei, cu mult înainte de cele trei rânduri de foamete prin care a trecut ţara asta (pe vremea aceea vietăţile mişunau în apele zăpoarelor de pe malul drept şi cel stâng al lui Gunga). Eram tânăr şi (ară mmte pe vremea aceea şi, când a venit înecul, nimeni nu era mai fericit decât

mine. Un lucru de nimic mă putea face să-mi ies din minţi de bucurie. Satul era înecat de ape şi am înotat pe Ghaut până departe spre mijlocul câmpurilor, spre semănăturile de orez care erau acoperite de un strat de nămol călduţ. Îmi aduc aminte că într-o seară am găsit o pereche de brăţări (erau de sticlă şi m-au cam supărat puţin), da, de sticlă şi, dacă n-am uitat complet, alături de ele era şi o gheată. Poate aş fi renunţat la gheată, dar îmi era foame. Mai târziu am învăţat şi eu cum trebuie să procedez; aşa m-am pus la praznic şi după ce m-am săturat, m-am odihnit; când m-am gândit că a sosit vremea să mă întorc la fluviu, apele scăzuseră şi a trebuit să merg pe jos prin noroiul satului. Asta mi s-a întâmplat chiar mie. Tot poporul meu, cu preoţi, bărbaţi, femei şi copii mi-au ieşit în cale, iar eu mă uitam la ei cu bunăvoinţă. Mâlul nu e tocmai locul potrivit ca să începi să te baţi cu lumea. “Puneţi mâna pe topoare, a strigat barcagiul satului, şi omorâţi-l. căci acesta este Mugger, cel care ne pândeşte din fundul dulbinelof”. Brahmanul însă i-a răspuns: “Să nu faceţi o faptă ca aceasta! Nu vedeţi că el goneşte înaintea lui apele revărsate din matca lor? El este ocrotitorul satului nostru”. Oamenii au început atunci să arunce flori în calea mea şi unuia îi trece prin gând să-mi arunce şi o capră.

— Ce bună este, ce minunată e carnea de capră, oftă şacalul, lingându-şi botul

— Au prea mult păr, pielea e prea aspră, răspunse Mugger în silă, iar dacă se întâmplă să,găseşti câte una înecată, de cele mai mulle on sub pielea ei se ascunde câte o undiţă în formă de cruce. De astă dată însă am primit capra, şi am coborât la apele Ghautului, acoperit de mare cinste. Puţin după aceea norocul mi l-a scos în cale pe barcagiul care voia să-mi scurteze coada cu securea. Barca lui a fost prinsă de un banc de nisip de care poate voi nu vă mai aduceţi aminte.

— Nu toţi cei cu care stai de vorbă sunt şacali, răspunse bâtlanul jignit. Acesta e bancul de care s-au lovit şi s-au înecat corăbiile încărcate cu pietre, în anul când a

fost seceta cea mare şi care n-a fost spălat nici de cele trei inundaţii.

— În locul acela sunt două, unul în partea de sus, iar celălalt în partea de jos a râului.

— Ai dreptate, acum îmi aduc aminte. Printre ele curge o şuviţă de apă care pe vreme de secetă seacă cu totul, răspunse bâtlanul, care era foarte mândru de memoria lui.

— Barca omului care avea gânduri bune faţă de mine s-a lovit de bancul din josul râului. Lovitura l-a prins tocmai în timpul somnului şi când a simţit barca trosnind, lovită de apă. a sărit în şuvoi până la brâu, dar nu era nici atât de adânc, doar cel mult până în genunchi şi a început să se opintească. Barca s-a desprins şi, cum era goală, a luat-o la vale ca să se lovească de celălalt capăt al bancului spre care o împingea fluviul. Eu mă ţineam după el, căci bănuiam că vor veni oamenii ca să-l scoată la mal.

— Au venit? întrebă şacalul emoţionat, căci o astfel de vânătoare era ceva neobişnuit pentru el.

— Au venit şi aici, şi ceva mai la vale. Dar eu nu i-am mai urmărit: în ziua aceea am avut parte de trei dintre ei. toţi trei barcagii *mânji* bine hrăniţi, afară de cel din urmă — dar aici eu sunt de vină — care n-a scos nici cel puţin un ţipăt pentru a da de ştire celor de pe mal.

— Asta este vânătoare, nu glumă. Dar câtă viclenie şi meşteşug îţi trebuie ca să o poţi duce până la capăt, exclamă şacalul entuziasmat.

— Nu-ţi trebuie nici un meşteşug, ci numai judecată, dragul meu. În viaţă, judecata este ca şi un pumn de came aruncat peste strachina de orez, cum spun barcagii, şi la vorba lor m-am gândit de multe ori Vămi meu Gavial. care se hrăneşte numai cu peşti, mi-a povestit ce meşteşug greu este pescuitul şi cât de anevoioasă este urmărirea vânatului, căci peştii se deosebesc unul de altul şi trebuie să-i cunoşti nu numai după neamuri, ci pe fiecare în parte, chiar şi atunci când înoată de-a valma. Eu zic că asta este înţelepciune, dar, în orice caz, vărul meu Gavial trăieşte în mijlocul lor. Oamenii mei însă nu trăiesc în apă şi nu înoată

cu pieptul pe deasupra luciului cum face Rewa, nici nu zburdă şi nici nu se dau peste cap cum face Mohoo sau Chapta, şi nici nu se adună la sfat în faţa cotloanelor după ce se retrag apele, cum face Batchua şi Chilwa.

— Toate neamurile acestea sunt foarte bune la gust, suspină bâtlanul, clămpănindu-şi ciocul enorm.

— Aşa spune şi vărul meu şi vânarea lor îi dă mult de lucru; cu toate acestea peştii nu ies la mal ca să scape de colţii lui. Cu vânatul meu însă e altceva: oamenii trăiesc pe uscat, în case şi alături de turmele lor. Prin urmare eu trebuie să cunosc toate mişcările lor şi să ghicesc ce au de gând, adică să înnod coada de trompă, cum spune proverbul că face elefantul. Dacă se întâmplă ca în faţa unei porţi să apară o ramură înfloritǎ şi un belciug de fier, aceasta înseamnă că în casa asta s-a născut un copilaş care foarte curând va coborî la Ghaut să se joace. Dacă se întâmplă ca o fată să se mărite, bătrânul Mugger ştie, după alergătura oamenilor care vin cu daruri şi pleacă ospătaţi, că înainte de nuntă fecioara va veni la Ghaut să se scalde, şi el o pândeşte din fundul dulbinei. Dacă se întâmplă ca apa să-şi schimbe cursul şi să dea pământ nou de cultură, acolo unde înainte era numai nisipul albiei, bătrânul Mugger ştie dinainte.

— La ce-ţi poate folosi să ştii toate acestea dinainte? întrebă şacalul. Fluviul şi-a schimbat cursul şi în timpul scurtei mele vieţi.

Râurile din India îşi mută cursul apei aproape în fiecare an, uneori chiar la depărtări de câţiva kilometri de vechea albie, inundând câmpurile cu semănături ale unui mal, ca să lase un aşternut de pământ gras pe celălalt.

— Nici o cunoştinţă nu poate fi mai folositoare, răspunse Mugger, căci pământul cel nou pricinuieşte certuri şi pizmă între oameni.

Mugger le ştie toate acestea foarte bine. Ehe, nici nu vă închipuiţi cât de bine le cunoaşte. Imediat după ce apele încep să se retragă, oamenii trec prin ochiurile de apă nu prea adânci, unde îşi închipuie că nu s-ar putea ascunde nici

o jigodie, fară să lîe văzută, şi aşteaptă în linişte. Puţin după aceea, soseşte şi un agricultor care îşi face planul că aici va semăna dovlecei, dincolo pepeni, în pământul cel nou pe care i l-a dăruit apa. Cu vârful piciorului începe să pipăie mâlul fierbinte. Pe urmă vine altul şi începe să facă planul că el ar semăna ceapă, dincolo morcovi, iar în partea cealaltă ar pune trestie de zahăr. Oamenii se îngrămădesc unul într-altul ca bărcile fară cârmaci când le ia apa, şi sub turbanele colorate ochii încep să rotească însângeraţi în orbite. Mugger le aude pe toate şi tace. Oamenii îşi zic “frate” unul altuia şi se depărtează ca să-şi hotărnicească pământul cel nou câştigat. Mugger se furişează nesimţit după ei, strecurându-se ca o umbră prin tulbureala mocirlelor. Nu trece mult şi izbucneşte cearta; oamenii îşi aruncă vorbe grele. Încep să-şi desfacă turbanele, pe urmă unul ridivă un *lathi* (măciucă) şi celălalt cade pe spate şi-l acoperă mocirla; făptaşul o rupe la fugă. Când mai trece pe aici, nu se aude nimic din cearta trecută şi nici nu se mai vede bâta de bambus ferecată a celui dispărut, care a rămas mărturie. Cu toate acestea nu sunt deloc recunoscători faţă de Mugger, căci imediat încep să strige cât îi ia gura “Săriţi! Ucigaşii!” şi încep să se bată cu ciomegele, câte douăzeci de-a valma, pentru fiecare bucată de pământ. Oamenii mei sunt oameni vrednici, neamul lui Jat din zarea colinelor şi Malwah de Bet, aşa că nu se păruiesc de pomană. După ce bătaia s-a terminat, bătrânul Mugger aşteaptă în fundul fluviului departe de sat şi ascuns dincolo de tufele de *kikar,* ca apa să-i aducă plocoanele. Sub lumina stelelor, pe apă, vin jaţii mei cu umerii laţi, câte nouă la număr, purtând mortul pe targă. Sunt oameni bătrâni cu bărbile sure şi cu glasuri tot atât de groase ca şi al meu. Fac un popas şi aprind focul (ce plăcut e focul acesta ochilor mei) şi după ce se aşează in jurul lui, încep să fumeze şi să-şi legene capetele pe o parte şi pe cealaltă şi să se întoarcă din când în când spre mortul care e întins în umbră. Vorbesc în şoapte şi spun că vor veni englezii cu legea lor şi vor ridica o spânzurătoare şi o anumită familie

va li necinstită pentru că unul dintre membrii ei va fi spânzurat în curtea unei închisori. “Lasă-l să fie”, răspund prietenii mortului şi încep din nou povestea de la început, ca să o mai repete o dată, de două ori, de douăzeci de ori tot timpul nopţii. Unul dintre ei spune la urmă de tot: “Lupta a fost cinstită. Să cerem ucigaşului un preţ de răscumpărare al sângelui, mai mare decât cel pe care ni l-a oferit el, şi să nu mai vorbim despre asta”. Pe urmă încep să se ciorovăiască asupra preţului pe care trebuie să-l ceară, căci mortul era un om teafăr şi avea o casă plină de copii, iar înainte de *amaratvela* (revărsatul zorilor) îl apropie de foc şi-l prăjesc puţin, cum e obiceiul, pe urmă mi-l dau mie, iar de astă dată el e singurul care nu mai are nimic de zis. Ehei, dragii mei, Mugger ştie, ştie Mugger foarte bine că oamenii mei din Malwah Jat sunt foarte cumsecade.

— Da, dar sunt zgârciţi şi foarte arareori mâna lor se deschide pentru mine ca să-mi arunce câte o fărâmitură, croncăni bâtlanul. Nu-şi pierd vremea lustruind coamele vacilor, cum spune proverbul, pe umiă aş vrea să ştiu cine mai poate paşte în păşunea pe unde a trecut unul din Malwah.

— Eu, răspunse Mugger, eu pasc, dar îi pasc pe ei.

— Trebuie să ştiţi că pe vremuri, în Calcutta de miazăzi, rămăşiţele le aruncau în mijlocul străzii, continuă bâtlanul, şi n-aveam decât să alegem ce ne plăcea şi să luăm. Acestea au fost vremuri de aur. Astăzi însă, străzile sunt tot atât de curate ca şi găoacea unui ou, iar cei din neamul meu au început să pribegească. Înţeleg să fii curat, dar să măturі, să ştergi şi să stropeşti strada de şapte ori pe zi, asta e chiar mai mult decât ar putea suporta înşişi zeii.

— Mi-a povestit un şacal din Ţara de Jos că în Calcutta toţi şacalii sunt graşi ca vidrele pe vreme de ploaie, zise şacalul, căruia îi lăsa gura apă la această amintire a vremurilor bune.

— Da, dar pe acolo sunt oameni din cei cu faţa albă — englezii — care aduc de undeva cu bărcile în partea de jos a râului liotă de câini, nişte câini mari şi graşi care poartă de

grijă ca şacalii să nu se poată îngrăşa, răspunse bâtlanul.

— Va să zică şi aceştia sunt tot atât de haini ca şi oamenii? De aşa ceva ar fi trebuit să aflu şi eu. De un şacal nu are milă nici pământul, nici cerul, nici apa. Acum în urmă, după ce a trecut anotimpul ploilor, m-am apropiat într-un rând de cortul unui om alb şi am reuşit să fur un aăpăstru galben complet nou. ca să am cc mânca. Albii nu ştiu să tăbăcească bine pielea, căci căpăstrul acesta mi-a făcut rău la stomac şi m-am îmbolnăvit.

— Tot nu ţi-a mers atât de rău. cum mi s-a întâmplat mie. interveni bâtlanul. Aveam numai trei ani şi eram îndrăzneţ şi tânăr, când am coborât spre malul fluviului, la vadul unde trag bărcile cele mari. Bărcile englezilor sunt de trei ori mai man decât tot satul acesta.

— Auzi frate, a zburat odată şi el până la Delhi şi ar vrea să ne spună că pe acolo oamenii umblă cu capul în jos, murmură şacalul. Mugger deschise ochiul stâng şi se uită cu atenţie la bâtlan.

— Cu toate acestea este adevărat, insistă orătania. Un mincinos nu spune niciodată minciuni, decât atunci când crede că poate fi crezut. Nimeni n-ar putea crede că ceea ce vă spun eu ar putea să fie adevărat, dacă n-a avut ocazia să vadă aceste bărci.

— Aşa mai merge, ripostă Mugger, dă-i înainte.

— Din fundul bărcilor plutaşii scoteau bucăţi mari de ceva alb, care peste puţină vreme se prefăceau în apă. Câte o bucată de asta se fărâma şi cădea pe malurile fluviului, iar ce mai rămânea. oamenii depozitau în mare grabă în fundul unei case cu pereţii foarte groşi. Unul dintre plutaşi a început să râdă şi mi-a aruncat o bucată care nu era mai mare decât un căţeluş, iar eu am înghiţit-o numaidecât. Toţi cei de o seamă cu mine înghit ce Ic cade în cale, fără să se mai gândească, aşa că am procedat şi eu cum e obiceiul. În clipa următoare am simţit o răceală care se scurgea prin mine de la cioc până în vârful ghearelor de la picioare, iar plutaşii râdeau de se prăpădeau, în timp ce mie îmi pierise până şi glasul. În viaţa mea nu mi-a fost niciodată atât de

Irig. De amărăciune şi de revoltă am început să sar de pe un picior pe altul, până când mi-a venit din nou respiraţia: pe urmă am început să vociferez contra făţărniciei oamenilor. Plutaşii însă râdeau de se ţineau cu mâinile de pântece. Ce mi s-a părut însă mai ciudat a fost faptul că, după ce am terminat cu ţipetele, mi-am dat seama ca în gură nu aveam nimic, doar că simţeam răceala aceea ciudată.

Bâtlanul îşi dăduse toată silinţa să descrie senzaţia pe care o avusese, după ce a înghiţit o bucată de gheaţă de şapte ocale, pe care o aduceau cu vapoarele de pe lacul Wenham din America, pe timpul când la Calcutta încă nu se fabrica gheaţa artificială: cum însă el nu ştia ce este gheaţa, iar Mugger şi şacalul ştiau şi mai puţin decât el, povestea această făcu mult haz.

— Tot ce se spune despre o barcă de trei ori mai mare decât satul Mugger-Ghaut e foarte posibil, cu toate acestea satul meu nu este dintre cele mai mici.

De pe pod se auzi un şuierat strident şi trenul de Delhi trecu săgeată, cu toate ferestrele luminate, târând după el peste râu umbra vagoanelor garniturii. Mugetul trenului se pierdu din nou în noapte, dar crocodilul şi şacalul îl văzuseră de atâtea ori, încât se obişnuiseră cu el şi nici nu mai întoarseră capul să-l vadă.

— Dar despre podul acesta ce ziceţi? Credeţi că este o ispravă mai puţin minunată decât o barcă de trei ori mai mare decât satul Mugger-Ghaut? întrebă bătrânul ridicând capul.

— Eu l-am văzut când s-a clădit. Am văzut pilonii răsărind din apă piatră cu piatră, şi când se întâmpla ca un lucrător să-şi piardă echilibrul (cu toate că erau foarte siguri pe picioare, dar totuşi se întâmpla) eu eram pregătit. După ce a fost gata primul pilon, nimeni nu mai cobora în josul apei ca să caute înecaţii să-i îngroape. În această privinţă eu i-am cruţat de multă osteneală, în construcţia podului, însă, nu este nimic extraordinar, declară Mugger.

— Cu atât mai extraordinară este umbra aceea care trece peste el, târând cotigele acoperite, ripostă bâtlanul.

— Fără îndoială trebuie să fie un neam de bizon necunoscut până acum. Va veni însă o zi când şi el îşi va pierde echilibrul ca şi oamenii; în clipa aceea Mugger va aştepta la locul lui de pândă.

Şacalul se uită la bâtlan şi bâtlanul la şacal. Dacă erau convinşi amândoi de ceva că este într-un fel şi nu în altul, e sigur că de astă dată amândoi erau convinşi că maşina care ducea casele luminate putea fi orice afară de bizon. Şacalul pândise trenul de nenumărate ori din marginea tufelor de aloe din lungul liniei, iar bâtlanul văzuse nenumărate maşini, din ziua când cea dintâi locomotivă a început să circule în India. Mugger însă privise trenul din albia râului şi de aici cazanul de alamă lustruită aducea foarte mult cu cocoaşa unui bizon.

— M... da, nu mai încape îndoială; un neam necunoscut de bizoni, repetă Mugger cu gravitate, ca pentru a se convinge pe sine însuşi de adevărul spuselor sale.

— Sigur că este bizon, confirmă şacalul.

— Ar putea fi de asemenea... continuă Mugger.

— Fără îndoială, fără îndoială, se grăbi şacalul să aprobe, fără să mai aştepte ca Mugger să termine ce are de spus.

— Ce anume? ţipă Mugger supărat, căci începuse să-şi dea scama că cei doi ştiau ceva mai mult decât el. Ce ar putea fi? Nici n-am terminat ce am de spus şi sunteţi gata să susţineţi că este bizon.

— Este tocmai ceea ce spune “ocrotitorul celor slabi”. Eu sunt sluga lui şi nu a dihaniei care trece podul în goană adăugă şacalul.

— Orice ar fi, este o născocire a oamenilor albi, interveni bătrânul, şi în ce mă priveşte pe mine, aş fi bucuros să nu mai stăm aici pe ţărm, atât de aproape, când trece podul.

— Tu nu-i cunoşti pe englezi aşa cum îi cunosc eu, răspunse Mugger. Pe vremea când s-a clădit podul era aici un alb care pleca în fiecare seară cu barca, şi-l auzeam cum

se frământa pe fundul de scânduri al ei şi şoptea: “O fi aici? S-ar putea să fie aici? Aduceţi-mi puşca”. Auzeam orice zgomot pe care îl făcea, înainte să ajung să-l văd, şi-l simţeam cum se frământă şi loveşte cu puşca în pereţii bărcii, vâslind în josul şi în susul râului. Puteam fi sigur că de fiecare dată când înhăţam pe câte unul dintre lucrătorii lui (cu toate că-i făceam multă economie de lemnele pe care ar fi trebuit să le risipească la arderea lor) îl voi auzi strigând cât îl lua gura. că mă va împuşca şi va curăţa fluviul de mine, Mugger din Mugger-Ghaut. Auziţi, de mine? Ceasuri întregi înotam sub barca lui şi-l auzeam cum trage focuri de armă iii trunchiurile copacilor, iar când eram sigur că a ostenit, ieşeam la suprafaţă şi înotam câţiva metri alături de barcă, pentru ca să clămpănesc din fălci în faţa ochilor lui. După ce s-a terminat podul, a plecat. Toţi englezii vânează ca el, afară de cazul când sunt ei înşişi vânatul.

— Cine vânează oamenii albi? întrebă şacalul emoţionat.

— Acum nu-i vânează nimeni, dar mai înainte îi vânam şi eu.

— Îmi aduc şi eu ceva aminte de vânătoarea aceasta. Eram tânăr pe atunci, interveni bâtlanul, pocnind cu înţeles din plisc.

— Eram statornicit prin partea locului. Satul se reclădea pentru a treia oară, şi-mi aduc aminte că vărul meu mi-a adus ştirea că apele sunt în creştere mai sus de Benares. La început n-am prea vrut să mă urnesc, deoarece vărul meu Gavial se hrăneşte cu peşti şi nu prea ştie să facă deosebire între ce e bine şi ce e rău în aceeaşi seară însă, am auzit păsările vorbind între ele şi. din ceea ce spuneau, mi-am dat seama că trebuie să fie adevărat.

— Bine, dar ce spuneau? întrebă şacalul.

— Cred că îţi dai seama de ceea ce au spus, dacă m-au determinat pe mine, Mugger din Mugger-Ghaut, să ies din albia râului şi să o iau pe jos. Am plecat noaptea şi mă târâm prin ochiurile joase de apă, dar era tocmai pe vreme de secetă şi apele erau aproape secate. Am trecut drumuri

înecate de praf, m-am târât prin ierburi şi am urcat coastele dealurilor, sub lumina lunii. Am fost în stare să trec şi peste stânci; gândiţi-vă, copii, ce am fost în stare să fac! înainte de a ajunge la reţeaua de râuri care se vărsa în Gunga, a trebuit să trec albia secată a râului Sir- hind. Eram la depărtare de o lună de zile de poporul meu şi de fluviul în care crescusem şi mi se părea ceva extraordinar.

— Cu ce te-ai hrănit pe drum? întrebă şacalul, pentru care totul se reducea la stomac şi nu era deloc impresionat de călătoria pe uscat a lui Mugger.

— Cu ceea ce se găsea, vere, răspunse Mugger tărăgănat şi apăsând pe fiecare cuvânt.

În India nu se obişnuieşte să-i zici cuiva “vere”, decât cel mult când ştii cu siguranţă că între tine şi cel cu care vorbeşti este o legătură de sânge, şi cum numai în vechile poveşti hindus- tane se pomeneşte despre o înrudire între Mugger şi şacal, râio- sul nostru îşi dădu seama că era pricină că Mugger îl introdusese pe neaşteptate în cercul familiei lui alese. Dacă ar fi fost cel puţin singuri, puţin i-ar fi păsat, dar fiind şi bâtlanul de faţă la gluma muşcătoare a lui Mugger, îl văzu cum începe să clipească din ochi cu înţeles.

— Ai dreptate, tată, la asta m-aş fi putut gândi şi eu, răspunse şacalul.

Mugger nu prea are obiceiul să asculte cu plăcere un şacal spunându-i lată, şi tocmai din cauza aceasta Mugger din Mug- ger-Ghaul îi răspunse îndată ceea ce găsi de cuviinţă şi poate chiar mai mult. dar este pesle putinţă să repetăm aici tot ce i-a spus.

— Ocrotitorule al celor slabi, ai pomenit despre înrudirea noastră, dar nu-mi pot aduce aminte de gradul acestei înrudiri. Cu toate acestea spuneai că între hrana noastră nu este nici o deosebire; nu mai demult decât adineaori, ripostă şacalul.

Întrebarea aceasta nu putea decât să înrăiască şi mai mult situaţia, căci şacalul voia să insinueze că în timpul dramului pe care Mugger îl făcuse spre miazăzi pe uscat, fără îndoială trebuise să se hrănească mereu cu mâncare

proaspătă şi nu din prăzi Ic pe care le vâna şi le păstra în fundul dulbinelor până când se frăgezeau, cum de altfel fac toate amfibiile de seama lui. La drept vorbind, în lungul fluviului nu poate fi altă insultă mai gravă pe care ai putea-o aduce unui crocodil, decât să-l învinuieşti că se hrăneşte cu vânat proaspăt. Insulta este tot atât de gravă ca şi atunci când spui unui om că este canibal.

— Aici e vorba de o hrană care a fost mâncată înainte cu treizeci de ploi. interveni bătrânul împăciuitor, şi chiar dacă am sta aici împreună, de vorbă, alte treizeci de ploi, vremurile acelea nu se vor mai întoarce. Mai bine povesteşte-ne ce s-a întâmplat după ce ai ajuns la apele revărsate din cauza cărora ai făcut această minunată călătorie pe uscat. Dacă ar fi să'asculţi fiecare lătrat de şacal, toate afacerile din oraş ar trebui să se oprească în loc, cum spune proverbul.

Mugger se simţi foarte mulţumit de această intervenţie, şi continuă numaidecât.

— N-am mai văzut nici pe stânga, nici pe dreapta fluviului Gun- ga astfel de ape, ca în ziua aceea când am sosit pe malurile lui.

— Care va să zică a fost o revărsare mult mai mare decât cea pe care am avut-o după ploaia trecută, zise şacalul.

— Mai mare? Apele nu se revarsă în felul acesta decât tot din cinci în cinci ani — o mână de străini înecaţi, câteva găini şi în mijlocul apelor tulburi, un bivol mare. Pe vremea despre care vă vorbesc eu însă, apele erau scăzute şi calme ca luciul unei oglinzi, şi englezii înecaţi — exact aşa cum îmi povestise Gavial — veneau pachet, aduşi de apă. În timpul acela am ajuns atât de mare şi de gras cum mă vedeţi astăzi. În primul rând am vânat la Agra, pe urmă la Etavvah şi în partea dinspre Allahabad unde albia râului începe să se lărgească.

— Ce vârtejuri sunt sub zidurile fortului din Allahabad! exclamă bâtlanul. Vine apa şi se îngrămădeşte, uite aşa, uite aşa...

Bâtlanul începu să joace, învârtindu-se cu aceleaşi mişcări caraghioase, dar cu toate acestea şacalul se uita la el cu pizmă, căci el nu apucase anul acela de groază al revoltei despre care vorbeau cei doi. Mugger continuă:

— Da, dragii mei; la Allahabad nu aveam altceva de făcut decât să stau liniştit pe fundul dulbinei şi să las să treacă pe lângă mine douăzeci de cadavre duse de curentul apei, ca să-mi aleg cel mult unul. Afară de aceasta, englezii nu purta bijuterii, nici inele în nas şi nici belciuge la picioare, cum poartă femeile oamenilor mei în ziua de azi. Proverbul spune că cel care se dă în vânt după podoabe se alege cu salbă de frânghie în jurul gâtului. Pe vremea aceea crocodilii din toate râurile s-au îngrăşat mai mult decât oricând înainte. Umbla vorba că pe toţi englezii îi aruncă în fluviu şi în afluenţii de pe stânga şi dreapta lui Gunga, iar noi credeam că toate zvonurile acestea sunt adevărate. Când am coborât în josul fluviului, n-aveam nici un motiv să mă îndoiesc că tot ce se spune este adevărat; am coborât până dincolo de Monghyr şi de mormintele care se văd pe înălţimile de pe malul fluviului.

— Cunosc această regiune, îl întrerupse bâtlanul. Dar de la această revărsare de ape, Monghyr este un oraş mort, căci între zidurile lui nu mai locuiesc decât foarte puţini oameni.

— De aici m-am întors din nou în susul râului şi înotam alene, fără nici o grabă, când ceva mai sus de Monghyr am văzut o barcă plină de oameni albi, şi toţi vii. Erau femei, după cât îmi aduc aminte, care se întinseseră la umbra unei pânze întinse pe prăjini şi plângeau de dădea sufletul din ele. Pe vremea aceea nimeni nu trăgea cu puşca asupra noastră, căci noi eram paznicii fluviului, şi armele de foc aveau de lucru în altă parte. Toată noaptea le auzeam bubuind în depărtări, după cum aducea sau ducea vântul zgomotele pe deasupra apelor. M-am ridicat în toată înălţimea în faţa bărcii, căci nu văzusem niciodată oameni albi în viaţă, cu toate că altfel îi cunoşteam destul de bine. Un copil în pielea goală se plecase peste parapetul bărcii şi

cu mâinile se juca în apă. Nici nu vă închipuiţi ce plăcere este pentru copii să se joace în apă Gurgătoare. Mâncasem de ajuns în ziua aceea, dar totuşi simţeam un gol în pântece. Cu toate acestea am apucat mâinile copilului între colţi mai mult de plăcere decât indemnat de nevoia de a mânca. Erau atât de albe, încât a trebuit să închid ochii când am clămpănit o dată din falei; mâinile însă trebuie că erau foarte subţiri, deoarece s-au aşezat tocmai între colţi, cel puţin aşa trebuie să fi fost deoarece copilul şi-a retras mâinile repede, fără să i se fi întâmplat nimic. Altfel nici nu se poate... ce mâini mici şi albe avea! Puteam să-l apuc din nou de mai sus de coate, dar cum v-am spus, m-am apropiat de el mai mult de plăcere şi din curiozitate, să văd ce se va întâmpla când vor da cu ochii de mine. Femeile au început să ţipe de-a valma speriate, şi peste câteva clipe am ieşit din nou la suprafaţă, să văd ce se întâmplă. Barca era prea grea ca să poată fi răsturnată, în barcă nu erau decât femei, dar proverbul spune că cel care se încrede în femeie, se sprijină pe umbră. Acesta este un adevăr pe care îl ştiu toţi pe ambele maluri ale fluviului Gunga.

— Într-un rând o femeie mi-a aruncat o piele uscată de peşte, zise şacalul. Eu credeam că-mi va arunca copilul pe care îl purta în braţe. Dar oricum, zicătoarea spune, chiar nutreţul din ieslea cailor e mai bun decât loviturile de copite cu care te poţi întâlni într-un grajd.

— Ce-a făcut femeia despre care vorbeşti?

— A tras asupra mea un foc dintr-o armă cu ţeava scurtă cum nu văzusem nici înainte, nici de atunci încoace. A tras de cinci ori una după alta (probabil Mugger vorbea despre un revolver din cele vechi), iar eu am rămas cu gura căscată la ea şi cu capul înconjurat de un nor de fum. Cinci focuri unul după altul, tot atât de repezi pe cât de repede dau eu din coadă, uite aşa.

Râiosul, care asculta cu mult interes povestirea lui Mugger, abia avu timpul necesar să se dea la o parte ca să nu fie lovit de coada care se zvârcolea ca o coasă uriaşă.

— Nu mi-a trecut prin gând să mă dau la fund,

continuă Mugger ca şi cum nu s-ar fi gândit să lovească pe unul dintre ascultătorii lui; şi am apărut din nou la suprafaţă, tocmai în clipa când am auzit pe un vâslaş spunând femeilor că trebuie să mă fi omorât. Un glonte îmi intrase sub solzii de pe ceafă; nu ştiu dacă mai e şi azi acolo, căci eu nu pot întoarce capul Uitaţi-vă şi vedeţi, pentru ca să vă convingeţi că tot ce vă spun este adevărul adevărat.

— Cum adică? Eu, şacalul, cel care mănâncă ghete vechi şi ciolane de pe gunoaie să mă îndoiesc de ceea ce spune Pizma Apelor? Să-mi rămână coada între colţii căţeilor care nu ştiu nici să se târască, dacă aşa ceva a trecut prin mintea mea netrebnică. Ocrotitorul celor slabi a binevoit să mă informeze că o dată în viaţa lui a fost rănit de o femeie; nici nu cer mai mult şi voi spune copiilor mei această poveste, fără să mai caut să mă conving dacă este sau nu adevărată.

— Uneori excesul de politeţe se confundă şi cu mojicia, căci vorba cântecului: pe un prieten îl poţi otrăvi şi cu lapte covăsit. N-am nici un interes ca unul dintre copiii tăi să afle că Mugger din Mugger-Ghaut a fost rănit de o femeie. Poate mai au şi alte gânduri decât să se ocupe de aşa ceva, în cazul când şi ei îşi caută hrana de toate zilele cu aceeaşi greutate ca şi tatăl lor.

— Bine, am şi uitat ce mi-ai spus, ca şi când nu mi-ai fi povestit nimic. N-am auzit niciodată despre o femeie albă, nici despre barca în care era, şi nu ştiu nimic despre toată întâmplarea de pe fluviu.

Şacalul începu să dea din coadă, ca şi cum ar fi vrut să dovedească buna lui intenţie, şi se aşeză pe labele dinapoi, tăcând o mutră nevinovată.

— Cu toate acestea, pe fluviu s-au întâmplat multe în noaptea aceea, continuă Mugger, văzând că pentru a doua oară şacalul era mai tare decât el. (De urât nu se urau unul pe altul, căci şi în largul râului legea era să mănânci şi să fii mâncat de alţii, iar şacalul sosea întotdeauna la timp pentru a-şi primi partea lui de pradă, după ce Mugger era sătul.)

Am părăsit barca şi femeile şi am luat-o în susul fluviului ca să ajung în apele de dincolo de Arrah. unde nu mai erau englezi înecaţi. O vreme apele au rămas limpezi. Pe urmă au venit vreo doi morţi îmbrăcaţi în sumane roşii. Nu erau englezi, dar trebuie că erau de acelaşi neam — hinduşi sau purbeeahşi —, pe urmă au început să vină câte cinci şi şase dintr-o dată. iar la urmă de tot. credeai că de la Arrah spre miazănoapte până dincolo de Agra. sate întregi s-au coborât ca să-şi dea drumul pe apă. Intrau în fluviu din râurile laterale scur- gându-se cum se scurg buştenii aduşi pe ape mari. Când apele creşteau, cadavrele oprite pe insulele de nisip din mijlocul fluviului plecau la vale în grupuri, iar după ce scădeau din nou, le vedeai cum se târăsc, duse de şuvoaie în lungul câmpurilor sau prin junglă, parcă le-ar fi dus cineva de păr. Toată noaptea am auzit răpăitul puştilor spre miazănoapte, iar dinspre ziuă am început să aud paşi de oameni încălţaţi cum trec râul prin vaduri şi scârţâit de roţi pe nisipul de pe fundul albiei; dar fiecare val aducea un nou grup de morţi. La urmă m-am înspăimântat şi eu şi mi-am zis: “Dacă aşa ceva se întâmplă cu oamenii, cum să mai poată scăpa Mugger din Mugger-Ghaut?” Pe urma mea veneau la deal bărci, care ardeau cum ard uneori bărcile încărcate cu bumbac, dar acestea nu cădeau la fund.

— Aha, zise bâtlanul, bărci din cele are vin la Calcutta dinspre miazăzi. Acestea sunt mari şi negre şi muşcă mereu cu coada din apa care rămâne pe urma lor, şi...

— Sunt de trei ori mai mari decât satul meu. Bărcile despre care vă vorbesc eu, însă, sunt albe şi cu marginile joase şi nu erau deloc mai mari decât cele pe care le-a văzut aiev ea oricare dintre noi. Bărcile acestea rn-au înspăimântat şi am ieşit din apă, ca să mă întorc la râul acesta care este al meu. Ziua stăteam ascuns. iar noaptea umblam pe jos dacă nu găseam apă în care să pot înota. M-am întors în satul meu, dar nu credeam să mai găsesc pe nimeni. Cu toate acestea am găsit oamenii aici văzându-şi de treburi, umblând cu plugurile, semănând şi secerând ţarinile, sau alergând de colo până colo. tot atât de

neastâmpăraţi ca şi turmele lor.

— În fluviu mai rămăsese ceva de mâncare? întrebă şacalul

— Mai multă chiar decât mi-ar fi trebuit. Până şi eu, care nu mă hrănesc cu nămol, mă săturasem şi mă îngrozisem de oamenii mulţi care veneau pe apă. Am auzit oamenii din satul meu spunând că toţi englezii au murit. Cu toate acestea, cei care veneau cu faţa în jos aduşi de apă nu erau englezi, cum chiar oamenii din sat puteau vedea destul de limpede. La urma urmelor, oamenii din sat spuneau că e mai bine să nu te interesezi de nimic, ci să plăteşti birurile şi să-ţi vezi de plugărie. Într-un târziu apele au început să scadă şi puteam vedea că cei pe care îi aducea fluviul nu mai erau decâl înecaţii, purtaţi de apele care se retrăgeau în matcă; şi cu toate că hrana începuse să se răărească, eram destul de mulţumit. O lovitură dată ici sau dincolo nu poate prinde rău niciodată, dar uneori până şi crocodilul se satură, cum zice vorba cântecului.

— Ce minunată viaţă! Nici nu se poate închipui ceva mai frumos! exclamă şacalul. Mă îngraş numai auzindu-te povestind despre aceste minunăţii. Dar după aceea, ce a mai făcut ocrotitorul celor slabi, dacă pot îndrăzni să întreb?

— Ei bine, după toate acestea m-am legat, şi vă jur pe ambele maluri ale fluviului Gunga că m-am ţinut de vorbă, să nu mai plec niciodată la drum. Am trăit în apa aceasta alături de oamenii mei pe care îi supraveghez cât e anul de lung, şi ei mă iubesc foarte mult, deoarece de câte ori scot capul la suprafaţa apei, îmi aruncă întotdeauna cununi de flori. Soarta a fost bună cu mine, şi toată împrejmuirea e destul de miloasă ca să se împace cu un olog bătrân cum sunt eu acum, doar că...

— Nimeni nu se poate simţi la fel de bine din cap până la coadă, răspunse bâtlanul. Ce-i mai poate lipsi lui Mugger din Mugger-Ghaut, după toate acestea?!

— Copilaşul acela alb ca o spumă, răspunse Mugger înduioşat. Era foarte mic, dar, cu toate acestea, eu nu l-am uitat. Acum sunt bătrân, dar înainte de a muri vreau să

încerc ceva nou. E a- devărat că oamenii aceştia sunt greoi şi guralivi, oameni nebuni a căror vedere îmi face puţină plăcere, dar îmi aduc aminte de zilele bune pe care le-am petrecut în regiune Benares, şi dacă mai trăieşte copilul acela, cu siguranţă şi el îşi va aduce aminte de mine. Poate acum trăieşte undeva pe o insulă a fluviului şi povesteşte la toată lumea cum şi-a băgat mâinile printre colţii lui Mugger din Mugger-Ghaut. Probabil această legendă circulă printre oamenii din partea aceea. Soarta a fost bună cu mine, dar şi acum mă trezesc noaptea şi văd copilul acela mic şi alb aplecat peste parapetul bărcii, zise crocodilul şi căscă de-i pocniră fălcile, pe urmă continuă: Dragii mei, acum vreau să mă odihnesc şi să mă gândesc în linişte. Fiţi liniştiţi şi respectaţi-i pe cei mai bătrâni!

Crocodilul se întoarse şi se târî cu multă greutate până la vârful colinei de nisip, în timp ce şacalul şi bâtlanul se retraseră în umbra unui buştean care se oprise în marginea apei. nu departe de podul liniei ferate. .

— Ce viaţă minunată şi plină de emoţii, zise şacalul către bâtlanul care îl privea de sus în jos. N-ai băgat de seamă că tot timpul cât am stat cu el de vorbă, n-a spus nimic din ce aş fi putut j’hici că. poate, se găseşte şi pentru mine vreun ciolan uitat prin vreun cotlon. Cu toate acestea eu i-am atras de nenumărate ori atenţia asupra plocoanelor care se scurg în josul apei Incă o dată se adevereşte vorba zicătoarei: “pe şacal şi pe bărbier îi uită ţoală lumea după ce au aflat de la ei tot ce doreau!” Acum s-a dus să se culce. Auzi cum sforăie: arrh!

— Cum se poate ca un şacal să plece la vânătoare cu un Mugger? întrebă bâtlanul cu indiferenţă. Pungaşul şi tâlharul, când lac tov ărăşie, poţi prevedea dinainte cine va pierde.

Şacalul clefai din fălci plictisit şi se îngrămădi sub trunchiul din marginea apei, dar imediat după aceea ciuli urechile şi ridică privirea spre podul care era aproape deasupra lui.

— Ce este? întrebă bâtlanul desfăcând aripile speriat.

— Stai, să vedem mai întâi, răspunse râiosul şi încercă să distingă ce se simte dincolo de ramurile încâlcite ale copacului. Vântul bate din partea noastră spre ei. dar nu ne caută pe noi... Sunt doi oameni.

— Dacă sunt oameni, atunci puţin îmi pasă, căci pe mine mă ocroteşte toată lumea şi mă venerează ca pe un sfânt.

Bâtlanul este agent al sănătăţii publice şi, în calitatea aceasta. are dreptul să se ducă unde îi place, fără să se teamă de nimic, de aceea nici de astă dată nu se alarmă auzind oamenii care se apropiau.

— Mie pot, cel mult, să-mi dea o lovitură de picior, zise şacalul şi începu din nou să tragă cu urechea. Auzi zgomotul paşilor? Nu sunt paşi de oameni din partea noastră, ci zgomotul pe care îl fac bocancii unui alb. Ascultă, bocancii ferecaţi bocănesc în traversele de fier ale podului şi se pare că o ţeavă de armă s-a proptit de parapet Fără îndoială trebuie să fie o armă. Ascultă-mă pe mine, englezii aceştia încălţaţi au venit să-i facă de petrecanie lui Mugger.

— Du-te şi trezeşte-l! Cineva care seamănă destul de bine cu un şacal hămesit, parcă-i spunea adineaori că el este ocrotitorul celor slabi.

— Vărul n-are decât să-şi păzească singur pielea; mai ales că mi-a spus de atâtea ori că de un alb nu trebuie să te fereşti niciodată. Cu siguranţă că sunt oameni albi, deoarece un indigen n-ar îndrăzni niciodată să urmărească un Mugger. la te uită, îţi spuneam eu că trebuie să fie ţeava unei arme. Prm urmare, dacă vom avea puţin noroc, înainte de a se face ziuă. ne vom culca şi noi sătui. Când e la suprafaţa apei şi pe uscat, nu aude nimic, şi de astă dată nu va mai avea de-a face cu o femeie.

Dincolo de parapetul podului, ţeava unei arme luci câteva clipe în bătaia lunii. Crocodilul se culcase pe colina de nisip şi-şi întinsese puţin picioarele dinainte între care îşi culcase capul. Era nemişcat ca o umbră şi sforăia în lege.

De pe pod se auzi un glas vorbind în şoaptă:

— Glonţul va pleca de sus în jos, aproape vertical, dar

va fi sigur şi ne vom simţi mai în siguranţă decât în pat. Încearcă să-l loveşti în ceafa, căci va fi mai bine. Doamne, ce monstru îngrozitor! Acesta este un fel de *deota* (zeitate) a acestei regiuni.

— Puţin îmi pasă, răspunse celălalt glas. În timpul cât a durat lucrarea podului mi-a mâncat cincisprezece oameni, care erau cei mai buni lucrători. A sosit şi pentru el vremea să-i facem de petrecanie. Săptămâni de zile am umblat după el cu barca. Fii gata cu arma Martini, imediat ce vezi că am tras încărcăturile din arma aceasta.

— Fii însă cu băgare de seamă, să nu te lovească patul armei când tragi, căci un *double four bore* nu e de joacă!

— Cred că e cazul să bage el de seamă ce va urma. Gata!

Se auzi un tunet ea o lovitură de ghiulea (armele uriaşe de vânat elefanţi nu se deosebesc prea mult, în sunetul pe care-l fac, de zgomotul produs de un tun) şi în aceeaşi clipă se văzură două limbi de flacără, urmate de lovitura stridentă a armei lui Martini, al cărei glonte lung şi ascuţit poate pătrunde foarte uşor prm carcasa unui crocodil. Gloanţele explozibile însă îşi făcuseră efectul. Unul îl lovi pe Mugger în ceafa, la un lat de mână sub şira spinării pe spata stângă, iar al doilea lovise ceva mai jos. cam prin dreapta cozii. În nouăzeci şi nouă de cazuri dintr-o sută, un crocodil rănit mortal mai are destulă putere ca să se târască spre apă şi să-şi dea drumul în adânc, dar Mugger din Mugger-Ghaut fusese literalmente rupt în trei bucăţi. Aproape nici nu se mai mişcă înainte de a muri. ci rămase lungit definitiv, ca şi şacalul care pândea din umbră.

— Ăsta a fost tunet cu fulgere şi fulger cu tunete, murmură jigodia prin întuneric. Nu cumva s-a prăbuşit monstrul care târăşte după sine dincolo de pod cotigele cu ferestre luminate?

— Nu e decât o lovitură de armă. răspunse bâtlanul prelăcân- du-se foarte liniştit cu toate că-i tremurau penele din coadă. Nimic altceva decât un glonte de armă. Fără îndoială că Mugger e mort; iată că vin şi albii!

Cei doi englezi coborâră în fugă de pe pod şi se opriră pe colina de nisip ca să admire proporţiile uriaşe ale lui Mugger. Pe urmă un indigen luă un topor şi sparse căpăţâna uriaşă, pe care alţi patru, veniţi în grabă, o legară cu frânghii şi începură să o târască în susul malului.

— Ultima dată când mâinile mele erau îfi gura lui, zise unul dintre englezi (era tocmai cel care clădise podul) aveam abia cinci ani şi coboram cu barca în josul fluviului spre Monghyr. Eram copilul revoltei, aşa mi se spunea. Mama era şi ea în barcă şi mi-a povestit de multe ori cum a descărcat pistolul vechi al tatei în capul bestiei ăsteia.

— Ei bine, acum cred că eşti răzbunat, cu toate că îţi sângerează nasul din cauza loviturii pe care ţi-a tras-o patul armei când ai descărcat-o. Veniţi încoace, plutaşilor, ca să scoatem capul monstrului la mal! Îl vom fierbe ca să-i luăm craniul. Pielea este prea ciuruită ca să mai merite să-l jupuim. Haide să mergem şi noi să ne culcăm! Isprava pe care am făcut-o merită să ne pierdem o noapte, ce zici?

Coincidenţă ciudată: şacalul şi bâtlanul, nu mai târziu decât trei minute după plecarea celor doi albi şi a indigenilor, făcură exact aceeaşi constatare.

Un cântec al undelor

Unda se zbătu spre mal,
Poleit vârtej de soare;
Şi-alintă a fetei mână
Când să plece de la vad.

Picioruşe subţirele fug, grăbite
Din dulbină-n mal s-ajungă,
“Stai”, suspină fetei unda,
“Eu sunt moartea care împacă”.

“Undă, dragostea mă cheamă,
Într-un suflet vreau s-alerg
Joc de unde şi lumină
Pe iubit nu vreau să-l pierd”.

“Picioruş ca de gazelă, zăboveşte
Ca să vină şi podarul
Să te treacă “, zice unda,
“Eu sunt moartea care împacă”.

“Sunt grăbită, căci m-aşteaptă,
Cu cununa de mireasă,
Undă amăgitoare în spume,
Mă grăbesc la întors acasă”.

Inimi arse de a dragostei văpaie,
Mâini întinse ca şi floarea
Înecată de dulbine, unda mută
Ce goneşte, se încheagă peste tine.

Ankusul regelui

Sunt patru cei care cu pântec deşert
aleargă din cea dintâi dimineaţă cu rouă:
Silnicul rât de şacal, lacomul şarpe,
mână de trează maimuţă şi al omului ochi.

Din proverbele junglei

Kaa, uriaşul piton dintre stânci, îşi schimbase pielea poate de două sute de ori din ziua în care se născuse, iar Mowgli, care nu putea să uite că îi datora viaţa. În amintirea unei nopţi petrecute în peşterile îngheţate, de care, poate, vă aduceţi cu toţii aminte, se duse să-l felicite.

După ce şarpele îşi schimbă pielea, rămâne de obicei câteva zile foarte moleşit şi fară chef până când pielea cea nouă începe să-şi capete culoarea şi să strălucească.

Lui Kaa nu-i mai făcea nici o plăcere să stea de vorbă cu Mowgli, dar îl primea cum făcea întregul popor, ca pe stăpânul junglei şi-i spunea toate noutăţile pe care un piton de seama lui le putea afla. Ceea ce Kaa nu cunoştea din viaţa mijlocie a junglei. cum o numeau ei, viaţa care se scurgea la faţa pământului printre ierburi, pe sub pământ, sub pietrele din albia râurilor şi frunzele veştede, putea să fie însemnat până şi pe cel mai mic dintre solzii care îi acopereau trupul.

În după-amiaza aceea Mowgli se aşezase între inelele pe care le făcea trupul enorm al lui Kaa şi se juca de zor cu fâşiile de piele care erau răspândite pe toate colţurile stâncilor din jurul lor, aşa cum le lepădase pitonul. Kaa se încolăcise în jurul umerilor largi şi goi ai lui Mowgli, aşa că băiatul era aşezat ca intr-un jeţ viu şi putea să se odihnească în voie.

— E minunată haina ta. până şi solzii care-ţi acoperă pleoapele. exclamă băiatul, pipăind pielea pe care o

lepădase şarpele.

Mi se pare foarte ciudat să-ţi poţi vedea învelişul trapului şi al propriilor picioare!

— Bine, dar eu n-ain picioare, şi cum acest obicei de a-ţi lepăda pielea îl au toate reptilele, eu nu găsesc nimic ciudat. Nu ţi se pare şi ţie câteodată că pielea de pe tine a îmbătrânit şi s-a tocit?

— În cazul acesta, eu mă duc şi mă spăl, năucule; e adevărat însă că. atunci când vin căldurile, simt câteodată nevoia să pot ieşi din pielea asta fără nici o durere, ca să mă mai uşurez.

— Mă spăl şi eu, dar cu toate astea îmi schimb şi pielea. Ce zici de noua mea înfăţişare?

Mowgli îşi trecu palma peste solzii care acopereau spinarea lui enormă.

— Broasca ţestoasă are spinarea mult mai vârtoasă, dar nu atât de plăcută la vedere, răspunse el ca un priceput în astfel de lucruri. Brotăcelul care-mi poartă numele e mai vesel la vedere, dar mai puţin vârtos. În orice caz, la vedere e foarte plăcută şi parcă ar fi brăzdată de vinişoare din cupa unui crin.

— Are nevoie de apă, căci pielea nouă nu-şi ia niciodată adevărata înfăţişare, decât după ce ai făcut prima baie. Haide să mergem la fluviu!

— Te voi duce eu, zise Mowgli râzând şi se aplecă, parcă ar fi vrut să-l apuce pe Kaa de mijloc, tocmai acolo unde era mai gros în pântece. Tot aşa s-ar fi putut apleca şi să ridice un jgheab de apă de un metru şi mai bine de larg. Şarpele rămase nemişcat şi începu să râdă înveselit. În înserarea aceea limpede începură jocul lor de fiecare zi: băiatul în plenitudinea puterilor lui tinere, iar pitonul în strălucita haină nouă, înfruntându-se unul pe altul în lupta care cerea îndemânare şi vigoare. În realitate. Kaa ar fi putut zdrobi o duzină de oameni ca Mowgli dacă şi-ar fi pus mintea cu el. de aceea se repezea la el cu multă băgare de seamă şi nu întrebuinţa niciodată nici măcar a zecea parte din puterea pe care o avea în lupta cu băiatul. Kaa îl

învăţase pe Mowgli acest joc chiar din ziua când începu să-şi dea seama că poate suporta şi câte o lovitură mai zdravănă, căci asta îi ajuta la mlădierea trupului ca nici unul dintre celelalte jocuri cunoscute de el. Uneori Mowgli era înfăşurat până la gât de inelele mişcătoare ale şarpelui şi se căznea în toate chipurile să-şi elibereze un braţ ca să poată apuca pitonul de gât, iar băiatul făcea o mişcare rapidă cu picioarele, pentru a-l împiedica să se sprijine de copaci sau de rădăcini cu coada enormă care încerca să se agate de ceva. Sc tăvăleau în toate părţile. Încleştaţi unul intr-altul, pândind fiecare clipa potrivită, pentru a se opinti din toată puterea, până când începeau să se dea de-a dura şi se învârteau ca o roată nevăzută din care nu ghiceai decât nişte inele mişcătoare şi o pereche de picioare, opintindu-se să se oprească din goană.

— Uite aşa, uite aşa! zicea pitonul, dându-i câte o uşoară lov itură cu capul, din calea căreia Mowgli, oricât de repede s-ar fi dat la o parte, tot nu se putea feri. Acum te pocnesc o dată aici, şi pe urmă dincolo. Ce stai şi te uiţi? Nu cumva ţi-au înţepenit braţele?

Jocul lor se termina întotdeauna la fel: cu câte o lovitură de berbece, care-l făcea pe băiat să se dea peste cap de câtev a ori Oncât s-a căznit Mowgli, i-a fost peste putinţă să se mişte atât de repede încât să nu fie lovit, dar după cum spunea însuşi Kaa. În junglă nu era nimeni care să fi putut să se ferească de lovitura lui.

— Noroc la vânat, murmură pitonul, când jocul era pe terminate, şi Mowgli se prăvălea râzând la şapte metri depărtare de el. Se ridica în picioare cu câte un smoc de iarbă în amândouă mâinile şi se lua după înţeleptul piton spre locul unde îşi avea scăldătoarea, în mijlocul apei adânci şi negre ca păcura, înconjurată de stânci şi de trunchiurile ciopârţite ale copacilor. Băiatul intra în apă fără să facă cel mai mic zgomot, cum era obiceiul în junglă, se dădea la fund şi apărea după câtăva vreme la malul celălalt; pe urmă se întorcea înotând pe spate, cu mâinile sub cap. privind la luna plină care se înălţa pe cer. şi bătând

cu degetele picioarelor creţuri argintate pe oglinda apei. Capul lui Kaa, tăiat ca un diamant în multe feţe, despica apa cum ar despica-o un brici, şi venea să se aşeze pe umărul lui Mowgli. Amândoi rămâneau nemişcaţi, gustând adânc fiorul rece al apei.

— Ce bine e aici! zicea Mowgli într-un târziu, cu glasul somnoros. Dacă îmi aduc aminte, la ceasul acesta oamenii se întind pe surcele tari, în fundul gropilor de pământ, şi după ce închid toate deschizăturile ca să nu poată intra aerul nopţii la ei. Îşi trag o otreapă murdară peste capetelc enorme şi încep să cânte pe nas melodii urâte Eu găsesc că e mult mai bine aici în junglă.

O cobră grăbită coborî dintre stânci ca să se adape şi după ce le ură noroc la vânat îşi văzu de drum

— Şşsîîî! făcu pitonul din vârful limbii, şi păru că-şi aducc aminte de ceva. Cu alte cuvinte frăţioare, jungla îţi oferă tot ce doreşti?

— Nu tocmai tot. răspunse Mowgli râzând, cel mult în cazul în care aş mai putea întâlni un Shere Khan voinic pe care să-l pol ucide într-o noapte luminată de lună. Cred că de astă dată l-aş ucide chiar cu mâna mea, fară să mai cer ajutorul bivolilor. Mai aveam o dorinţă: să văd soarele strălucind în timpul ploilor torenţiale, şi să văd ploile întunecând soarele în timpul arşiţei de vară. Pe urmă nu m-am trezit în nici o dimineaţă cu pântecele gol, fară să simt dorinţa să ucid un ied. dar n-am ucis niciodată un ied, fără să doresc un cerb şi nici cerb, fără să fi dorit un nil- ghai. Dar la urma urmei aşa suntem noi toţi.

— N-ai mai avut nici o altă dorinţă? întrebă şarpele uriaş.

— Ce aş putea don mai mult decât atât? Jungla este a mea şi mă bucur de toată ocrotirea ei. Ce s-ar mai putea găsi în altă parte de Pământ cât poţi bate din zori şi până în noapte?

— Cu toate acestea, cobra parcă spunea... începu pitonul.

— Care cobră? Cea care a fost aici adineaori, a plecat

fără să spună nimic. Ieşise la vânat.

— E vorba de altă cobră.

— Tu ai de multe ori de lucru cu neamul acesta veninos. Eu nici nu mă uit la ei când îi întâlnesc. Colţii lor din faţă sunt purtători de moarte, şi găsesc că aşa ceva nu e tocmai în bună rân- duială pentru nişte vietăţi atât de mici. Ia spune, cu ce fel de moţat ai stat de vorbă?

Kaa începu să şe zbenguie în apă, tăind-o costiş, ca un vapor când apucă spre larg.

— De atunci au trecut patm luni, răspunse pitonul. Ieşisem la vânătoare pe aproape de peşterile îngheţate, de care îţi mai aduci şi tu aminte. Vânatul meu m-a băgat de seamă şi a rupt-o la fugă. urlând pe după zăcători, până ce a ajuns la casa ai cărei pereţi i-ani dărâmat din cauzata, şi a intrat într-o vizuină.

— Cei de la peşterile îngheţate nu trăiesc în vizuini, răspunse Mowgli, care înţelese că pitonul vorbea despre neamul maimuţelor

— Vânatul meu nu locuia acolo, ci era în căutarea unui adăpost. răspunse Kaa şi începu să şuiere din limbă. A intrat într-o vizuină care era foarte adâncă. L-am urmărit şi, după ce l-am ucis, m-am culcat. După ce m-am trezit, am intrat şi eu adânc în vizuină, să văd ce este.

— Cum adică? Pe sub pământ?

— Chiar aşa! Mergând înainte am dat peste un moţat alb (o cobră albă) care a început să-mi povestească lucruri pe care eu nu le puteam pricepe şi mi-a arătat fel de fel de lucruri de care nu mai văzusem înainte.

— Ceva vânat nou: era bun la gust? întrebă Mowgli întorcându-se spre el.

— Ce mi-a arătat nu era vânat, căci dacă aş fi încercat să muşc dintr-însul, rămâneam fară colţi. Moţatul cel alb spunea că e un om, şi vorbea ca şi cum ar fi ştiut ceva aievea, ar fi fost gata să-şi dea până şi ultima suflare, numai să poată vedea lucrurile pe care mi le arăta.

— Hai să mergem să le vedem! Căci îmi aduc aminte că o dată am fost şi eu om, îl întrerupse Mowgli.

— Ia-o cătinel, frăţioare, şi adu-ţi aminte că graba fără rost a pricinuit moartea şarpelui galben care voia să muşte din soare. Stând de vorbă acolo sub pământ, i-am pomenit de tine şi i-am spus că tu eşti om. Moţatul cel alb îmi răspunse (şi să ştii că el este atât de bătrân ca şi jungla): “E multă vreme de când n-am mai văzut oameni. Cheamă-l să vină, căci va vedea aici lucruri între care, chiar pentru cel mai mic preţ, mulţi oameni şi-ar da până şi viaţa”!

— Ăsta nu poate fi decât un vânat necunoscut. Cu toate acestea neamul veninoşilor nu prea are obiceiul să spună şi altora când se găseşte vânat prin apropiere.

— Nu e vânat, e altceva, dar nu-ţi pot spune ce este.

— Ne vom duce să vedem ce este; şi-aşa până acum n-am văzut moţat alb. şi aş vrea să ştiu şi eu despre ce este vorba. Te pomeneşti că a ucis tot ce era de văzut!

— Acelea sunt lucruri moarte, şi spune că el are sarcina să le păzească.

— Am înţeles. Le păzeşte ca lupul care şi-a dus mâncarea în vizuină. Hai să mergem, zise Mowgli, şi înotând spre malul aşternut cu nisip, începu să se tăvălească prin iarbă ca să usuce mărgelele apei întârziate pi trupul lui. Pe urmă plecară amândoi spre peşterile îngheţate, oraşul părăsit despre care aţi mai auzit vorbindu-se.

Pe vremea aceea poporul maimuţelor nu-l mai înspăimânta pe Mowgli, dar patrupedele acestea îl priveau cu aceeaşi groază. Cetele lor, însă, erau ieşite în junglă, aşa că peşterile îngheţate rămăseseră goale şi pustii sub bătaia razelor de lună. Pitonul îl duse până la ruinele pavilionului Reginei care era pe terasa imensă, şi târându-se printre dărâmături, ajunse în faţa scării, aproape acoperită de moloz, din mijlocul terasei, şi-şi dădu drumul în subsol. Mowgli şuieră ca şerpii: ‘‘Suntem de-un sânge amândoi!” (acesta era semnalul şerpilor) şi se luă în patru labe după Kaa Făcură aşa o bună bucată de drum, printr-o trecătoare foarte îngustă şi cotită, până când ajunseră sub rădăcinile unui copac uriaş, care răsărise la treizeci de picioare deasupra lor, şi una dintre rădăcinile acestuia îşi făcuse loc

printre pietrele uriaşe ale zidului şi reuşise să-l dărâme. Trecură amândoi prin această deschizătură şi se pomeniră sub o boltă uriaşă prin care tot aşa pătrunseseră rădăcinile copacilor de afară şi o dată cu ele şi lumina zilei, ca nişte dâre subţiri, care vărgau întunericul.

— Bună ascunzătoare, exclamă Mowgli ridicându-se în picioare, dar e prea departe ca să poţi veni aici în fiecare zi. Ei, ce avem acum de văzut?

— Dar eu ce sunt aici, se auzi un glas care porni din mijlocul peşterii

Mowgli văzu că ceva alb începe să se mişte spre ei încetişor, până când în faţa lui se înălţă o cobră monstruoasă cum nu mai văzuse niciodată. O reptilă de aproape şapte metri lungime, cu pielea lucind ca patina fildeşului, din cauza timpului petrecut la întuneric. Până şi ochelarii de pe capul lătăreţ băteau mai mult în galben. Oclui îi erau roşii ca două rubine, şi toată înfăţişarea cobrei avea ceva neobişnuit şi straniu.

— Noroc la vânat, zise Mowgli, care nu părăsise niciodată bunele obiceiuri de a se purta, cum nu uita nici cuţitul pe care îl purta mereu la cingătoare.

— Ce mai este prin oraş? întrebă cobra cea albă, fără să-i răspundă lui Mowgli. Ce mai este prin uriaşa cetate apărată de ziduri — cetatea cu o sută de elefanţi, cu douăzeci de mii de regi? Am început să-mi pierd auzul în adâncimea aceasta unde n-a mai răsunat de mult gongul de război.

— Deasupra noastră este jungla, răspunse Mowgli, iar dintre elefanţi eu nu-l cunosc decât pe Hathi şi pe fiii lui. Într-un sal Begheera a omorât toţi caii pe care i-a găsit; de un rege n-am auzit însă niciodată, şi nici nu ştiu ce poate fi asta.

— Ţi-am spus o dată, şi de atunci a răsărit de patru ori lună plină, că cetatea la nu mai există, zise Kaa întorcându-se binevoitor spre cobră.

— Cetatea — imensa cetate din mijlocul junglei, cu porţile păzite de turnurile regelui, nu poate să dispară

niciodată. Au ridicat-o înainte ca tatăl tatălui meu să fi fost clocit de raza soarelui în găoacea oului care l-a zămislit, şi ea va trebui să dăinuiască până când fiii fiilor mei vor albi şi ei ca şi mine. A fost clădită în zilele lui Bappa Rawal, de Salomdhi, fiul lui Chandrabija, el însuşi fiul lui Viyeja, fiul lui Yegasuri.

— Mi se pare că ne-am rătăcit, zise Mowgli. Eu nu pricep nimic din tot ce spune.

— Nici eu, dar e foarte bătrân. Părinte al şerpilor cobra, zise pitonul cu glas tare, pe aproape nu e decât jungla care aici a fost de la începutul începuturilor.

— Dar acesta cine este? întrebă cobra cea albă. Cine este acesta care s-a aşezat trufaş în faţa mea, fără să cunoască numele regelui, şi care vorbeşte limba noastră frământând-o în gura lui de om? Cine este acesta care poartă un cuţit şi are limbă de şarpe?

— Numele meu e Mowgli şi fac parte din poporul din junglă. Neamurile mele sunt în haiticul de lupi şi Kaa, aici de faţă îmi este frate. Dar tu cine eşti, părinte al cobrelor? întrebă Mowgli.

— Eu sunt paznic peste comoara regelui. Raja Kurrun a zidit această boltă de piatră deasupra mea. pe vremea când pielea trupului era neagră pe mine, şi mi-a poruncit ca tuturor care vin aici să fure, să le arăt ce este moartea. După ce bolta de piatră a fost terminată, am văzut cum coborau comoara printr-o răsuflătoare şi am auzit brahmanii cântând deasupra mea, căci ei erau stăpânii mei.

— Hm, făcu Mowgli în gândul lui. În satul cu oameni am cunoscut şi eu un brahman, şi am idee ce fel de om este. De aici nu putea să iasă lucru curat. »

— De când străjuiesc eu aici. piatra de pe răsuflătoare a fost ridicată de cinci ori. dar niciodată ca să scoată ceva ci mereu ca să aducă. Nu s-au mai pomenit bogăţii ca acestea pe care le vedeţi aici, căci ele sunt comorile a o sută de regi. Dar a trecui multă, foarte multă vreme de când piatra de pe răsuflătoare a fost ridicată pentru ultima oară, şi-mi vine să cred că cetatea a uitat de comoară.

— Nu mai este nici o cetate. Ridică ochii în sus şi priveşte! Deasupra noastră sunt numai rădăcini de copaci care au răzbit printre pietre şi le-au mutat de pe loc. Oamenii nu trăiesc alături de copacii pădurii, repetă pitonul.

— De două sau de trei ori până acum, oamenii au dibuit drumul încoace, zise cobra cea albă scrâşnind. N-au scos nici o vorbă până când m-au simţit că mă apropii de ei prin întuneric, nici atunci însă n-au făcut prea multă gură. Dar şi voi umblaţi cu vicleşuguri, şi tu. om, şi tu, şarpe, şi vreţi să mă faceţi să cred că cetatea mea nu mai există şi că s-a terminat străjeria mea! Pe oameni anii nu-i schimbă decât foarte puţin. Pe mine însă nu mă schimbă niciodată. Până în clipa când se vor întoarce brahmanii şi vor începe să cânte cântecele care numai eu le cunosc, şi să mă hrănească numai cu lapte dulce, eu, eu singur, şi nimeni altul, rămân străjer al comorilor regelui. Spuneţi că cetatea e moartă şi-mi arătaţi rădăcinile copacilor care au pătruns prin boltă? Veniţi atunci încoace şi luaţi tot ce vreţi căci pământul nu poate avea comori care să semene cu acestea. Omule cu viclenie de şarpe, de te vei mai putea întoarce cu viaţă pe acelaşi drum pe unde ai intrat, toţi regii vor fi robii tăi.

— Ne-am pierdut din nou cu firea, zise Mowgli cu indiferenţă. S-ar putea oare ca vreun şacal să-şi fi săpat vizuina atât de adânc, încât după ce a ajuns aici, să-l fi muşcat pe moţatul acesta alb? Cu siguranţă că a înnebunit! Părinte al cobrelor, eu nu văd aici nimic din ce aş putea lua!

— Jur pe zeii soarelui şi ai lunii că băiatul acesta a fost apucai de frigurile morţii, şuieră cobra furioasă. Înainte ca noaptea cea veşnică să-ţi închidă ochii, îţi voi face un hatâr. Înloarce-te şi vezi ce n-a văzut nici un muritor înaintea ta!

— Cei din junglă fac o mare greşeală când vorbesc despre hatârurile pe care vor să i le facă lui Mowgli, mormăi băiatul, dar se vede că întunericul nu schimbă obiceiurile. Haide să mă uit ca să-ţi fac plăcere, zise băiatul cu glas tare.

Privi cu ochii mari în jurul lui. prin largul tainiţei, apoi

clipi şi, plecându-se, ridică de jos ceva strălucitor.

— Ia te uită! exclamă el, oamenii din sat se jucau cu ceva asemănător, doar atât că acesta este galben, iar jucăria lor era cafenie.

Lăsă banii de aur să-i scape pe jos şi făcu un pas înainte. Vatra tainiţei era acoperită de un strat gros cam de cinci coţi cu bani bătuţi din aur şi din argint, care se scurseseră din sacii putrezi în care fuseseră descărcaţi în fundul beciului şi care plesniseră din cauza vremii şi a umezelii, lăsând aurul să se aştearnă pe jos, cum se aşterne nisipul pe maluri după ce se retrag apele. Sub stratul de bani, şi pe alocuri ieşiţi afară ca resturile unui naufragiu aruncate pe ţărm, se vedeau *hawdah-urile* pentru elefanţi, prinse în argint gros încrustate în plăci de aur lucrat, împodobote cu ametiste şi turcoaze. Mai erau jeţuri şi litiere pentru regine, încinse în argint şi emailuri, cu stâlpii îmbucaţi în blocuri de jad şi cu inelele perdelelor din chihlimbar; sfeşnice de aur curat cu clopoţei de smaralde care tremurau la cea mai mică atingere; icoane înalte de cinci coţi în argint ale zeităţilor, uitate de vreme, cu ochii de pietre scumpe; armuri de oţel placate cu aur şi plase împodobite cu perle mucede şi înnegrite de vreme; coifuri cu creste de rubine roşii ca sângele porumbeilor; scuturi de lac. baga şi piele de rinocer cu copci şi cuie de aur roşu ca para focului, bătute pe margini cu smaralde; sute de săbii, pumnale şi cuţite de vânătoare cu mânere de diamante; vase şi linguri de aur pentru temple, altare mobile pentru sacrificiu, de o formă cum nu s-a mai văzut în lumina zilei; cupe şi brăţări de jad; căţui pentru ars mirodenii, vase pentru parfumuri şi sulimanuri, toate bătute în aur; inele pentru nas, brăţări şi podoabe, inele şi cingăton nenumărate, chi- miruri de un lat de mână, bătute în diamante şi rubine şlefuite; lăzi cu întreită pană de fier a căror scândură putrezită de vreme te lăsa să vezi grămezile de safire, opalun. boabe de safire, rubine, diamante. smaralde şi grenate. În forma lor primitivă.

Cobra cea albă avusese dreptate: nu se putea nici cel

puţin închipui să poţi cumpăra cu toţi banii pământului această comoară care reprezenta prăzile adunate de veacuri din războaie, din tâlhării şi jafuri, din negoţ şi biruri Numai banii de aur. Iară să mai (ii seamă şi de pietrele scumpe, erau de o valoare nemăsurată, iar aurul şi argintul nelucrat puteau să fie în greutate de două sau de Irci sute de tone. Orice prinţ hindustan din zilele noastre, oricât de sărac ar fi, are un tezaur de care nu ştie nimeni şi la care adaugă în fiecare zi câte ceva; prin urmare, cu toate că la mari depărtări se mai întâmplă ca unul dintre aceşti prinţi să trimită pa- truzeci-cincizeci de care cu boi înjugaţi, încărcate cu argint pentru a-l schimba pe bonuri de rentă, cei mai mulţi dintre ei, însă, păstrează pentru ei comoara pe care o au, precum şi secretul locului unde este ascunsă.

Fireşte Mowgli habar nu avea ce înseamnă aceste bogăţii. Cuţitele păreau că-l interesează puţin, dar văzu că nu-i veneau atât de bine la mână cum îi venea al lui, de aceea le puse unul după altul la loc. La urmă, descoperi ceva care i se părea minunat şi-i atrase imediat privirea; era ceva proptit în partea de dinainte a unui *hawdah*, pe jumătate îngropat în mormanul de bani. Era un *ankus,* lung de trei coţi, un fel de cange pentru elefanţi, cum ar fi o ancoră mai mică de corăbii. Capătul de sus era dintr-o singură bucată de rubin, iar mânerul, pe lungime de opt palme, era bătut cu peruzele neşlefuite, încrustate des una lângă alta, ca să nu supere mâna când îl învârteai la vânat. Sub încrustarea de peruzele era un inel destul de lat, din jad, şi pe acesta se încolăcea o cunună de flori, ale căror frunze erau din smaralde şi cupa florilor din rubine însângerate, aşternute în piatra verde şi rece ca o umbră. Încolo, mânerul era făcut din fildeş, iar vârful şi cangea erau făcute din oţel şi în acestea erau scenele unei vânători de elefanţi încrustate în aur. Chipurile pe care le văzu aici îi plăcură foarte mult lui Mowgli, deoarece înţelese că acestea aveau o oarecare legătură cu prietenul Hathi, înţeleptul.

Cobra cea albă umblase toată vremea alături de el.

— Ce zici? E de ajuns să vezi o singură dată aceste

lucruri, ca să nu-ţi mai pară rău să mori? Recunoaşte că ţi-am făcut o mare favoare, zise moţatul.

— Eu nu înţeleg nimic, răspunse Mowgli Toate aceste lucruri mi se par reci şi tari ca piatra, aşa că nu pot fi bune de mâncare. Pe acesta însă — şi ridică ankusul — aş vrea să-l iau cu mine, ca să-l pot privi în lumina soarelui. Spui că tot ce văd aici este al tău? Dacă vrei, dă-mi-l mie şi îţi voi aduce în schimb broaşte pentru mâncare!

Cobra cea albă începu să tremure de o plăcere răutăcioasă.

— Fireşte că ţi-l dau; tot ce este aici îţi aparţine până în clipa când pleci.

— Vreau să plec chiar acum. În beciul acesta este întuneric şi răcoare: măciuca aceasta cu ghimpi ca de spini aş vrea s-o iau cu mine în junglă.

— Ia uită-te la pământul din faţa ta şi spune-mi, ce vezi?

Mowgli ridică de jos ceva alb şi lucitor.

— E hârca unui om, răspunse el liniştit, ceva mai încolo văd alte două.

— Cu mulţi ani în urmă toţi aceştia au venit să fure comoara. I-am chemat în umbră ca să stăm de vorbă şi s-au liniştit cu toţii.

— Ce-mi folosesc mie lucrurile acestea, cărora tu le zici comoară? Dacă vrei, dă-mi mie ankusul, ca să pot zice că în ziua de azi am avut noroc la vânat. Dar dacă nu vrei să mi-l dai, asta tot nu înseamnă că n-am avut noroc. Cu neamul veninoşilor eu nu mă bat, cu toate că am învăţat şi vorbele cu care se pot stăpâni târâtoarele.

— Aici nu poate fi altă vorbă care să stăpânească, decât aceea pe care o spun eu, zise Kaa şi se repezi înainte, cu ochii scăpă- rând de mânie. Cine m-a rugat să-l aduc aici pe omul acesta? sâsâi el întinzându-se spre cobră.

— Fireşte că eu te-am rugat, căci e mult de când n-am mai văzut oameni, iar pe acesta îl văd că vorbeşte şi limba noastră.

— Între noi însă, n-a fost vorba de omor: Cum voi

îndrăzni să mă mai întorc în junglă şi să le spun celor care-l aşteaptă că l-am dus la moarte? zise Kaa.

— Până acum n-a fost vorba de moarte căci n-a sosit vremea. Cât despre plecare, dacă vrei. pleci, dacă nu, stai. căci şi aici poţi găsi un loc între crăpăturile zidului. Dar acum vreau tăcere, ucigaş al maimuţelor cu pântecele cât un cimpoi O dată să mă reped la grumazul tău şi va fi de ajuns ca jungla să nu-şi mai amintească de tine. Aici n-a intrat niciodată un om care să plece cu sufletul în oase, căci eu sunt străjerul comorii regelui cetăţii!

— Târâtoare albă din bezna întunecată, de câte ori să-ţi spun că nu e deasupra noastră nici rege, nici cetate, ci numai jungla care ne acoperă, strigă pitonul.

— A rămas însă comoara! Dar uite ce putem face: mai aşteaptă Kaa, piton de pe stânci, şi uită-te cum zburdă băiatul. Aici avem destul loc pentru joacă. Viaţa e preţioasă: lasă-l să mai alerge câtăva vreme; priveşte în jurul tău, băiete, şi atât cât mai e vreme, joacă-te!

Mowgli îşi trecu lin mâna peste creştetul lui Kaa.

— Se vede că târâtoarea asta albă n-a avut de-a face până acum decât cu oamenii din sat. Va să zică nu mă cunoaşte încă, şopti Mowgli. Dar de vreme ce ea m-a provocat, să-i facem pe voie!

Băiatul se ridică în picioare, în mână cu ankusul întors cu vârful în jos. Cât ai clipi îl învârti deasupra capului şi, aruncându-l, ankusul căzu la pământ, ţintuind ceafa şarpelui sub el. Ca un fulger Kaa se repezi asupra cobrei şi se lăsă cu toată greutatea pe ea, ca să nu mai poată mişca. Ochii roşii ai reptilei ardeau ca llacăra şi începu să lovească rapid cu capul în toate părţile ca să se poată apăra.

— Ucide-l, strigă pitonul văzându-l pe Mowgli că duce mâna la cuţit.

— Nu. dragul meu! răspunse băiatul, plimbându-şi degetul în lungul tăişului. De aici înainte nu voi mai ucide niciodată decât atunci când voi avea nevoie să mă hrănesc. Vreau să vezi însă şi tu!

Apoi apucă zdravăn cobra de ceafă şi o sili cu cuţitul

între dinţi să caşte gura. Din falca de sus îi atârnau colţii negri, purtători de venin, dar erau putrezi şi moi în gingii. Bătrâna cobră trăise până dincolo de vârsta când se termina izv orul veninului colţilor, ceea ce se întâmplă destul de des şerpilor.

— Thuu, sunt seci, zise Mowgli şi, dându-l la o parte pe Kaa, smulse ankusul din pământ şi dădu drumul cobrei.

— Comoara regelui are nevoie de alt străjer, zise băiatul grav. Tu eşti un stârv şi cu mine te-ai înşelat. Nu mai eşti bun decât de joacă, stârvule!

— M-ai umilit, mai bine mă ucideai, scrâşni cobra cea albă.

— Prea mult s-a vobit aici de omor, mai bine să plecăm. Ghioaga asta ţepoasă o iau cu mine. căci m-am luptat, pentru ea şi am câştigat.

— Bine, dar bagă de seamă să nu te omoare şi pe tine. Ghioaga e moarte! Adu-ţi aminte de vorba asta! Ankusul e fermecat şi are destulă putere ca să-i omoare pe toţi oamenii din cetatea de deasupra mea. Nu-l vei putea stăpâni prea mult, nici tu. om din junglă. şi nici cei care îl vor lua de la tine. Se vor ucide, se vor ucide fără încetare din cauza ankusului pe care îl iei cu tine. Puterile mele sunt sleite, dar ankusul mă va răzbuna!

Mowgli ieşi prin răsuflătoarea tainiţei şi intră în gangul pe unde venise, în timp ce cobra înfuriată muşca neîncetat cu colţii ei putrezi din icoanele zeităţilor de aur care erau împrăştiate pe jos şi ţipa deznădăjduită: “Aceasta înseamnă moarte”!

Se simţiră foarte mulţumiţi când se văzură din nou la lumina zilei. După ce ajunseră între copacii junglei şi Mowgli ridică ankusul. făcându-l să strălucească în lumina dimineţii, se simţi tot atât de mulţumit ca atunci când găsea câte un mănunchi de flori necunoscute cu care-şi încununa fruntea.

— Străluceşte mai tare chiar decât ochii Bagheerei, zise el văzând cum sclipeşte rubinul. Am să-l duc să i-l arăt... Dar ce o fi vrut oare să spună Thuu adineaori când striga în gura mare că acesta înseamnă moarte?!

— De unde să ştiu eu?! Sunt oţărât până în vârful cozii că nu l-ai pipăit la grumaz cu cuţitul. În jurul peşterilor îngheţate niciodată nu e lucru curat, fie pe pământ, fie sub pământ. Mie însă mi-e foame; nu vrei să vii cu mine la vânătoare în dimineaţa asta? întrebă Kaa.

— Nu, mă duc; vreau să-i arăt Bagheerei această ghioagă. Noroc la vânat!

Mowgli se depărtă, săltând în picioare şi ridicând deasupra capului ankusul preţios. Din când în când se oprea ca să se uite din nou la el şi să se minuneze, până când ajunse în partea aceea de junglă, pe unde umbla de obicei Bagheera. Găsi pantera coborâtă la adăpat după o vânătoare destul de anevoioasă. Mowgli îi povesti toată păţania, de la început până la sfârşit, şi Bagheera amuşina din când în când ankusul despre care vorbea. Când îi repetă şi cuvintele din urmă pe care le spusese cobra, pantera neagră mârâi în semn de aprobare.

— Care va să zică. moţatul alb a spus adevărul? întrebă Mowgli curios.

— Eu m-am născut în cuştile regelui din Oodeypore şi sunt mândră că ştiu ceva despre oameni. Părerea mea este că mulţi oameni sunt în stare să săvârşească omor de trei ori într-o singură noapte numai ca să poată pune mâna pe piatra aceea.

— Piatra asta te stânjeneşte la mână; eu găsesc cuţitul meu mult mai bun la purtat; afară de asta. piatra cea roşie nu e bună nici de mâncat. Prin urmare nu văd de ce s-ar face omor pentru ea!

— Du-te şi te culcă, Mowgli. Tu ai trăit printre oameni, cu toate astea...

— Ai dreptate, acum îmi aduc aminte. Oamenii nu ucid pentru că sunt vânători, ci ucid ca să-şi petreacă vremea şi pentru că Ic face plăcere. Trezeşte-te, Bagheera, şi spune-mi pentru ce a fost făcută măciuca aceasta cu ghimpi?

Pantera era somnoroasă, dar deschise un ochi şi clipi cu răutate.

— A fost făcută de oameni ca să pocnească mereu cu

ea pe fiii lui Hathi în creştet şi să le ia sângele. Astfel de întâmplări am văzut şi în faţa cuştii mele din Ooodeypore şi te asigur că ghioaga aceasta a vărsat sângele multor elefanţi de o seamă cu Hathi.

— Dar pentru ce-i lovesc pe elefanţi cu ea în cap?

— Ca să-i înveţe legile oamenilor, căci oamenii nu au dinţi, nici gheare cu care să omoare şi tocmai de aceea îşi fac astfel de arme, uneori chiar mai groaznice decât aceasta.

— De fiecare dată aud de isprăvile sângeroase ale oamenilor, chiar când nu mă apropii de ei, ci numai de aşezările lor, oftă Mowgli dezgustat. Dacă aş fi ştiut ce menire a avut, nu l-aş fi luat de unde era, zise el şi simţi că povara ankusului începe să-i fie grea. Mai întâi am văzut sângele lui Messua răspândit pe cujbele cu care era legată, iar acum aud de sângele lui Hathi. Dă-l încolo căci nu mai vreau să-l văd. Uite aici!

Ankusul zbură, sfârâind ca o dâră de stele şi se înfipse în pământ la distanţă de treizeci de paşi între copaci.

— Vreau să fiu cu mâinile curate de atingerea morţii, zise Mowgli ştergându-şi palmele pe iarba umezită de rouă. Thuu spunea că moartea mă va urmări, iar el e un bătrân cărunt şi nebun.

Bătrân sau tânăr, viaţă sau moarte, acum nu mă interesează altcev a decât somnul. Mă duc să mă culc dcoarece eu nu pot umbla noaptea după vânat şi ziua să urlu de unul singur cum fac alţii

Bagheera se îndreptă spre gura unei peşteri, pe care o ştia la depărtare de două mile de drum. iar Mowgli se urcă sprinten într-un copac şi, înnodând câteva liane, îşi facu un leagăn în care adormi numaidecât, la înălţime de cincizeci de coţi deasupra pământului Cu toate că nu avea pricină să nu se simtă bine în lumina zilei. Mowgli urma pilda prietenilor lui, şi înainte de înserare nu se arăta decât foarte puţin. Când fu trezit de gălăgia pe care o făcea neamul v ieţuitoarelor care trăiesc în frunzişul copacilor. era aproape seară. Îşi aduse aminte că în vis a văzut pietricelele

strălucitoare pe care le aruncase.

— Trebuie să mă duc să îl mai văd o dată. Îşi zise el, dându-şi drumul pe o liană care atârna până la faţa pământului. Nu departe de el o simţi pe Bagheera care adulmeca tulbureala înserării.

— Unde e ghioaga aceea cu ghimpi, întrebă Mowgli.

— A luat-o un om. Uie că se vede urma pe unde s-a dus!

— Atunci vom putea vedea dacă Thuu a spus adevărul. Dacă cumva ghioaga e moartea, atunci omul care a luat-o va muri! Hai după el!

— Vânează ceva. căci stomacul gol îţi împăienjeneşte ochii. Oamenii umblă încet şi jungla umedă le păstrează urmele ceasuri întregi.

Vânară ceva, dar trecură trei ceasuri întregi până terminară cu masa. Pe urmă băură, ca să-şi astâmpere setea, ca apoi să se ia pe urma omului. Neamul vieţuitoarelor din junglă ştie perfect de bine că, înainte de orice grabă, stomacul trebuie să fie plin.

— Crezi că ghioaga se va întoarce în mâna omului care a luat-o şi-l va omorî? întrebă Mowgli. Thuu spunea că aceasta este moartea.

— Vom vedea când îl vom ajunge, răspunse Bagheera, adulmecând urmele şi pornind imediat cu capul plecat. Este o singură urmă de picior (voia să spună că este un singur om) şi greutatea ghioagei l-a făcut să lase urme adânci în pământ.

— Da, căci asta se vede tot atât de limpede ca şi jocul luminii printre frunze. Începură să grăbească pasul cum făceau când mergeau la vânătoare, urmărind de aproape urmele lăsate de picioarele goale ale omului, care se vedeau în bătaia lunii.

— A început să meargă mai repede, căci degetele picioarelor i se văd răşchirate, constată Mowgli în timp ce treceau printr-o poiană umedă de rouă. Dar de ce s-a abătui aici din drum? întreiţii cl întorcându-se spre panteră.

— Aşteaptă-mă aici. răspunse Bagheera şi.

Încordându-se pe vine, sări înainte ca o săgeată, căci îşi zicea că, atunci când pierzi urma vânatului, nu-ţi rămâne decât să te îndepărtezi puţin, pentru a nu încurca semnele după care te poţi călăuzi. După ce .ilinse din nou pământul. Bagheera se întoarse cu faţa spre Movv- i'li: se mai vede o urmă de picioare care i-au ieşit în cale. Picioarele sunt mult mai mici şi cu labele întoarse înapoi.

— E piciorul unui vânător Gond, zise Mowgli după ce se apropie şi examină urma. Uite, aici se vede cum şi-a târât arcul pe iarbă, de aceea urmele s-au abătut din drum. Picioarele cele mari ale fugarului voiau să se ascundă din calea picioarelor mici care i-au ieşit în cale.

— Ai dreptate, încuviinţă Bagheera, dar ca să nu încurcăm urmele lăsate de cei doi, va fi mai bine ca fiecare dintre noi să urmărească una dintre ele. Eu, frăţioare, voi fi piciorul cel mare. iar tu cel mic, al Gondului.

Bagheera săltă înapoi, la urma de la început, iar Mowgli rămase în faţa celei lăsate de picioarele mici ale vânătorului din junglă.

— Acum. zise Bagheera urmărind cu băgare de seamă urmele lăsate de piciorul cel mare, eu o iau încoace şi mă ascund în dosul acestei stânci, fără să îndrăznesc să mai mişc picioarele. Dă semn frăţioare, unde te găseşti acum!

— La rândul meu, cu piciorul cel mic, ajung aproape de stâncă, răspunse Mowgli. luând-o la goană pe urmele lui. Mă aşez în spatele stâncii şi mă proptesc cu braţul de ea, în timp ce-mi ţin arcul între genunchi. Aştept îndelung, căci urma picioarelor a rămas adânc îngropată în pământ.

— Tot aşa şi eu, răspunse Bagheera, ascunsă în dosul stâncii, cu ghioaga proptită de o piatră, căci se vede zgârietura lăsată când a alunecat în jos din cauza greutăţii. Dă semnul să ştiu unde eşti. frăţioare!

— Aici se văd mai multe ramun rupte şi una mai groasă, răspunse Mowgli cu glasul scăzut. Ce zici de asta? Aha, am înţeles: eu, cel cu piciorul cel mic. Încep să fac larmă ca să-i atrag atenţia celui cu piciorul mare asupra mea.

Pantera adulmecase în toate părţile prin pădurea din apropiere. ca să vadă încotro a apucat piciorul cel mare. Pe urmă dădu semnalul:

— Am ieşit pe brânci din dosul stâncii şi ghioaga o târăsc după mine. Nu văd pe nimeni şi o rup la fugă. Piciorul cel mare fuge destul de repede, căci urmele se văd limpezi. Să mergem fiecare din nou pe urma sa. Am început să alerg.

Bagheera gonea repede pe urmele proaspete, iar Mowgli merse înainte pe urmele Gondului. Câtva timp prin j unglă nu se mai auzi nici o mişcare.

— Unde eşti picior mic? stngă Bagheera.

Glasul lui Mowgli se auzi pe partea dreaptă, cel mult la cincizeci de coţi depărtare.

— Hm, gemu înăbuşit pantera. Se vede că amândoi aleargă în aceeaşi direcţie, şi pe măsură ce aleargă, se apropie tot mai mult unul de altul.

Mai goniră aşa prin pădure, cam jumătate de kilometru, până în clipa când Mowgli, care nu fugea cu capul în pământ ca Bagheera, se opri şi strigă:

— Aici se vede că s-au întâlnit! Ia te uită! Noroc la vânat! Aici a stat picior mic cu un genunchi în pământ, iar dincolo. În poale, a stat picior mare.

Cam la zece metri în faţa lor, se vedea şi cel cu piciorul mare. Întins pe o grămadă de pietriş, iar din spate şi din coastă i se vedeau două săgeţi cu pene din cele care întrebuinţează vânătoni gonzi.

— Ei, ce zici, frăţioare? F.ra bătrân şi prost cumătrul Thuu? întrebă Bagheera. Uite că unul a murit.

— Să mergem înainte, zise Mowgli. Dar unde e măciuca aceea cu ghimpi şi ochi roşii, care bea sângele elefanţilor?

O fi la cel cu piciorul mic. Acum din nou nu se mai vede decât o singură urmă de picioare.

În faţa lor se vedeau urmele lăsate de un singur om care fugise sprinten printre ierburile uscate, pe umăml stâng cu o povară, căci urmele lăsate de el erau limpezi

pentru cei doi urmări- ton. ca urma lăsată în fierul topit.

Nici unul dintre ei nu spuse nici o vorbă până în clipa când urmele se opriră în faţa unei vetre de foc. aţâţat în fundul unei râpi încă unul! exclamă Bagheera şi rămase încremenită.Un vânător Gond zăcea chircit, cu picioarele în spuza stinsă a vetrei Pantera se întoarse mirată spre Mowgli.

— L-au omorât cu o lance de bambus, din acelea pe care le întrebuinţam eu pe vremea când vânam bizoni cu oamenii din sat. Îmi pare rău că am fost nedrept cu bătrâna cobră, mai ales că a avut dreptate şi ea ştia ce sunt oamenii, exact cum ar fi trebuit să ştiu şi eu. Adineaori parcă îţi spuneam că oamenii ucid numai de plăcere.

— La drept vorbind, oamenii l-au ucis ca să-i poată lua pietrele acelea albastre şi roşii, adăugă Bagheera. Nu uita că eu am fost în cuştile regelui din Oodeypore.

— Una. două, trei, patru rânduri de urme, zise Mowgli plecân- du-se spre vatra focului ca şi cum n-ar fi auzit ce spune pantera. Urmele a patru oameni încălţaţi; aceştia nu merg atât de repede ca vânătorii Gonzi. Ce rău le-a făcut acest om din junglă? După cât se vede, au stat de vorbă împrejurul focului, toţi cinci, înainte de a-l omorî. Hai, Bagheera, să ne întoarcem, căci mi-e silă de mine, şi-mi vine rău când mă uit împrejur!

— Cel care nu merge până la capăt, pe urma lăsată de vânat, e prost vânător, răspunse pantera. Cele opt picioare încălţate n-au mers prea departe.

Vreme de un ceas şi mai bine nu schimbară nici o vorbă ci îşi continuară drumul pe urmele lăsate de cei patru oameni încălţaţi. Soarele era în crucea amiezii, când Bagheera se întoarse spre Mowgli:

— Simt un miros pişcăcios de fum.

— Întotdeauna oamenii sunt mai grăbiţi să mănânce decât să alerge, răspunse Mowgli, care începu să se învârtească roată printre buruienile hăţişului junglei, pe unde treceau acum. Bagheera, care mergea pe stânga lui, începu să mârâie cu înţeles.

— Uite, aici e unul care nu se va mai aşeza niciodată la masă. zise pantera.

Sub o tufa se vedea un maldăr de haine de culoare deschisă şi, nu departe de ele, urme de făină risipite prin iarbă.

— Tot cu lancea de bambus l-au omorât şi pe acesta, la priveşte. praful acesta e mâncarea oamenilor. Acestui om, care le ducea proviziile, i-au furat prada, iar pe el l-au lăsat pradă lui Chil

— Acesta este al treilea mort, zise Bagheera.

— Voi duce părintelui cobrelor un coş de broaşte proaspete, ca să mănânce şi să se îngraşe. Îşi zise Mowgli. Ghioaga aceea care se hrăneşte cu sângele elefanţilor e însăşi moartea; cu toate acestea nu înţeleg ceea ce văd.

— Să mergem mai departe, porunci Bagheera.

Nu făcură nici jumătate de kilometru şi auziră cum croncăne deasupra lor corbul Ko. Zburătoarea se aşezase în ramurile unui tamarin şi începuse să cânte prohodul morţilor pentai cei trei oameni care erau întinşi alături de tulpina copacului. O vatră de spuză mai fumega încă între ei, şi pe o bucată de tinichea se vedea pâinea neagră începută, din care se ospătaseră pentru ultima dată. Nu departe de ei strălucea în lumina soarelui ankusul cu mânerul bătut în peruzele şi rubine.

— Se vede că lucrurile au mers foarte repede, căci aici se termină toată povestea, declară Bagheera. Cum or fi murit oamenii aceştia, frăţioare, căci nu se vede să fie nici răniţi şi nu poartă nici urme de lovituri?

Un om care trăieşte în junglă învaţă, tot atât de uşor ca orice doctor, să cunoască plantele şi fructele veninoase. Mowgli încercă să-şi dea seama de mirosul fumului care se ridica din vatră, apoi se plecă şi rupând o bucată de turtă o băgă în gură ca să o scuipe numaidecât.

— Aici e mărul care aduce moartea, exclamă Mowgli. Mortul pe care l-am găsit dincolo se vede că a preparat această turtă ca să-i otrăvească, dar ei l-au omorât, cum l-a omorât şi el pe vânătorul Gond, înainte de vreme.

— Asta e pradă, nu glumă; morţii vin unul după altul, zise Bagheera.

Mărul care aduce moartea este faictul unui fel de curmal spinos. care conţine otrava cea mai primejdioasă din toată India.

— Ce facem acum? Ne vom omori şi noi unul pe altul pentru măciuca aceasta cu ochii de sânge de acolo?

— Vorbeşte încet, şopti Mowgli, căci s-ar putea să înţeleagă ce vorbim. S-o fi supărat din cauză că nu am vait să-l iau cu mine. Nouă însă nu ne poate face nici un rău. deoarece noi nu avem aceleaşi dorinţe ca oamenii: Dacă-l lăsăm aici. fără îndoială că va continua să ucidă oamenii, care vor cădea unul după altul cum cad nucile coapte din pădure Nu-mi plac oamenii deloc, cu toate acestea n-aş dori să-i văd murind câte şase într-o noapte.

— Nu face nimic, căci sunt numai oameni şi nimic mai mult. Se omoară între ei şi sunt foarte mulţumiţi, răspunse Bagheera. Mortul cel dintâi, cel cu picioarele mici, trebuie să fi fost un bun vânător.

— Cu toate acestea oamenii sunt ca şi copiii: ori copilul se duce să se înece numai de drag, ca să prindă luna care se vede pe faţa dulbinci. Toată vina e a mea, declară Mowgli. ca şi când ar li înţeles cu dinadinsul toată întâmplarea, de aceea nu voi mai iiduce niciodată lucruri străine în junglă, chiar dacă ar fi mai frumoase decât florile. Pe acesta, zise el ridicând ankusul cu dispreţ, îl voi duce din nou părintelui cobrelor. Înainte de toate însă. va trebui să dormim şi nu cred că s-ar cădea să dormim alături de aceştia, care îşi dorm somnul de veci. În acelaşi timp trebuie să îngropăm ghioaga, că altfel, până dormim noi. mai omoară şase oameni. Apucă-te şi scurmă cu unghiile o groapă la tulpina acestui copac!

— Crede-mă, frăţioare. zise Bagheera apropiindu-se de locul unde-i spusese să facă groapa, şi fii încredinţat că acest băutor de sânge al elefanţilor nu poartă nici o vină. Toată vina celor întâmplate o poartă oamenii.

— Totuna e; fă groapa cât mai adâncă. După ce ne

vom trezi din somn, îl voi duce de unde l-am luat.

Două nopţi mai târziu, în timp ce cobra albă stătea mâhnită din cauza umilinţei şi se gândea că fusese jefuită în singurătatea acestei tainiţe, ankusul de peruzele şi rubine intră zbâmâind prin răsuflarea bolţii şi se înfipse în mijlocul stratului de bani care acoperea pământul.

— Părinte al cobrelor, zise Mowgli, care avusese grijă să rămână în cealaltă parte a răsuflătorii. caută pe unul mai tânăr din neamul tău care să ia asupra lui paza comorii regelui şi să-ţi fie de ajutor, pentru ca nici un om. odată intrai aici. să nu mai poată ieşi viu.

— Aşa, vezi, nu-ţi spuneam că aceasta este chiar moartea? Va să zică l-ai adus înapoi. Dar cum tu ai mai rămas în viaţă?! întrebă emoţionată bătrâna cobră, încolăcindu-se în jurul ghioagei.

— Ţi-o jur pe taurul care m-a răscumpărat că nu ştiu nici cu: dar ceea ce ţi-am adus ţie înapoi a făcut şase omoruri într-o noapte. Nu-l mai lăsa nimănui să-l scoată din tainiţă.

Cântecul vânătorului

Cu capul sub aripă Mor, păunul, doarme,
în ramuri maimuţele ţipă.
E umbră prin junglă şi Chil, uriaşul vultur,
ne seceră zarea.
Prin ramuri trece şi pe cărări un suspin,
Şi furiş se strecoară în fiinţă.
Pitic vânător e spaima ce aleargă
cu pas nesimţit, prin poieni;
Se opreşte şi ascultă, apoi aleargă din nou,
Dar murmurul creşte, se înalţă ca apa
ce maluri îneacă,
Ţi-e fruntea asudată şi inima sloi, când simţi că trece,
Pe aproape de tine, spaima cu chip nevăzut
şi paşii de umbre.

Când crugul de lună n-a urcat încă ale munţilor creste,
Nici tremură pe a stâncilor coaste pleşuve lumina,
Când simţi cum roua din ramuri deşiră mărgele,
Gâfâind alături de tine, prin liniştea nopţii
spaima aleargă.

Cazi în genunchi şi arcul întinzi,
Otrăvită, săgeata şuieră lovind în bătrânele
trunchiuri,
Şi lancea porneşte,
Dar mâinile îţi tremură,
Eşti palid ca mortul de spaima ce vine.

Când norii cei sterpi furtuna înghit
şi pinii doboară din culmi,
Biciuind în juru-ţi pădurea, cu glasuri de alamă
Mai tari decât ale izbeliştei gonguri,
prin trâmbe de ploaie,
Auzi cum spaima aleargă, gonind prin văzduhuri.

Al apelor clocot porneşte din culmi, prăvălit
înspre văi,
Muşcând în colţuri de stâncă,
Iar tufele în juru-ţi învie strigoi,
Şi-ţi taie suflarea cu a spaimelor groază.

Quigueren

În răsăritul din gheţuri,
poporul ca neaua topită se duce.
Coboară la vaduri, pe unde albii s-abat,
Cafeaua şi zahăru-i place.
Iar cei din apusu-ngheţat sunt neamul de lotri
Ce piei de vânat la posturi le schimbă
Şi până şi sufletu-ţi vând.

Cei din gheaţa amiezii,
cu corăbierii negoţ învârtesc,
Femeile lor au multe podoabe,
Dar vraişte este în cortul lor ciur
Bătrânii din vechile lor gheţuri,
Din necunoscute limanuri porniţi,
Sunt singurii voinici cu lănci de nerval
Şi singuri în lege bărbaţi.

— Ia te uită! A făcut ochi!

— Bagă-l din nou în traistă: ăsta să ştii că se face câine voinic. Când va avea patru luni împlinite. Îl vom boteza.

— Pentru cine? întreabă Amoraq.

Ochii lui Kadlu rotiră în largul colibei de zăpadă căptuşită cu blănuri, apoi se opriră asupra lui Kotuko, care se întinsese pe o laviţă şi cioplea de zor la un nasture din dinte de morsă.

— Pentru mine, răspunse Kotuko, şi gura i se strâmbă într-un zâmbet, căci, într-o bună zi, voi avea nevoie de el.

Kadlu zâmbi şi el, şi ochii aproape îi dispărură sub pleoapele grase, apoi ridică privirea spre Amoraq. În timp ce căţeaua începu să scâncească, văzându-şi puiul spânzurat atât de sus în traista de focă, deasupra flăcării unui opaiţ care ardea cu untură de peşte: Kotuko îşi văzu de cioplit, iar Kadlu ascunse un rând de hamuri de câini într-un cotlon mai ferit, apoi începu să-şi scoată în silă hainele grele din piele de ren pe care le întrebuinţa în timp ce era plecat la vânat. După ce se dezbrăcă, atârnă hainele într-o plasă din maţe de balenă, deasupra unui opaiţ, şi se întinse pe laviţă, morfolind o bucată de came îngheţată de focă, până să vină soţia lui, Amoraq, cu fiertura şi ciorba de sânge fierbinte. Plecase de acasă în zorii zilei spre răsuflătorile la care veneau focile, la depărtare de vreo opt mile de ţărm, şi se întorsese pe înserat cu trei foci uriaşe, încărcate pe sanie.

Din interiorul trecătorii de zăpadă care ducea în iglu, se auzeau lătrături întârâtate de câini: erau cei care trăseseră la sanie şi acum se băteau între ei pentru un culcuş mai cald.

Când lătrăturile se înteţeau, Kotuko îşi dădea drumul alene de pe laviţă, punea mâna pe biciul cu codorâştea din oase flexibile de balenă şi şfichiul de douăzeci şi cinci de coţi, din curele împletite. Se lăsa pe vine şi pătmndea în trecătoarea joasă. Câinii începură să latre de credeai că-l sfâşie de viu. În realitate, toată hărmălaia aceasta era obişnuita cinste pe care o făceau mesei apropiate. Când ajungea la celălalt capăt al trecătorii, urmărit de privirile

însângerate a cel puţin jumătate de duzină de câini cu capete zbârlite, se apropia de o prăjină din falcă de balenă, pe care era agăţată la uscat carnea destinată pentru hrana animalelor. Cu tăişul de fier al unei căngi tăia lălci mari de came. pe urmă se întorcea. Într-o mână cu biciul şi în cealaltă cu mâncarea. Chema câinii pe nume, mai întâi pe cei mai jigăriţi, şi vai de pielea celui care îndrăznea să iasă din rând, căci biciul de curele împletite se încolăcea şi cădea pe spinarea lui ca o limbă de pară. lăsând urme însângerate pe trupul lui. Câinii mârâiau nerăbdători, înşfăcau hrana şi o înghiţeau grăbiţi, apoi se duceau la locul lor, în timp ce băiatul stătea în picioare cu biciul în mână, scăldat în limpezimea de purpură a luminii de la miazănoapte şi împărţind dreptate fiecăruia pe o formă. Cel din urmă care îşi primi porţia fu câinele cel mare care mergea în fruntea haiticului, înhămat la sanie, şi care păstra ordinea între cei de o seamă cu el când începeau să se întărâte. Kotuko îi dădea o porţie dublă de came şi un bici pe deasupra.

— Aşa, murmură Kotuko, înfăşurând biciul în jurul braţului. Mai am unul ca voi atârnat în traista de deasupra opaiţului, şi când îi va veni vremea, va urla mai tare decât voi toţi. *Sarpok!* intraţi la coteţ.

Îşi făcu loc prin mijlocul haiticului de câini şi intră din nou în iglu, apoi îşi scutură zăpada de pe haine cu bătătorul spânzurat în dosul uşii pe care Amoraq îl croise dintr-un os de balenă; pipăi pielea care era întinsă sub tavan şi o curăţă de sloiurile de gheaţă care se prinseseră pe ea, apoi se făcu ghem pe laviţă. După plecarea lui, câinii începură să sforăie şi să scâncească prin somn Noul născut al lui Amoraq gângurea în fundul glugii de blană al maicii sale. iar căţeaua se ghemui la picioarele lui şi cu un ochi privea la traista de piele de focă în care îi era atârnat puiul, sus, la căldură, deasupra opaiţului.

Scena aceasta se petrecea în partea de miazănoapte, dincolo de peninsula Labrador şi dincolo de strâmtorile Hudsonului, mai sus de peninsula Melville, unde puhoiul

apelor ia în spinare gheţurile; chiar dincolo de strâmtoarea Fury şi trecătorile Hecla, pe ţărmul septentrional al regiunii Baffin. unde insula Bylot răsare deasupra gheţurilor ca un «vas în care se coace budinca, răsturnat cu fundul în sus, dominând strâmtoarea Lancaster. Dincolo de strâmtoarea Lancaster pământul e foarte puţin cunoscut, doar ceva din partea de nord a regiunii Devon şi teritoriul Ellesmere; cu toate că mai poţi găsi chiar prin partea aceasta câteva fiinţe omeneşti care trăiesc, cum s-ar zice. uşă în uşă cu polul de miazănoapte.

Kadlu era un inuit. cum s-ar zice de obicei, un eschimos, iar tribul său, format din cel mult treizeci de suflete, era originar din Tununirmiut, “teritoriul care se întinde dincolo de ceva nelămurit”. Pe hărţile geografice acest teritoriu este denumit Navy Board Inlet. cu toate acestea numele de Inuit i se potriveşte mult mai bine, deoarece, realmente. Îţi face impresia că este dincolo de lume. Nouă luni pe an, acest teritoriu este acoperit de gheţuri şi zăpezi pe care le spulberă viscolul, şi gerul este atât de cumplit încât un om care n-a văzut termometrul coborât la 32 de grade sub zero, nici nu şi-l poate imagina. Şase luni din cele nouă acest teritoriu este complet învelit în umbrele nopţii, care îl fac şi mai lioros decât este cu adevărat. În cele trei luni cât ţine vara, bruma este groasă în fiecare noapte, dar apa nu îngheaţă decât în a treia zi. În partea de miazăzi începe moina şi ici colo câte o salcie prinde să dea muguri; câte o tufă de şneapăn face boboci; spre apele mării încep să coboare de pe costişe nisipurile fine şi pietrişul urnit de vânturi, iar pe sub doşniţele încă umede de zăpadă strălucesc stâncile pleşuve şi poleite de bătaia viscolelor. În câteva săptămâni însă, reînvierea aceasta se termină pe neaşteptate şi pământul încremeneşte din nou sub bătaia nemiloasă a iernii, în vreme ce din largul mării se aud gemetele sloiurilor de gheaţă care încep din nou să se închege şi se lovesc cu vuiet uriaş şi se împing în toate părţile. Încălecându-se până în clipa când apa de la maluri spre larg se prinde şi

încremeneşte până la o adâncime de zece coţi.

În timpul iernii Kadlu iese să vâneze focile cu cangea, până dincolo de capătul podului de gheaţă unde au obiceiul să vină, să respire la aer în copcile anume tăiate. Pentru ca să poată trăi, foca are nevoie de aer şi de apă în care să poată prinde peştele cu care se hrăneşte. Iarna, însă, se întâmplă că podul de gheaţă se întinde până la optzeci de mile depărtare de ţărm, fără să aibă nici o răsuflătoare De cum vine primăvara Kadlu şi toţi ceilalţi din trib se retrag de pe gheaţă spre ţărmul stâncos. Aici îşi ridică toţi corturile din piei de animale şi prind păsări cu laţul sau vânează cu cangea puii de focă ieşiţi pe ţărm ca să se încălzească la soare. Când vremea se mai încălzeşte puţin, tribul coboară din nou spre miazăzi, în teritoriul BefTin. unde vânează reni Pe urmă îşi fac proviziile pentru iamă din peştele pe care îl prind din nenumăratele torente de apă care curg spre mare. sau din lacurile interioare. În septembrie sau în octombrie se întorc din nou spre miazănoapte la vânat bizonul de mosc şi la pescuitul de toamnă. Drumul îl fac cu săniile trase de câini, pe distanţe de douăzeci de mile, sau în bărci făcute din piei netâbăcite. cusute una de alta, în care căţeii şi copiii stau întinşi la picioarele vâslaşilor care trag din lopeţi, în timp ce femeile cântă, plutind pe apa limpede şi rece, în lungul ţărmului. Toate înlesnirile pe care viaţa le poate procura acestor oameni vin de la miazăzi: lemnul aruncat de ape pe ţărm, pe care îl întrebuinţează la tălpile săniilor, bucăţile de fier pentru cârligele cângilor, crătiţele de metal în care îşi pot prepara mâncarea mult mai uşor decât în vasele lor de piatră. cu gust de săpun: tot aşa panglicile colorate pe care femeile le poartă în păr, cremenea pentai scăpărat, uneori şi chibrituri, oglinzi mici şi fără valoare şi postavul roşu cu care îşi tivesc hainele de sărbătoare croite din piei de ren. Kadlu face negoţ cu fildeşul obţinut din coame răsucite de nerval şi dinţi de bizon- mosc (care sunt tot atât de preţioşi ca şi perlele) când se întâlneşte cu inuiţii din miazăzi, iar aceştia, la rândul lor. fac negoţ cu vasele care vin să vâneze balene şi

cu posturile de misionari de la Exter sau strâmtorile Cumberland, aşa că de multe ori o cratiţă cumpărată de cine ştie ce bucătar al vreunui vas, tocmai în bazarul de la Bhendy, se întâmplă să-şi sfârşească zilele în cea mai extremă regiune arctică.

Kadlu, fiind vânător iscusit, era bogat în cângi cu vârful de fier. În laţuri pentru prins păsări şi tot felul de scule care contribuie la uşurarea traiului în mijlocul acestor geruri cumplite. Afară de aceasta, mai era şi conducătorul tribului său, sau cum s-ar zice “omul care cunoaşte viaţa pe toate feţele”. Această cinste însă nu era legată de nici un fel de autoritate deosebită, doar cel mult că, din când în când. putea îndemna oamenii să schimbe terenul pentru vânat. Cu toate acestea, Kotuko, fiul său, avea slăbiciunea să-şi încerce autoritatea asupra altora, ca orice inuit sătul, mai ales asupra celor mai lineri, când ieşeau noaptea pe lună plină să se bată cu bulgări de zăpadă, sau să cânte cântece de leagăn când zarea era luminată de aurora borealã.

Un inuit, însă, la paisprezece ani se simte bărbat în lege, şi Kotuko se săturase de făcut laţuri pentru păsări şi curse pentru gâştele sălbatice şi vulpile albastre, dar mai ales, se săturase să mai rumege la rând cu femeile, pieile de focă şi de ren (procedeu care le înmuia şi le făcea mai flexibile decât orice argăseală), cât era ziua de lungă, în timp ce bărbaţii erau plecaţi la vânătoare. Ar fi vrut să se ducă şi el la *Quaggi,* casa de cântece, unde se adunau vânătorii ca să-şi spună tainele şi să-l asculte pe *angekok,* vrăjitorul care îi înfiora cu poveştile lui, şi după ce stingea toate opaiţele, îi făcea să audă cum umblă pe acoperişul colibei duhul renilor din miazănoapte, ca pe urmă să arunce o cange în inlunericul îngheţat de afară şi aceasta să se întoarcă numaidecât singură înapoi, burând de sânge proaspăt. Ar fi vrut şi el să-şi scoată cizmele de blană şi să le arunce în plasa de deasupra opaiţului la uscat, pe urmă să se întindă la odihnă, cu chipul îngândurat ca orice cap de familie, sau seara, când se întâmpla să se întoarcă vânătorii, să stea şi el pe vine în faţa pârpăriţei pe care o

făceau dintr-o tingire de alamă şi un cui, şi se jucau cu ea. Ar Îi fost multe de făcut pe care ar fi vrut să le facă şi el, dar vânători i mai bătrâni râdeau de el şi-i spuneau cu bunăvoinţă: “Mai aşteaptă, Kotuko, mai este până să faci parte dintre vânători, căci a vâna înseamnă câteodată să te întorci la iglu şi cu mâna goală! “.

Acum însă, după ce tatăl său îi dăduse un căţel, lucrurile luau cu totul altă înfăţişare. Un inuit nu dăruieşte fiului său un câine de rasă înainte să se fi încredinţat că el e vrednic să conducă sania. Kotuko, altfel, era încredinţat că el poate conduce sania mai bine decât oricare şi că nu se află nimic în acest meşteşug, ce lui nu i-ar fi fost cunoscut.

Dacă nu se întâmpla ca acest căţel să fie voinic din naştere, poate murea de mult din cauza prea multei cocoloşeli. Kotuko îi făcu un ham de piele, cu hăţuri şi îl târî în toate părţile prin iglu, ţipând cât îl ţinea gura: “Aua! Ja aua! (Fă la dreapta); Choia- choi! Ja coiachoi! (Fă la stânga); Ohaha! (Opreşte).

Căţelului nu-i prea plăcea sâcâiala aceasta care nu era nimic pe lângă ce era să păţească în ziua când ar fi fost înhămat la sanie adevărată. În ziua aceea se aşeză în mijlocul zăpezii şi începu să se joace cu hamurile din piele de focă. hamuri cu care era înhămat la *pitu.* cureaua cea groasă legată de proţapul săniei Când haiticul se umi în goană, se pomeni dintr-o dată dat peste cap de ceilalţi câini şi sania trecu peste el. Îngropându-l în zăpadă, în timp ce Kotuko râdea cu lacrimi. Veniră apoi zilele grele când biciul şuiera încolăcindu-se deasupra lui. cum şuieră crivăţul iernii, şi hamurile îi sfâşiau pielea însângerată, iar tovarăşii lui îl muşcau fară milă, din cauză că nu se opintea deodată cu ei şi-i împiedica la goană; pe urmă nopţile cumplite când nu mai avea voie să doarmă în iglu, alături de Kotuko, ci trebuia să se mulţumească şi el cu colţul cel mai rece din trecătoarea unde cei bătrâni îşi aveau culcuşurile alese dinainte. Acestea au fost timpuri foarte grele pentru bietul căţel.

Tot atât de repede se deprinse şi băiatul ca şi câinele,

cu toate că nu era tocmai uşor să te obişnuieşti cu conducerea unei sănii. Fiecare câine îşi are hamul lui (cei mai slabi sunt înhămaţi la oişte). Hamurile sunt legate de cureaua de la oişte cu o curea care le trece pe sub piciorul dinainte, pe partea stângă. Legătura este făcută într-un nod de laţ care poate Fi prins şi desprins cât ai clipi, căci se întâmplă adeseori ca cei mai tineri, care nu sunt obişnuiţi încă la ham, să se încurce în curele, iar acestea, apucând între labele dinapoi, îi taie uneori până la os. Afară de aceasta câinii au obiceiul ca în timpul goanei să se amuşine unul pe altul şi să caute să alerge alături de prietenii lor: după ce încep să se încurce în hamuri, se iau la bătaie şi descurcarea curelelor este tot atât de grea ca şi a năvoadelor de pescari, după ce le-ai scos din baltă. Biciul învârtit cu meşteşug te face însă de multe ori să scapi de prea multă bătaie de cap. Orice inuit se mândreşte că e priceput în mânuirea biciului, dar dacă e foarte uşor să iei în pleaznă un obiect aşezat pe pământ, este Cu atât mai greu să şfichiuieşti un câine nărăvaş, lovindu-l între umeri tocmai atunci când sania goneşte cu toată iuţeala pe luciul zăpezii. Dacă ţi se întâmplă să strigi un câine pe nume şi să-l ocărăşti pentru că în timpul mersului a început să amuşine pe celălalt, iar pleazna biciului atinge din greşeală pe altul, cei doi se încaieră numaidecât şi opresc tot haiticul în mijlocul drumului. Tot aşa, dacă eşti plecat la drum cu un tovarăş şi schimbaţi din când în când câte o vorbă, sau chiar atunci când eşti singur şi începi să cânţi, ca să-ţi Ireacă de urât. câinii se opresc imediat şi după ce se aşează în zăpadă, se întorc şi se uită la line. să vadă ce faci. La început Ko- luko avusese multă bătaie de cap din cauză că uita să împiedice sania când se oprea, şi rupsese multe bice şi hamuri, înainte să-i dea şi lui pe mână sania uşoară cu opt câini înaintaşi în ziua aceea se simţi şi el om în lege şi parcă zbura pe urma săniei uşoare care trecea sfârâind pe luciul albăstrui al gheţii, dusă de haiticul care gonea ăulind spre zarea unde simţise vânatul. Mergea până la depărtare de zece mile şi când ajungea la locul de vânătoare, unde

erau răsuflătorile focilor, deshăma câinele cel mare care mergea în fruntea haiticului şi imediat ce acesta dădea de urma unei răsuflători, Kotuko înfigea două piedici în tălpile dinapoi ale săniei, ca să nu o ia la goană, pe urmă începea să se apropie tiptil de răsuflătoare, până în clipa când apărea foca. Imediat după aceea, repezea lancea cu laţul, de sus în jos, şi începea să o tragă afară din apă. Când apărea la suprafaţă, venea şi câinele şi-i ajuta să o ducă până la sanie. Cei care erau înhămaţi începeau imediat să urle şi să sară. până când Kotuko punea mâna pe bici şi croia fără alegere pe care îl ajungea, ca să-i liniştească. După ce foca se înţepenea, o încărca pe sanie şi abia acum începea adevărata greutate a întoarcerii acasă. De aici înainte trebuia să împingă şi el sania încărcată, care înainta cu greu peste grunjurile de zăpadă îngheţată, deoarece câinii se opreau mereu şi se aşezau în zăpadă, privind lacomi spre vânatul ce-l aveau cu ei. Cu chiu cu vai soseau la drum bătut de săniile care se întorceau spre sat, şi haiticul începea să se îndemne la goană, înaintând repede, cu capul plecat în pământ şi cu cozile ţepuşe în vânt, în timp ce Kotuko cânta cât îl răbdau bojocii: “An-guti-vaun, tai-na tau-na-ne taina” (cântecul vânătorului când se întoarce acasă), iar din pragul colibelor se auzeau glasurile oamenilor ieşiţi să-i ureze bună venire, în timp ce deasupra lor clipeau stelele în fundul cerului îngheţat.

Kotuko, căţelul, după ce se făcu mare, avu şi el parte de diferite plăceri ale lui îşi facu loc pas cu pas printre câinii ceilalţi din haitic. până ajunse, bătaie după bătaie, în fruntea celor care erau înaintea lui într-o seară, în timp ce haiticul îşi ronţăia cina. apucă pe cel care mergea în frunte de ceafă şi începu să-l târnuiască (Kotuko băiatul privea mulţumit la lupta aceasta), aşa că-i luă şi lui locul şi rămase el înaintaş. Din clipa aceea trebui să alerge el în frunte, cam la cinci coţi înaintea celorlalţi şi să ia parte la toate bătăile dintre câini, fie de voie, fie de nevoie, iar la gât purta o zgardă grea de alamă. Din când în când era adus în colibă unde îi dădeau să mănânce came friptă şi atunci putea să

se facă ghem sub laviţa unde dormea Kotuko. Era un câine anume dresat pentru vânarea focilor şi se pricepea de minune să scoată din cotlon bizonul mosc, sărind roată în jurul lui şi gonindu-l până îl aducea în calea vânătorilor. Afară de aceasta se mai dovedi despre el că era în stare să înfrunte chiar lupul sângeros din regiunile arctice, ceea ce era o mare îndrăzneală din partea unui câine care trage la sanie, căci este ştiut că de nimic în lume câinii eschimoşilor nu se spene mai rău ca de vederea acestor lupi care trăiesc printre gheţurile de la miazănoapte. Vâna împreună cu stăpânul său, zi şi noapte, căci nici unul dintre ei nu se gândea că ceilalţi câini ar fi vrednici de o asemenea cinste. Kotuko, învelit în hainele lui de blană, iar câinele cu colţii lucind şi lacomi, cu ochii însângeraţi de vânturi şi coama zbârlită de emoţia pândei.

Singura grijă a unui inuit este să procure hrana şi pieile necesare pentru ai săi. Femeile prepară aceste piei pentru a fi bune de îmbrăcăminte şi uneori dau o mână de ajutor pentru fabricarea curselor pentru vânatul mărunt. Sarcina vânatului destinat pentru hrană rămânea însă numai în grija bărbaţilor, şi se ştie că din cauza gerului oamenii aceştia consumă o enormă cantitate de came, iar în ziua când proviziile de came se termină nu ai nici de unde cumpăra, nici de la cine cere un împrumut, şi tribul este condamnat să moară.

Un inuit nu se gândeşte însă niciodată la această posibilitate, decât cel mult în clipa când vede că nu mai are încotro. Kadlu, Kotuko, Amoraq şi copilaşul agăţat în gluga de blană mestecau toată ziua osânză şi trăiau tot atât de fericiţi împreună ca orice familie de cine ştie unde. Oamenii aceştia erau foarte blânzi, căci eschimoşii nu se supără niciodată şi nici nu li se întâmplă să certe un copil: la ei nu ştie nimeni ce va să zică minciuna, şi cu atât mai puţin se poale concepe furtul. Erau foarte mulţumiţi că-şi pot câştiga traiul zilnic din vânatul cu lancea în mijlocul acestor gheţuri cumplite şi fără nădejdea de a-şi schimba ceva în traiul de toate zilele. Serile şi le petreceau zâmbind domol unul la

altul în lumina opaiţelor care străpungeau întunericul des al colibelor, povesteau fel de fel de poveşti cu strigoi şi cu zâne sau mâncau până nu mai puteau. În timp ce-şi coseau hainele sau îşi reparau sculele de vânătoare, în lungul acestor nopţi fară înserări şi fără zori de zi, cântând mereu cântecul nesfârşit al femeilor: *“Amna aya, aya amna, ah, ah!”*

Într-o iarnă din acestea însă, toate nădejdile lor fură spulberate de vânturi. Tribul Tununimnut se întorsese ca în fiecare an de la pescuit şi îşi ridicase colibele în troienii din partea de miazănoapte a insulei Bylot, pregătindu-se să plece la vânatul morselor, de cum va îngheţa apa mării spre limanuri. Toamna însă venise devreme şi aprigă. Cât fu de lungă luna septembrie, vânturile nu mai conteniră să bată şi valurile răscolite ridicau pojghiţa de gheaţă şi o aruncau spre maluri, tocmai în locurile unde focile îşi alegeau locurile preferate în timpul iernii Viscolul ridică un zid de gheţuri pe distanţă de douăzeci de mile de la ţărm, şi în această gheaţă stătea ridicată spre cer ca vârfurile de cuţit, împânzind o pădure de lănci în calea săniilor, care nu mai puteau trece nici înainte, nici înapoi. Locurile unde veneau focile în timpul iernii la răsuflători erau la mare distanţă şi tribul nu putea ajunge în nici un chip până la ele. Cu toate acestea, oamenii ar fi putut ieşi cu multă greutate din iarnă, hrănindu-se cu peştele uscat pe care îl aveau, cu proviziile de grăsime pe care le păstraseră şi cu ceea ce le-ar fi putut aduce vânatul cu cangea şi cu laţul. Prin luna decembrie, se întâmplă ca unul dintre vânătorii ieşiţi cu laţul să dea peste un *tupik* (cort făcut din piei). În care, alături de o fată aproape moartă, găsi trei femei ale căror bărbaţi coborâseră de departe, din miazănoapte, după vânat nerval, iar în drum caiacurile lor fuseseră strivite de gheţuri şi oamenii omorâţi. Kadlu împărţi femeile în gazdă la corturile ridicate pentru iernat, deoarece nici un inuit nu ar putea să se codească atunci când e vorba să dea de mâncare unui străin în casa lui. Cine poate şti dinainte când îi vine şi lui rândul să aibă nevoie de mila altora?! Fata. care putea să

tot aibă vreo paisprezece ani. fu luată de Amoraq ca să dea o mână de ajutor în casă. După gluga ascuţită pe care o purta şi după călţunii albi din piele de ren, croiţi în forme pătrate, crezură că trebuie să fie din teritoriul Ellesmere. Fata nu văzuse încă niciodată oale şi castroane de alamă şi nici sănii cu tălpi de lemn; cu toate acestea. Kotuko băiatul şi Kotuko câinele se uitau cu multă plăcere la ea.

Puţin după aceea vulpile începură să coboare spre miazăzi, aşa că nici lupul pestriţ, care este şacalul gheţurilor, nu-şi mai lua osteneala să vină să fure vânatul din laţurile pustii ale lui Kotuko. Afară de aceasta, tribul pierdu şi doi oameni care fură grav răniţi în lupta pe care o dădură contra unui bizon mosc, aşa că de aici înainte bărbaţii trebuiră să facă partea de lucru care cădea în sarcina invalizilor. Kotuko ieşea în fiecare zi cu o sanie uşoară la care erau înhămaţi şase-şapte câini dintre cei mai voinici, şi cerceta cu privirea ceasuri întregi să descopere în zare o banchiză de gheaţă, unde ar putea sta la pândă, până vin morsele la răsuflători. Câinele Kotuko adulmeca în toate părţile şi, prin liniştea ca de cimitir a zilelor polare, vânătorul îi auzea hapăitul întârâtat, chemându-l de multe ori la depărtare de câte trei mile. unde reuşise să descopere o copcă de morsă. Când ajungea lângă câine, Kotuko ridica o movilă de zăpadă în faţa lui ca să se apere contra biciuielii vânturilor, şi aştepta câte zece, douăsprezece şi chiar douăzeci de ceasun în şir. până când ieşea morsa la suprafaţă ca să respire, fără să piardă tot timpul acesta din ochi semnul pe care şi-l făcuse pe marginea copcii, pentru ca să se orienteze când va arunca lancea. Tot timpul stătea pe o piele de focă şi cu picioarele legate într-un laţ căruia bătrânii vânători îi ziceau *tutareang.* Laţul acesta este făcut anume ca în timpul aşteptării vânătorul să nu poată să dea din picioare şi să trezească bănuiala morselor care au auzul foarte ascuţit. Cu toate că aşteptarea aceasta nu este legată de nici un fel de osteneală' statul cu picioarele în laţ ceasuri întregi şi pe un ger de patruzeci de grade sub zero este partea cea mai grea în meseria de vânător inuit

Câinele, când vedea că apare pe ochiul apei morsa lovită de cange, se repezea înainte, cu hamul de-a târâşul, şi ajuta să scoată vânatul până la sanie unde ceilalţi câini aşteptau somnoroşi şi înfometaţi, în dosul sloiurilor de gheaţă care îi ocroteau contra vânturilor.

Cu o morsă însă, nu ajungi prea departe, căci fiecare gură din trib avea drept la bucata ei, aşa că nu se mai aruncau nici oasele, nici pielea, nici zgârciurile. Partea pe care înainte o mâncau numai câinii, o luau acum oamenii, iar Amoraq îşi hrănea haiti- cul cu piei din corturile de vară pe care le scotea de sub aşternuturi, iar bieţii câini adormeau şi se trezeau urlând de foame în fiecare seară şi în fiecare zori fără lumină. După lumina opaiţelor care ardeau în corturi se putea vedea foarte bine că foametea e pe drum. În vremuri de belşug până şi flacăra opaiţelor de forma bărcilor avea doi coţi înălţime şi pâlpâia veselă, cu reflexe galbene în belşugul de grăsime. Acum flacăra nu era mai înaltă de şase degete, şi de câte ori feştila pâlpâia mai tare, aruncând o lumină neaşteptată în laigul cortului. Amoraq o domolea cu vârful cuţitului şi toţi cei din jurul ei o urmăreau cu priviri îngrijorate. Lumea aceasta, care trăieşte în mijlocul gheţunlor de la miazănoapte, nu se teme de foamete atât de mult, pe cât se teme să nu vină moartea şi să-i găsească pe întuneric. De aceea când feştila opaiţelor e dată înapoi ca să nu facă flacără înaltă, oamenii încep să se îngrozească şi prin minţile lor simple trec tot felul de spaime.

Nenorocirea însă nu se termina aici. Haiticul de câini hămesiţi urla toată noaptea în culcuşurile reci, spulberate la înălţimi. Când urletul câinilor nu se mai auzea în jurai lor, se făcea din nou linişte grea, aşa că-şi puteau auzi sângele zvâcnind în urechi şi bătăile inimilor care li se păreau că răsună prin întuneric ca bătaia surdă de tobe îndepărtate, pornită din fundul nămeţilor de afară. Într-o noapte, câinele Kotuko părea mai neliniştit ca niciodată: sări în picioare şi împinse cu botul genunchii stăpânului său. Băiatul întinse mâna şi-l mângâie, dar câinele continuă să-l împingă,

opintin- du-se din răsputeri. Se trezi şi Kadlu, şi luând capul enorm, ca de lup, al câinelui. Îl privi în luminile ochilor împăienjeniţi. Câinele scânci ca şi când i-ar fi fost frică de ceva şi se cuibări între genunchii lui Kadlu, iar coama de pe gât i se zbârli ca de vânt, pe urmă mârâi ca şi când ar fi simţit pe cineva că se apropie de uşă. Nu mult după aceea, lătră o dată şi începu să se tăvălească prin cort, cum fac căţeii, şi să muşte din cizmele lui Kotuko.

— Ce-o fi având? se întrebă băiatul care simţea că începe să-i fie frică.

— A dat boala peste el, răspunse Kadlu, boala câinilor.

Kotuko începu să urle înfuriat.

— N-am mai văzut aşa ceva, zise băiatul. Ce vom face acum?

Kadlu ridică din umeri şi se îndreptă spre cealaltă parte a cortului. unde puse mâna pe o cange cu mânerul scurt. Câinele se uită după el. apoi după ce mai urlă o dată, se repezi în trecătoare unde aşteptau ceilalţi, care se feriră speriaţi din calea lui, şi din câteva salturi ajunse afară în mijlocul zăpezii îngheţate. Aici, lătră de câteva ori înfuriat, apoi se repezi, ca şi când ar fi gonit bizonul-mosc, şi cât ai clipi se pierdu în noapte. Boala aceasta nu era turbare, ci era un fel de nebunie a gheţurilor, căci foamea şi gerul, dar mai ales întunericul, îl scoseseră din minţi. Când se întâmplă ca într-un haitic să izbucnească această boală, ea se răspândeşte ca pecinginea. Ziua următoare, în timp ce ieşiră după vânat, se îmbolnăvi al doilea câine, şi Kotuko îl omorî imediat în timp ce se zbătea şi urla între ceilalţi câini înhămaţi la sanie. După el urmă la rând câinele cel negru, care înainte conducea sania; la început prinse să urle ca atunci când descoperea urme de ren, şi după ce-l dezlegă de la *pitu.* se repezi cu gura însângerată la un bloc de gheaţă, ca pe urmă, cât ai clipi, să dispară în zarea, tulbure, târându-şi hamul după el. După această întâmplare, nimeni nu mai vru să iasă cu haiticul de câini, căci presimţeam că de aici înainte vor avea nevoie de ei pentru altceva şi bietele dobitoace înţeleseră numaidecât despre ce este

vorba, căci deşi acum îi ţineau legaţi scurt şi-i hrăneau din mână, în privirile lor se vedeau deznădejdea şi groaza. Lucrurile se mai înrăiră şi după aceea, când babele începură să îndruge poveşti cu strigoi şi cu sufletele vânătorilor morţi toamna trecută, pe care spuneau că i-au văzut în timp de noapte şi veniseră să le spună tot felul de nenorociri care îi mai aşteaptă.

Pe Kotuko îl mâhnise pierderea câinelui său mai mult decât orice, căci deşi un inuit este obişnuit să mănânce deosebit de mult, el ştie să şi postească. Cu toate acestea, foamea, frigul şi întunericul îi slăbiseră şi lui puterile şi la un moment dat simţi că încep să-i vâjâie urechile de glasuri străine şi să vadă cu coada ochiului fiinţe care nu puteau să fie cu el de faţă. Într-o noapte, în timp ce stătea la pândă în faţa unei răsuflători oarbe, îşi desfăcu de pe picioare tutereangul şi vru să se întoarcă în sat, căci se simţea slăbit şi toate începuseră să se învârtească în jurul lui. Pe drum se opn şi se propti cu spatele de un colţ de stâncă, sprijinit în vârful unui sloi de gheaţă. Sub greutatea lui însă bucata de stâncă se prăvăli din înălţimea ei şi Kotuko trebui să sară la o parte, ca să nu fie lovit de fărâmiturile gheţarului care lunecară cu zgomot până departe, pe luciul ca oglinda

Atât îi fu de ajuns, căci el fusese crescut în credinţa că fiecare colţ de stâncă îşi are stăpânul ei. un *inua* sau un *tornaq,* dacă se întâmpla să fie femeie, dar aceasta nu are decât un singur ochi. Când un tornaq vrea să dea cuiva o mână de ajutor. Începe să se dea de-a dura prin faţa lui, ceea ce însemna că trebuie să-l ia cu el pentru ca să-l ocrotească. Când încep dezgheţurile, bucăţile de stâncă împinse de sloiurile din timpul iernii şi lespezile se mişcă pe măsură ce gheaţa se topeşte dintre ele. aşa că între inuiţi prinsese de mult credinţa că pietrele acestea sunt însufleţite. Lui Kotuko îi vâjâiseră urechile toată ziua. dar de data aceasta îşi închipui că tornaqul din piatră a început să vorbească acum cu el. Înainte de a ajunge acasă se sfătuise cu ocrotitorul său îndelung, şi cum toţi cei ai casei găseau întâmplarea foarte la locul ei, nimeni nu se gândi să-l

întrebe nimic şi nici să pună la îndoială ceea ce spunea.

— Tornaqul spunea: „Voi sări de aici în zăpadă”, strigă Kotuko cu ochii arzând în fundul orbitelor, care păreau două pete negre în umbra care se zbătea prin colţurile cortului slab luminat, “şi te voi duce la răsuflătorile unde se află morsele” Mâine voi pleca la vânătoare şi tornaqul mă va călăuzi.

Puţin după aceea veni şi *angekok,* vraciul satului, căruia îi povesti pentru a doua oară cele întâmplate, fără să uite nici cel mai mic amănunt.

— Urmează tomacii (duhurile pietrelor), căci ei te vor conduce acolo de unde vei putea să ne aduci din nou hrană, răspunse angekokul.

Fata care venise din partea de miază-noapte a teritoriului şi care până acum stătuse sub lumina opaiţului, mâncând foarte puţin din proviziile pe care le aveau, dar vorbind şi mai puţin, îi văzu în dimineaţa următoare pe Amoraq şi pe Kadlu făcând pregătiri să scoată o sanie uşoară la care se înhamă Kotuko. După ce îşi pregăti sculele de vânătoare şi împachetă osânza şi eamea pe care o putea lua de acasă, fata se prinse şi ea la ham alături de el.

— Casa ta este şi casa mea. zise fata în timp ce sania cu tălpile de os sălta în urma lor gonind peste muşuroaiele de gheaţă ca să se piardă în bezna nopţii polare.

— Casa ta este şi casa mea. dar mi se pare că acum ne ducem amândoi la Sedna, răspunse Kotuko.

Sedna este Stăpâna Lumii întunericului şi fiecare inuit este convins că toţi cei care mor trebuie să petreacă un an în împărăţia aceasta sinistră, înainte de a trece în Quadliparmiut, care este casa fericiţilor, unde pământul nu îngheaţă niciodată şi unde renii graşi se apropie fără nici o sfială de vânător.

Prin sat lumea şoptea cu sfială: „Tomacii au vorbit cu Kotuko şi-l vor duce la răsuflătorile unde se găsesc morse!”

Pe urma lor însă, glasurile se stinseră în noaptea îngheţată, în timp ce Kotuko şi fata înhămaţi la sanie se opinteau din greu. trăgând spre miazănoapte. Kotuko ţinea

morţiş că tornaqul i-a spus să meargă spre miazănoapte şi de aceea mergea înainte spre steaua lui Tuktuqjung, constelaţia renului, căruia oamenii din partea de miazăzi îi zic Ursa Mare.

Niciodată oamenii albi n-au putut face cinci mile pe zi în această regiune acoperită de gheţuri îngrămădite unele peste altele sau printre troienele de zăpadă spulberate de vânturi; fata şi băiatul, însă, ştiau dinainte cum trebuie să tragă sania, când sunt încolţiţi de vânturi, cum să se smucească pentru a-şi scoate tălpile intrate între spărturile de gheaţă şi cum să-şi croiască drum printre sloiurile care trebuiau tăiate cu lovituri de lance pentru ca să ajungă dincolo.

Fata nu spunea nimic, ci mergea cu capul în piept, în timp ce vântul îi biciuia faţa cu cheutorile glugii de hermină pe care i le dezlegase. Cerul deasupra lor era întunecat şi mătăsos ca un văl de păcură lichidă, numai departe, în fund, se vedea zarea limpezită de fâşii violete în lungul cărora stelele clipeau reci, ca luminile felinarelor în lungul unei străzi. Din când în când, în fundul zării depărtate, clipea lumina verzuie a aurorei boreale ca reflexul unui drapel şi se stingea numaidecât. Altădată straturile adânci de întuneric erau sfâşiate de câte un meteor care dispărea în noapte lăsând dâră de scântei în urma lui. La lumina meteorilor puteau vedea înaintea lor sloiurile nesfârşite de gheaţă care le tăiau drumul, căci străluceau câteva clipe în culori fosforescente, ca pe urmă totul să devină iarăşi cenuşiu şi să încremenească sub ger. Sloiurile de gheaţă fuseseră biciute de viscolele toamnei care le goniseră şi le făcuseră să se încalece unele peste altele, încât îţi făceau impresia că numai un cutremur le-a putut urca la aşa înălţimi. Printre sloiuri'erau prăpăstii adânci pe care le făcuseră gheţurile repezite cu violenţă de valurile furioase, deasupra sloiurilor care se prinseseră dinainte. Pe deasupra acestora se închegaseră colţurile şi zăpada îngheţată adusă de vânturi din mari depărtări. La poalele gheţarilor sloiurile, peste care furia crivăţului nu mai putuse arunca alte blocuri

de gheaţă, erau râpe care se întindeau la zeci de kilometri depărtare. Prin întuneric, colţurile de gheaţă păreau că sunt foci sau morse ieşite la aer, sănii răsturnate cu fundul în sus sau oameni ieşiţi după vânat, sau chiar fantoma Marelui Urs Alb care umblă în patru picioare. Dar cu toate că aceste forme fantastice îţi făceau impresia că sunt pe punctul să se mişte, în jurul lor nu se auzea nici cel mai mic zgomot. În mijlocul acestei pustietăţi învelite în întunericul sfâşiat la rare răstimpuri de luminile stranii care se stingeau în fundul zării, cei doi se topeau târând sania după ei ca două umbre de vis din cataclismul unei lumi pornite spre alt capăt de lume.

Când se simţeau obosiţi, Kotuko se oprea şi ridica un fel de jumătate de iglu din zăpadă, cum îi zic vânătorii, unde intrau cu sania şi proviziile lor. După ce încălzeau proviziile îngheţate la opaiţul pe care îl luaseră cu ei, se culcau ca să se odihnească. Atunci când se trezeau, plecau din nou la drum ca să facă treizeci de mile pe zi, din care numai cinci spre miazănoapte. Fata nu spuse nimic aproape tot drumul pe care îl făcuseră până aici, dar Kotuko cânta în gura mare toate cântecele pe care le ştia, şi care nu se potriveau deloc, nici cu anotimpul, nici cu pustietatea prin care treceau. Din când în când spunea că aude tornaqul vorbind pe urma lui şi se repezea ca un bezmetic spre vârful unei coline de zăpadă, unde începea să dea din mâini şi să strige ca un ieşit din minţi. La drept vorbind, băiatul aproape înnebunise din cauza oboselilor drumului şi a gerului, dar fata era convinsă că el este în paza duhurilor care îl ocrotesc şi că drumul lor va duce la bun sfârşit. De aceea nu se miră deloc auzindu-l pe Kotuko spunându-i după patru zile de drum că tornaqul vine pe urma lor şi că a luat chipul unui câine cu două capete. Ochii lui Kotuko ardeau ca două făclii şi aproape îi ieşeau din orbite. Fata se uită în partea spre care el arătă cu mâna şi văzu ceva care se ascunde în fundul unei râpi între gheţan Ceea ce văzuse ea nu avea formă omenească, dar cu toate acestea nu se miră deloc, căci ştia dinainte că un tornaq preferă să se

arate oamenilor în chip de urs. de morsă sau de alt animal cunoscut. Putea fi şi ursul cel alb cu zece picioare, căci atât băiatul, cât şi fata, erau atât de slăbiţi din cauza oboselii, încât nu mai puteau da crezare nici celor ce vedeau cu ochii, de teamă să nu fie halucinaţie. De când plecaseră din sat nu prinseseră nimic şi nici nu văzuseră urmă de vânat. Hrana pe care o luaseră cu ei nu putea să le mai ajungă nici o săptămână, şi afară de aceasta, începuse să viscolească. Viscolul polar, când începe în regiunea arctică, poate dura zece zile neîntrerupt şi, dacă te prinde fară scut, e moarte sigură. Kotuko se opn şi ridică o colibă de zăpadă destul de încăpătoare ca să poată lua cu el înăuntru şi sania în care aveau proviziile (de care niciodată nu e bine să te desparţi), şi în timp ce tăia cu cuţitul ultimul bloc de zăpadă pentru acoperiş, văzu ceva oprit în vârful unui gheţar, uitându-se cu toată atenţia la el. Aerul era înecat de ceaţă şi ceea ce văzu el i se păru să aibă cel puţin patruzeci de coţi lungime, zece înălţime, şi vreo douăzeci să fi fost coada, iar forma trupului era ceva care tremura ca unda apei bătută de vânt. Fata văzu şi ea monstrul care se uita la ei, dar în loc să ţipe îngrozită, se întoarse spre Kotuko şi zise foarte liniştită:

— Acesta este Quiqeren. Ce se va întâmpla acum?

— Vrea să vorbească poate cu mine, zise Kotuko.

Cuţitul începuse să-i tremure în mână, căci oricât ar zice omul că este în cele mai bune relaţii cu duhurile, bune sau rele, nici unul nu se gândeşte că tot ceea ce spune el s-ar putea întâmpla şi în realitate. Quiqeren însuşi nu este altceva decât spectrul unui câine uriaş, fără fir de păr pe trup, care trăieşte în regiunile de miazănoapte, şi de câte ori se arată oamenilor e o prevestire că se va întâmpla ceva. Ceea ce se va întâmpla poate să fie şi de bine şi de rău, cu toate acestea vânătorii se feresc întotdeauna să pomenească numele lui Quiqeren. Apariţia lui face câinii de la sănii să schelălăie de spaimă, şi, ca şi Ursul Fantomă, are mai multe perechi de picioare, şase sau opt, iar monstrul pe care îl vedeau ei avea în orice caz mai multe picioare decât îi trebuie unui câine pentru ca să poată mişca. Kotuko şi fata

se repeziră amândoi în coliba de zăpadă şi astupară intrarea. Cu toate acestea. dacă ar fi avut nevoie de ei. Quiqeren ar fi putut dărâma coliba din câteva lovituri, însă singur faptul că între ei şi întunericul groaznic de afară era un perete de zăpadă, fu de ajuns ca să se simtă mai liniştiţi. Viscolul începu să şuiere înfuriat ca un tren, care goneşte prin noapte, şi ţinu trei zile şi trei nopţi încheiate, fără să se fi liniştit o singură clipă. În vremea aceasta cei doi stăteau cu opaiţul aprins şi-şi ronţăiau carnea de morsă încălzită la flacără. În timp ce deasupra cepetelor lor funinginea flăcării, se îngroşa tot mai mult, pe măsură ce treceau ceasurile. Fata făcu socoteala proviziilor din sanie. Nu mai aveau de mâncare decât cel mult pentru două zile, iar Kotuko examină vârful de oţel al cängilor legate cu curele de ren, lăncile pentru morse şi laţul de prins păsări. Altceva nu le mai rămânea de făcut.

— În curând vom ajunge la Sedna; foarte curând, zise fata. Peste trei zile ne vom culca pentru a nu ne mai trezi. Oare tornaqul nu poate face nimic pentru noi? Cântă-i un cântec de ange- kok ca să se apropie de noi.

Băiatul începu să cânte cu glas strident descântecele pe care le auzise de la vrăjitori şi viscolul parcă începu să se mai liniştească. În mijlocul cântecului fata tresări, apoi împreunându-şi mâinile, îngenunche pe podmolul de gheaţă al colibei şi puse urechea ca să asculte. Kotuko facu la fel ca ea şi amândoi rămaseră un timp îngenuncheaţi, privindu-se în luminile ochilor şi ascultară. apoi desprinseră de pe sanie un laţ făcut din maţe de balenă şi, după ce-l potriviră într-o gaură a peretelui de gheaţă, începură să se uite la el cu multă băgare de seamă. Mânerul subţire al laţului începu să tremure, pe urmă vibra câteva secunde fară întrerupere, iar după ce se opri, începu să vibreze din nou, plecându-se puţin într-o parte.

— E prea devreme, zise Kotuko. Undeva foarte departe se pare că s-a desprins un gheţar uriaş.

Fata întinse braţul spre laţul subţire care se zbuciuma, şi dădu din cap.

— Începe potopul, zise ea. Ascultă cum trosnesc gheţurile sub noi.

După ce îngenuncheară din nou, li se păru că din adânc vin mugete uriaşe şi lovituri surde care se auzeau chiar sub coliba lor. Câteodată îţi făcea impresia că alături scânceşte un căţel nou născut. pe urmă ţi se părea că cineva freacă o bucată de piatră pe gheaţa de afară, şi iarăşi se schimba şi parcă s-ar fi auzit un răpăit surd de tobe prin noapte. Toate aceste sunete păreau că vin din mari depărtări şi erau scăzute din cauza distanţei pe care au parcurs-o.

— Să nu ne ducem la Sedna culcaţi, zise Kotuko. A început ruperea sloiurilor. Tornaqul ne-a înşelat. Va trebui să murim amândoi.

Oricât de absurde ar părea aceste cuvinte, realitatea era că amândoi erau în faţa unei man primejdii. Viscolul care bătuse de trei zile împinsese apele adânci ale Golfului Baffin spre sud, îngrămădindu-le în pieptul enormelor gheţuri care sunt dincolo de insula Bylot, spre apus. De asemenea, curenţii puternici care pleacă din partea de răsărit a strâmtorilor Lancaster târau după ei, pe distanţă de sute de mile, sloiurile mărunte, care nu avuseseră timpul necesar ca să se închege, şi toată năvala aceasta de sloiuri începuse să bombardeze gheţarul pe care erau cei doi tineri, în timp ce apa mării, biciuită de furtună şi împinsă de la miazănoapte, îl măcina pe dedesubt. Zgomotele pe care le auziseră ei şi din cauza cărora tremurase mânerul laţului nu erau decât ecoul acestei lupte gigantice care se dădea la o depărtare de patruzeci de mile de coliba lor.

Fiecare inuit ştie că, atunci când gheţurile încep să se trezească din lungul lor somn de iarnă, gheţarii îşi pot schimba forma tot atât de repede ca şi norii. Furtuna de afară anunţa fără îndoială o primăvară timpurie, prin urmare pe o astfel de vreme se putea întâmpla orice.

Cu toate acestea, amândoi se simţeau mult mai liniştiţi decât înainte. Dacă gheaţa se va rupe sub ei, cel puţin nu vor mai trebui să aştepte şi să sufere până când va veni

moartea. Duhurile nopţii, cu piticii şi toate neamurile de spaime care rătăcesc prin noaptea gheţurilor măcinate de furtună, vor dispărea o dată cu ei doi, care vor intra alături în împărăţia Sednei, înconjuraţi de tot fiorul cohortei care-i însoţeşte. După ce ieşiră din colibă când se mai linişti furtuna, văzură că freamătul din fundul zăni începe să se înteţească şi împrejurul lor gheţarii gemeau şi mugeau neîncetat.

— N-a plecat încă, zise Kotuko.

Pe vârful unei coline de zăpadă îngheţată se vedea monstrul cu opt perechi de picioare, pe care îl văzură cu trei zile înainte şi-l auziră urlând fioros.

— Să mergem spre el, zise fata. Cine ştie, poate cunoaşte un drum care nu duce la Sedna.

Când apucă de cureaua săniei, simţi că se leagănă pe picioare din cauza slăbiciunii. Monstrul începu să se târască lot mai departe peste crestele colinelor de gheaţă. Îndreptându-se spre apus. În partea unde era pământul, iar ei se duceau pe urmele lui. În timp ce mugetul ca de tunet al gheţarului se auzea tot mai aproape. În jurul lor gheaţa începea să plesnească şi se rostogolea în valurile tulburi, strâmtorată din toate părţile de gheţani aduşi de ape. iar printre crăpătunle negre se auzea vâjâind apa înfuriată, care înconjura acum din toate părţile gheţarul pe care erau ei. Asaltul blocurilor vuia cu glasuri de tunet, aşa că păturile de gheaţă subţire pe care apa le arunca pe suprafaţa imensei podişte cu care se duceau spre apus nici nu se mai simţeau, decât cel mult ca un fâşâit, ca atunci când amesteci cărţile între ele. Pe locurile unde apa era mai puţin adâncă, fâşiile acestea de gheaţă se îngrămădeau unele peste altele până când făceau o pătură de aproape cincizeci de coţi şi împiedicau scurgerea curenţilor care, după ce se opinteau câteva clipe, reuşeau să le dea peste cap şi să le urnească iarăşi la loc. Afară de mugetul acestor sloiuri şi al furtunii, curenţii aduceau munţi întregi de gheaţă, smulşi de pe ţărmul Groenlandei sau din Golful Melville. Gheţarii aceştia veneau maiestuoşi, fărâmând totul în drumul lor, şi

se apropiau ca o flotilă de vechi corăbii cu pânzele întinse. Dar cel care venea în faţă şi-ţi făcea impresia că va zdrobi tot pământul în iureşul lui gigantic fu înghiţit de valurile tulburi care trecură peste el; un altul, mult mai mic însă, lovi gheţarul pe care erau ei şi tăie într- însul o spărtură adâncă de peste un kilometru lungime, aruncând tone de gheaţă, ca un fierăstrău, pe stânga şi pe dreapta, până când rămase nemişcat. Alţi gheţari veneau ca nişte săbii ridicate la atac şi tăiau drumuri largi în calea lor, aruncând blocurile de gheaţă împinse de apele mării care trecea înspumată peste ei. rostogolindu-i ca pe nişte jucării în nebunia unui gigant, pe toată întinderea de la miazănoapte a ţărmului îngheţat. De la locul unde erau Kotuko şi fata, tot zbuciumul acesta cu freamăt uriaş nu se simţea decât ca o uşoară învălurare care agita apele din zare, dar a cărei furie se apropia mereu şi devenea tot mai desluşită. Acum puteau să audă foarte limpede mugetul care venea dinspre ţărm, ca o bătaie neîntreruptă de tunuri ascunse de ceaţă. Aceasta însemna că gheţarul lor împins spre miazăzi începea să se lovească de ţărmul stâncos al insulei Bylot care era în urma lor

— Aşa ceva nu s-a mai întâmplat niciodată înainte, zise Kotuko privind buimăcit în jurul lui. Încă n-a sosit vremea dezgheţului Pe unde va plesni gheţarul acum?

— Ia-te după el, strigă fata din nou, întinzând braţul spre monstrul care gonea şchiopătând în faţa lor.

O luară în goană după el târând săniuţa, în timp ce mugetul gheţarilor se apropia tot mai mult de ei. Nu mult după aceea, câmpul de gheaţă din jurul lor începu să plesnească, cum ar plesni o sticlă, şi gurile deschise se închegară din nou, ca nişte colţi uriaşi. Numai înălţimea pe care se vedea monstrul, şi care putea avea cel mult cincizeci de metri, rămase nemişcată. Kotuko se repezi înainte târând fata după el şi reuşi să ajungă până în coama colinei. Gheţurile plesneau cu vuiet uriaş în apropierea lor, dar locul unde erau ei acum nici nu se sinchisea. Când fata ridică privirea spre el, Kotuko, ca orice inuit când vrea să arate pământul ivit în zare, îşi repezi cotul drept înainte,

arătându-i ceva care semăna a insulă. Înălţimea spre care îi condusese monstrul era o insulă adevărată, un colţ de granit care înainta departe în mare şi pe care nimeni de pe gheţarul plutitor n-ar fi putut să-l vadă, încins şi acoperit de gheţuri cum era până acum câteva clipe. Dincolo de pereţii de granit care fărâmau asaltul gheţarilor repeziţi în stânci era, însă, pământul sănătos şi bun care nu le mai tremura sub picioare şi se întindea departe, spre miazănoapte. Valurile uriaşe mai puteau aduce sloiuri uriaşe pe care să le arunce pe uscat, dar de acestea acum nu-i mai păsa lui Kotuko şi nici fetei, aşa că se apucară imediat să-şi ridice coliba de zăpadă, pe urmă începură să mănânce restul proviziilor, în timp ce de afară, din depărtare, se auzea mugetul molcomit al valurilor înfuriate. La lumina opaiţului, Kotuko începu să povestească despre puterea pe care o are el asupra duhurilor. Nu terminasc încă şi hohotul de râs al fetei îl făcu să se oprească, căci fata nu se mai putea stăpâni.

La spatele lui, pe sub peretele de zăpadă al colibei, apărură două capete de câini, unul roşcat şi celălalt negm: unul era al lui Kotuko şi celălalt al câinelui negru, care fugiseră unul după altul din mijlocul tribului. Amândoi erau graşi şi dolofani, dar erau strâns legaţi unul de altul şi, probabil, se vindecaseră de mult de boala care îi făcuse să o rupă la goană. Pesemne se întâlniseră prin câmpurile de zăpadă şi fie că se jucaseră împreună, fie că se luaseră la bătaie, căci curelele câinelui negru, care plecase cu hamul după el, se agăţaseră de zgarda lui Kotuko. fără să se mai desfacă, aşa că. vrând, nevrând, fuseseră condamnaţi să vâneze împreună. Afară de aceasta, simţindu-se liberi şi stăpâni pe voinţa lor, nu numai că se îngrăşaseră în timpul acesta, dar erau şi complet vindecaţi de teroarea întunericului.

Fata râdea cu lacrimi şi-i împinse pe amândoi spre Kotuko. Câinii se simţeau foarte ruşinaţi în faţa stăpânului lor.

— Uite-l pe Quiqueren, monstrul cel cu două capete şi

cu opt picioare, zise fata râzând cu hohote.

Kotuko scoase cuţitul şi tăie cureaua, iar câinii se repeziră amândoi în braţele lui, căutând prin scâncetele lor să-i explice cum se vindecaseră şi pe unde au umblat de când fugiseră de acasă. Inuitul îşi trecu palma pe spinarea lor şi văzu că sunt graşi şi rotunzi, iar părul pe ei crescuse şi lucea ca poleit.

— Se vede că au găsit de mâncare, răspunse el şi zâmbi. Nu cred să plecăm atât de curând spre Sedna. Tornaqul mi-a trimis câinii înapoi după ce i-a vindecat şi de răul de care sufereau.

Nici nu terminaseră bine cu mângâierea celor doi pribegi, căci numaidecât începură să se încaiere şi să se bată, tăvălindu-se cât era coliba de largă, cu toate că săptămâni de zile fuseseră determinaţi să doarmă şi să vâneze alături în cea mai bună înţelegere la care îi condamnase hamul şi curelele prinse de zgarda lui Kotuko câinele.

— Câinii flămânzi nu se bat niciodată, zise Kotuko, probabil au dat de urmele morselor. Haide să ne culcăm, căci de aici înainte vom avea şi noi ce mânca.

Când se treziră, apa de pe ţărmul de la miazănoapte alinsulei se limpezise, căci valurile duseseră gheţarii spre pământul ale cărui limanuri se întindeau departe spre miazăzi. Vuietul apelor dezgheţate e cea mai plăcută muzică pentru un inuit, căci îl vesteşte că primăvara e pe drum. Kotuko şi fata se luară de mână şi începură să zâmbească. Mugetul valurilor de afară le aducea aminte că a venit timpul pescuitului şi al vânătorilor de reni, cu mirosul mugurilor de salcie pe care îl aduce primăvara. Afară, însă, frigul era destul de tare şi oglinda apei începuse să se închege între sloiurile aduse de curenţi: dar la răsărit se vedea lu- nuna însângerată a soarelui care începea să se arate. Era mai mult un fel de căscat somnoros al soatelui în aşternut, căci lumi na nu dură mai mult decât câteva clipe şi pe urmă se stinse. Cu toate acestea, de aici înainte nimic nu mai putea schimba mersul vremii, şi ei ştiau aceasta

dinainte.

Kotuko găsi cei doi câini bătându-se afară din colibă, în faţa unei morse pe care o omorâseră şi care gonise un năstrap de peşti pe care îi stârnise furtuna. Aceasta era prima morsă care se oprise pe această insulă, chiar din prima zi a dezgheţului. Până seara însă, printre sloiurile de gheaţă care coborau pe apă, se văzură sute de capete negre care zburdau în apa nu prea adâncă din apropierea ţărmului.

Fu o adevărată plăcere pentru ei să mănânce din nou ficat de morsă şi să umple opaiţele cu grăsime ca să vadă flacăra înaltă de trei coţi, cum fusese mai înainte, dar cu toate acestea imediat ce gheaţa se încheagă din nou, Kotuko şi fata încărcară sania şi înhămară cei doi câini care se opinteau cum nu se opintiseră niciodată înainte în hamuri, căci se gândeau la ce se întâmplase în sat la ei, în timpul cât lipsiseră. Vremea era tot atât de aspră ca şi înainte, dar e mult mai uşor să tragi la o sanie încărcată cu de- ale mâncării, decât să pleci la vânat cu stomacul gol. În gheaţa de pe ţărm lăsaseră îngropate douăzeci şi cinci de morse şi o porniră în goană spre satul lor. Câinii le arătară drumul de cum înţelesesem intenţia lui Kotuko, şi cu toate că nu se vedea nici urmă de pământ, în două zile ajunseră la marginea satului lor. La hă- păitul celor doi câini, nu răspunseră decât trei câini care mai erau în viaţă, căci tribul înfometat îi mâncase pe toţi. Colibele erau aproape complet în întuneric. Cu toate acestea, când Kotuko chiui o dată: “Ojo!” (a venit fiertura) îi răspunseră glasurile stinse din colibe. Când adună tribul întreg şi îi chemă pe nume, nici unul nu lipsea.

Peste un ceas flăcările opaiţelor se înălţară în coliba lui Kadlu, apa din zăpadă topită începu să dea în undă deasupra focurilor aprinse, iar din tavan picurau mărgele, în timp ce Amoraq prepara de mâncare pentru întreg tribul, iar copiii cei mici. ascunşi în glugi, morfoleau grăsimea aleasă şi cu gust de alune, iar vânătorii înghiţeau tacticoşi şi fără nici un fel de grabă hălcile de came de focă, până se făcură

ca nişte cimpoaie. Kotuko şi fata începură să-şi povestească întâmplările, în timp ce amândoi câinii se aşezară între ei şi ciuleau urechile ruşinaţi de câte ori pomenea cineva numele lor. La inuiţi se spune că un câine care a fost o dată lovit de boală şi a reuşit să se facă bine este la adăpost de orice atacuri care ar putea veni mai târziu.

— Va să zică, tornaqul nu ne-a uitat. Încheie Kotuko. Crivăţul a bătut trei zile de-a rândul, iar când s-au pornit gheţarii, morsele s-au repezit pe urma năstrapului de peşte speriat de furtună. Răsuflătorile focilor sunt la depărtare de două zile de sat. Vânătorii cei vrednici să plece mâine dimineaţă şi să aducă acasă animalele vânate de mine astăzi cu cangea: am îngropat douăzeci şi cinci în gheaţa de pe marginea ţărmului. După ce le vom mânca pe toate acestea, ne vom duce să vânăm morse pe gheţarul de unde m-am întors.

— Dar tu ce ai de gând să faci? întrebă vrăjitorul satului pe acelaşi ton respectuos cu care vorbea întotdeauna cu Kadlu, care era cel mai bogat om din tribul Tununirmiut.

Kadlu se întoarse spre fata care venise de la miazănoapte şi răspunse cu glas domolit:

— Noi vom clădi o casă, şi întinse braţul spre partea de apus a casei lui, căci era obiceiul ca fiul sau fiica măritată să stea întotdeauna în partea aceea a casei părinţilor ei.

Fata întinse mâinile cu palmele în sus, şi pe faţă i se răspândi o expresie de deznădejde. Ea era o străină pe care o primiseră în casă şi o hrăniseră de milă, aşa că nu avea nici un fel de zestre pe care să o aducă în noua gospodărie.

Amoraq cobori de pe laviţa unde se aşezase şi începu să adune fetei în poală: opaiţe de piatră, râzători de fier pentru curăţat pieile, crătiţi de tinichea, piei de ren brodate cu dinţi de bizon mosc. andrele de care întrebuinţează marmani pentru cusut pânzele de corabie, cu un cuvânt tot ce ar fi putut reprezenta zestrea celei mai bogate fete din partea cea mai de miazănoapte a teritoriului arctic. Fata se plecă de atinse cu fruntea podmolul colibei.

— Îi luăm şi pe ei, zise Kotuko arătând spre cei doi câini care se înghesuiau cu boturile reci în obrazul fetei, crezând că vrea să se joace cu ei.

— Da, zise Angekok (vraciul) cu gravitate, dregându-şi glasul, ca şi când el le-ar fi ştiut pe toate de mai înainte. Imediat ceKotuko a plecat din sat, eu m-am dus la Casa Cântecelor şi ani început să recit descântecele pe care le-am repetat în fiecare noapte şi am invocat Umbra Marelui Ren. Descântecele mele au dezlănţuit furtuna şi au făcut să pornească gheţurile, din cauza cărora cei doi câini s-au luat pe urma lui Kotuko, pentru ca să-l ferească să fie strivit de gheţari. Tot descântecele mele au mânat foca să iasă după năstrapul de peşti, după ce s-a rupt gheaţa. Trupul meu se odihnea în *quagii,* dar sufletul meu era plecat în largul gheţurilor de la miazănoapte, pentru a călăuzi câinii şi pe Kotuko în tot ce făceau. Eu sunt cel care, dinainte, le-a pus la cale pe toate.

Toată lumea era sătulă şi abia se mai ţinea pe picioare de somn, aşa că nu se găsi nimeni care să-l contrazică. Angekokul îşi mai scoase o bucată de came fiartă şi, după ce o mâncă, se întinse să doarmă alături de ceilalţi, în casa caldă şi bine luminată în care mirosea a untură de peşte.

Kotuko, care se pricepea să deseneze foarte bine în stil inuit, a crestat pe o lamă subţire de fildeş toate imaginilp întâmplărilor din această călătorie a lui spre miazănoapte. În iama fără gheţuri care a urmat, el s-a îndreptat cu faţa spre teritoriul Ellesmere şi a lăsat lui Kadlu această lamă de fildeş pe care, el, la rândul lui, a pierdut-o prin nisip în vara când i s-au rupt tălpile săniilor, pe malul lacului Netilling, în drumul care duce la Nikosiring. Aici a găsit-o în primăvara următoare un inuit a cărui colibă era prin apropiere, iar acesta a dat-o unui om din Imigen care era interpret pe o balenieră ancorată în strâmtorile Cumberland. Acesta, la rândul lui, a vândut-o lui Hans Olsen, contramaistru pe bordul unui vapor care transporta turişti spre capul cel mai de nord al Norvegiei. După terminarea sezonului de excursii, vasul acesta făcea curse între Londra şi Australia, cu escală

la Ceylon.

Aici Olsen a vândut-o şi el unui bijutier pentru două safire care nu erau decât imitaţii. Eu am găsit-o la Colombo, între o mulţime de vechituri fără nici o valoare, şi am tradus în întregime această poveste, fără să fi omis ceva.

Angutivaun taina

(Aceasta este o traducere cât se poate de liberă
a cântecului vânătorilor care se întorc acasă,
aşa cum îl cântă bărbaţii după ce vin de la vânatul morselor.
Inuiţii au obiceiul să repete de mai multe ori fiecare strofă în cor.)

De sânge închegat mănuşile noastre sunt pline,
Şi blănurile ca cenuşa,
de praful spulberat al zăpezii,
Aduse de foci şi morse din ţărmul pierdut,
În al nopţii uitat întuneric de gheaţă.

Au jana! Aua! Oha! Haq! Haiticul despică
Al vântului urlet sălbatic cu pieptul,
Deasupră-le şuieră biciul ca şarpe de pară,
Se întorc vânătorii cu prada lor iară.

Gonit-am pe ale morselor urme ascunse,
În culcuşuri de gheaţă cu cangea lovită,
Noaptea la pândă am stat şi-am răpus-o,
Pe sănii, ca pradă o purtăm între noi.

Cu braţ ridicat în senin vânătorul
Aşteaptă să iasă în copci de aer croite;
Cu morsele grase de moarte lovite,
Pe sanie încărcate, pornesc vânătorii.

De sânge închegat mănuşile noastre
Sunt încleite şi chicuiră în gene şi-n nări
Noi purtăm, adusă din zări depărtate,
De câte ori cu vânatul acasă ne-ntoarcem.

Au jana! Aua! Oh a! Haq! Despică haiticul
Al vântului urlet cu pieptul şi şuieră biciul,
De chiotul nostru zări clocotesc şi femei
Ne aşteaptă sosirea în margini de sat!

Câine roşu

*Nopţi albe de veghe**,** nopţi înstelate,*
Nopţi fermecate de iureşul goanei
Pe urmele vânatului dinainte simţit
De umbre furişe îndreptat pe ascunse poteci,
În zorii ce-n fundul zării răsar,
Şi lasă dâră pe roua ce stăruie în soare.

Aminte îmi aduc de urletul dat
De lupul pornit în haitic,
Înainte ce sambhurul vine la vaduri să bea,
De nopţile acelea cu moartea înfrăţite
Când viaţa nimic nu înseamnă
Şi chiotul goanei te duce
Pe ascunse poteci de primejdii păzite.

Partea cea mai plăcută a vieţii lui Mowgli începu numai după ce jungla coborî în văi Era cu gândurile împăcate, ca orice om care îşi dă seama că ceea ce a lăcut e bine făcut; toată jungla îi era prietenă şi toate vietăţile se temeau de el. Faptele lui şi tot ce a văzut şi a auzit în timpul cât a pribegit de la un neam de vieţuitoare la altul, fie însoţit de cei patru tovarăşi ai săi, fie singur, ar putea forma subiectul mai multor povestiri, cel puţin tot atât de lungi ca şi aceasta pe care v-o povestesc acum. De aceea nu veţi afla niciodată cum a scăpat de elefantul înfuriat de la Madla, care a omorât douăzeci şi doi de boi înjugaţi la carele încărcate cu arginţi, în drum spre beciurile stăpânirii şi cum a risipit prin ţărâna drumului rupiile strălucitoare, nici cum s-a luptat o noapte întreagă cu crocodilul Jacala în smârcurile de la miazănoapte şi cum şi-a rupt prăseaua cuţitului pe care încercase să-l înfigă în spinarea acoperită de solzi a acestui monstru; nu vă voi spune nici cum a găsit un cuţit nou, dar mult mai lung, atârnat de gâtul unui om care fusese omorât de un mistreţ, nici cum a urmărit mistreţul şi l-a omorât ca răsplată pentru cuţitul omului; cum odată, pe vreme de foamete, a fost prins la mijlocul unei cirezi de cerbi care coborau în altă parte să găsească păşune şi cum era să fie strivit de trupurile lor încălzite de goană; cum l-a salvat pe Hathi cel înţelept dintr-o groapă în fundul căreia era înfiptă o lance cu vârful în sus, şi cum în ziua următoare a căzut el însuşi într-o groapă de leoparzi, ascunsă cu multă viclenie şi cum a venit Hathi de a fărâmat trunchiurile copacilor care erau răsturnate peste groapă; cum a muls bivoliţele sălbatice în mijlocul mlaştinilor şi cum..

Dar nu vă pot povesti dintr-o dată mai mult decât o singură întâmplare. Lupul şi lupoaica care îl crescuseră muriră şi Mowgli rostogoli o stâncă uriaşă peste gura peşterii, ca nimeni să nu le tulbure somnul, şi le cântă prohodul morţilor. Baloo era bătrân şi plin de reumatisme. Însă şi Bagheera, ai cărei nervi erau de oţel şi avea muşchii de fier, părea acum mult mai înceată la vânat decât înainte. Din cauza bătrâneţii Akela, din cenuşiu ce era, se făcuse alb

ca zăpada şi-i ieşeau coastele prin piele. Se mişca de parcă ar fi umblat în picioroange de lemn şi Mowgli trebuia să aibă grijă să vâneze pentru el. Lupii cei tineri, ieşiţi din haiticul Seeonee, care se răzvrătiseră, duceau o viaţă prosperă şi se înmulţiseră încât erau aproape patruzeci la număr. Toţi erau voinici şi tineri, cel mult de cinci ani, dar fără stăpân, iar Akela îi sfătui să se unească între ei, să asculte legea şi să se supună unui şef, cum se cuvine poporului liber din junglă.

Aceasta era o afacere în care Mowgli nu se amesteca deloc, căci spunea că el mâncase de mult aguridă şi cunoştea destul de bine pomul cu fructele care-ţi strepezesc dinţii. Când aflăînsă că Phao, fiul Phaonei (tatăl lui fusese Lupul cel Cenuşiu pe vremea când Akela conducea haiticul), îşi lăcuse drum ca să fie vrednic să conducă el haiticul după toate legile junglei, şi sub cerul înstelat răsunară din nou vechile cântece şi chemări de altădată, se duse şi el la Stânca Soborului, ca să-şi aducă aminte de ce-a fost odinioară. Când voia să spună ceva, haiticul îl asculta până la capăt şi locul lui era alături de Akela, ceva mai sus de Phao. Pe vremea aceea vânatul era bogat şi somnul tihnit, căci nimeni nu îndrăznea să intre în jungla pe care o stăpânea poporul lui Mowgli, cum 1 se spunea haiticului pe atunci, iar puii de lup erau voinici şi tari şi în fiecare zi soseau duium pentru a fi încercaţi. De la adunările de încercare Mowgli nu lipsea niciodată, căci îşi aducea aminte de noaptea când pantera neagră a prezentat haiticului un copilaş complet gol şi astngat: “Priviţi, lupilor, uitaţi-vă bine!” Amintirea aceasta îl înduioşa întotdeauna. Restul zilelor Mowgli şi-l petrecea foarte departe. În adâncul junglei, încercând să înţeleagă, să vadă şi să se apropie mereu, împreună cu cei patru fraţi ai lui, de alte lucruri pe care nu le mai întâlnise înainte.

Într-o zi, pe înserate, mergea agale printre coline, ca să ducă lui Akela o jumătate de cerb proaspăt vânat, în timp ce toţi cei patru zburdau pe urma lui. dându-se tumba şi bucurându-se de viaţă. În clipa aceea Mowgli auzi un ţipăt

pe care nu-l mai auzise de la moartea lui Shere Khan. În junglă strigătul acesta se numeşte *pheeal,* un fel de urlet fioros al şacalului când pleacă pe urma tigrului la vânat sau când simte că are la îndemână o pradă bogată. Închipuiţi-vă un amestec de ură. de izbândă, de groază şi de deznădejde. În care tremură o notă sinistră şi vă veţi da imediat seama de acel pheeal care porni din fundul depărtărilor, clo cotind pe drumurile neumblate ale junglei, ca să se stingă din colo de Waingunga. Cei patru se opriră toţi dintr-o dată şi, zbâi lindu-şi spinările, începură să mârâie Mowgli se opri şi el şi duse mâna la prăseaua cuţitului

— Nici un vărgat nu îndrăzneşte să ucidă în partea aceasta a junglei, zise el.

— Acesta nu este chiotul care prevesteşte vânătoarea, lămuri Cenuşiul. Aici se pare că au dat de o pradă foarte bogată. Ascultaţi!

Ţipătul porni din nou, un fel de oftat amestecat cu chicotii încât ţi se părea că şacalul încearcă să imite chiotul omenesc Mowgli se îndreptă spre Stânca Soborului şi, în drum, luă cu el pe toţi lupii care veneau în goană, Phao şi Akela erau pe Stâncă, iar mai jos de ei, tremurând de nerăbdare, aşteptau ceilalţi. Lupoaicele goneau în grabă mare cu pun spre culcuşuri, căci se ştia că atunci când se aude glas de pheeal răscolind pădurea, cei mici şi netrebnici nu au ce căuta pe afară. Prin noapte nu se mai auzi o vreme decât murmurul venit de la Waingunga şi vânturile domolite ale seni. trecând printre ramurile copacilor, apoi dintr-o dată de pe celălalt mal al apei porni urlet de lup. Lupul acesta nu putea fi din haitic, deoarece toţi erau adunaţi pe Stânca Soborului Urletul trecu numaidecât într-un lătrat plângător şi deznădăjduit: “Dhol, dhol. dhol!'“, şi puţin după aceea se auziră paşii osteniţi ai fiarei urcând din greu peretele stâncii. Peste câteva clipe se arătă un lup costeliv, leoarcă de apă, şi cu vărgi roşii pe coaste. Una dintre labele dinainte îi era ruptă, iar din gură îi picura spumă.

Cum ajunse între cei adunaţi, se întinse la picioarele lui Mowgli şi începu să gâfâie din greu.

— Noroc la vânat! Cine duce haiticul? întrebă Phao cu gravitate.

— Noroc la vânat, răspunse străinul Eu sunt *Wontolla.*

Aceasta însemna că e lupt de capul lui care îngrijeşte singur de lupoaică şi pui în culcuşul ascuns, cum e obiceiul la lupii din miazăzi Wontolla mai înseamnă şi dezmoştenit care nu face parte din nici un fel de haiticuri. În timp ce gâfâia la picioarele băiatului, se putea vedea cum i se mişcau toate coastele din cauza bătăilor inimii

— Cine se mişcă? întrebă Phao

— Se mişcă dholul, dholul din Dekkan .. câinele roşu, ucigaşul. S-au ridicat din miazăzi şi se îndreaptă spre miazănoapte, căci Dekkan se spune că e deşert, şi sting lotul în dmmul lor. Când a răsărit luna nouă ai mei erau patru la număr. Eu cu lupoaica şi cei trei pui pe care îi scosesem să înveţe cum se vânează şi cum să se ascundă când trece căprioara, căci aşa este obiceiul la şes. La miezul nopţii i-am auzit zburdând împreună, dar in zorii zilei i-am găsit morţi pe toţi patru în iarba udă de rouă. Popor liber din junglă, patru aveam când luna nouă se urcase pe cer! Mi-am zis că trebuie să răzbun sângele vărsat şi m-am repezit pe urma dhol-ului.

— Câte capete sunt? întrebă Mowgli. Haiticul mârâi surd împrejur.

— Nici eu nu ştiu. Trei dintre ei însă nu vor mai ucide nicioda- ta de aici înainte; dar la sfârşit m-au răzbit şi m-au gonit cum goneşti cerbul, aşa că am venit în trei picioare până la voi. Priviţi, popor liber al junglei!

Străinul întinse laba zdrobită care era neagră de sânge închegat. Pe coaste pielea îi era sfâşiată, iar la gât avea o muşcătură care sângera.

— Ia şi mănâncă, zise Akela, lăsând prada pe care i-o adusese Mowgli.

Lupul înfometat se repezi numaidecât asupra cărnii proaspete, iar după ce îşi astâmpără foamea, se întoarse spre adunare.

— Hrana pe care mi-o daţi nu are să vă fie în piedere,

căci după ce voi mai prinde putere, voi vâna şi eu. Culcuşul meu e gol, dar era plin când a răsărit luna nouă şi datoria sângelui încă nu e plătită cu totul.

Phao îi auzi fălcile clempănind în timp ce fărâma oasele cerbului şi dădu din cap în semn de aprobare.

— Vom avea nevoie de cangea fălcilor tale, zise el. Puii de dliol se îndreaptă şi ei încoace?

— Nu sunt cu ei: sunt numai vânătorii roşii, câini tineri şi voinici aleşi din haitic.

Din spusele lui Wontolla, cei de faţă îşi dădură seama că dholul, câinele roşu, vestit vânător din Dekkan, a pornit la atac. şi haiticul ştia dinainte că, atunci când se apropie dholul, până şi tigrul fuge din calea lui şi le lasă prada vânată de el. Când se urnesc din şesuri. aleargă drept înainte şi se risipesc prin junglă, omorând şi sfâşiind tot ce le iese în cale. Cu toate că nu sunt nici atât de mari şi nici atât de vicleni cum sunt lupii, sunt totuşi foarte vânjoşi şi mulţi la număr. De aceea câinele roşu nu face haitic înainte de a fi cel puţin o sută care să se însoţească, toţi zdraveni şi voinici; lupii însă fac un haitic destul de temut chiar şi atunci când sunt mai puţini. Drumurile pe care le făcuse Mowgli îl duseseră de multe ori până la marginea coamclor acoperite de ierburi grase de la miazăzi, şi se întâmplase ca în Dekkan să găsească şi să vadă dholii dormind, sau jucându-se prin scorburile şi mărăcinii pe unde îşi aveau culcuşurile. Dar trecuse pe lângă ei cu scârbă, căci animalele acestea nu puteau adulmeca vânatul şi nici nu-l simţeau de departe, ca poporul din junglă; îi era silă de ei pentru că nu dormeau în peşteri, ci prin gunoaie şi între degetele de la picioare le creştea un fel de păr ţepos, pe când el cu toţi ai lui aveau tălpile goale. Ştia însă dinainte cât este de primejdios un haitic de dholi pornit la atac şi despre aceasta îi vorbise şi Hathi. Chiar Hathi se fereşte din calea lor când pleacă în iureş, căci până când nu mor până la unul sau nu mai au ce vâna, nu se opresc niciodată din drum.

Până şi Akela auzise câte ceva despre ei. de aceea se

întoarse foarte liniştit spre Mowgli şi zise:

— E mai bine să mori cu haiticuf decât fară stăpân şi singur. Are să fie o vânătoare în lege şi cea din urmă pentru mine. Dar tu, frăţioare, care eşti pornit dintre oameni, vei mai trăi multe zile şi nopţi. Îndreaptă-te spre miazănoapte şi culcă-te liniştit, căci dacă va mai rămâne vreun lup în viaţă după ce vor trece dholii, lupul va veni la tine să-ţi spună ce a fost.

— Vorbe goale, răspunse Mowgli cu dispreţ. Nu cumva îmi cereţi să mă duc la iezere să prind zvârlugi şi să dorm în ramurile unui copac, sau poate să cer ajutorul lui Bandar-log şi să ronţăi la nuci în timp ce haiticul rămâne să aştepte încăierarea?

— Va fi o încercare pe viaţă şi pe moarte, răspunse Akela. Tu n-ai cunoscut până acum ce este dholul... ucigaşul cel roşu. Nici chiar vărgatul...

— *Aowa, aowal* zise Mowgli în glumă. Odată am ucis şi eu o maimuţă vărgată, dar sunt sigur că Shere Khan ar fi fost în stare să-şi lase tigroaica pradă atacului câinilor roşii, numai el să poată scăpa. Eu însă îţi spun ca să ştii: tatăl meu a fost lup şi mama lupoaică şi frate am avut un lup cenuşiu (acesta azi n-are minte prea multă căci a îmbătrânit) De aceea, dacă vor veni dholii. de vor veni. să ştii că Mowgli cu poporul liber al junglei una sunt în lupta care vine. Asta ţi-o jur pe amintirea taurului cu care am fost răscumpărat, taurul pe care Bagheera l-a plătit pentru mine. de mult, într-o vreme de care nimeni din haitic nu-şi mai aduce aminte, şi iarăşi vă spun. că dacă se va întâmpla ca eu să uit. să-şi aducă aminte copacii şi fluviul, şi să ştiţi că şi cuţitul meu poate face atâta slujbă haiticului cât pot face colţii căngilor voastre, şi cred că până acum fierul cuţitului meu n-a ruginit. Aceasta este vorba pe care v-o spun acum şi v-o las chezăşie.

— Om cu limba de lup, tu nu ştii ce va să zică un dhol, răspunse Wontolla. Eu nu caut decât să le plătesc datoria de sânge înainte de a mă fi sfâşiat în bucăţi. Haiticul lor înaintează încet, ucigând tot ce le iese în cale; mai aştept

două zile ca să mai prind putere, şi mă voi întoarce ca să le plătesc datoria de sânge. Pe voi, popor liber din junglă, însă vă sfătuiesc să vă îndreptaţi spre miazănoapte şi să căutaţi ca o vreme să vă mulţumiţi cu hrană puţină, până când va trece haiticul lor. şi să vă feriţi, căci goana aceasta nu cunoaşte popas.

— Ascultaţi ce spune străinul, îl întrerupse Mowgli râzând. Noi, poporul liber, să ne ridicăm spre miazănoapte şi să ne hrănim cu şopârle şi guzgani de pe maluri de apă, iar lor să le lăsăm pradă tot vânatul pământurilor noastre, de fncă să nu-i întâlnim în drum. Adică să stăm ascunşi şi pe ei să-i lăsăm să-şi facă de cap, până când vor binevoi să ne dea înapoi ceea ce este al nostru. Nu sunt decât nişte câini, dar nici câini, ci jigodii pribege fără culcuşuri şi cu păr pe tălpile picioarelor şi între degete. Jigodii roşii cu pântece galben care fată câte şase şi opt pui, întocmai ca şobolanul săltăreţ căruia i se zice Chikai. Fireşte, trebuie să ne ascundem din calea lor, şi să mergem, noi. poporul liber al junglei, să cerşim celor de la miazănoapte rămăşiţa putredă a vânatului lor, ca să ne hrănim. Cunoaşteţi zicătoarea: “La miazănoapte te rod păduchii în cotloane, la miazăzi îţi joacă puricii în spinare”. Noi însă suntem chiar jungla; alegeţi acum într-un fel. Avem de făcut o vânătoare cum nu s-a mai pomenit, pentru haitic, pentru întreg haiticul, pentru culcuşuri şi pui, pentru cei care ucid în peşteri şi pe poteci, pentru lupii care gonesc ciuta, pentru cei mici şi pentru cei mari care aşteaptă hrana. Hotărâţi ca să mergem, să mergem cu toţii!

Din mijlocul haiticului se ridică un urlet prelung care clocoti ca un dangăt de clopot prin noapte, ăulmd cu vuiet adânc, cum se aude când smulge furtuna copacii din culmi şi-l repede în prăpastie.

— S-a hotărât, s-a hotărât! răspunseră ei în cor.

— Să nu vă mişcaţi de aici. zise Mowgli întorcându-se spre cei patru, căci de aici înainte vom avea nevoie de fiecare cange de colţi. Phao şi Akela să pregătească planul de luptă şi să staţi gata, iar până atunci eu mă duc să văd

cât de mare e haiticul repezit încoace.

— Dar aceasta e moarte sigură, strigă Wontolla. ridicându-se în două picioare. Ce poate face acesta care pleacă în pielea goală contra haiticului de câini roşii? Aduceţi-vă aminte că nici văigatul...

— Se vede că tu eşti străin! strigă Mowgli din fugă, dar vom sta de vorbă după ce toţi câinii vor fi morţi. Noroc la vânat pentru toţi!

Întunericul îl înghiţi lacom şi băiatul se repezi înainte, abia stăpânindu-se. Nici nu se mai uita unde călca, şi cum era firesc, se împiedică şi căzu cât era de lung peste colacul inelelor lui Kaa, pitonul care pândea pe marginea apei o cireadă de cerbi coborâţi la adăpători

— Kssha, făcu pitonul arătându-şi furculiţa limbii şi întorcân- du-se supărat spre el. Asta e treabă de care se face în junglă, să dai peste mine şi să-mi strici o noapte de veghe, când vânatul se arată atât de îmbelşugat?

— Ai dreptate, zise Mowgli ridicându-se, dar tocmai plecasem în căutarea ta, Cap Lătăreţ. Văd că de câte ori ne întâlnim eşti mai lung decât înainte şi grosimea trupului tău întrece lungimea braţelor mele. În junglă nu e nimeni care să se poată asemăna cu tine, bătrâne, înţeleptule şi cel mai voinic din neamul reptilelor. Kaa!

— Văd că ai început cântec nou. Unde vrei să ajungi? Nu e nici o lună de când un băieţoi înarmat cu un cuţit venise la trecătoarea dintre stânci şi a început să arunce în mine cu pietre şi să-mi pună tot felul de nume din care se pun numai pisicilor sălbatice, din cauză că adormisem la soare.

— Da, sforăiai de risipeai cerbii, în toate părţile. Cap Lătăreţ, şi păreai surd la şuierăturile mele care tocmai atunci ieşisem la vânat, răspunse Mowgli aşezându-se între inelele şarpelui

— Da, şi acuma acelaşi băieţoi vine la Cap Lătăreţ cu vorbe bune. ca să-i spună că e cef mai înţelept, cel mai voinic şi cel mai frumos din neamul lui Kaa. până când bietul Cap Lătăreţ începe să creadă şi îşi adună trupul inele

ca să aibă pe ce se aşeza băieţoiul... Ei. ce zici. eşti bine acum? Crezi că Bagheera poate să-ţi dea şi ea un astfel de culcuş?

Kaa se făcuse colac şi Mowgli se aşează în scaunul acesta viu, cum s-ar fi aşezat pe o pernă de puf. După ce se aşează. Întinse mâna prin întuneric, şi pipăind gâtul încordat al lui Kaa, îl aduse şi-l aşează pe umărul lui. apoi începu să-i povestească tot ce se întâmplase în noaptea aceea în junglă.

— S-ar putea să ai dreptate, când spui că eu aş fi un înţelept, zise Kaa după ce băiatul termină de povestit, dar să ştii că sunt surd, altfel auzeam şi eu acest pheeal. Nu e de mirare că cei care se hrănesc în junglă cu iarbă au început să se nelinişteascâ. Câţi câini au pornit la drum?

— Nu i-am văzut încă, am venit într-o fugă la tine. Tu eşti mai bătrân decât Hathi. dar să ştii, Kaa. adăugă el slăpânindu-se, că are să fie o vânătoare cum nu s-a mai pomenit, şi puţini dintre noi vor mai vedea răsărind luna cea nouă.

— În afacerea asta te amesteci şi tu? Adu-ţi aminte că tu eşti om şi că ai tăi te-au alungat. Lasă lupii să se socotească ei cu câinele roşu. tu n-ai ce căuta între ei, căci eşti om.

— Nucile care s-au scuturat acum un an au putrezit de mult, zise Mowgli. E adevărat că eu sunt om. dar îmi aduc aminte că azi-noapte am declarat că fac parte din haiticul lupilor, şi am luat mărturie copacii şi fluviul care curgea alături de nune, cerând să-şi aducă aminte. Kaa. eu fac parte din poporul liber al junglei, până în clipa când dholii vor trece pe aici!

— Poporul liber, murmură Kaa, poate hoţi liberi! De ce te bagi în primejdia asta de moarte, numai pentru amintirea lupilor care sunt morţi de mult? Asta nu e vânătoare plăcută!

— Mi-am dat vorba chezăşie, şi vorba nu-mi va fi dată înapoi, decât după ce va trece haiticul de câini.

— Ngssh. şuieră pitonul mirat, asta schimbă povestea,

căci vorba dată rămâne vorbă, chiar atunci când a plecat de la un om în pielea goală cum eşti tu. Aveam de gând'să te iau cu mine spre miazănoapte unde sunt mlaştinile. Aşa însă uite ce zice Kaa...

— Gândeşte-te bine. Cap Lătăreţ, ca să nu-te bagi şi tu în primejdia asta. Eu nu vreau să-ţi iau vorba, căci ştiu...

— Bine, aşa să fie, răspunse Kaa. Nu-ţi voi da vorbă, dar spune-mi şi mie ce ai de gând să faci când vor sosi dholii?

— Haiticul va trebui să treacă fluviul Waingunga. Ziceam să-i aştept cu cuţitul şi. sfăşiindu-i cu colţii, i-am putea abate în josul apei, unde îi vom răcori.

— Dholul nu se întoarce din drum şi e fiară setoasă de sânge, lămuri Kaa. După întâlnirea asta nu va mai rămâne în viaţă nici picior de om, nici pui de lup, ci numai oase care vor luci în soare.

— Ei bine, dacă o fi scris să murim, vom muri, dar are să fie o încăierare cum n-a mai fost. Sunt tânăr şi peste capul meu n-au trecut prea multe ploi. Nu sunt nici prea înţelept şi nici prea voinic. Ai vreun alt plan mai bun decât acesta, Kaa?

— Peste mine au trecut sute de ploi. Hathi încă nu-şi schimbase dinţii de lapte pe vremea când dâra lăsată în pulbere de mine se vedea destul de largă. Ţi-o jur pe primul ou de şarpe că eu sunt mai bătrân decât mulţi copaci din junglă şi am văzut toate câte s-au întâmplat pe aici.

— Bine, dar acesta e vânat nou. Dholii n-au trecut niciodată până acum pe potecile bătute de noi.

— Ce va fi, a mai fost şi altădată. Ceea ce se va întâmpla acum, nu poate fi altceva decât întâmplări din anii ale căror amintiri s-au pierdut în uitare. Stai liniştit până când îmi fac socoteala vârstei.

Mowgli rămase un ceas şi mai bine între inelele şarpelui, jucându-se cu cuţitul, în timp ce pitonul stătea cu capul întins şi nemişcat pe iarbă şi se gândea la tot ce auzise, tot ce păţise şi tot ce văzuse de când ieşise din găoace. Părea că luminile ochilor i se tulburaseră, căci erau

ca opalele moarte, iar, din când în când, mişca legănându-şi capul pe dreapta şi pe stânga, parcă ar fi vânat ceva prin vis. Mowgli aţipise, căci ştia că înainte de a pleca la vânat, nimic nu e mai bun decât somnul şi se obişnuise să adormă la orice ceas, fie din zi, fie din noapte.

Într-un târziu simţi că sub el trupul lui Kaa a început să se umfle şi să crească, apoi se întinse şi se auzi un sunet ca atunci când scoţi o sabie din teacă.

— Mi-au trecut prin minte umbrele toate ale anilor stinşi, zise pitonul, cu toţi copacii căzuţi, cu elefanţii bătrâni şi colţurile stâncilor care erau pleşuve înainte de a creşte muşchiul pe ele Tu mai trăieşti, piciule?

— Abia s-a înălţat luna pe cer. răspunse Mowgli. Nu prea înţeleg ce vrei să spui...

— Şşşh! făcu pitonul, acum sunt din nou Kaa; bănuiam că n-a putut trece prea multă vreme. Hai să mergem acum la fluviu şi-ţi voi arăta cum trebuie să ne apărăm contra dholilor.

Se îndreptă şi începu să coboare ca o săgeată spre Wamgun- ga, apoi se băgă sub unda care acoperea Stânca împăcării, cu Mowgli alături.

— Nu înota, urcă-te la mine în spinare, frăţioare. căci voi merge foarte repede.

Mowgli îşi trecu braţul stâng în jurul şarpelui, dreptul şi-l lăsă moale în lungul trupului, iar picioarele şi le împreună întinzându-le în urmă. Kaa începu imediat să urce la deal cu o iuţeală cum numai el o cunoaşte. În timp ce apa vâjâia în pieptul lui Mowgli, trupul îi sălta pe unda înspumată, pe care o despica pitonul. La depărtare de aproape două mile mai sus de Stânca împăcării, apele fluviului Waingunga sunt sugrumate între pereţii de stânci care se ridică pe ţărm la înălţime de vreo sută de metri şi printre acestea puhoiul se repede grăbit, ca iazul de moară, trecând stăvilarul de stânci. Mowgli însă nu tresări văzând furia apelor, căci pe el nu-l putea înspăimânta nici o apă din lume. Se uita la pereţii de stâncă lucie care se ridicau deasupra lui şi începu să adulmece neliniştit împrejur, căci

în aer se simţea un miros dulce-acrişor ca de furnicar pe vreme de ploaie. Instinctiv îşi băgă capul în undă şi nu mai ieşi la suprafaţă decât atunci când trebuia să respire. Kaa îşi înfăşură coada de două ori în jurul unei stânci ascunse sub apă şi se opn. aşezându-l pe băiat pe unul din inelele trupului pe care îl făcuse colac.

— Aici sunt sălaşunle morţii, zise băiatul, de ce ne apropiem de locul acesta?

— Poporul doarme, răspunse Kaa în şoaptă. Hathi nu se fereşte niciodată din calea vărgatului, dar amândoi se feresc din drumul pe unde trec dholii, iar aceştia se spune că niciodată nu se sperie de nimic. Ce zici. crezi că se vor abate din cale când vor vedea în faţa lor micul popor dintre stânci? Spune, stăpâne al junglei, cine este cel mai tare pe aceste meleaguri?

— Cei de aici, zise Mowgli Aici sunt sălaşurile morţii. Hai sa ne întoarcem.

— Nu te mişca, uită-te bine cum dorm. Pe aici nu s-a schimbat nimic din vremea când eu nu eram mai lung decât braţul tău.

Stâncile roase de ape şi bătute de vânturi din această strâmtoare a fluviului Waingunga slujeau, de când se pomeneşte jungla. drept culcuşuri pentru măruntul popor dintre stânci care erau albinele sălbatice ale Indiei, gâze harnice şi mereu pornite pe harţă. Mowgli ştia dinainte că la depărtare de jumătate de milă împrejur se oprea orice potecă pornită din junglă spre pământurile lor. De veacuri se statorniciseră între stânci aceste înaripate şi roiau în adâncul scorburilor unde nu puteau pătrunde nici oameni, nici fiare. Pe pereţii ca de marmură ai stâncii, în ambele maluri de piatră atârnau ciorchini de roiuri negre ca nişte perdele uriaşe pe care nici omul, nici furia apelor, nici focul, nu le puteau atinge. Mowgli se dădu la fund, căci ştia că acestea erau milioanele de albine negre care îşi făceau somnul Pe pereţii feriţi de vânturi se vedeau fagurii vechi ai roiurilor din anii trecuţi, ca nişte trunchiuri uriaşe de copaci putreziţi, şi fagurii proaspăt duraţi ai roiurilor tinere, întinşi

între rădăcinile şi lianele uriaşe care coborau pe pereţii de stâncă. Prin liniştea sumbră se auzea zumzetul simţit al lucrătoarelor care clădeau fagurii încărcaţi de miere din care picura lichidul de aur, prelingându-se pe ramurile subţiri. Pe mal, ceva mai sus, era un prund în mijlocul căruia se vedea o movilă de faguri şi miere risipită din prisosul anilor nenumăraţi care trecuseră. Pe movila aceasta, înaltă de cinci coţi, se vedeau albinele moarte, trântori aruncaţi din stupi, cu aripile frânte, lăcuste şi bondari, faguri zdrobiţi, coropişniţe şi molii care veniseră atrase de mirosul mierii, iar pe deasupra lor era presărat un strat subţire de praf negru. Mirosul dulce- acrişor care plutea în aer era de ajuns ca să sperie toate vieţuitoarele fără aripi primprejur care ştiau ce înseamnă să te apropii de sălaşurile măruntului popor dintre stânci.

Kaa înaintă prin fluviu la deal. până ajunse pe un banc de prundiş de la intrarea strâmtorii.

— Uite vânatul din anul acesta, zise pitonul

Pe malul din apropiere se vedeau scheletele a doi cerbi tineri şi al unui bizon. Mowgli îşi dădu numaidecât seama că oasele rămase pe mal nu fuseseră atinse nici de lup. nici de şacal, căci erau în aceeaşi poziţie cum căzuseră.

— Se vede că au trecut dincoace de hotarul oprit. Pesemne nu aveau ştire de ce-i aşteaptă şi poporul de albine i-a omorât, zise Mowgli. Hai să plecăm înainte de a se deştepta din somn.

— Nu se deşteaptă înainte de revărsatul zorilor, şi acum să-ţi spun ceva: demult, căci au trecut de atunci multe rânduri de ploi, un cerb gonit din cotloanele lui din miazăzi venise încoace cu haiticul pe urma lui. El nu cunoştea jungla şi când a ajuns înspăimântat la fluviu, a sărit în prăpastie. Haiticul adulmeca urma şi nu se uita înaintea lui şi nici nu-l vedea. Soarele era sus pe cer şi poporul albinelor venea întărâtat ca un puhoi. Cei din fruntea haiticului săriră şi ei în Waingunga, dar muriră cu toţii înainte să fi ajuns până la apă. Cei care nu apucaseră să sară muriră acolo în vârful stâncilor, cerbul însă a scăpat

cu viaţă.

— Cum se poate?

— A scăpat pentru că el a sărit în valuri înainte ca poporul albinelor întârâtate să se fi trezit la vuietul pe care îl făcuse goana lui, şi l-au acoperit valurile până să pornească poporul la atac. Dar cei din haitic, care s-au repezit după el, au murit cu toţii, duşi la fund de greutatea roiunlor care s-au aşezat pe ei.

— Va să zică cerbul a scăpat? întrebă Mowgli din nou.

— Cel puţin n-a murit atunci, cu toate că pe el nu l-a aşteptat nimeni sub apă, ca să-l primească în cădere şi să-l scoată din mijlocul valurilor: un trup viguros şi greu, cum ar fi cel al lui Cap Lătăreţ, care îl va aştepta pe pici când îl vor goni toţi dholii haiticului din Dekkan. Tu ce ai de gând să faci? întrebă Kaa, aducându-şi capul pe umărul băiatului şi sâsâindu-i pe sub ureche. După câtva timp, băiatul răspunse domol:

— Asta ar însemna să alergi singur în gura morţii, dar cu toate acestea, Kaa, trebuie să ştii că tu eşti cel mai înţelept din junglă.

— Asta mi-au spus-o mulţi înaintea ta. Acum uite ce este: dacă dholii te vor urmăn...

— E mai mult decât sigur că mă vor urmări, dar, dacă ar şti ei câţi ghimpi ţin eu gata să le intre pe sub piele...

— Dacă te vor urmări, şi te vor urmări cu ochi însângeraţi de furia goanei, fară să vadă nimic în jurul lor decât umerii tăi, toţi cei care nu vor muri acolo sus pe stânci, vor muri fie aici, fie mai jos. În valurile apei, căci poporul albinelor se va ridica şi se va repezi după ei, să-i înece. Apele din Waingunga sunt întotdeauna flămânde de hoituri, şi ei nu îl vor avea pe Kaa ca să-i ţină la suprafaţă, ci vor fi împinşi de valuri în josul fluviului spre vârtejurile din apropierea culcuşurilor Seeonee şi aici haiticul tău îi va putea lua de beregată pe cei care vor mai trăi.

— *Ahai! Eowawa!* Nici ploile pe vreme de secetă n-ar putea să cadă mai bine. Mai rămâne să vorbim acum despre goană şi despre săritura din vârful stâncilor. Mă voi arăta în

calea dho- lilor pentru ca ei să se ia după mine.

— Ai văzut stâncile acestea care se ridică deasupra noastră, din partea de pe uscat, nu de pe fluviu?

— Nu le-am văzut, căci la asta nu m-am gândit până acum.

— Du-te şi le vezi; pământul e putred pe acolo şi tăiat de ape, aşa că în toate părţile sunt numai şanţuri şi gropi. Dacă ţi-ar scăpa piciorul într-o groapă fără să fi ştiut dinainte, se termină goana fără bătaie de cap. Ascultă, eu te voi lăsa aici şi, de dragul tău, numai al tău, voi duce haiticului vorba, în ce loc trebuie să aştepte câinii din Dekkan. Eu însă nu fac niciodată cârdăşie cu lupii, şi ceea ce fac acum pentru tine, n-aş face nici pentru mine.

Când pitonului nu-i place mutra cuiva, e în stare să-i facă mai multe pocinoage decât oricare dintre vieţuitoarele junglei, doar singură Bagheera îl întrece. În timp ce înota acum în josul apei. În faţa stâncilor dădu peste Phao şi Akela, care ciuleau urechile ca să prindă zvonurile ce se stingeau în întunericul nopţii.

— Hşşh! făcu pitonul oprindu-se înveselit în faţa lor. Dholii vor veni aduşi de valurile apei, aşa că. dacă nu vă temeţi de ei, i-aţi putea omorî când vor ajunge la vârtejuri.

— Când vor începe să sosească? întrebă Phao.

— Dar piciul meu unde este? se amestecă Akela grăbit.

— Vor sosi când vor vrea aşteptaţi şi veţi vedea. Cât despre piciul tău, căruia i-ai luat vorba chezăşic ca să-l trimiţi în gura morţii, el e cu mine. Şi dacă în ceasul acesta nu e încă mort, aceasta s-a întâmplat nu din vina ta. jigodie căruntă şi cu pielea dubită. Aşteaptă dholii să sosească aici şi fii mulţumit că piciul şi cu mine suntem de partea ta.

Kaa o porni înapoi în susul fluviului şi cât ai clipi se încolăci din nou pe colţul de stâncă de unde plecase, apoi ridică privirea spre coama de stânci de deasupra lui. Peste câteva clipe văzu trupul lui Mowgli profilându-se pe cerul înstelat şi imediat după aceea se auzi un vâjâit în aer. pe urmă un răbufnit şi. În clipa următoare, băiatul era din nou aşezat între inelele elastice ale pitonului.

— Nu e lucru mare să faci noaptea o astfel de săritură, zise Morgii, căci uneori am sărit şi de la înălţime de două ori mai mare; numai de plăcere: pământul împrejur însă e foarte rău, şi plin de mărăcini şi de scorburi încărcate de roiun. Am acoperit cu lespezi de piatră cele trei scorburi pe care le-am întâlnit. Când voi trece din nou pe acolo, le voi da la o parte cu piciorul, aşa că roiul înfuriat se va repezi după mine.

— Acestea sunt vorbe şi vicleşuguri de-ale oamenilor. Tu eşti băiat deştept, dar să ştii că poporul mărunt e întotdeauna pornit pe bătaie.

— Nu, dragul meu, căci trebuie să ştii că, în clipa când se arată zorile, jur împrejur toate zburătoarele se odihnesc câteva clipe. Eu voi ieşi în calea dholilor de cum se va crăpa de ziuă, deoarece câinii din Dekkan vânează mai bine pe lumină. Acum haiticul este pe urmele însângerate pe care le-a lăsat Wontolla.

— Dholul nu pierde niciodată urma însângerată, şi nici nu o părăseşte, întocmai cum nici Chil nu părăseşte stârvul de bizon pe care l-a găsit căzut, răspunse Kaa.

— Ei bine, în cazul acesta voi avea grijă să-l pun, dacă voi putea, pe o nouă urmă de sânge care să fie chiar sângele lui, ca pe urmă să-l fac să muşte din ţărână. Tu, Kaa, mă vei aştepta aici, până când voi sosi cu haiticul de dholi după mine.

— Bine. dar ce se întâmplă dacă te vor ucide în junglă sau dacă te atacă albinele înainte să sari în fluviu?

— Cu vânatul de mâine, să aşteptăm până mâine, răspunse Mowgli întrebuinţând o zicătoare din junglă. Mai ai timp să-mi cânţi prohodul şi după ce voi muri. Noroc la v ânat! zise băiatul, apoi. desfacându-şi braţul de pe gâtul lui Kaa, îşi dădu drumul. Apele fluviului îl luară ca pe un buştean purtat de zăpor şi băiatul se îndreptă spre malul din faţă unde apele erau mai scăzute şi se scurgeau peste prunduri. Începu.să râdă înveselit, căci nimic nu-i plăcea mai mult decât să înfrunte moartea, şi astfel să arate junglei că el este stăpânul.

Înainte de aceasta avusese de multe ori ocazia să ridice, cu ajutonil lui Baloo. fagurii roiurilorpe care îi găseau în scorburile copacilor, şi ştia dinainte că albinele nu pot suferi mirosul de usturoi păsăresc. De aceea smulse mai multe fire şi. luând o ramură, o coji de scoarţă ca să facă un curmei, apoi apucă pe urmele lăsate de Wontolla care duceau spre miazăzi, de la culcuşuri până la depărtare de cinci mile. În drum se uită cu băgare de seamă printre copacii din stânga şi din dreapta pe lângă care trecea, făcând o gură de ăulea pădurea.

— La început eu am fost Mowgli brotăcelul, pe urmă am fost puiul de lup. iar mai târziu spuneam că sunt lup. Va trebui să fiu acum Mowgli maimuţa, înainte de a deveni un cerb gonit de haitic, ca pe urmă să devin om, murmură băiatul pipăind tăişul cuţitului pe care îl purta atârnat la gât.

Urmele pătate de sânge negru ale lui Wontolla duceau spre miazănoapte către un hăţiş de pădure cu copaci foarte deşi, care se întindeau în rarişte până la două mile depărtare de stâncile unde erau roiurile de albine. De la ultimul copac din marginea rariştei era loc liber, acoperit numai de tufe care cu greu ar fi putut să ascundă chiar un lup. Mowgli trecu agale pe sub copacii rariştei, măsurând distanţa de la copac la copac, şi din când în când încerca să sară de pe o cracă pe cealaltă. Când ajunse în luminiş, se opri şi iscodi împrejurimea mai bine de un ceas. După aceea se întoarse din nou pe urmele lăsate de Wontolla şi se urcă într-un copac ale cărui crăci atârnau cam la opt coţi deasupra pământului. Aici stătu fără să facă nici o mişcare, doar că, din când în când, îşi ascuţea tăişul cuţitului pe tălpile picioarelor şi murmura în şoaptă câte un cântec pe care nimeni nu l-ar fi putut auzi.

Puţin înainte de amiază, pe când soarele dogorea în toi, auzi un ropot surd, pricinuit de alergătura dholilor care veneau în goană pe urmele lui Wontolla, şi o duhneală nesuferită îneca aerul. Văzut de sus, dintre ramurile copacului, dholul nu era nici pe jumătate atât de mare ca lupul, dar Mowgli ştia că fiarele acestea aveau picioarele ca

arcurile de oţel şi fălcile ca o menghină Băiatul văzu botul cu nările dilatate al unui dhol roşcat cum adulmeca urmele însângerate, şi-i strigă de departe: “Noroc la vânat!1'

Fiara se opri şi ridică fruntea, iar în urma ei se bulucirăcete- cete, câinii roşcaţi cu cozile ca măturoaiele, laţi în piepturi şi curmaţi de şale, dar cu fălcile lacome de sânge. Dholii sunt animale care trec drept nesimţite şi nici la ei în junglă nu ştiu de prea multă omenie. Mowgli băgă de seamă că la tulpina copacului trebuie să fi fost cel puţin două sute la număr, dar cei care conduceau haiticul adulmecau înainte urmele lui Wontolla şi căutau să-i urnească pe ceilalţi din loc. Trebuia să împiedice numaidecât plecarea, altfel fiarele soseau la culcuşurile lupilor cu ziua, de aceea Mowgli trebuia să-i facă să mai întârzie până se întunecă.

— Cine v-a spus să intraţi în junglă? întrebă băiatul.

— Toate junglele sunt ca şi jungla noastră, răspunse unul dintre dholi şi-şi arătă colţii ascuţiţi. Mowgli se uită în jos batjocoritor şi dădu un şuier strident, ca şobolanul săltăreţ din Dekkan căruia îi zice Chikai, dându-le să înţeleagă cu aceasta că în faţa lui nu preţuiau mai mult decât un Chikai. Haiticul se îngrămădi în jurul copacului şi cel care îi conducea începu să latre furios şi să-i răspundă că pentru el Mowgli nu este altcev a decât o maimuţă. Drept răspuns, băiatul întinse piciorul gol spre dholul înfuriat şi-i arătă degetele. Gestul acesta fu de ajuns ca să înfurie întregul haitic, căci celor care au păr pe tălpile picioarelor şi între degete nu le place să le aduci aminte de aşa ceva. Mowgli îşi retrase repede piciorul, căci dholul se repezi în sus, şi plecându-se spre el, îi zise în bătaie de joc: “Câine, câine roşu, întoarce-te în Dekkan unde te aşteaptă şopârlele şi fratele tău, şobolanul Chikai, câine roşu; du-te să-ţi găseşti fraţii cei cu păr între degetele de la picioare, ce cauţi pe aici?!” şi din nou întinse piciorul spre el.

— Dă-te jos maimuţă năpârlită, până nu te facem să cazi de foame dintre ramurile copacului, urlă câinele.

Mowgli nici nu aşteptă altceva; de aceea se aşternu între ramuri şi lăsă braţul drept să-i bălăbănească spre ei,

apoi începu să le spună tot ce ştia despre apucăturile, despre obiceiurile, despre căţelele şi despre puii lor. Trebuie să ştiţi că nu este nici un fel de grai care să se poată asemăna cu cel întrebuinţat de vieţuitoarele din junglă când vor să-şi arate dispreţul sau ura faţă de altele pe care nu le pot suporta în apropierea lor. Dacă aţi cunoaşte acest grai, v-aţi da mai uşor seama că altfel nici nu poate fi. Când îi spusese lui Kaa, pitonul, că are o mulţime de ghimpi pentru pielea dholilor, Mowgli nu exagerase deloc. La vorbele lui. dholii începură să mârâie în semn de protest, pe urmă începură să urle înfuriaţi şi din gurile înspumate le curgeau balele, în timp ce se ridicau în două labe şi încercau să se repeadă în sus spre el Căutară să răspundă insultelor lui. dar răspunsurile lor erau ca şi cântecul unui căţel care ar fi avut de spus ceva lui Kaa atunci când era furios, şi în timp ce Mowgli îşi legăna braţul deasupra lor. gata în orice clipă de atac, picioarele i se încolăciseră în jurul unei crăci Dholul care conducea haiticul sărise de câteva on spre el. dar băiatul nu îndrăznise până acum să-l lovească. de teamă să nu greşească lovitura. Câinele. Întărâtat de vorbele lui. se repezi o dată furios şi săltă cam la şapte coţi de pământ. Braţul lui Mowgli se întinse după el ca o mlădiere de şarpe şi-l apucă de ceafă înainte de a cădea pe pământ. Cu stânga scoase cuţitul şi-i reteză coada din rădăcină, apoi îi dădu drumul în mijlocul haiticului. Creanga pe care se aşezase se înclinase sub greutatea lor şi era cât pe-aci să-şi piardă echilibrul şi să cadă în mijlocul haiticului, dar cu picioarele se ţinea bine şi câinele se zbătea în strânsoarea lui ca un şacal bătut. Încercând să scape. Când se pomeni fără coadă în mijlocul celorlalţi care jăpâiau întărâtaţi, săltând pe picioarele dinapoi, haiticul se buluci din nou spre tulpina copacului. Mowgli îşi dădu seama că de aici înainte nu va mai avea nici o grijă; haiticul nu va pleca înainte de a-l ucide pe el, sau înainte ca el însuşi să fi ucis toţi dholii, până la unul. Îi văzu că se aşează roată în jurul copacului şi aşteaptă cu capetele ridicate în sus, ceea ce însemna că sunt hotărâţi să-l aştepte până ce se va da jos. Se urcă mai

sus în ramurile copacului şi, găsind o cracă, se aşternu să doarmă.

După trei sau patru ceasuri de somn, se trezi şi începu să numere dholii de la tulpina copacului. Erau toţi la număr, căci nu plecase nici unul şi aşteptau cu surlele ridicate spre el, ca nişte fantome cu ochii scăpărând prin întuneric. Soarele începuse să cadă în asfinţit. Peste jumătate de ceas poporul mărunt dintre stânci se întorcea de la munca zilei, şi de cum începe să se îngâne ziua cu noaptea, câinele roşu îşi pierde îndrăzneala.

— Nu era nevoie să mă păziţi cu atâta grijă, zise Mowgli în- tinzându-se între ramuri; cu toate acestea îmi voi aduce aminte de slujba bună ce mi-aţi făcut-o. Văd că sunteţi dholi adevăraţi, dar mai văd că sunteţi cam mulţi la număr. Tocmai de aceea am hotărât să nu-i mai dau coada înapoi celui care se hrăneşte cu şopârle. Ce zici de asta. câine roşu. eşti mulţumit?

— Să ştii că eu îţi voi depăna maţele pe ramuri, urla conducătorul haiticului, muşcând cu furie tulpina copacului.

— Asta nu prea cred. dar uite ce. Înţelept şobolan din Dekkan: de aici înainte se vor naşte o mulţime de căţei roşii fără coadă, cu un pămătuf însângerat care va duhni în căldura amiezii când nisipurile încep să se înfierbânte. Întoarce-te în culcuşul tău. câine roşu. şi spune alor tăi că o maimuţă ţi-a retezat coada. Nu vreţi să plecaţi? Atunci haideţi cu mine, căci veţi avea de învăţat câte ceva.

Începu să salte din cracă în cracă, aşa cum făcea neamul Ban- dar-log din junglă, repezmdu-se din vârful unui copac în ramurile celui mai apropiat, cu haiticul care se ţinea după el, ridicând râturile înfometate spre ramurile care se agitau. Din când în când se prefăcea că-şi pierde echilibrul şi haiticul se repezea furios ca să-l rupă cu colţii. Îngrămădindu-se de-a valma. Era un spectacol cile cărui lumini aprindeau flăcări pe trupurile zbârlite ale haiticului care venea gâfâind. După ce ajunse la ultimul copac, înainte de a da în luminiş, scoase legătura de usturoi şi se frecă pe tot trupul cu multă grijă, în timp ce mai jos de el dholii urlau

pe întrecute.

— Maimuţă cu glas de lup, să nu-ţi închipui că-ţi vei putea schimba mirosul, căci până în clipa când te vom vedea mort, noi nu te slăbim.

— Ia-ţi coada, strigă băiatul, aruncând coada tăiată între copacii pădurii prin care trecuse. Haiticul se repezi numaidecât după ea.

— Şi-acum veniţi după mine până când voi cădea mort.

Mowgli îşi dăduse drumul pe tulpina copacului şi fugea de-i sfârâiau călcâiele spre stâncile morţii, înainte de a fi băgat de seamă haiticul ce are de gând să facă. Când se treziră, dădură un urlet prelung şi se repeziră după el în goană domolită care, până la capăt, te face să cazi cu sufletul la gură în mijlocul potecii şi să aştepţi clipa când vei fi sfâşiat. Mowgli însă ştia că, atunci când aleargă grămadă, goana lor este mult mai înceată decât a haiticului lupilor, altfel nici nu ar fi îndrăznit să alerge aproape două mile în câmp deschis. Dholii erau siguri că la urma urmei tot îl vor sfâşia şi tot atât de sigur era şi Mowgli că de acum înainte îi va duce unde va vrea el Totul era să se ţină aproape de el. ca nu cumva să se întoarcă din drum înainte de vreme. Alerga cu paşi măsuraţi şi în urma lui era dholul cel fără coadă, la depărtare de cel mult cinci metri, iar după el venea haiticul gonind cu capul în pământ şi desfăşurat pe o întindere de cel puţin jumătate de milă. Înnebunit de furia sângelui care îi gâdila nările şi-i îndemna la drum. Căută să păstreze depărtarea dintre el şi câini controlându-şi fuga după ciocăneala de labe ce se auzea pe urma lui. şi cu gând să dea ultimul iureş, după ce va ajunge între stâncile albinelor.

Măruntul popor dintre stânci se adunase devreme în culcuşuri, căci trecuse vremea primelor flori, dar la cei dintâi paşi care răsunară pe deasupra scorburilor în care dormeau albinele, lui Mowgli i se păru că aude un vuiet surd. ca şi cum pământul din jurul lui ar fi început să se năruie. Imediat se repezi înainte şi începu să alerge cu

deznădejde, cum nu alergase niciodată în viaţa lui până acum. şi la fiecare pas răsturna câte una din lespezile pe care le aşezase peste gura scorburilor în care dormeau albinele. Din adâncul acestora începu să scape un miros dulce acru de miere trezită. În clipa următoare, auzi mugetul ca de ape care rup stăvilarele şi pe urma lui se ridică o trâmbă întunecată de nori; la câţiv a paşi era fluviul Waingunga şi în fund. la suprafaţa apei, capul şlefuit ca un diamant al pitonului. Se opinti din toată puterea, şi sări în adânc, tocmai în clipa când dholul cel fară coadă muşcă în gol alături de el, apoi se pomeni prins în colacul inelelor lui Kaa, şi înjurai lui apele înspumate vâjâiau în vârtejuri. Nu avea nici o înţepătură pe trup, căci mirosul de usturoi ţinuse departe poporal albinelor de el în timp ce trecuse pe deasupra scorburilor. Trapul lui Kaa îl săltă deasupra undei furioase, în timp ce din culmea stâncilor începură să plouă în apă vălătuci grei înveliţi în roiuri de albine; dar înainte să fi ajuns la suprafaţa fluviului, roiul albinelor se ridică din nou spre culme, şi în josul apei pornea de-a berbeleaca stârvul câte unul dhol înţepat de moarte. În înălţime se auzea lătratul furios al câinilor opriţi pe malul de deasupra căruia se auzea ca un muget surd uriaşul zumzet al roiurilor răscolite. Ici, colo câte un câine dăduse în crăpăturile stâncilor şi intrase între roiuri, unde muşca deznădăjduit, zbătându-se în toate părţile şi fărâmând fagurii pustiiţi, ca pe urmă să iasă prin cine ştie ce canal care comunica mai jos cu apele fluviului, urmărit până şi mort de norul albinelor care îl petreceau până dincolo de stâncile morţii. Alţii făcuseră saltul prea scurt şi rămăseseră spânzuraţi în crăcile copacilor căţăraţi pe peretele stâncilor, ca o desagă acoperită de furnicarul aducător de moarte. Cei mai mulţi însă, înnebuniţi de veninul lăsat de înţepături, se repeziră de-a dreptul în fluviul ale cărui ape, cum spunea pitonul, erau mereu înfometate.

Kaa îl ţinu pe Mowgli strâns până în clipa când simţi că i s-a liniştit respiraţia, apoi se întoarse spre el şi-i spuse;

— Acum nu se poate să mai stăm aici, căci roiul

albinelor s-a mişcat în lege. Hai să coborâm în josul fluviului.

Mowgli începu să coboare pe Waingunga, înotând la suprafaţă cu cuţitul în mână şi dându-se la fund, de câte ori simţea nevoia şi putea.

— Ia-o încetişor băiete, ia-o încetişor, căci cu cangea unui singur dhol nu se poate să stingi o sută de vietăţi, cel mult dacă colţul ar fi al unei cobre; nu uita că mulţi dintre dholi au sărit în apă de cum au simţit că se mişcă poporul albinelor. Toţi aceştia sunt teferi şi coboară acum la vale pe Waingunga.

— Cu atât mai multă treabă se va găsi pentru cuţitul meu. *Phai!* chiui băiatul, ia te uită cum vine norul de albine după noi. apoi se dădu din nou la fund, căci suprafaţa apei era împânzită de roiurile de albine întărâtate care se repezeau cu ghimpii otrăviţi la tot ce întâlneau în cale.

— Liniştea niciodată nu strică, zise Kaa, ai cărui solzi nu puteau fi străpunşi de ghimpii albinelor, şi nu uita că ai în faţa ta noaptea întreagă ca să duci această vânătoare până la capăt. Auzi cum urlă câinii!

Aproape jumătate din haitic băgase la vreme de seamă în ce cursă au căzut tovarăşii lor, de aceea făcură numaidecât cale întoarsă şi se repeziră în fluviu tocmai acolo unde malurile începeau să se depărteze unul de altul şi apele făceau baltă spre vaduri. Lătratul lor furios şi ameninţările neputincioase contra maimuţei din copaci, care-i făcuse de ruşine, se amestecau cu horcăitul celor care mureau de înţepăturile albinelor repezite pe urma lor. Ca să stea nemişcaţi pe ţărm, ar fi însemnat să aştepte moartea şi atâta lucru ştia fiecare din haitic. Furia apelor îi târa pe cei care săriseră în valuri tot mai jos spre dulbinele adânci de la Stânca împăcării, dar şi aici îi aşteptau roiurile furioase ale albinelor şi îi siliră din nou să intre în valurile adânci care clocoteau întărâtate în jurul lor. Mowgli îl auzi pe cel fără coadă îndemnându-şi tovarăşii să nu se lase până când nu vor stârpi şi cel din urmă lup din haiticul Seeonee. În clipa aceasta. Între cei care pluteau în faţa lui,

auzi pe cineva strigând.

— Apa înspumată aduce urme de sânge; mi se pare că cineva ucide pe urma noastră, şi se auziră cângile colţilor clămpănind sec prin întunericul tot mai des al serii.

Mowgli se dădu la fund ca o vidră şi trecu pe sub pântecele dholului înainte ca acesta să fi avut timp să mai clămpănească şi a doua oară din fălci, iar în clipa următoare unda apei se pătă de sângele gros al fiarei care rămase moale şi se întoarse cu labele în sus. repezită de ape la vale. Haiticul de dholi încercă să se întoarcă, dar valurile repezi îl târa înainte, iar ghimpii albinelor care veneau din urmă îi săgeta în capete şi în urechi, în timp ce din fundul întunericului spre care se duceau, urletele lupilor Seeonee se ridicau tot mai ameninţătoare, răscolind liniştea pustietăţilor din junglă. Mowgli se dădu din nou la fund şi iarăşi pieri de pe luciul apei unul dintre dholi, ca pe urmă să apară cu labele în sus dus în voia apei: şi iarăşi se ridică glasul de ponos al celor care păzeau haiticul din urmă. Unii urlau furioşi strigând comandantului să iasă la ţărm, alţii cereau să se întoarcă fără întârziere la Dekkan, iar cei mai îndrăzneţi îl ameninţau pe Mow- gli cu moartea, de cum va apărea la lumină.

— Ajung la luptă învrăjbiţi, zise Kaa, asta înseamnă că haiticul începe să slăbească. Ce a mai rămas de făcut, e pentru fraţii tăi care aşteaptă la cotitura fluviului. Poporul albinelor se întoarce în culcuşuri. Ne-a petrecut destul. Acum mă întorc şi eu, căci nu fac niciodată cârdăşie cu lupul. Noroc la vânat, frăţioare, şi nu uita că dholul se repede la pântece, nu la gât.

Pe mal, se arătă, venind în goană, un lup în trei picioare care sărea ca ieşit din minţi şi se tăvălea prm iarbă, zbârlindu-şi spinarea şi ndicându-se pe labele dinapoi, ca şi când s-ar fi jucat în faţa culcuşului cu puii. Era Wontolla, pribeagul, care nici nu lătra, nici nu urla, ci continua să alerge jucându-se pe ţărm alături de dholii care se luptau cu valurile. Haiticul era ostenit de lungul înotat şi blănurile de pe ei îi trăgeau la fund, iar cozile stufoase veneau pe urma

lor ca nişte bucăţi de lemne grele; erau frânţi de trudă încât nu mai lătrară ci priveau tăcuţi la cei doi ochi de jeratic care îi urmăreau de pe ţărm.

— Proastă vânătoare cea de azi, exclamă unul dintre dholi.

— Din contră, e vânătoare bogată, răspunse Mowgli care răsări alături de el şi-i înfipse cuţitul între umeri, ferindu-se să nu fie apucat de cangea dholului în agonie

— Tu eşti acolo, piciule? se auzi glasul lui Wontolla clocotind pe deasupra apelor tulburi.

— Întreabă-i pe cei morţi, străine, sau nu ai văzut cum îi cară valurile? răspunse Mowgli. I-am făcut să muşte ţărâna şi i-am batjocorit în toate chipurile pe lumina zilei: cel care duce haiticul nu mai are nici coadă, dar au mai rămas câţiva şi pentru tine. Ce zici, să-i cobor mai la vale?

— Mai am vreme să aştept, căci noaptea abia a început, răspunse Wontolla.

Urletul lupilor din haiticul Seeonee se auzea tot mai desluşit. “Pentru haitic, pentru întregul haitic!”, acesta fusese cuvântul de ordine când Mowgli plecase. La o cotitură de apă, valurile ridicară dholii pe prundurile unde era vadul chiar în faţa culcuşurilor Seeonee. Când văzură unde sunt, îşi dădură seama de greşeala pe care o făcuseră, dar era prea târziu. Trebuiau să se oprească cel puţin jumătate de milă mai la deal, ca să atace pe ţărm. Pe marginea apei se vedeau ochii fiarelor Seeonee arzând ca un şirag de opaiţe şi tăcerea din junglă nu era tulburată de nici un sunet, doar phealul răscolea neîntrerupt zările, de la apusul soarelui încoace. Îţi făcea impresia că Wontolla vrea să-i ademenească spre ţărm. În clipa aceasta cel fără coadă răcni:

— Daţi iureş şi loviţi-i din coastă!

Apa fluviului începu să clipocească pe prunduri şi valurile înspumate băteau ţărmul de credeai că pe mijlocul apei trece un vapor uriaş. Mowgli se repezi şi el pe urma dholilor care urcau ţărmul în goană.

Pe urmă începu încăierarea pe viaţă şi pe moarte.

Grupuri duse de furia sângeroasă a încăierării se tăvăleau pe jos, prin nisipul malurilor joase, prin hăţişuri, prin iarba necălcată şi se prăvăleau împiedicându-se de rădăcinile copacilor, căci, chiar aşa seceraţi cum veniseră, de fiecare lup ce primea atacul, cădeau cel puţin câte doi câini voinici. În faţa lor însă, aşteptau nu numai lupi care trecuseră prin numeroase furtuni ale luptelor şi veniseră să apere.cinstea haiticului. dar alături de ei erau lupoaicele care îşi apărau puii şi cinstea culcuşurilor şi aşteptau cu gurile căscate, cu cangea colţilor scăpărând prin întuneric, gata să rupă, ici colo cu câte un pui tânăr care nu-şi schimbase încă părul, dar era gata de luptă şi frământa pământul sub picioare de nerăbdare. Lupul se ştie că se repede la gât sau sfâşie sub coastă, aşa că în clipa când dholii se repeziră din apă, trebuiră să ridice boturile în sus, şi rămaseră cu pieptul descoperit. De cum ajunseră însă pe ţărm, ei, care se repezeau la pântece, păreau mai tari. Cuţitul lui Mowgli însă secera şi pe uscat ca şi sub apă, fără să ostenească. Cenuşiul i se aşează între genunchi şi-i apăra pântecele, în timp ce din spate şi flancuri era păzit de ceilalţi, care îl apărau de dholii ce săreau asupra lui şi căutau să-l dea grămadă. În timp ce cuţitul lui pătrundea adânc în trupul lor. Încolo era o învălmăşeală de neînchipuit pe tot ţărmul, de nu mai puteai alege nimic din încăierarea care se mişca mereu, când la deal, când la vale, sau se întorcea pe loc ca un vârtej de moară. Colo se vedea un muşuroi de trupuri încăierate, care clipocea ca o dulbină şi din când în când arunca de dedesubt câţiva câini sfâşiaţi care se căzneau să intre din nou în învălmăşeală; dincolo vedeai câte un lup care alerga gâfâind cu câte doi sau trei dholi jn spinare, pe care îi ducea tot mai departe de grosul bătăliei, dar pe măsură ce se depărta se vedea că va fi răpus sub greutatea lor. În altă parte vedeai câte un pui de lup ridicat pe spinările celor care se înghesuiau şi care l-ar fi putut sfâşia de la primul atac, în timp ce lupoaica se repezea spre el să-l ocrotească, sfâşiind tot ce-i ieşea în cale. Mai la o parte vedeai câte un lup şi un dhol învârtindu-se roată, pândind

cu dinţii ca nişte pumnale şi gata să se repeadă fiecare la gâtul celuilalt, până când venea învălmăşeala şi-i mătura ca pe o nimica, împărţindu-i în două şi azvârlindu-i în mijlocul celor încăieraţi. care nici nu-i mai băga în seamă. Într-un rând, Mowgli se întâlni cu Akela care încleştase fălcile ei ştirbite pe spinarea unui dgol şi-l ducea de-a târâşul, ducând după el pe fiecare flanc câte un câine care îl încolţise. Mai încolo îl văzu şi pe Phao, care luase un dhol de gât şi-l târa după el spre puii de lup care trebuiau să-i facă de petrecanie. Grosul haiticului însă lupta cu furie oarbă în întunericul nopţii, şi în jurul lui Mowgli nu se auzeau decât scâncete, un hăpăit scurt sau un geamăt în încleştarea de moarte, dar toate aceste zgomote se stingeau imediat ca o părere. Pe măsură ce cobora noaptea, învălmăşeala era tot mai înfierbântată. Dholii, osteniţi, nu mai îndrăzneau să se repeadă la lupii voinici, dar nu îndrăzneau nici să o rupă la fugă. Mowgli presimţea că sfârşitul se apropie, de aceea se mulţumea să scoată cât mai mulţi din luptă. Puii de lup începeau să devină mai îndrăzneţi, aşa că acum mai aveai timp şi să răsufli sau să arunci unui prieten o vorbă de îmbărbătare, căci era de ajuns ca dholul să vadă lucindtăişul cuţitului prin noapte ca să se dea la o parte.

— A ajuns cuţitul la os, chihoti Cenuşiul care sângera din nenumărate răni.

— Vom zdrobi şi oasele în cazul acesta, răspunse Mowgli. *Eowawa.* chiui el, acesta este poporul din junglă.

Cuţitul lui se înfipse în coastele unui dhol, care alerga în spinare cu un lup care îl încolţise.

— Acesta este al meu, murmură lupul printre dinţi şi nările îi tremurară. Lasă-l pe seama mea.

— Nu te-ai săturat încă, străine? întrebă Mowgli.

Wontolla plătise scump această răzbunare, dar apucase strâns . cu colţii, aşa că dholul nu se mai putea acum întoarce ca să-l ajungă.

— Pe taurul cu care am fost răscumpărat, scrâşni Mowgli, mi se pare că este chiar cel căruia i-am retezat coada. (Dholul lovit de Wontolla era chiar roşcatul care

mergea în fruntea haiticului.) Nu e bine să omori puii de lup şi *lahinii,* mai ales când lupul este încă în viaţă, căci, dacă nu mă înşel, lupul acesta e pe cale să te omoare acum pe tine, continuă Mowgli sarcastic, în timp ce-şi ştergea sângele care-l stropise pe obraz şi-i întuneca vederea.

Din întuneric un dhol sări în ajutorul stăpânului său, dar înainte ca dinţii lui să fi sfâşiat trupul lui Wontolla, cuţitul băiatului i se înfipse adânc în beregată, iar de ce mai rămase viu în el, avu grijă Cenuşiul.

— Aşa plăteşte poporul din junglă! strigă Mowgli.

Wontolla nu răspunse, dar fălcile lui se încleştau tot mai puternic în spinarea dholului care începu să se lase moale şi pe urmă se sfârşi cu un fior prelung, în timp ce însuşi Wontolla se lăsă în genunchi.

— Datoria sângelui e plătită, Wontolla, ridică-te acum şi cântă prohodul, zise băiatul.

— Acesta nu mai vânează de acum, interveni Cenuşiul, şi nici glasul Akelei nu se mai aude de mult.

— A zdrobit şi oasele, răcni Phao, fiul Phaonei. Au început să fugă; ucideţi-i şi stârpiţi-i până la unul, vânători ai poporului liber!

Dholii începuseră să dispară unul după altul, părăsind prundul însângerat şi intrau în râu sau urcau ţărmul la deal ori intrau în adâncul junglei. În partea unde vedeau că drumul e slobod.

— Plătiţi datoria, plătiţi datoria, strig Mowgli. Repeziţi-vă după ei şi să nu lăsaţi nici unul în viaţă, căci ne-au omorât străinul.

Cu cuţitul în mână se repezi spre vad, gata să spintece orice dhol care ar fi îndrăznit să se apropie de apă, când de sub un morman de nouă cadavre apăru capul Akelei care încerca să se ridice în două picioare, şi băiatul se lăsă în genunchi alături de el în iarba însângerată.

— Nu-ţi spuneam că aceasta va fi bătălia mea cea din urmă? gemu Akela. A fost o vânătoare minunată; dar tu, frăţioare, cum ai ieşit?

— Am omorât mulţi dintre ei. dar eu am rămas în

viaţă.

— E mai bine aşa. Eu însă mor, şi aş vrea să mă sting alături de tine, frăţioare.

Mowgli ridică pe genunchi capul însângerat al lupului şi-i petrecu braţele în jurul gâtului sfâşiat.

— Cât de mult e de când Shere Khan trăia şi tu erai un puşti gol care se tăvălea în ţărână.

— Nu dragă, nu! Eu sunt lup, căci am trăit împreună cu poporul liber din junglă, scânci Mowgli, şi nu port nici o vină că m-am născut om.

— Tu, frăţioare, eşti om, tu, pui de lup al nopţilor mele de veghe. Tu eşti om, căci dacă n-ai fi fost om, hăiticul ar fi fugit din calea dholilor. Viaţa ţi-o datorez ţie, şi azi tu ai scăpat viaţa haiticului, aşa cum odinioară te-am scăpat şi eu pe tine de la moarte. Îţi mai aduci aminte? Acum datoria este plătită; în- toarce-te la poporul tău, căci adevăr îţi vorbesc ţie, tu, lumină a ochilor mei, vânătoarea de azi e terminată. Întoarce-te la ai tăi.

— De întors nu mă yoi mai întoarce niciodată, ci voi vâna singur în junglă. Să ştii că aşa am să fac.

— După ce va trece vara, vor veni ploile, şi după ce vor trece şi ploile, va veni o nouă primăvară. Pleacă din junglă înainte să te alunge.

— Cine să mă alunge?

— Mowgli! Pe tine tot Mowgli te va alunga. Întoarce-te la ai tăi şi drumurile tale! îndreaptă-te acum spre oameni!

— Când Mowgli îl va alunga pe Mowgli din junglă, voi pleca, răspunse băiatul.

— Nu mai am nimic de spus, dragă frăţioare, dar aş vrea să vorbesc cu ai mei. Crezi că vei putea să mă ridici în picioare? Am fost şi eu odinioară în fruntea poporului liber din junglă.

Uşor şi cu foarte multă băgare de seamă Mowgli îl ndică pe Akela în picioare, spnjinindu-l cu amândouă braţele. Lupul respiră din adânc, apoi începu Prohodul pe care trebuie să-l cânte orice înaintaş când simte că i-a sosit ceasul. Glasul începea să prindă din ce în ce tot mai multă

putere şi clocotea dincolo de întunericul de pe celălalt mal al fluviului, când intonă ultima urare: “Noroc la vânat!

Pe urmă Akela scăpă din mâinile lui Mowgli şi, făcând un salt, căzu mort peste cea din urmă şi cea mai cumplită dintre victimele lui.

Mowgli se aşează alături de el şi îşi sprijini fruntea pe genunchi, fără să ştie ce se mai întâmplă alături de el, în timp ce dholii cei din urmă erau răpuşi de lahinii repeziţi pe urma lor. Încetul cu încetul chiotele luptei se stinseră în noapte şi lupii începură să se întoarcă unul câte unul, şchiopătând şi picurând de sânge, pentru a-şi număra morţii. Pe mal rămăseseră întinşi cincisprezece lupi şi o jumătate duzină de lahini. Dintre cei rămaşi în viaţă, nu era unul care să nu fi fost rănit. Mowgli nu se mişcă până în zorii zilei, când îl simţi pe Phao că-l atinge pe mână cu botul rece ca gheaţa. Băiatul se dădu la o parte şi în lumină se văzu trupul sfâşiat al Akelei.

— Noroc la vânat! strigă Phao ca şi când Akela ar fi fost încă în viaţă, apoi întorcând capul peste umărul sfâşiat, adăugă cu dispreţ: Urlaţi câinilor, căci noaptea aceasta s-a sfârşit un lup!

Dintre cei două sute de dholi sângeroşi care se lăudau că toată jungla e a lor şi că nimeni nu poate rezista iureşului lor eând pleacă la atac, nu mai rămăsese însă nici unul în viaţă ca să ducă ştire în Dekkan despre trufia lui Phao.

Cântecul lui Chil

(Acesta este cântecul pe care l-a cântat Chit în zorii zilei când stolurile de vulturi începură să se lase spre ţărm, după ce se terminase lupta cea mare. Chil e bun prieten cu toată lumea, dar sufletul lui e încremenit ca sloiul de gheaţă, căci el ştie dinainte că, la urma urmelor, toate vieţuitoarele din junglă fac parte din ospăţul la care el singur are dreptul.)

Aceştia cu toţi mi-au fost odinioară tovarăşi
Chil, de Chil s-aveţi grijă!
Că lupta e terminată, am venit semnalul să-l dau.
Chil cu crainicii lui a venit.
Din umbra copacilor semne
cu grijă-mi făceau ca să vin
La proaspăt vânat, iar eu,
din senine înălţimi, pentru ei
Cerbi ocoleam în poieni,
căci masă de ospăţ mi-au întins
Chil, de Chil s-aveţi grijă mereu!

Toţi goneau hăpăind pe a vânatului urmă, şi toţi
Chil, de Chil, s-aveţi grijă!
Cei ce din funduri de bunget vânatul speriat îl lovesc
Pentru Chil, căci sunt crainicii lui,
Cei care mirosuri aduse de vânturi adulmecă
Şi aleargă mai iute ca vântul
Pe urma cerbului scos din cotloane,
Aici îşi găsiră, la capăt de drum, cel din urmă popas.
Tovarăşi mi-au fost şi la dânşii prieteni îmi plâng
Chil, de Chil s-aveţi grijă!
La voi am venit cinstire să dau celor vrednici căzuţi.
Chil, cu a lui crainici în stol.
Căngi cu colţii în sânge scăldaţi şi trupuri sfâşiate
De-a valma căzuţi peste morţii

răpuşi de al luptelor iureş,
A l vostru din urmă popas e ospăţ
cu belşug pentru ai mei.

Goana primăverii

Omul coboară spre Om!
Chiot prelung prin junglă străbate
Cel ce frate ne-a fost până acum, străin ne va fi.
Ascultă cum clocotul răscoleşte pădurea în larg,
Dar nimeni nu vine drum să-i aţină,
nici ca să-l plângă.
În negre tufişuri, de rău e încremenită pădurea.

Omul cu om se însoţeşte,
de aceea în van îţi răsună
A plânsului jale pe calea pustie ce-acum te duce,
Tu frate ne-ai fost în ale vieţii grele încercări
Dar în drumul ce pleci noi nu te-nsoţim
şi zarea te-nghite.

La doi ani după lupta cea mare şi moartea Akelei, Mowgli putea să aibă cam şaptesprezece ani. Părea mult mai mare pentru vârsta lui, căci hrana îmbelşugată, alergătura şi lupta din junglă, precum şi bălăceala în undele reci ale izvoarelor, după fiecare vânt fierbinte sau norii de colb răscoliţi din şesuri, îi dăduseră putere şi înălţime cum nu putea să aibă un flăcăiaş de seama lui. Se obişnuise să stea atârnat ceasuri întregi, agăţat numai cu o mână de ramurile câte unui copac şi să iscodească potecile care se pierdeau în desişuri. Putea să ajungă din urmă şi să apuce de ceafa cerbul repezit în goană, sau să pună piedică şi să dea peste cap mistreţii albaştri care trăiau în mlaştinile de la miazănoapte. Poporul din junglă, care la început îl respecta pentru îndemânarea şi priceperea lui, acum începuse să se teamă şi de puterea braţelor lui. De aceea când pleca la drum după treburi, zvonul plecării lui răscolea dinainte toate potecile care rămâneau pustii şi drumul înainte era mereu slobod. Dar cu toate acestea păstra şi acum bunătatea în privire şi mânia nu-i aprindea ochii în luptele grele pe care le dădea, cum se întâmpla cu Bagheera. Numai rareori ochii lui păreau mai mari şi mai vii, când bătălia era în toi. iar pantera neagră se gândise de multe ori ce poate fi cu el.

Într-un rând. chiar îl întrebase ce înseamnă această schimbare şi Mowgli îi răspunsese mai mult în glumă:

— Când îmi scapă vânatul, mă supăr; şi mă supăr mai rău când trebuie să alerg nemâncat două zile de-a rândul. Acesta e tâlcul privirilor mele; cum de nu l-ai înţeles?

— Când gura ţi-e flămândă, ochii tăi nu spun nimic. Pentru tine vânatul, ospăţul şi bălăceala în izvoare e totuna, ca şi pentru pietrele cărora nu le pasă de vreme ploioasă sau de secetă, răspunse Bagheera.

Băiatul întoarse privirea împăienjenită de genele lungi spre panteră şi fiara îşi plecă fruntea în pământ, recunoscându-şi stăpânulErau întinşi alături în iarba de pe coasta unei coline înalte de unde se vedeau apele mlădioase ale fluviului Waingunga, iar în jurul lor şi

deasupra pluteau fâşii de neguri cu reflexe cenuşii şi verzi, târându-se în trâmbe poleite de aurul soarelui care le biciuia din urmă şi le risipea în înălţimi, vărgând cu lumini felurite pajiştea în mijlocul căreia se odihnea împreună cu Bagheera. Vremea răcoroasă era pe sfârşite, iar frunzele şi ramurile tinere ale copacilor atârnau obosite de vreme şi veştede, aşa că, de câte ori se ridica o gură de vânt, se auzeau sunete seci ca de vreascuri în lungul potecilor pierdute în desişuri. Din când în când auzeai bătaia deznădăjduită a câte unei frunze stinghere, lovind sec în ramurile pustiite de vânturile toamnei. Susurul frunzei o trezi pe Bagheera care numaidecât ridică botul să adulmece vântul, apoi se tăvăli pe spate şi începu să bată cu picioarele în aer, parcă ar fi vrut să se joace cu frunza veştedă care rotea pe deasupra ei.

— Vremea se întoarce, zise pantera, şi jungla se urneşte la drum. Se apropie vremea de noi sfatuiri în hăţişuri. Frunza pe care o duce vântul presimte ce vine. Vânturile molcome sunt ca şi mângâierile.

— Iarba e uscată, răspunse Mowgli şi smulse câteva fire din apropierea lui. N-au înflorit până acum nici Ochii Primăverii (o floare în formă de trompetă, cu cupa roşie, ca de ceară care creşte şi înfloreşte printre ierburile din poienile junglei) şi ascultă. Bagheera, crezi că se cade ca o panteră neagră să se tăvălească pe spate şi să înceapă să bată din labe, cum face pisica sălbatică.

— *Aowh,* făcu Bagheera care părea că nu auzise ce spune băiatul.

— Te întreb dacă se cade ca o panteră neagră să mârâie şi să se dea tumba, aşa cum faci tu acum. Nu uita că noi doi suntem stăpânii junglei

— De auzit te aud. piciule, şi am înţeles foarte bine, răspunse pantera şi, ridicându-se pe picioarele dinapoi, îşi scuturâ praful de pe blana care începuse să năpârlească (era tocmai vremea când îşi schimba părul). Nici vorbă că noi suntem stăpânii junglei, căci, cine ar putea să se măsoare cu puterea lui Mowgli şi cine să se asemene cu el

la înţelepciune?

Glasul tărăgănat al panterei îl făcu pe Mowgli să întoarcă privirea spre ea, ca să se convingă dacă nu cumva are de gând să-şi bată joc de el, căci ştia că multe vorbe din junglă au un înţeles când le spui într-un fel. dar aceleaşi vorbe spun altceva, când vrei să ascunzi ce gândeşti.

— Spuneam că nu încape nici un fel de îndoială că noi suntem stăpânii junglei, repetă Bagheera şi cred că n-am greşit nimic cu asta. De unde era să ştiu că piciul nu se mai odihneşte acum pe pământ. Nu cumva ţi-au crescut aripi?

Mowgli, cu coatele sprijinite pe genunchi, privea cum sporeşte lumina în văi. Undeva, în bungetul de la picioarele lor, o păsărică încerca pe o notă sfioasă cel dintâi cântec de slavă al primăverii. Nu era decât începutul unei cascade de note care trebuia să picure imediat după aceea, dar cu toate acestea Bagheera îl auzi.

— Nu-ţi spuneam eu că se apropie vreme de noi sfatuiri în hăţişuri, murmură pantera şi începu să bată din coadă.

— Am auzit şi eu. răspunse Mowgli, dar de ce îţi tremură trupul, când soarele e destul de cald deasupra noastră?

— Acesta este Ferao, grangurul verde al junglei, murmură Bagheera. El nu şi-a uitat cântecul. Trebuie să-l încerc şi eu pe al meu, să văd dacă nu l-am uitat cu totul, şi din gât începu să mârâie, scoţând sunetele răguşite, din ce în ce tot mai întărâtată.

— De ce cauţi să răcneşti, când nici un fel de vânat nu este pe aproape, întrebă Mowgli întorcându-se spre panteră.

— Frăţioare, mi se pare că eşti surd de amândouă urechile. Acesta nu este răcnetul cu care plec la vânat, ci cântecul meu pe care vreau să-l deprind, ca să-l am gata în caz de nevoie.

— L-am uitat, dar îmi voi aduce din nou aminte de el când vor începe noile sfatuiri şi tu vei pleca departe cu ai tăi, ca să mă laşi singur în mijlocul junglei, răspunse Mowgli răstit.

— La drept vorbind, răspunse Bagheera, noi, frăţioare, nu vom...

— Ba chiar aşa să faceţi, ripostă băiatul făcând o mişcare cu braţul întins. Voi goniţi de capul vostru pe urma vânatului şi pe mine care sunt stăpânul junglei mă lăsaţi singur. Cum aţi făcut rândul trecut când am coborât în câmpii ca să adun trestie de zahăr din livezile oamenilor? N-a trebuit să trimit vorbă? Nu te-am trimis pe tine să-i spui lui Hathi să vină şi să smulgă cu trompa firele de trestie de care eu aveam nevoie? Nu-ţi spusesem dinainte să vă întoarceţi într-o noapte anumită?

— Hathi n-a venit decât două nopţi mai târziu, răspunse Bagheera plecând capul în pământ, şi din iarba aceea dulce ţi-a smuls mai mulţi snopi decât ai fi avut nevoie ca să poţi mânca în nopţile lungi cât au durat ploile: dar pentru asta eu nu port nici o vină.

— N-a venit în noaptea când eu i-am trimis vorbă că aştept. A preferat să zburde mugind şi sărind în largul văii sub lumina de lună. Urma lăsată de el era largă ca cea lăsată de trei elefanţi, căci nu căuta să se ascundă pe sub copaci cum făcea înainte, ci ieşise în faţa caselor unde dormeau oamenii. L-am văzut foarte bine, cu toate acestea nu s-a grăbit să vină la mine, deşi ştia că eu sunt stăpânul junglei.

— Era vreme de noi sfătuiri şi poate nici vorba pe care i-ai tri- mis-o nu era vorba cea dreaptă, răspunse pantera cu sfială... Ascultă ce spune grangurul junglei şi te înveseleşte.

Lui Mowgli părea că-i trecuse supărarea, căci se întinsese pe spate şi, încrucişându-şi mâinile sub cap. Închise ochii.

— Nu ştiu de ce-mi fac inimă rea din cauza asta, murmură băiatul ca prin vis. Hai, Bagheera, să ne culcăm, căci sunt mâhnit şi mi-e somn. Fă-mi un căpătâi ca să mă pot odihni.

Pantera se întinse din nou şi oftă. căci în depărtări se auzea zvonul de cântec al grangurelui care îşi încerca glasul pentru noi sfătuiri, cum spune poporul din junglă.

Anotimpurile în jungla indiană se schimbă aproape pe nesimţite. S-ar părea că nu sunt decât două anotimpuri cu adevărat, cel al secetei şi cel al ploilor, dar dacă te uiţi cu băgare de seamă la zăpoarele pornite din culmi, la vânturile care ridică norii de praf şi-i poartă în trâmbe deasupra pădurii neumblate, precum şi la frunzele prăjite şi smulse de vânturile care lovesc fără încetare copacii, începi să îţi dai scama că vremea îşi urmează cursul ei obişnuit ca şi în altă parte. Dintre toate anotimpurile, primăvara este cea mai frumoasă, căci, spre deosebire de primăverile din alte părţi, aici pământul nu trebuie să îmbrace haină nouă. ţesută din ierburi şi flori, ci vânturile aromite gonesc prin ponoare şi câmpuri cârmind pe poteci sub streaşini de pădure, ca să smulgă în drumul lor toată fruitza pe care iarna blândă n-a veştejit-o şi nici n-a luat-o. şi pe urmă pământul să se simtă din nou întinerit şi plin de vigoarea mustului nou care dă viaţă. Sosirea primăverii are un farmec ce nu se poate compara cu nimic ce ar putea fi pus alături de primăvara care se naşte în junglă.

Vine câte o zi când totul în jurul tău ţi se pare ostenit şi prin aer plutesc miresmele grele, dospite şi fară puteri de viaţă. Nimeni nu poate să-şi dea seama de ce se întâmplă, dar şi fară de vorbe e uşor de înţeles: pe urmă. ziua următoare, totul e înviorat în jurul tău şi proaspăt, aerul e aromat de noi miresme şi poporul din junglă se simte înfiorat de noua putere ce pluteşte în aer, iar părul începe să-i cadă şi se schimbă în câteva zile în altul mai lucios decât era cel dinainte. Din când în când vine câte o bure-ală de ploaie, şi toţi copacii şi tufele din hăţişuri învie deodată cu buruienile care se îndreaptă cu noi puteri, încordate de seva repezită prin rădăcini din pământ, spre ramuri şi frunze, pe urmă. zile întregi, parcă nu mai auzi decât zvonul abia simţit al vieţii celei noi care se cere în lumină. Acesta este Cântecul Primăverii pe care nu-l produce nici zumzetul albinelor, nici cascadele apelor, nici vânturile care leagănă vârfurile copacilor, ci este însăşi puterea de nouă viaţă a toată fiinţa care începe să

răzbească spre lumină şi soare.

Până acum Mowgli se bucurase întotdeauna de schimbarea anotimpurilor. El era cel dintâi care descoperea ochiul primăverii ieşit în lumină dintre ierburile uscate şi rămânea cu privirile pierdute pe urma norilor călători ai primăverii care goneau în fundul zării, ca puhoiul de ape limpezite, lăsând în urma lor amintiri pe care nimeni din viaţa desfăşurată în junglă nu poate să le şteargă. Glasul lui se auzea în toate părţile prin poienile pline de rouă şi luminate de stele. Îngânându-se cu glasul brotăceilor ieşiţi la maluri, sau chicotind ca ciuful care se trezeşte noaptea şi rătăceşte pe sub bolta de frunze. Ca şi tot poporul său din junglă, acesta era anotimpul când Mowgli pleca de preferinţă la drum. numai de plăcerea să audă făşâindu-i la urechi acrul cald şi aromat al primăverii, şi de seara până în zori făcea drum de multe ori între treizeci, patruzeci sau cincizeci de mile. Într-un suflet Când se întorcea de unde plecase, îl vedeai venind râzând, vesel şi încununat de fiori stranii, aduse din mari depărtări. Cei patru tovarăşi nu-l însoţeau în aceste drumuri niciodată, ci se întorceau la haiticul Seeonee şi cântau Cântecul Nopţii cu el împreună Vieţuitoarele junglei sunt foarte vioaie de cum simt că se apropie primăvara şi Mowgli le auzea şuierând, mârâind şi urlând fiecare pe limba lui. Glasurile lor însă sunt cu totul deosebite de glasul pe care îl au în restul anului, şi tocmai din cauza aceasta. În junglă, primăvara e numită Vreme de Noi Sfătuiri.

În primăvara aceasta însă, Mowgli, aşa cum spusese Bagheerei, simţea că ceva s-a schimbat în dânsul. Chiar din prima zi când văzu că lujerele trestiei de bambus încep să prindă pete cafenii, aştepta cu nerăbdare dimineaţa când miresmele din jurul lui se vor schimba. Dar când sosi dimineaţa cu pricina şi îl auzi pe Mor, păunul de munte cu penele pătate de bronz, de purpură şi aur. cântându-i imnul de slavă în fundul pădurii pline de ceaţă, iar el se pregătea să ducă imnul mai departe în văi, simţi că vorbele îi mor în gât şi o tristeţe inexplicabilă îl înfioară din creştet până la

tălpi, chinuindu-l cu o durere atât de tăioasă, încât se plecă să vadă dacă nu cumva a călcat în vreun ghimpe care i-a rămas în talpă. Mor cânta miresmele noi aduse de vânturi şi toate zburătoarele cântau în cor după el, ducând zvonul primăverii departe, prin junglă, până la stâncile de pe marginea fluviului Waingunga, de unde se auzea mugetul răguşit al Bagheerei. un muget care semăna cu ceva între ţipătul vulturului şi nechezatul cailor. În ramuri se porni un scâncet prelung şi Bandar-log făcea să se cutremure tulpinile din creştet până în rădăcini deasupra lui Mowgli, care îşi simţea pieptul încărcat de chemarea păunului şi pentru care se căznea să dea răspunsul ce-l simţea fără cuvânt clocotind în el.

Privi în sus, dar nu văzu nimic decât poporul din Bandar-log sărind printre crăcile arborilor şi. mai sus, păunul care îşi des- făşurase coada în toată strălucirea şi trecea în sus spre creste.

— Miresmele s-au schimbat, strigă păunul. Noroc la vânat, frăţioare! Ce-ai făcut cu răspunsul la cântecul meu?

— Noroc la vânat, frăţioare! ţipă vulturul care făcea tumbe în zbor alături de femeia lui, şi se lăsă atât de aproape de el. Încât o fulguire de pene îi trecu prin faţa obrazului

Veni apoi o ploaie repede de primăvară — ploaia elefanţilor cum i se zicea în junglă — care trecu pe deasupra lor înmuind frunzele noi care rămaseră grele de apă, şi dispăru în fundul zării înecate de fulgere, apoi tunetul se pierdu departe şi. În locul lui. pe cer, se arătă curcubeul. Freamătul junglei se potoli, dar după câteva clipe glasurile nenumărate se porniră din nou, răsunând din toate părţile, afară de glasul lui Mowgli.

— Ce o fi cu mine, se întreba Mowgli. căci n-am mâncat nimic veninos şi apa pe care am băut-o era curată. Nici gâtul nu-mi arde şi nu mă înec ca atunci când am muşcat din rădăcina cu pete roşii despre care Oo, broasca ţestoasă, îmi spusese că ar fi bună de mâncat. Cu toate acestea mi-e inima grea şi am dat răspunsuri nu tocmai

potrivite Bagheerei, precum şi poporului din junglă şi prietenilor mei. Tot aşa acum, mă ia când cu răcori, când cu călduri, cu toate că nu-mi este nici cald, nici frig, şi sunt nemulţumit fară să ştiu de ce. A sosit vremea să fac un salt de primăvară. Noaptea aceasta voi da o goană până la smârcurile din partea de miazănoapte a junglei şi înapoi. Am vânat prea multă vreme fară să duc nici o grijă. Cei patru vor veni cu mine. căci de nemişcare au începui să se îngraşe de se târăsc ca nişte viermi.

Dădu un chiot, dar nici unul dintre cei patru nu-i răspunse, căci erau atât de departe încât glasul lui nu putea ajunge până la ei, şi toţi patru intonau Imnul Primăverii — Cântecul Lumi şi al Sambhurului — împreună cu haiticul lupilor, căci se ştie că, de cum se face primăvară, poporul din junglă nu face nici o deosebire dacă e zi sau vreme de noapte. Dădu chiotul strident care se obişnuia pentru adunarea în junglă, dar nu-i răspunse decât un mieunat batjocoritor al pisicii sălbatice din junglă, care sărea printre ramuri în căutarea cuiburilor de păsărele care cloceau din vreme. Văzând că nimeni nu-i răspunde, se simţi apucat de furie şi era gata să tragă cuţitul. Pe urmă se îndreptă foarte mândru, cu loate că nu era nimeni pe aproape ca să-l poată vedea, şi începu să coboare coasta colinei, cu fruntea în sus şi cu sprâncenele încruntate. Nimeni însă dintre poporul din junglă nu se întoarse spre el să-l întrebe încotro se duce, căci toţi erau ocupaţi cu alte treburi

— Da, murmură Mowgli, cu toate că ştia dinainte că nu are dreptate — , când vine dholul din Dekkan sau când Floarea Roşie începe să joace între trestiile de bambus, toată jungla vine scâncind la Mowgli, şi-i dă tot felul de nume de elefanţi. Acum însă, a fost de ajuns ca să se arate ochiul primăverii şi Mor să-şi întindă labele jumulite de pene în timp ce se învârteşte în dansul primăverii, pentru ca jungla să-şi piardă mintea ca un Tabaqui Pe taurul cu care am fost răscumpărat! Cine sunt eu? Stăpânul în junglă sau cine altul? Umblaţi liniştiţi! Ce căutaţi pe aici?

Doi lupi tineri din haitic coborau pe poteca muntelui în

goană, căutând un loc mai deschis pentru a se lua la harţă. (Vă aduceţi aminte că legea junglei îi opreşte pe lupi să se încaiere între ei. atunci când haiticul îi poate vedea.) Coama li se zbârlise ca pena de sârmă şi amândoi lătrau întărâtaţi căutând să prindă momentul cel mai prielnic pentru ca să se poală repezi unul în gâtul celuilalt. Mowgli se repezi înainte şi apucă de gât cu amândouă mâinile pe cei doi lupi, cu gândul să-i trântească la pământ, aşa cum făcuse înainte de multe ori, fie în glumă, fie când ieşeau la vânat. Până acum însă. nu se amestecase niciodată în luptele care se dădeau primăvara. Cei doi se repeziră unul la altul, fără să ţină seama de el şi fără să mai spună o vorbă, se încleştară între ei, dându-l grămadă.

Mowgli nici nu atinse bine pământul şi sări din nou în picioare, cu cuţitul deasupra capului, şi în clipa aceea ar fi fost gata să-i omoare pe amândoi lupii, numai pentru motivul că se încăieraseră atunci când el voia să-i împace, cu toate că legea din junglă lasă slobozi lupii să se bată între ei când au buna plăcere. Începu să se învârtească în jurul lor, cu umerii ndicaţi şi cu cuţitul deasupra capului, gata să-i lovească, de cum va trece cel dintâi iureş al încăierării; dar în timp ce aştepta, simţi cum puterea i se scurge din trup, şi braţul îi căzu moale, pe urmă băgă cuţitul în teacă

— Fără îndoială am luat venin, oflă Mowgli intr-un târziu, căci de când am risipit adunarea soborului cu Floarea cea Roşie şi l-am omorât pe Shere Khan. nimeni în haitic nu a îndrăznit să mă înfrunte. Aceştia doi. cu toate acestea, nu sunt decât lupi de a doua mână. pui care acum ies la vânat. M-au lăsat puterile şi foarte curând va trebui să mor. O, Mowgli, de ce nu i-ai omorât pe amândoi fără să mai stai pe gânduri?

Lupta continuă până în clipa când unul dintre cei doi lupi o nipse la fugă şi el rămase singur, aşezat pe pământul răscolit cu iarba însângerată, şi uitându-se când la cuţit şi la picioarele lui. când la braţele împreunâte pe genunchi, simţi că o amărăciune necunoscută înainte îi copleşeşte tot

trupul, ea-apa care îneacă un buştean luat de valuri.

În seara aceea, vână din vreme şi mâncă puţin, căci voia să fie gala pentru alergarea de noapte pe care o plănuia. Mâncase numai singur, din cauză că tot poporul din junglă era plecat departe la Sărbătoarea Primăverii sau la încăierările obişnuite. Era una dintre cele mai frumoase nopţi albe din câte se cunosc în junglă. Din zori până se făcuse noapte, toate tufele împrejur păreau că au crescut cât altă dată cresc într-o lună. O ramură care abia ieri îţi scutura frunzele veştede, azi era plină de seva care începu să curgă şiroi, când Mowgli o rupse între degete. Muşchiul se înălţase şi se încolăcea în jurul gleznelor lui, cald ca o mângâiere, iarba încă nu era ţepoasă şi toată firea din junglă vibra adânc şi abia simţit, ca o coardă de harpă atinsă de razele lunii. Luna plină a noilor sfatuiri poleia granitul stâncilor şi o- glmda apelor din iezer, strecurându-şi lumina printre cujbele lianelor încolăcite pe trupurile copacilor şi printre milioanele de frunze care se înfiorau prin noapte. Uitându-şi de amărăciunea lui, Mowgli începu să cânte, vrăjit de ce vedea împrejur, şi o luă la drum. Drumul pe care-l făcea semăna mai mult cu zborul unei păsări uriaşe, căci la plecare îşi alesese priporul care cobora prin inima junglei de-a dreptul spre smârcurile din miazănoapte, şi drumul acesta afânat făcea ca paşii lui să nu se audă în timpul alergării. Un om crescut printre oameni ar fi umblat cu greu, căutându-şi dmmul prin lumina tremurată de lună şi s-ar fi împiedicat la fiecare pas. Mowgli însă, era obişnuit de ani de zile cu astfel de drumuri şi se ducea înainte de credeai că este un fulg purtat de vânt. Când se întâmpla să calce pe o piatră sau pe câte o rădăcină putredă care se răsucea sub picioarele lui, nu se oprea în loc şi nici nu încetinea pasul, ci mergea înainte fară nici un gând şi fără opintire. Dacă se întâmpla însă ca drumul pe jos să-i fie greu, întindea braţele ca o maimuţă după cea dintâi liană care îi.ieşea în cale, şi-şi făcea vânt între ramurile care se legănau deasupra lui: continuându-şi drumul din copac în copac, până când la urmă îşi dădea drumul din nou, ca pe

frânghie şi ajungea la pământ. Întâlnea scorburi de stânci din adâncul cărora respiraţia fierbinte a tăcerii din umbră mocnea pe ascuns, şi în jurul lui luceau stânci umede de rouă. În apropierea cărora respiraţia devenea silită din cauza parfumului florilor de noapte şi a mugurilor de liane: trecea prin ganguri de umbră în fundul cărora lumina de lună dormea încremenită, aştemând forme umede unde plantele fragile i se încolăceau, ca braţe nevăzute, în jurul mijlocului său peste vârfuri de coline cu cotloane de stânci măcinate, dintre care zbugheau puii de vulpe speriaţi. Din când în când auzea guiţatul câte unui mistreţ care grohotea ascuţindu-şi colţii de rădăcinile câte unui copac şi nu mult după aceea se întâlnea faţă în faţă cu fiara cenuşie care râma la rădăcina copacului sau îl despuia de scoarţă, în timp ce din râtul enorm îi picura spumă în ţărână şi ochii îi ardeau ca două opaiţe. Câteodată facea un înconjur, căci prin apropiere se auzea şuierând respiraţia sambhurilor şi ţăcănit de coame. În timp ce goneau cu capetele în pământ şi trupul stropit de sângele care părea negru în lumina de lună. Altă dată auzea crocodilul Jacala mugind ca un taur sau se întâmpla să calce tocmai într-un cuibar de şerpi veninoşi, dar înainte să-l fi putut ajunge colţii lor, el era departe şi se pierdea în fundul junglei, până ce colacul mişcător se aduna la loc aşa cum fusese în clipa când călcase în el.

În timp ce alerga prin noapte, chiuia câteodată sau cânta încetişor şi se simţea mai fericit decât orice vieţuitoare din junglă în această noapte; pe urmă miresmele apropiate ale smârcurilor îi aduceau aminte că se apropie de mlaştini, dincolo de care drumul lui nu-l dusese niciodată până acum la vânat.

Chiar aici un om de toate zilele ar fi intrat la primii paşi până în gât în mocirlă, dar Mowgli parcă ar fi avut ochi la picioare şi acestea îl săltau din mărăcine în mărăcine, din muşuroi plutitor în alt muşuroi plutitor, fără să se mai uite în jos, ca să se orienteze. Se îndreptă spre mijlocul mlaştinii, stârnind raţele sălbatice în jurul lui şi se aşeză pe o

buturugă care ieşea din apa acoperită de umbre. Toată mlaştina se trezise împrejurul lui, căci primăvara zburătoarele au somnul uşor şi cât e noaptea de lungă neamul înaripatelor seceră văzduhul, mergând şi venind spre culcuşuri. Nici una dintre ele însă nu îl luă în seamă pe Mowgli, care stătea aşezat între trestiile înalte şi îşi îngâna cântecul fără cuvinte, examinându-şi tălpile picioarelor ca să vadă dacă nu cumva a rămas vreun mărăcine înfipt în ele. În mijlocul mlaştinii i se păru că toată amătăciunea care îl chinuise până acum rămăsese departe în junglă şi tocmai începuse să cânte în gura mare, când se simţi din nou copleşit de o tristeţe mult mai cumplită decât înainte. De această dată Mowgli se înspăimântă:

— A venit după mine, murmură el îngrozit, şi m-a ajuns din urmă. Apoi se uită peste umăr, să vadă dacă nu este cineva în apropiere de el, dar cel despre care spunea că l-a ajuns din urmă nu se vedea nicăieri.

— Nu e nimeni alături de mine, zise el.

Zvonurile nopţii continuară ca şi mai înainte în laigul mlaştinilor, dar nici păsări, nici fiare nu se opriră de vorbă cu el, şi cu fiecare clipă singurătatea din jurul lui creştea tot mai ameninţătoare.

— Fără îndoială am fost înveninat, îşi zise el îngrozit. Am fost înveninat fără să ştiu şi simt cum puterea fuge din mine. Am început să simt Frica deşi nu eram eu cel care simţise Frica, când se încăieraseră cei doi lupi. Akela sau Phao i-ar fi despărţit, lui Mowgli însă i-a fost frică. Asta este un semn că am fost înveninat... Dar ce le pasă celor din junglă! Ei cântă şi zburdă şi se bat în lumina de lună, iar eu voi muri aici, măcinat de veninul care scurmă în mine. Se simţi atât de înduioşat încât era gata să plângă.

— Mă vor găsi întins în mijlocul apelor negre, continuă el, vorbind singur prin noapte, sau va fi mai bine să mă întorc în junglă şi să mor întins pe Stânca Soborului, iar Bagheera care mi-e dragă — dacă n-o fi coborât în văi —, poate va veghea asupra trupului meu mort, ca să nu fie sfâşiat de Chil, cum a fost sfâşiat Akela.

O lacrimă caldă îi scăpă dintre pleoape şi-i căzu pe genunchii goi. Se simţi mişcat văzându-se atât de copleşit de nenorocire, dacă se mai poate admite şi un astfel de sentiment în clipe de tristeţe profundă. “Chil, care l-a sfâşiat pe Akela în noaptea când eu am scăpat haiticul de atacul câinilor roşii”, murmură el.

Stătu câteva clipe liniştit, gândindu-se la ultimele cuvinte pe care i le spusese Akela, de care, poate, vă mai aduceţi aminte, apoi murmură gânditor:

— Akela mi-a spus o mulţime de lucruri fără rost, dar când eşti pe moarte, se întâmplă să spui şi vorbe de acestea, căci mintea nu mai este la locul ei între altele spunea... Cu toate acestea eu fac parte din junglă...

În emoţia lui. ultimele cuvinte le strigă în gura marc. aducându-şi aminte de lupta pe care o dăduse pe prundurile fluviului Waingunga, şi din mijlocul stuhului o vacă sălbatică se ridică în genunchi şi mugi.

— Muuh!

— Muuuh! răspunse bizonul (şi Mowgli îl auzi întorcându-se pe cealaltă parte în băltoacă). Acesta nu e om, e lupul cel fără blană din haiticul Seeonee. În nopţi cum e aceasta, are obiceiul să vină şi prin partea noastră.

— Muuuh! răspunse vaca şi începu din nou să pască iarba grasă din faţa ei, credeam că e om.

— Ţi-am spus că nu e. Ascultă, Mowgli, se apropie primejdie, mugi taurul.

— Ascultă Mowgli, s-apropie primejdie, repetă băiatul mugetul taurului în bătaie de joc. Asta este tot la ce se gândeşte Mysa. Dar la Mowgli, care e treaz şi aleargă toată noaptea prin junglă, care dintre voi se gândeşte?

— Cum clocoteşte mugetul lui! se miră vaca.

— Aşa mugesc cei care calcă iarba în picioare, şi o smulg, dar nu ştiu cum să o mănânce, o lămuri Mysa dispreţuitor.

— Înainte de ploile care au trecut, murmură Mowgli, pentru o vorbă mult mai puţin îndrăzneaţă decât asta, l-aş fi scos pe Mysa din baltă şi aş fi înconjurat călare pe el toată

mlaştina, ducându-l de căpăstru.

Întinse braţul după o trestie care se legăna din vânt, dar braţul îi căzu moale în lungul trupului, şi oftă. Mysanu-l auzi ce spune, ci se uită la el, rumegând tihnit, şi iarba pe care o păştea vaca alături se auzea pârâind fragedă în timp ce o tundea cu dinţii.

— Nu vreau să mor aici, zise Mowgli supărat, alături de Mysa care este de acelaşi sânge cu Jacala şi cu mistreţul care şi-ar bate joc de mine. Mă duc până dincolo de mlaştini să văd ce mai este Nu mi s-a întâmplat să fac primăvara un astfel de drum în care să simt frig şi căldură dintr-o dată. Haide băiete! Nu se putu opri să nu se furişeze printre trestii până aproape de Mysa şi să-l ciupească uşor cu v ârful cuţitului. Uriaşul bour sări din fundul băltoacei ca o bombă când explodează, în timp ce Mowgli râdea din toată inima şi se aşează jos ca să se liniştească.

— De aici înainte vei putea spune şi tu că lupul cel fără păr din haiticul Seeonee te-a scos din cotlon, strigă el.

— Tu, un lup? mugi taurul bătând din picioare şi ridicând valuri din noroiul mlaştinei. Toată jungla ştie că tu ai fost păstor care păzea turmele, un fel de pricolici cum sunt oamenii care chiuie dincolo. În partea unde sunt semănăturile. Tu nu faci parte din junglă. Care dintre vânători ar fi făcut ce ai făcut tu chiar acum, să se târască printre trestii ca un şarpe şi să se strecoare printre lipitori, ca să-mi dea, cum dă şacalul, o lovitură pe la spate şi să mă facă de ruşine în faţa soţiei mele? Hai să ieşim la mal, ca să-ţi arăt... Mysa începu să spumege de furie căci el făcea parte dintre vietăţile cele mai iuţi la mânie din junglă.

Mowgli îl ascultă cum îşi revarsă supărarea, fară să clipească din ochi şi când crezu că s-a mai liniştit, ca să-l poată auzi, întrebă:

— Ce neam de oameni trăieşte în regiunea mlaştinilor Mysa, căci partea aceasta din junglă nu o cunosc.

— Du-te spre miazănoapte, mugi bizonul furios, căci Mowgli îl înţepase cu cuţitul destul de adânc. Te-ai purtat cum nu se poate purta decât un văcar în pielea goală. Du-te

în satul de la capătul mlaştinilor şi le povesteşte ce fel de ispravă ai făcut.

— Ascultă Mysa, oamenilor nu le plac poveştile aduse din junglă, şi o zgârietură mai mult sau mai puţin pe pielea ta nu face ca să aduni lumea în jurul tău. Mă voi duce însă, ca să văd satul. Da, mă voi duce, şi acum linişteşte-te, căci stăpânul junglei nu va veni în fiecare noapte la tine să te păzească.

Ieşi pe pământul afânat din marginea smârcului, ştiind dinainte că în partea aceasta unde la fiecare pas picioarele îţi intrau în pământ, Mysa nu va veni să-l gonească din urmă, şi în timp ce fugea, îi veni să râdă, aducându-şi aminte de supărarea bizonului pe care îl întărâtase.

— Nu s-a scurs încă toată puterea din mine, îşi zise el, se vede că veninul n-a ajuns până la os. A răsărit o stea de cealaltă parte în fundul zării, şi tăcând mâinile pâlnie în faţa ochilor, se uită la ea cu toată atenţia.

— Pe taurul cu care am fost răscumpărat, e Floarea Roşie... floarea alături de care am stat demult... Înainte să fi intrat în haiticul Seeonee. Acum am văzut-o şi aici mă opresc astă-seară Mlaştina se termina la marginea unui platou imens, în largul căruia sclipea o lumină. Mowgli nu se mai ocupase de multă vreme de oameni şi de faptele lor, în noaptea aceasta însă sclipirea luminii de la Floarea Roşie parcă l-ar fi atras anume spre ea.

— Mă duc să văd. zise el, poate s-au mai schimbat oamenii de când nu i-am mai văzut.

Uitase că nu mai este în propria lui junglă, unde putea să facă tot ce-l trăgea inima. Începu să gonească înainte prin iarba groasă şi plină de rouă, până ajunse în faţa colibei în care ardea lumina. Trei sau patru câini care erau pe aproape începură să hăpăie, de cum ajunse în marginea satului.

— Eh, îşi zise Mowgli întinzându-se în iarbă, după ce dădu drumul unui urlet ca de lup şi potăile se liniştiră, ce va fi, să fie. Ce mai ai tu Mowgli de căutat între aşezările oamenilor, şi îşi trecu mâna peste gură pipăind locul unde

fusese lovit cu piatra mai acum câţiva ani, când o altă aşezare de oameni îl alungaseră dintre ei.

În pragul colibei apăru o femeie şi încercă să străpungă întunericul cu privirea. Un copilaş se auzi scâncind în urma ei şi femeia întoarse capul spre el:

— Linişteşte-te, dragul meu, şi dormi. Câinii au simţit că şacalul este aproape, dormi căci în curând se vor ivi zorile.

În iarba umedă. Mowgli începu să tremure ca scuturat de friguri. Glasul femeii i se părea cunoscut, dar ca să fie mai sigur, o strigă încet pe nume, şi rămase foarte mirat cu câtă uşurinţă pronunţa vorba oamenilor.

— Messua! O, Messua!

— Cine mă strigă? întrebă femeia cu glasul tremurat.

— Ai uitat? întrebă Mowgli şi îşi simţi gâtul uscat ca o iască.

— Dacă eşti tu, atunci spune-mi ce nume ţi-am dat. Haide, repede. Femeia, cu mâinile încrucişate pe piept, se retrăsese în colibă şi lăsase uşa întredeschisă.

— *Nathoo! Howe, Nathoo!* chiui Mowgli, căci după cum vă aduceţi aminte, acesta era numele pe care i-l dăduse Messua în ziua când'intrase pentru prima dată în satul lor.

— Apropie-te fiul meu, răspunse femeia şi Mowgli apăru în lumină privind cu ochii limpezi pe Messua, femeia care se purtase atât de bine cu el şi pe care el o scăpase odinioară de furia oamenilor. Femeia îmbătrânise şi părul îi era cărunt, dar avea aceiaşi ochi limpezi şi glasul nu i se schimbase. Ca orice femeie, ea se aştepta să-l revadă pe Mowgli tot aşa, băiat, cum era în ziua când se despărţiseră, de aceea se uita mirată la el, măsurându-l cu privirea de la piept în creştetul capului care ajungea la pragul de sus al intrării.

— Fiul meu, murmură femeia şi căzu la picioarele lui. Dar acesta nu mai este fiul meu, ci un zeu al pădurilor! *Ahai!*

Cum stătea în picioare în lumina tremurată a opaiţului, voinic şi frumos, cu părul coborât pe umeri şi cu fruntea

încununată de sulfină, putea fi luat foarte uşor drept o zeitate păgână din legendele junglei. Copilul care dormea în leagănul lui se trezi speriat şi începu să ţipe. Femeia se întoarse la el ca să-l liniştească, iar Mowgli rămase în picioare şi privirile îi fugiră în largul colibei unde vedea ulcioarele şi oalele, râşniţa pentru măcinat grăunţe şi toate celelalte scule ale gospodăriei oamenilor, de care îşi aducea aminte atât de limpede.

— Ce vrei să mănânci şi să bei? întrebă Messua în şoaptă. Tot ce vezi aici este al tău, căci tu ne-ai scăpat viaţa. Dar spune-mi adevărat, eşti tu, cel căruia îi ziceam Nathoo sau eşti un zeu din junglă?

— Eu sunt Nathoo, răspunse Mowgli, şi m-am depărtat foarte mult de pământurile în care trăiesc eu: dar am văzut aici o lumină şi m-am apropiat să văd ce este. Nu ştiam că te voi găsi prin partea aceasta.

— După ce am ajuns la Khanhiwara, începu femeia sfioasă, englezii ar fi vrut să ne dea cu dragă inimă ajutor contra oamenilor care aveau de gând să ne ardă de vii. Îţi mai aduci aminte?

— N-am uitat până acum!

— Când ajutoarele trimise de legiuitorii englezi au fost gata de plecare şi ne-am urnit la drum spre oamenii aceia răi, n-am mai găsit nici urmă de ei.

— Mi-aduc aminte şi de asta, răspunse Mowgli şi nările începură să-i tremure.

— De aceea, bărbatul meu, care era voinic, a intrat la lucru în regiunea plantaţiilor şi aşa am ajuns să ne cumpărăm în partea aceasta o bucată de pământ Nu rodeşte atât de bine ca cel pe care îl aveam în sat. dar pentru noi doi e de ajuns, căci n-avem nevoie de prea mult ca să putem trăi.

— Unde este bărbatul care îşi săpase groapă în ţărână, în noaptea aceea de groază, ca să se ascundă?

— S-a împlinit anul de când a murit.

— Dar cel de colo? întrebă Mowgli arătând spre copilul din leagăn.

— E pruncul meu pe care l-am născut înainte cu două rânduri de ploi. Dacă tu eşti cu adevărat zeu al pădurii, îndreaptă asupra lui harul junglei, ca să poată trece nevătămat printre vieţuitoarele stăpânite de tine, cum am trecut şi noi în noaptea aceea de pomină.

Femeia ridică în lumină băieţaşul care uitase de spaima prin care trecuse şi întinse mâna să se joace cu cuţitul care atârna pe pieptul lui Mowgli, dar tânărul îi feri degetele subţirele cu multă blândeţe.

— Iar dacă tu eşti Nathoo, fiul meu pe care l-a răpit tigrul, continuă Messua plângând, atunci el este frăţiorul tău. De aceea, ca un frate mai mare. dă-i binecuvântarea.

— *Hai-mai!* De unde vrei să ştiu eu ce este aceea binecuvântare. Eu nu sunt nici zeu şi nici frate cu el. O, maică, măicuţă, îmi simt inima grea în piept, zise el şi, în timp ce culca băieţaşul în leagăn, începu să tremure din tot trupul.

— Nu e de mirare că tremuri, zise femeia, făcându-şi de lucru printre oalele de pe vatră. Cu asta te-ai ales din cauza plimbării în timp de noapte prin mlaştini. Fără îndoială veninul frigurilor de baltă te-a pătruns până în măduva oaselor. Lui Mowgli îi venea să râdă gândindu-se că în junglă ar putea să fie ceva care să-i facă vreun rău. Voi aţâţa focul, continuă femeia, şi-ţi voi da să bei lapte cald. Scoate-ţi cununa de sulfină, căci mirosul este prea tare şi coliba noastră e prea strâmtă.

Mowgli se aşeză pe o laviţă şi începu să murmure ceva neînţeles, în timp ce stătea cu capul în palme. Se simţea înfiorat de ceva necunoscut pe care îl simţea fumicându-i prin trup, şi îi venea un fel de ameţeală şi slăbiciune, ca atunci când veninul pe care l-ai băut începe să-şi facă efectul. Bău cu înghiţituri lungi laptele fierbinte pe care i-l dădu Messua. Femeia stătea în picioare alături de el şi din când în când îi punea mâna pe umăr. căci nu era sigură că el este Nathoo. fiul ei de odinioară, sau cine ştie ce fiinţă minunată din junglă, dar era fericită că-l simte lângă ea. În carne şi oase .

— Fiule, zise ea într-un târziu şi ochii îi străluceau de mândrie. nu ţi-a spus nimeni până acum că tu eşti cel mai frumos între bărbaţi?

— Ce să-mi spună? întrebă Mowgli care până acum nu auzise de aşa ceva.

Messua începu să râdă fericită, căci privirea pe care i-o aruncă Mowgli îi era de ajuns.

— Prin urmare eu sunt cea dintâi? E adevărat că numai rareori se întâmplă ca o mamă să spună fiului ei astfel de vorbe. Tu eşti atât de frumos, fiule, cum eu n-am văzut niciodată bărbat.

Mowgli se privi peste umăr ca să-şi vadă trupul pe care jucau muşchii ca ai unui atlet, iar Messua începu să râdă, şi fără să ştie de ce, începu să râdă şi el cu ea, iar ochii copilaşului se îndreptau râzând când spre unul, când spre celălalt.

— Tu să nu râzi de fratele tău, căci atunci când vei fi mare şi vei ajunge să fii numai pe jumătate atât de frumos cum e el, te vom însura cu fata unui crai şi vei călări numai pe elefanţi din cei mari.

Mowgli nu era capabil să prindă din ce spunea femeia decât tot al treilea cuvânt.

După goana de patruzeci de mile pe care o făcuse prin noapte, laptele cald pe care îl băuse începea să-şi facă efectul. Tocmai de aceea se făcu ghem şi, cât ai clipi, adormi adânc, în timp ce Messua îi dădea la o parte părul de pe faţă şi, întinzând o pătură peste el, simţi o căldură urcându-i-se spre inimă. După obiceiul junglei, dormi toată noaptea şi ziua următoare, căci presimţirea, care nu doimea în dânsul, îi spunea că aici nu are de ce să se teamă. Când se trezi, sări în picioare de se cutremură coliba deasupra lui, căci pătura cu care îl acoperise pe obraz îl făcuse să viseze că a căzut într-o cursă, şi când deschise ochii împăienjeniţi de somn, era cu mâna pe cuţit, gata să înfrunte once primejdie.

Messua începu să râdă şi se apropie de el cu o strachină de mâncare. Erau numai câteva turle coapte în

spuză, puţin orez şi fructe de tamarin murate, doar atât cât să-i fie de ajuns până va ieşi la vânat. Mireasma de rouă care venea dinspre mlaştini îi trezea pofta de mâncare şi-l neliniştea. Vru să plece din nou la drum. dar băieţaşul i se aşezase în poală, iar Messua ţinea să-i mângâie cu orice preţ inelele părului care, de negai ce era, bătea în albastru. În timp ce-l pieptăna, femeia începu să-i cânte cântece de leagăn în care îl numea mereu fiul ei sau îl ruga să lase înainte de plecare şi frăţiorului său ceva din puterea pe care o avea el asupra junglei.

Cu toate că uşa colibei era închisă, Mowgli auzi de afară un zgomot pe care îl cunoştea destul de bine. şi văzu pe Messua cum cască gura să dea un ţipăt de groază, dar glasul îi muri în gât. când văzu gheara enormă a Cenuşiului făcându-şi loc pe sub uşă şi-l auzi scâncind parcă i-ar fi fost şi lui frică şi i-ar fi părut rău de ce făcuse.

— Aşteptaţi afară, căci n-aţi venit la mine atunci când v-am chemat, strigă Mowgli în limba pe care o cunoştea numai jungla, şi fără să întoarcă privirea spre uşă. Laba cu gheare ca secera pieri numaidecât de sub uşă.

— N-aduce... să n-aduci cu tine şi argaţii tăi, zise Messua, căci noi toţi am trăit până acum în cea mai bună pace cu jungla.

— E pace, răspunse Mowgli ridicându-se în picioare. Adu-ţi aminte de noaptea când vă îndreptaţi spre Khanhiwara, şi înainte şi din urmă te petreceau sute de fiare ca aceasta, dar nici una nu ţi-a făcut nici un rău. Văd însă acum, că nici chiar primăvara neamul din junglă nu uită întotdeauna. Mamă, eu plec din nou la drum.

Messua se dădu la o parte sfioasă. “Fără îndoială trebuie să fie un zeu din junglă”, gândi ea, dar când îl văzu că a pus mâna pe clanţa uşii, instinctul de mamă o făcu să se repeadă la el, să-i treacă braţele în jurul gâtului, şi să-l strângă la piept.

— Întoarce-te acasă, şopti ea, fie că eşti fiul meu, fie că nu eşti, căci mie îmi eşti drag, şi uite şi micuţului îi pare rău că pleci. Băieţaşul începuse să plângă din cauză că

străinul, care avea un cuţit lucitor la gât, se pregătea să plece.

— Întoarce-te iar, repetă Messua, căci uşa colibei te va aştepta zi şi noapte deschisă. Mowgli îşi simţi gâtlejul uscat şi vinele sub bărbie începură să-i tremure, iar în clipa când reuşi să vorbească, glasul lui părea că a fost smuls cu sila din fundul pieptului şi pornit spre lumină:

— Mă voi întoarce, fii asigurată!

După ce trecu pragul, dădu la o parte lupul care veni să i se gudure la picioare, şi se îndreptă întunecat spre el.

— Am să-ţi spun un ponos, frate Cenuşiule. De ce nu aţi venit când v-am chemat pe toţi patru? A trecut atâta vreme de atunci!

— Câtă vreme a trecut? Abia noaptea trecută ne-ai chemat. Eu... adică noi toţi eram în junglă şi cântam cântecele primăverii, căci a sosit vremea noilor sfatuiri. Tu nu-ţi mai aduci aminte?

— Da, e foarte adevărat.

— Numaidecât după ce am terminat cântecele, continuă Cenuşiul foarte grav, am venit pe urmele tale. M-am despărţit de ceilalţi ca să pot veni mai repede. Dar tu, frăţioare, cum de ai putut să te aşezi la masă şi să dormi în sălaşurile oamenilor?

— Dacă aţi fi venit atunci când v-am chemat, aşa ceva nu mi se întâmpla, răspunse Mowgli şi începu să gonească mai repede.

— Dar de aici înainte ce se va mai întâmpla? întrebă Cenuşiul.

Mowgli era gata să răspundă, când pe cărarea ce cobora spre mijlocul satului apăru o fată îmbrăcată în alb. Cât ai clipi, Cenuşiul se făcu nevăzut, iar Mowgli se topi ca o umbră în Semănăturile înalte din marginea drumului. Fata trecu atât de aproape de el, încât, dacă ar fi întins braţul după ea, ar fi putut s-o atingă, înainte ca frunzele încălzite de lumină să se fi închis deasupra lui. Fata dădu un ţipăt de spaimă, căci i se păru că prin faţa ei a trecut o fantomă, dar oftă uşurată când îşi dădu seama că totul e o părere. Mowgli

dădu la o parte perdeaua de trestii din faţa lui şi se uită după ea, până când o pierdu din vedere.

— Ce se va întâmpla de acum nu mai ştiu nici eu, răspunse el şi oftă. De ce nu aţi venit când v-am chemat?

— Noi te urmăm, te vom urma întotdeauna îngână Cenuşiul, întotdeauna vom fi cu tine, afară de vremea când încep noile sfatuiri.

— Dar în satul oamenilor mă veţi urma? întrebă Mowgli în şoaptă.

— Nu te-am urmat şi în noaptea când vechiul haitic te-a scos din pământurile noastre? Cine a vegheat asupra ta când tu dormeai în mijlocul semănăturilor?

— Asta a fost atunci, dar astăzi ai fi gata să mă urmezi din nou7

— Nu te-am urmat şi noaptea aceasta?

— Da, dar mă veţi urma mereu, şi în fiecare zi. Întotdeauna, frate Cenuşiule?

Lupul nu răspunse, iar când căscă gura să murmure cev a. aceasta era mai mult pentm sine:

— Neagra panteră avea deplină dreptate.

— Ce spunea?

— Că omul se întoarce la oameni. Raksha, mama noastră, spunea...

— Tot aşa spunea şi Akela în noaptea când s-a dat lupta cu câinii cei roşii.

— La fel a spus şi Kaa, pithonul, care este mult mai înţelept decât noi toţi.

— Ce tot bombăneşti acolo, Cenuşiule?

— Odinioară te-au alungat şi te-au batjocorit şi au aruncat după tine cu pietre de ţi-au sfâşiat buza. Pe urmă l-au pus pe Buldeo pe urmele tale ca să te omoare. Aveau de gând să te arunce pradă în Floarea Roşie. Parcă tu erai acela care spuneai că sunt nişte răi şi nişte smintiţi; tot tu eşti acela care ai asmuţit jungla asupra lor, nu eu, căci eu nu mă amestec decât cu ai mei. Tot tu ai făcut cântecele de batjocură contra lor, nu eu; cântecele acelea care erau mult mai umilitoare decât cele pe care le cântam pe vremuri în

cinstea vrajbei cu dholii din Dekkan.

— Eu te-am întrebat numai despre ceea ce gândeşti tu însuţi.

Vorbeau în timpul alergării. O vreme. Cenuşiul alergă fără să răspundă nimic, dar mai apoi salturile pe care le făcea păreau că sunt menite anume ca să dea greutate mai mare cuvintelor pe care le spunea:

— Piciule, stăpân al junglei, fiu al lui Raksha şi frate de bârlog cu mine, cu toate că eu, primăvara, îmi ies uneori din minţi, potecile bătute de tine rămân şi potecile mele, culcuşul tău este şi culcuşul meu şi vânatul pe care îl aduci îl împărţim pe din două, întocmai cum înfruntam şi primejdia de moarte alături. Eu vorbesc şi în numele celorlalţi trei, dar când vei ieşi în faţa junglei, lor ce le vei putea spune?

— Gândul tău nu e tocmai prost. Când vezi vânatul, nu e bine să întârzii să-l loveşti. Du-te înainte şi dă semnal să se adune cu toţii la Stânca Soborului, căci vreau să le spun ce am de gând. Dar se poate să nu vină, căci pe vreme de noi sfaturi, jungla uită de mine că mai trăiesc.

— N-ai uitat nimic din ce aveai de gând? mârâi lupul repezindu-se în goană.

Mowgli căzu pe gânduri şi o luă pe urma lui.Dacă ar fi fost altă vreme. În câteva clipe toată jungla s-ar fi adunat cu coamele zbârlite, fiarele însă erau acum ocupate cu goana după vânat, unele se hârjoneau în lumina poienilor, altele cântau cântec nou de primăvară. Cenuşiul alerga din haitic în haitic şi din cireadă în cireadă, dându-le ştire:

— Stăpânul din junglă se întoarce la oameni în văi; veniţi la Stânca Soborului.

Fiarele însă zburdau înainte şi răspundeau nepăsătoare:

— Arşiţa verii îl va aduce înapoi şi se va întoarce cu primele ploi la culcuşuri. Hai, frate Cenuşiule, şi zburdă cu noi împreună!

— Bine, dar nu înţelegi că stăpânul din junglă vrea să se întoarcă la oamenii lui?!

— *Eee... Yoawa?* Nimic în lume nu e mai de preţ decât vremea când încep noi sfatuiri, răspundeau fiarele.

De aceea când Mowgli, cu inima grea, începu să urce printre stâncile cunoscute unde fusese adus pentru prima dată în faţa Soborului, nu găsi pe nimeni afară de cei patru tovarăşi, Baloo, care era aproape orb de bătrâneţe şi pitonul Kaa cel greoi şi cu sânge de gheaţă în vine încolăcit în jurul scaunului deşert în care tronase odinioară Akela.

— Va să zică aici este capătul drumului, frăţioare? îl întrebă pitonul pe Mowgli, văzându-l că s-a întins pe pământ şi îşi acoperă faţa cu mâinile. Plânge-ţi plânsul tău şi isprăveşte, căci eşti de un sânge cu mine; tu şi cu mine, omul şi şarpele una sunt.

— De ce n-am murit în lupta cu câinii cei roşii? se zbuciuma Mowgli. Puterile m-au lăsat, şi nu din cauza veninului. Ziua şi noaptea aud paşi străini răsunând în urma mea, iar când întorc capul, mi se pare că cineva se strecoară pe ascuns în tufişuri. Intru să văd cine este, dar nu găsesc pe nimeni aproape. Când strig, nu răspunde nimeni, dar simt că cineva mă aude şi tace. Mă culc, dar mă scol neodihnit, iar dacă plec să alerg cum fac în fiecare primăvară, pornirile mele rămân neadormite. Mă bălăcesc în izvoare, dar ies la maluri fără să mă fi răcorit. Mi-e silă de omor. dar nu-mi vine să lupt când ştiu că lupta se termină fără moarte. În trupul meu e Floarea cea Roşie şi oasele mele se mlădie cum se mlădie apa, şi nu mai ştiu nici eu ce am.

— La ce atâta vorbă, zise Baloo întorcând capul în partea unde era întins băiatul. Pe marginea fluviului, Akela spunea că însuşiMowgli îl va goni pe Mowgli ca să se întoarcă între oameni. Tot aşa ziceam şi eu, dar astăzi cine mai ascultă vorba lui Baloo? Bagheera — unde e pantera neagră în noaptea aceasta — ştie şi ea. Aceasta este legea din junglă.

— Când ne-am întâlnit pentru prima dată, frăţioare, la peşterile îngheţate, eu ştiam că aşa se va întâmpla, zise Kaa mişcându-şi inelele pline de solzi, căci la urma urmei,

omul tot la oameni se întoarce, chiar fără să fie alungat de neamul din junglă.

— Care va să zică acum jungla nu mă alungă.

Cei patru se uitară unul la altul, pe urmă se întoarseră spre Mowgli, care îi privea mirat, dar supus.

Cenuşiul şi cei trei lupi mârâiră furioşi şi răspunseră:

— Atâta vreme cât noi mai trăim, nimeni nu va îndrăzni... Dar Baloo îi opri numaidecât:

— Eu sunt cel care te-a învăţat să cunoşti legea, deci se cade ca eu să vorbesc, şi cu toate că stâncile din faţa mea nu le mai pot vedea, privirile mele răzbat foarte departe. Brotăcelule, întoarce-te pe cărarea pe care ai venit şi fa-ţi culcuşul tău cu cei de un sânge cu tine, cu neamul şi poporul tău. De se va întâmpla însă ca vreodată să ai nevoie de un gonac în patru picioare, de o cange de dinţi sau de ochi care ard ca făcliile în noapte, stăpâne din junglă, jungla va fi atunci a ta, la prima chemare.

— Tot a ta va fi jungla mezină, fără să mai vorbesc de poporul mărunt, adăugă pitonul.

— *Hai-mai,* fraţilor, se văita Mowgli ridicând braţele deznădăjduit. Nu mai ştiu ce am. N-aş vrea să plec, dar ceva mă trage de amândouă picioarele. Cum voi putea să uit nopţile acestea!

— Haide, ridică fruntea, băiete, căci nu e nici o ruşine în întâlnirea noastră de astă-seară. Când mierea s-a isprăvit, roiul pleacă din faguri.

— Când ţi-ai lepădat odată pielea nu mai poţi intra în dânsa, adăugă Kaa. Aceasta este legea din junglă.

— Ascultă, tu cel care ai fost drag ochilor mei mai mult decât orice, continuă Baloo, aici nu se mai găseşte nici putere şi nici voinţă ca să te poată opri Ridică fruntea. Cine îndrăzneşte să-l ispitească pe stăpânul junglei? Eu te-am văzut jucându-te cu pietricelele albe pe vremea când erai numai cât un brotăcel. şi tot aşa te-a văzut şi Bagheera, care te-a răscumpărat cu un taur proaspăt ucis. Din cei de pe vremea aceea numai noi doi am mai rămas, căci Raksha, lupoaica din culcuşul unde ai crescut, a murit o dată cu tatăl

tău care te-a primit între pui; tot aşa lupii cei bătrâni din haitic sunt morţi de mult; de Shere Khan ştii bine ce s-a ales; Akela a murit în lupta cu dholii, când fără puterea şi înţelepciunea ta ar fi pierit şi al doilea haitic al lupilor Seeonee. N-au mai rămas decât ciolanele bătrâne. Prin urmare, nu este piciul cel care îşi ia rămas bun de la haitic, ci stăpânul din junglă care pleacă pe drumuri noi. Cine ar îndrăzni să te întrebe dintre noi, în ce parte duc drumurile tale acum?

— Bine, dar Bagheera şi taurul cu care m-a răscumpărat, răspunse Mowgli. Eu nu am de gând...

Un muget pornit de la picioarele stâncilor, şi vreascurile frânte în tufiş îl întrerupseră numaidecât. În lumină se arăta Bagheera, uşoară şi mândră, iar în mişcări mai fioroasă ca întotdeauna.

— Din cauza asta, răcni pantera neagră întinzând spre ei o labă din care picura sângele, n-am putut veni mai devreme. Vânatul a fost gonit îndelung, dar acum e mort în mijlocul tufelor — un taur de doi ani — taurul care îţi reda libertatea, frăţioare. Acum toate datoriile sunt plătite, iar încolo vorbele mele în sfatul vostru nu pot fi decât cele spuse de Baloo. Apoi îşi plecă grumazul şi începu să-i lingă picioarele. Adu-ţi aminte că Bagheera te-a iubit, sfârşi pantera şi, făcând un salt uriaş, dispăru în mijlocul tufişurilor.

În poala colinei, pantera se opri şi glasul ei sonor înfioră liniştea nopţii: “Noroc la vânat, stăpâne din junglă, şi aminte-ţi adu că noi te-am iubit!”

— Cred că ai înţeles, zise Baloo. Aici s-a terminat, acum poţi să pleci, dar treci întâi pe la mine. Tu, Brotăcel înţelept, vino la mine!

— E greu să-ţi schimbi pielea, murmură Kaa văzându-l pe Mowgli plângând cu sughiţuri la pieptul lui Baloo, căruia îi petrecuse mâinile în jurul gâtului, în timp ce ursul căuta să-i lingă picioarele.

— Stelele încep să pălească, zise Cenuşiul adulmecând v ânturile pornite din fundul zărilor tulburi. Unde ne vom

odihni în noaptea aceasta, căci de azi înainte vom începe a umbla pe alte poteci.

Aceasta este cea din urmă poveste a lui Mowgli.

Cântec de plecare

(Acesta este cântecul pe care Mowgli, după plecarea lui, îl auzi răscolind pădurea, până în clipa când ajunse din nou în faţa colibei unde era Messua.)

BALOO

În cinstea atâtor poteci, Brotăcel,
Cu Baloo împreună bătute,
Ca şi pe a junglei, pe a omului
Lege o cinsteşte.
De-i nouă sau veche
Să întrebi te fereşte,
Şi nu te abate pe alături,
Ci spusa mereu îi cinsteşte.

Pentru cei cărora drag
Tu le-ai fost mai mult decât
Orice pe lume, primeşte ocara
Şi vorba cea bună pe o formă.
Aminte-ţi adu că, singur, Tabaqui
Nebunul, aleargă sub lună.

Când rău îţi vor face,
Ori vorbe de ocară îţi vor spune
Gândul înapoi să te poarte
Spre Shere Khan, nătângul.
Iar când în lumină cuţite lucesc,
Tu vezi-ţi de drum
Şi a fraţilor lege păzeşte.

Pe cei mici fereşte-i de rele:
Ca mierea de dulci şi ca fierea de tari,
În scorburi păzeşte-i de frig.

Şi în umbra cea lată de palmier ocroteşte-i.

Vorba cea bună a codrilor,
Din vânturi gândul senin
Şi apele junglei pe drumul cel nou!
(Limpezi asfinţituri şi ale zorilor neguri
Purtaţi-l uşor pe drumuri stinghere)
Vorba cea bună a codrilor
Şi din vânturi gândul senin
Cu ale junglelor ape, de-a pururi
Cu tine să fie în drumul cel nou.

KAA

Iuţeala în mânie
Este al groazei cotlon.
De aceea ochiul senin
Li mai limpede veşnic.

Venin în pahar niciodată să torni,
Nici vorbă de cobră să asculţi
Cu vorba cea bună, cărare croieşti
Cu gânduri curate, departe răzbeşti.

Nu mai departe ca umbra-ţi te întinde
Şi nici putregai în nevoie tovarăş nu-ţi prinde.
Ţi-astâmpără foamea vânatul
Gonind pe ale junglei poteci.
Cerbul şi iedul din milă
Nu cade ospăţ de nătâng.
Alege-ţi culcuşul cu grijă,
În adâncuri ascuns,
Să nu vină în somn peste tine
Setosul de sânge şi rău,

Să lovească atunci când n-ai nici o vină.

Spre al nopţilor miez şi-al zilelor dric,
Spre soare răsare şi soare asfinţit,
Să te întorci şi cu apă
Din iezer trupu-ţi stropeşte,
Şi gura-ţi clăteşte.

(Smârcul albastru să seci
Şi drept să-ţi croiască poteci
Poporul din jungla mezină.)
A codrilor vorba cea bună
Şi gândul din vânturi senin
De-a pururi cu tine să fie!

(Limpezi asfinţituri şi ale zorilor neguri
Purtaţi-l uşor pe drumuri stinghere.)
Vorba cea bună a codrilor
Şi din vânturi gândul senin
Cu ale junglei ape, de-a pururi
Cu tine să fie în drumul cel nou!

TOŢI TREI

Poteca acuma cobori spre sălaşuri
Ce rele gânduri ne poartă la toţi
Acolo unde înfloreşte a flăcării floare
Şi prin noapte lumină.

Sub cerul albastru, deasupră-ne întins
Prin somn auzi-vei când trecem
La pas, noi, prieteni cu tine.
Când zorile treaz te-or găsi
Pe urmele noastre nu vei porni,
Ci singur cu jalea ta mare
Uitat şi departe-oi tânji.

A codrilor vorba cea bună
Şi gândul din vânturi senin
De-a pururi cu tine să fie!

Cuprins

Cum s-a născut frica
Legea Junglei
Minunea lui Purun Bhagat
Cântecul lui Kabir
Jungla coboară spre văi
Cântecul lui Mowgli contra oamenilor
Groparii
Un cântec al undelor
Ankusul regelui
Cântecul Vânătorului
Quiqueren
Angutivaun Taina
Câine Roşu
Cântecul lui Chil
Goana Primăverii
Cântec de plecare